

ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ 1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007



2020 Ετήσια Οικονομική Έκθεση



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου.....	6
II. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1.1.2020 έως 31.12.2020	7
1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις χρήσης 2020	8
2. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2020 και η επίδρασή τους στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 9	
3. Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων	17
4. Στρατηγική της Εταιρείας και μελλοντικές προοπτικές του Ομίλου	26
5. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη	31
6. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	33
7. Μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε. - Διάθεση καθαρών κερδών	83
8. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών.....	83
9. Λοιπά	84
10. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2020 και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.....	84
11. Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	87
III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	91
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	93
1. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	103
2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων	104
3. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	105
4. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	106
4.1. Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	106
4.2. Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.....	107
5. Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	108
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	110
1. Πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο	110
1.1. Γενικές πληροφορίες	110
1.2. Φύση δραστηριοτήτων	110
2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	115
2.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	116
2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές.....	120

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	125
3.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	125
3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος.....	128
3.3. Λειτουργικοί τομείς.....	128
3.4. Αναγνώριση εσόδου, λογιστικοποίηση Κερδών νικητών και Λοιπών λειτουργικών εσόδων.....	129
3.5. Έσοδα από τόκους	132
3.6. Έσοδα από μερίσματα	132
3.7. Έξοδα	132
3.8. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	132
3.9. Ασώματες ακινητοποιήσεις.....	133
3.10. Υπεραξία	134
3.11. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	135
3.12. Μισθώσεις.....	136
3.13. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	137
3.14. Αποθέματα	140
3.15. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	140
3.16. Ίδια κεφάλαια	140
3.17. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος.....	141
3.18. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	143
3.19. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	143
3.20. Κόστος παροχών αποχώρησης.....	144
3.21. Επενδύσεις σε ακίνητα	146
3.22. Μερίσματα πληρωτέα.....	146
3.23. Αλλαγή λογιστικής πολιτικής	146
4. Δομή του Ομίλου	147
5. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα	148
6. Ασώματες ακινητοποιήσεις.....	152
7. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	156
8. Δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μισθώσεων	158
9. Επενδύσεις σε ακίνητα.....	162
10. Υπεραξία	162
11. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.....	169
12. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	170
13. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.....	174
14. Αναβαλλόμενη φορολογία	175

15. Αποθέματα	178
16. Εμπορικές απαιτήσεις	179
17. Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	180
18. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	182
19. Μετοχικό κεφάλαιο και Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	183
20. Αποθεματικά.....	184
21. Ίδιες Μετοχές	185
22. Μη ελέγχουσες συμμετοχές.....	186
23. Δάνεια	188
24. Προγράμματα παροχών προσωπικού	191
25. Προβλέψεις	194
26. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	195
27. Εμπορικές υποχρεώσεις.....	195
28. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	196
29. Μερίσματα	197
30. Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	197
31. Προμήθειες πρακτόρων.....	198
32. Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR) ...	199
33. Λοιπά λειτουργικά έσοδα	199
34. Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030.....	200
35. Λοιπά λειτουργικά κόστη.....	201
36. Κόστος μισθοδοσίας	201
37. Έξοδα προβολής και διαφήμισης.....	201
38. Άλλα λειτουργικά έξοδα	202
39. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα).....	203
40. Έσοδα από μερίσματα.....	204
41. Φόρος εισοδήματος.....	204
42. Κέρδη ανά μετοχή	206
43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	206
44. Λοιπές γνωστοποιήσεις	209

45. Χρηματοοικονομικά μέσα, παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	211
46. Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές.....	222
47. Αναταξινομήσεις κονδυλίων.....	223
48. Μεταγενέστερα γεγονότα	224
V. Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου για την περίοδο από 27.10.2020 έως 31.12.2020	225
Έκθεση Ευρημάτων από την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεσης Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου για την περίοδο από 27.10.2020 έως 31.12.2020»	226

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε., μητρικής εταιρείας (η «Εταιρεία»):

1. Kamil Ziegler, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Jan Karas, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος,
3. Pavel Mucha, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Επικεφαλής Οικονομικής Διεύθυνσης

βεβαιώνουμε και δηλώνουμε, εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

- α) Οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (ενοποιημένες και εταιρικές) του Ομίλου της ΟΠΑΠ Α.Ε. (ο «Όμιλος») για την περίοδο από 01.01.2020 έως την 31.12.2020, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του Ομίλου και της Εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 6 του άρθρου 4 του Ν. 3556/30.4.2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- β) Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 6 του άρθρου 4 του Ν. 3556/30.4.2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2021

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

**Το Μέλος του Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

**Το Μέλος του Δ.Σ. και
Επικεφαλής Οικονομικής
Διεύθυνσης**

Kamil Ziegler

Jan Karas

Pavel Mucha

II. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1.1.2020 έως 31.12.2020

(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007)

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στην κλειόμενη χρήση 2020 και συντάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 150-154 του Ν.4548/2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.04.2016 άρθρο 2 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 01.01.2020 έως 31.12.2020, την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία περιλαμβάνει τις ελεγμένες Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου, χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση (οικονομική θέση, συνολικά εισοδήματα κλπ), τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (1.1.2020 – 31.12.2020), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία στο μέλλον, η προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη των εταιρειών του Ομίλου, η εταιρική διακυβέρνηση, η μερισματική πολιτική και τέλος παρατίθενται ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών καθώς και οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα τους μέρη.

1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις χρήσης 2020

Οικονομικές επιδόσεις

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη του Ομίλου αναλύονται κατωτέρω:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	Δ %
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	1.129.783	1.619.896	(30,3%)
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	(392.518)	(533.718)	(26,5%)
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	737.265	1.086.178	(32,1%)
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	260.313	412.579	(36,9%)
Κέρδη προ φόρων	216.948	269.181	(19,4%)
Κέρδη μετά φόρων	199.378	202.098	(1,3%)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών			
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	186.388	279.330	(33,3%)
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(78.507)	(49.030)	60,1%
Καθαρές ταμειακές εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(234.823)	221.519	(206,0%)

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Εταιρείας αναλύονται κατωτέρω:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	Δ %
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	930.219	1.369.923	(32,1%)
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	(311.640)	(464.716)	(32,9%)
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	618.579	905.207	(31,7%)
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	246.696	365.032	(32,4%)
Κέρδη προ φόρων	129.384	268.315	(51,8%)
Κέρδη μετά φόρων	101.166	205.612	(50,8%)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών			
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	147.410	271.133	(45,6%)
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(92.453)	(142.964)	(35,3%)
Καθαρές ταμειακές εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(225.763)	220.565	(202,4%)

2. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2020 και η επίδρασή τους στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Μερίσματα

Έκτακτο μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με συνεδρίαση του στις 08.01.2020, ενέκρινε τη διανομή συνολικού μεικτού έκτακτου μερίσματος € 1 ανά μετοχή από μη διανεμηθέντα κέρδη της Εταιρείας μέχρι και την χρήση που έληξε την 31.12.2018. Το συνολικό εγκεκριμένο μεικτό μέρισμα ανήλθε σε € 319.794 χιλ.. Η διανομή πραγματοποιήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος επανεπένδυσης μερίσματος πενταετούς διάρκειας, όπως εγκρίθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας στις 22.05.2019.

Διανομή μερίσματος χρήσης 2019

Η 20η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 25.06.2020 αποφάσισε τη διανομή εναπομείναντος μικτού μερίσματος € 0,30 ανά μετοχή για την εταιρική χρήση 2019. Το συνολικό εγκεκριμένο μεικτό μέρισμα ανήλθε σε € 99.863 χιλ.. Η διανομή πραγματοποιήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος επανεπένδυσης μερίσματος πενταετούς διάρκειας, όπως εγκρίθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας στις 22.05.2019.

Μετοχικό κεφάλαιο

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ΟΠΑΠ Α.Ε.

Με την από 08.01.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι ποσού € 13.095 χιλ., με έκδοση μέχρι 43.648.896 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών στο πλαίσιο του προγράμματος επανεπένδυσης του εκτάκτου μερίσματος.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καλύφθηκε μερικώς με συνέπεια την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 3.925 χιλ. με την έκδοση 13.084.373 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστης. Συνεπεία αυτού, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανήλθε στο ποσό των € 100.412 χιλ., διαιρούμενο σε 334.707.816 μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστης. Δεδομένου ότι η τιμή διάθεσης των νέων μετοχών της Εταιρείας ήταν ίση με € 11,26, η συνολική υπέρ το άρτιο αξία των ως άνω νέων μετοχών, ύψους € 143.404 χιλ., μεταφέρθηκε στον λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

Επιπρόσθετα, με την από 25.06.2020 απόφαση της 20ης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι ποσού € 5.310 χιλ., με

έκδοση μέχρι 17.700.000 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών στο πλαίσιο του προγράμματος επανεπένδυσης του εκτάκτου μερίσματος.

Στις 05.08.2020 ολοκληρώθηκε το διάστημα επιλογής των μετόχων για επανεπένδυση του μερίσματος για την εταιρική χρήση 2019. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καλύφθηκε μερικώς με συνέπεια την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 2.016 χιλ. με την έκδοση 6.718.571 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστης. Συνεπεία αυτού, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται πλέον στο ποσό των € 102.428 χιλ., διαιρούμενο σε 341.426.387 μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστης. Δεδομένου ότι η τιμή διάθεσης των νέων μετοχών της Εταιρείας ήταν ίση με € 7,91, η συνολική υπέρ το άρτιο αξία των ως άνω νέων μετοχών, ύψους € 51.128 χιλ., μεταφέρθηκε στον λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD

Ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, ΟΠΑΠ Α.Ε., ενέκρινε στις 23.04.2020 την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά το ποσό των € 70.000 χιλ. με έκδοση 70.000 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 1 και τιμή υπέρ το άρτιο € 999 η καθεμία, δυνάμει της από 23.04.2020 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η καταβολή των μετρητών πραγματοποιήθηκε στις 08.05.2020.

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου TORA WALLET A.E.

Στις 30.12.2020 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. αποφάσισε την αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου κατά το ποσό των € 2.500 χιλ. με καταβολή μετρητών και με έκδοση 2.500.000 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 1 η καθεμία. Η καταβολή των μετρητών πραγματοποιήθηκε στις 14.01.2021.

Εισαγωγή νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση

Στις 10.02.2020, τέθηκαν 13.084.373 νέες, κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών ως αποτέλεσμα της επανεπένδυσης του έκτακτου μερίσματος της χρήσης 2018 που πραγματοποιήθηκε από 2.900 δικαιούχους μετόχους με τιμή διάθεσης € 11,26.

Επιπλέον, στις 11.08.2020, τέθηκαν 6.718.571 νέες, κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών ως αποτέλεσμα της επανεπένδυσης του έκτακτου μερίσματος της χρήσης 2019 που πραγματοποιήθηκε από 1.455 δικαιούχους μετόχους με τιμή διάθεσης € 7,91.

Χρηματοοικονομικά

Προπληρωμή ομολογιών

Η Εταιρεία, δυνάμει της από 29.01.2020 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε να προπληρώσει στις 23.03.2020 το σύνολο της ονομαστικής αξίας των ομολογιών που έχει εκδώσει και διαθέσει μέσω δημόσιας προσφοράς δυνάμει του από 08.03.2017 Προγράμματος Έκδοσης Κοινού Ομολογιακού Δανείου έως € 200.000 χιλ. και Σύμβασης Ορισμού Εκπροσώπου των Ομολογιούχων. Οι ομολογιούχοι έλαβαν στις 23.03.2020 € 1 χιλ. ανά ομολογία και τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι τότε.

Έκδοση ομολογιακού δανείου από την TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. με την από 13.03.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού € 9.500 χιλ., το οποίο διαιρείται σε 9.500 ομολογίες ονομαστικής αξίας ευρώ € 1.000 εκάστη. Οι ομολογίες καλύφθηκαν από την ΟΠΑΠ Α.Ε.. Το ομολογιακό δάνειο εξοφλήθηκε πλήρως στις 02.10.2020.

Έκδοση ομολογιακών δανείων από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Η ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., με την από 17.03.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού € 8.000 χιλ., το οποίο διαιρείται σε 8.000 ομολογίες ονομαστικής αξίας ευρώ € 1.000 εκάστη. Οι ομολογίες καλύφθηκαν από την ΟΠΑΠ Α.Ε..

Επιπλέον, με την από 26.11.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., αποφασίστηκε η έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού € 12.000 χιλ., το οποίο διαιρείται σε 12.000 ομολογίες ονομαστικής αξίας ευρώ € 1.000 εκάστη. Οι ομολογίες καλύφθηκαν από την ΟΠΑΠ Α.Ε.. Στις 31.12.2020, η ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. είχε εισπράξει € 7.000 χιλ..

Έκδοση ομολογιακών δανείων από την ΟΠΑΠ Α.Ε.

Η Εταιρεία, στις 27.03.2020, εξέδωσε ομολογιακό δάνειο ύψους € 100.000 χιλ., λήξεως στις 27.03.2021 με δικαίωμα παράτασης για 12 μήνες. Το ποσό εισπράχθηκε την ίδια ημέρα. Αργότερα, στις 31.03.2020, η Εταιρεία επίσης εξέδωσε ένα ομολογιακό δάνειο ύψους € 200.000 χιλ. λήξεως την 01.10.2020, το οποίο εισέπραξε την 01.04.2020. Έπειτα, στις 04.05.2020, η Εταιρεία υπέγραψε ένα ακόμα ομολογιακό δάνειο ύψους € 100.000 χιλ., λήξεως στις 04.05.2022, η οποία μπορεί να παραταθεί για 12 μήνες. Το σχετικό ποσό δεν έχει ακόμα εισπραχθεί.

Προπληρωμή ομολογιακών δανείων από την ΟΠΑΠ Α.Ε.

Η Εταιρεία, στις 01.07.2020, προέβη σε μερική αποπληρωμή ποσού € 50.000 χιλ. του ομολογιακού δανείου προς την EFG Eurobank ονομαστικής αξίας € 200.000 χιλ., χωρίς επιπλέον κόστος.

Στις 02.10.2020, η Εταιρεία αποπλήρωσε πρόωρα και χωρίς επιπλέον κόστος το δάνειο προς την Alpha Bank ύψους € 100.000, με αρχική ημερομηνία λήξης στις 27.03.2021.

Επιπρόσθετα, στις 29.10.2020, η Εταιρεία αποπλήρωσε πρόωρα και χωρίς επιπλέον κόστος το εναπομείναν ποσό του ομολογιακού δανείου προς την EFG Eurobank ποσού € 150.000 με ημερομηνία λήξης στις 01.04.2021.

Έκδοση ομολογιακού δανείου από την ΟΠΑΠ Α.Ε. με δημόσια προσφορά

Η ΟΠΑΠ Α.Ε με την από 13.10.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού έως € 200.000 με ελάχιστο ποσό € 150.000, σύμφωνα με το Ν. 4548/2018 και τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 3156/2003, τη διάθεση των ομολογιών μέσω δημόσιας προσφοράς στην Ελλάδα και την εισαγωγή των ομολογιών προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Ρυθμιζόμενης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Μετά την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς, η οποία έλαβε χώρα από 21 έως 23 Οκτωβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, στις 23.10.2020 η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι διατέθηκαν συνολικά 200.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική αξία € 1 εκάστη (οι «Ομολογίες») με συνέπεια την άντληση κεφαλαίων ύψους € 200.000. Η συνολική έγκυρη ζήτηση που εκδηλώθηκε από επενδυτές οι οποίοι συμμετείχαν στη Δημόσια Προσφορά ανήλθε σε € 611.900, σημειώνοντας υπερκάλυψη της Έκδοσης κατά 3,06 φορές. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 2,10%, το επιτόκιο των Ομολογιών σε 2,10% και η τιμή διάθεσης των Ομολογιών σε € 1 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της.

Αποπληρωμή ομολογιακού δανείου από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Η ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., στις 07.12.2020, προέβη σε αποπληρωμή του ομολογιακού δανείου ονομαστικής αξίας € 5.000 χιλ..

Επένδυση στην Kaizen Gaming (Stoiximan/Betano brands)

Έπειτα από την έγκριση της ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού (απόφαση Αρ. 693/31.10.2019) και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας (απόφαση Αρ. 72/29.01.2020), η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD στις 13.07.2020, απέκτησε από την εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED (πρώην TCB HOLDINGS LTD) το προσυμφωνηθέν άμεσο μερίδιο 51% στην STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) που διεξάγεται από την εταιρεία KAIZEN INTERNATIONAL GAMING LIMITED (πρώην GML INTERACTIVE LTD), έναντι συνολικού καθαρού ανταλλάγματος (μετά από την αφαίρεση του 36,75% μεριδίου της ΟΠΑΠ στην KAIZEN GAMING LIMITED) ποσού € 90.196 χιλ. πλέον αναλογούντων καθαρών ταμειακών διαθεσίμων ποσού € 3.015 χιλ.. Επιπρόσθετα, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD θα καταβάλλει για τα έτη 2020 και 2021 ενδεχόμενο τίμημα, υπό τον όρο επίτευξης των κριτηρίων απόδοσης που έχουν οριστεί για την STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Μετά από την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας συναλλαγής, η ΟΠΑΠ συμμετείχε με ποσοστό 69,01% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), ενώ διατηρεί ποσοστό συμμετοχής 36,75% στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ΚΑΙΖΕΝ εκτός Ελλάδος και Κύπρου, η οποία διεξάγεται υπό την επωνυμία “Betano”.

Επιπλέον, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD προέβη στην απόκτηση πρόσθετου έμμεσου μεριδίου 15,49% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) έναντι συνολικού καθαρού ανταλλάγματος € 43.302 χιλ. πλέον αναλογούντων καθαρών ταμειακών διαθέσιμων ποσού € 4.342 χιλ. (πλέον πληρωμών για ενδεχόμενο τίμημα για τα έτη 2020 και 2021) η οποία έχει οδηγήσει σε συνολική συμμετοχή 84,49%. Η συναλλαγή αυτή ολοκληρώθηκε στις 18.11.2020 και η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε έλεγχο επί της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) την ίδια ημερομηνία. Σκοπός είναι η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) να λειτουργεί υπό την επωνυμία «Stoiximan» μέσω ξεχωριστού νομικού προσώπου, την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ LIMITED.

Η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται ανεξάρτητα από τις διαδικτυακές δραστηριότητες της ΟΠΑΠ Α.Ε. υπό την υπάρχουσα διοικητική της ομάδα που θα συνεχίσει να ηγείται των καθημερινών δραστηριοτήτων.

Η συμφωνία μεταξύ μετόχων της ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED ορίζει ότι η ημερομηνία απόκτησης του 51% είναι η 01.07.2020 και η ημερομηνία απόκτησης του πρόσθετου 15,49% είναι η 01.12.2020. Βάσει των ανωτέρω, η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) ενοποιήθηκε με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης για την περίοδο 01.07.2020 – 30.11.2020 και με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης για το διάστημα 01.12.2020 – 31.12.2020.

Διαδικτυακό στοίχημα και λοιπά διαδικτυακά παίγνια

Σε συνέχεια της δημοσίευσης του Ν. 4635/2019 σχετικά με την αδειοδότηση και λειτουργία συγκεκριμένων τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου στην Ελλάδα, δηλαδή Διαδικτυακό Στοίχημα (συμπεριλαμβανομένου των εικονικών παιχνιδιών) και Λοιπά Διαδικτυακά Παίγνια (διαδικτυακά τυχερά παίγνια καζίνο και πόκερ που διεξάγονται ζωντανά ή με τη χρήση γεννήτριας τυχαίων αριθμών) στις 26.02.2020 η Επιτροπή Εποπτείας & Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) κάλεσε όλους τους προσωρινά αδειοδοτημένους παρόχους τυχερών παιγνίων (συμπεριλαμβανομένου της ΟΠΑΠ Α.Ε.) να καταθέσουν μέχρι την 31η Μαρτίου 2020 τις αιτήσεις τους για τη χορήγηση Άδεια Τύπου Α' (Διαδικτυακό Στοίχημα) ή/και Άδεια Τύπου Β' (Λοιπά Διαδικτυακά Παίγνια) .

Στις 26.03.2020, η ΟΠΑΠ Α.Ε. κατέθεσε στην Ε.Ε.Ε.Π. δύο ξεχωριστές αιτήσεις για την χορήγηση και των δυο αδειών. Οι εν λόγω αιτήσεις τελούσαν υπό την προϋπόθεση υποβολής στην ΕΕΕΠ των συμπληρωματικών στοιχείων εντός προθεσμίας ενός μήνα από τη δημοσίευση του Κανονισμού Παιγνίου για τη Διεξαγωγή και Διοργάνωση Τυχερών Παιγνίων μέσω του Διαδικτύου (ο «Κανονισμός»). Στις 05.08.2020, ο Κανονισμός δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ Β' 3265) και η ΟΠΑΠ Α.Ε. έπρεπε μέχρι την 07.09.2020 να υποβάλλει στην Ε.Ε.Ε.Π όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία, η οποία και

πραγματοποιήθηκε στις 04.09.2020. Η Ε.Ε.Π. θα χορηγήσει τις άδειες εντός δύο μηνών από την υποβολή των συμπληρωματικών στοιχείων. Πριν τη χορήγηση των αδειών θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της καταλληλότητας των μετόχων και των και των προσώπων που επιτελούν κρίσιμες λειτουργίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού περί Καταλληλότητας Προσώπων. Η εν λόγω αξιολόγηση δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

Επέκταση της άδειας αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030 της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Στις 13.10.2020, σύμφωνα με την από 29.04.2013 τροποποίηση της από 12.12.2011 Πρόσθετης Πράξης μεταξύ του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) και της ΟΠΑΠ Α.Ε., τέθηκε σε ισχύ η 10ετής επέκταση της διάρκειας του αποκλειστικού δικαιώματος της Εταιρείας για τη διεξαγωγή, διαχείριση, οργάνωση και λειτουργία συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων. Ως αντάλλαγμα για την παράταση της παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος για την περίοδο 13.10.2020-12.10.2030, η Εταιρεία είχε καταβάλει το 2011 συνολικό ποσό ύψους € 375.000.

Λειτουργία καταστημάτων ΟΠΑΠ

Στις 13.03.2020, η Ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε την απόφασή της να επιβάλει προσωρινή αναστολή λειτουργίας σειράς καταστημάτων λιανικής, εμπορικών κέντρων και άλλων σημείων συνάθροισης κοινού, με στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού (COVID-19). Ως αποτέλεσμα, αναστάλη η λειτουργία των καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY από τις 14.03.2020. Επίσης, αναστάλη η λειτουργία των καταστημάτων ΟΠΑΠ στην Κύπρο, από τις 16.03.2020. Σε συνέχεια σχετικής απόφασης της ελληνικής κυβέρνησης και στο πλαίσιο της σταδιακής άρσης των περιοριστικών μέτρων για τη συγκράτηση της εξάπλωσης του κορωνοϊού (COVID-19), το δίκτυο των 3.600+ καταστημάτων ΟΠΑΠ επαναλειτουργήσε από τις 11.05.2020. Οι πλανόδιοι πωλητές μπορούσαν να διανείμουν ξανά τα προϊόντα της Ελληνικά Λαχεία (ΣΚΡΑΤΣ και Λαχεία) από την ίδια ημερομηνία. Επίσης, με απόφαση της κυπριακής κυβέρνησης, στις 23.05.2020 επαναλειτουργήσε το δίκτυο καταστημάτων ΟΠΑΠ και στην Κύπρο. Αναφορικά με το δίκτυο καταστημάτων ΟΠΑΠ PLAY, μετά τις σχετικές αποφάσεις επαναλειτουργήσε από τις 08.06.2020 ενώ τέλος, η υποδρομιακή δραστηριότητα στο Markoroulo Park επανεκκίνησε στις 15.06.2020.

Στις 05.11.2020, η Ελληνική Κυβέρνηση ανακοίνωσε την απόφασή της να υλοποιήσει έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της κυκλοφορίας των πολιτών και της εξάπλωσης του κορωνοϊού ανά την επικράτεια. Ως αποτέλεσμα, επιβλήθηκε προσωρινή αναστολή λειτουργίας σε σειρά επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY σε όλη την Ελλάδα, από τις 07.11.2020 έως και τις 31.12.2020. Επιπροσθέτως, αναστέλλεται η λειτουργία των εγκαταστάσεων του υποδρόμου στο Markoroulo Park, ενώ σταματάει και η διανομή των προϊόντων της Ελληνικά Λαχεία (Σκρατς & Λαχεία) από πλανόδιους πωλητές. Επιπλέον, αναστάλη η λειτουργία των καταστημάτων ΟΠΑΠ στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου στην Κύπρο από τις 12.11.2020 έως τις 30.11.2020.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, συνεχίζεται η λειτουργία των διαδικτυακών (online) δραστηριοτήτων της Εταιρείας, με τη διάθεση ενός διευρυμένου χαρτοφυλακίου παιχνιδιών. Παράλληλα, η Stoiximan συνεχίζει να παρέχει το σύνολο των προϊόντων της, μέσα από τις δικές της πλατφόρμες.

Επιπτώσεις από τον κορωνοϊό (COVID-19)

Λειτουργικές επιδόσεις

Με την εξάπλωση του κορωνοϊού (COVID-19), ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην εφαρμογή μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών προκειμένου να προστατεύσει προληπτικά τους εργαζομένους του, καθώς και να υποστηρίξει το δίκτυό του διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την επιχειρησιακή του συνέχεια μέσω μίας σειράς πρωτοβουλιών. Ωστόσο, δεδομένου ότι σχεδόν το σύνολο των εσόδων του ΟΠΑΠ προέρχεται από το δίκτυο των καταστημάτων του, η πανδημία επηρέασε σημαντικότερα τα οικονομικά αποτελέσματα και τις λειτουργικές επιδόσεις του Ομίλου με τα καταστήματα του ΟΠΑΠ να παραμένουν κλειστά για σχεδόν τέσσερις μήνες και τα καταστήματα PLAY (VLTs) για σχεδόν 5 μήνες κατά τη διάρκεια του 2020. Κατά τη διάρκεια των περιορισμών (lockdowns), η παικτική δραστηριότητα της Εταιρείας συνεχίζει να λειτουργεί διαδικτυακά, προσφέροντας διευρυμένη γκάμα προϊόντων. Ταυτόχρονα, ένα πλήρες φάσμα παιχνιδιών είναι διαθέσιμο μέσω της πλατφόρμας της KAIZEN GAMING LIMITED.

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και ρευστότητα

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που σχετίζονται με τον κορωνοϊό (COVID-19), ο Όμιλος κατάφερε να εξασφαλίσει επιπρόσθετη ρευστότητα μέσω νέων πιστωτικών γραμμών και έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου, ενώ ολοκλήρωσε τη συναλλαγή της KAIZEN GAMING LIMITED (Stoiximan/Betano brands) καταβάλλοντας το αντίστοιχο ποσό και διαφύλαξε την επιχειρησιακή της λειτουργία υποστηρίζοντας τους συνεργάτες της όπου κρίθηκε αναγκαίο. Επιπλέον, ο Όμιλος κατάφερε να εξασφαλίσει τις απαραίτητες συναινέσεις εξαίρεσης της υποχρέωσης συμμόρφωσης των οικονομικών δεικτών, όπου χρειαζόταν.

Ως αποτέλεσμα, η έγκαιρη υλοποίηση των προαναφερθεισών δράσεων σε συνδυασμό με τη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών μέχρι και σήμερα, οδήγησε τα ταμειακά αποθεματικά να ανέρχονται σε € 506.873 χιλ. κατά την 31.12.2020, ενώ κατά την 29.03.2021 ανέρχονται σε € 491.986 χιλ..

Επιχειρησιακή συνέχεια

Ο ΟΠΑΠ έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να προστατεύσει τους εργαζομένους, τους συνεργάτες και τους πελάτες του, τηρώντας αυστηρά τις οδηγίες της Κυβέρνησης και ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές, δημιουργώντας την ίδια στιγμή την ελάχιστη δυνατή διαταραχή στη λειτουργία του. Προχώρησε επίσης, στην υλοποίηση μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών για την εξασφάλιση της συνέχισης των λειτουργικών δραστηριοτήτων του.

Η Διοίκηση υιοθέτησε την εξ αποστάσεως εργασία των υπαλλήλων, μείωσε τα επαγγελματικά ταξίδια στα απολύτως απαραίτητα και η διεξαγωγή των εταιρικών συναντήσεων πραγματοποιείται επίσης εξ αποστάσεως. Επιπλέον, εντατικοποιήθηκε ο καθαρισμός και η απολύμανση των εγκαταστάσεων, καθώς και η καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της προσωπικής υγιεινής.

Προοπτικές – Πιθανός αντίκτυπος

Καθώς οι περιορισμοί (lockdown) είναι ακόμα σε ισχύ, το 2021 θεωρείται αρκετά αβέβαιο κυρίως αναφορικά με τον χρόνο ανοίγματος των καταστημάτων αλλά και τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα όταν θα αυτά ξαναοιζούν. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις γύρω από τον κορωνοϊό (COVID - 19) και αξιολογεί συνεχώς τις επιπτώσεις του στην απόδοση του Ομίλου.

3. Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και τις αβεβαιότητες στις οποίες ενδεχομένως να εκτεθεί ο Όμιλος.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, καθώς και με τις συνθήκες της αγοράς και τις εξελίξεις στην Ελλάδα

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, το ξέσπασμα του κορωνοϊού έπληξε την Ελλάδα, όπως και τον υπόλοιπο κόσμο, και σταμάτησε την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας το 2020, λόγω των πρωτοφανών περιοριστικών μέτρων, σε επίπεδο κοινωνικής αποστασιοποίησης και κινητικότητας με στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας που ως αποτέλεσμα είχαν τον περιορισμό της οικονομικής δραστηριότητας. Ο τουρισμός με το υψηλό βάρος του στο ελληνικό ΑΕΠ ήταν ο τομέας που επηρεάστηκε περισσότερο, παρουσιάζοντας σημαντική πτώση τόσο στις τουριστικές ροές, όσο και στα έσοδα. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ελληνική κυβέρνηση στήριξε την οικονομία εφαρμόζοντας μέτρα αξίας περίπου 18 δισ. Ευρώ, συμπεριλαμβανομένων επιδοτήσεων επιχειρήσεων (μεταξύ των οποίων και οι πράκτορες) και εργαζομένων που σταμάτησαν να εργάζονται λόγω της επιδημίας, ενώ αρκετά από τα μέτρα αυτά συνεχίζονται και το 2021.

Καθώς αρκετοί από τους περιορισμούς παραμένουν σε ισχύ, το 2021 αναμένεται να ξεκινήσει αργά, με την ανάπτυξη να επιταχύνεται σταδιακά από το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Η ανάκαμψη της οικονομίας προϋποθέτει τη συνέχιση, και με ακόμη υψηλότερο ρυθμό, των εμβολιασμών που οδηγούν στην ανοσοποίηση του πληθυσμού που θα επιτρέψει την άρση των περιοριστικών μέτρων, που με τη σειρά τους θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, καθώς και υψηλότερες τουριστικές ροές, βασικός παράγοντας της οικονομίας. Επιπλέον, ζωτικής σημασίας είναι και η σωστή απορρόφηση των πόρων που θα λάβει η Ελλάδα από το Ταμείο Ανάκαμψης της ΕΕ.

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από το ύψος του διαθέσιμου εισοδήματος και της ιδιωτικής κατανάλωσης που με τη σειρά τους επηρεάζονται από τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, όπως το ΑΕΠ, τα επίπεδα της ανεργίας, πληθωρισμού και τα ποσοστά φορολόγησης. Ως εκ τούτου, μια πιθανή αποκλιμάκωση των προαναφερθέντων δεικτών σε συνδυασμό με τη επιδείνωση του οικονομικού κλίματος ή/και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, μπορεί να οδηγήσουν σε μείωση της παικτικής δραστηριότητας και της σχετικής δαπάνης των πελατών του Ομίλου.

Αλλαγές στις κανονιστικές απαιτήσεις

Ο κλάδος των τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα ρυθμίζεται ενδελεχώς από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων. Οι ελληνικές αρχές έχουν το δικαίωμα να τροποποιούν μονομερώς, τηρουμένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από έγκυρες συμφωνίες παραχώρησης, το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τον τρόπο και τις μεθόδους λειτουργίας των παιγνίων που παρέχει ο Όμιλος.

Οι εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο της Ελλάδας δημιουργούν νέες κανονιστικές προκλήσεις για τον Όμιλο. Τυχόν αλλαγές στο κανονιστικό περιβάλλον ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση, είτε μέσω περιορισμού των στοιχηματικών δραστηριοτήτων, είτε μέσω αλλαγής του κόστους συμμόρφωσης.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. συμμορφώνεται διαρκώς με τα κανονιστικά πρότυπα, κατανοώντας και αντιμετωπίζοντας τις αλλαγές στις κανονιστικές απαιτήσεις με αποτελεσματικό τρόπο. Τυχόν αποτυχία συμμόρφωσης του Ομίλου με τους εφαρμοστέους κανόνες και το ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς και η θέσπιση νέων νόμων ή/και περαιτέρω επιβολή ρυθμίσεων θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου. Επιπλέον, περιορισμοί στη διαφήμιση μπορούν να μειώσουν την ικανότητα στην προσέγγιση νέων πελατών και να επηρεάσουν αρνητικά τους στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι περιλαμβάνουν την επικέντρωση στη διαρκή αύξηση της αξίας.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. συμμετέχει στις δημόσιες διαβουλεύσεις νόμων και κανονισμών που κατατίθενται από τους αρμόδιους φορείς (Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, Υπουργείο Οικονομικών κ.λπ) και αφορούν στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου. Περαιτέρω, η ΟΠΑΠ Α.Ε. παρακολουθεί διαρκώς το μεταβαλλόμενο κανονιστικό και νομικό περιβάλλον και μέσα από τις κατάλληλες διαδικασίες και ελέγχους, έχει επιτευχθεί ένας ορθολογικός και ισορροπημένος κανονισμός παιγνίων.

Κίνδυνος μεταβολής φορολογικής νομοθεσίας

Η εμπορική δραστηριότητα του Ομίλου και ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται υπόκεινται σε διάφορους φόρους, τέλη και εισφορές όπως οι εισφορές επί των Καθαρών Εσόδων προ εισφορών (GGR), ο φόρος επί των κερδών των παικτών και ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων.

Ο Όμιλος εκτίθεται στον κίνδυνο αλλαγής του υπάρχοντος φορολογικού καθεστώτος παιγνίων ή των συντελεστών φορολόγησης παιγνίων, η οποία μπορεί να επιφέρει απρόσμενη αύξηση του κόστους και να επηρεάσει αρνητικά την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Ομίλου για αειφόρα έσοδα και πρόσθετες επενδύσεις. Ο Όμιλος επιδιώκει να ανταποκριθεί άμεσα σε κάθε πιθανή αλλαγή φορολογίας, μέσω της διατήρησης των απαιτούμενων για φορολογικό σχεδιασμό πόρων και αναπτύσσοντας σχέδια εκτάκτου ανάγκης, έτσι ώστε να εφαρμοστούν οι απαραίτητες δράσεις μείωσης των κινδύνων και ελαχιστοποίησης των συνολικών επιπτώσεων.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια, να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και την Κύπρο και οι συμφωνίες που έχει συνάψει με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ είναι ελάχιστες. Τα κέρδη του Ομίλου προέρχονται από τα τυχερά παιχνίδια που πραγματοποιούνται σε ευρώ, οι εταιρικές συναλλαγές και οι εταιρικές δαπάνες εκφράζονται και πραγματοποιούνται σε ευρώ και ως εκ τούτου η Εταιρεία και ο Όμιλος δε διατρέχουν ουσιαστικό συναλλαγματικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό της βάσης του κόστους του Ομίλου είναι, είτε ανάλογο με τα έσοδα (ενδεικτικά κέρδη στους νικητές, προμήθεια πρακτόρων, αποζημιώσεις παρόχων παιχνιδιών) είτε με συναλλαγές με εγχώριες εταιρείες (πχ. πληροφορικής, μάρκετινγκ).

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο επιτοκίου, κυρίως λόγω του μέρους του δανεισμού του που δεν έχει αντισταθμιστεί έναντι διακυμάνσεων των επιτοκίων. Οι υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας την 31.12.2020 ανέρχονται σε € 1.040.866 χιλ. και € 1.010.132 χιλ., αντίστοιχα. Κατά την 31.12.2020, τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου του Ομίλου, τα οποία είναι εκτεθειμένα σε επιτοκιακό κίνδυνο ανέρχονται σε € 445.651 χιλ. ή 43% του συνολικού δανεισμού. Ο υπόλοιπος δανεισμός, ήτοι € 595.215 χιλ. (57% του συνολικού δανεισμού) έχει σταθερό επιτόκιο. Μέρος του κινδύνου, συγκεκριμένα ποσό € 96.621 χιλ. ή 22% των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο, έχει αντισταθμιστεί μέσω σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίου (swap). Ο Όμιλος ακολουθεί όλες τις εξελίξεις της σχετικής αγοράς επιτοκίων και πράττει εγκαίρως, όποτε χρειαστεί.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρηματικών σχεδίων και την μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων. Ο Όμιλος διατηρεί ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, όπως αποδεικνύεται από τα επίπεδα του δείκτη Καθαρός Δανεισμός/EBITDA που, λαμβάνοντας υπόψη και την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19), ανήλθε σε 2,3x στις 31.12.2020. Επιπρόσθετα, παράγει υψηλές ταμειακές ροές που επιτρέπουν την καλύτερη διαχείριση των απαιτούμενων ταμειακών διαθεσίμων για την διασφάλιση της ομαλής καθημερινής του λειτουργίας, ενώ ταυτόχρονα διαφοροποιεί τα ταμειακά του διαθέσιμα ώστε να επιτύχει ευελιξία στην διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιεί τις αναγκαίες προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζεται με τις αλλαγές

στο επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί και επιχειρεί. Για τη βελτιστοποίηση της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει το μέρισμα που καταβάλλεται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, λόγω των παραγωγικών του δραστηριοτήτων και ειδικότερα λόγω της διαδικασίας συλλογής των εισπράξεων από το δίκτυό του. Η παραπάνω διαδικασία εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο χρηματοοικονομικής απώλειας στην περίπτωση που κάποιος από τους αντισυμβαλλομένους αθετήσει της οικονομικές του υποχρεώσεις. Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Η μείωση του συγκεκριμένου κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω της καθιέρωσης πιστωτικής πολιτικής, τα κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι τα εξής:

- Η δημιουργία Επιτροπής αρμόδιας για την έγκριση θεμάτων πιστωτικού κινδύνου και την προετοιμασία σχετικών προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.
- Η κατηγοριοποίηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πρακτόρων και συνεργατών μέσω ενός μοντέλου πιστοληπτικής αξιολόγησης, το οποίο συνεχώς επικαιροποιείται.
- Η καθιέρωση πιστωτικών ορίων ανά πράκτορα/συνεργάτη, βάσει της πιστοληπτικής του/της αξιολόγησης.
- Η άμεση αναστολή της λειτουργίας του πρακτορείου, σε περιπτώσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία υπόκεινται στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών:

- Εμπορικές απαιτήσεις
- Δάνεια εισπρακτέα
- Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό
- Βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις
- Εγγυητικές καταβολές
- Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Παρόλο που τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης ήταν επουσιώδης, καθώς ο Όμιλος και η

Εταιρεία διατηρούν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμά τους σε αξιόπιστα Ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία η πρόβλεψη ζημίας επιμετρύται πάντα σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια ζωής για τις εμπορικές απαιτήσεις. Διευκρινίζεται ότι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα στις ταμειακές ροές που είναι απαιτητές από τους πελάτες και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά τελικά ότι θα εισπράξει. Όλες οι υστερήσεις ταμειακών ροών προεξοφλούνται.

Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου θεωρούνται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο. Ως εκ τούτου ο Όμιλος εφαρμόζει τη γενική προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και η πρόβλεψη ζημίας περιορίσθηκε στις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στην δυνητική αδυναμία του Ομίλου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας, εκπονώντας, σε ετήσια βάση, λεπτομερή ανάλυση των προβλεπόμενων εισροών και εκροών του.

Η ανωτέρω ανάλυση λαμβάνει υπ' όψιν τα εξής:

- Πρόβλεψη εσόδων, σύμφωνα με τις αναμενόμενες πληρωμές κερδών
- Φορολογικές και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προς το Κράτος
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις δανειακές συμβάσεις του Ομίλου
- Λειτουργικά έξοδα
- Επενδύσεις
- Απρόοπτες εισροές και εκροές

Η ρευστότητα του Ομίλου τελεί υπό καθημερινή παρακολούθηση από την Διεύθυνση Διαθεσίμων της Εταιρίας. Όποτε κρίνεται απαραίτητο, η Διεύθυνση Διαθεσίμων πραγματοποιεί προτάσεις προς τον Οικονομικό Διευθυντή και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με σκοπό την διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας για τον Όμιλο.

Κίνδυνος ασφάλειας

Η αξιοπιστία και η διαφάνεια σε σχέση με την λειτουργία των παιχνιδιών του Ομίλου διασφαλίζονται με διάφορα μέτρα ασφαλείας, τα οποία είναι σχεδιασμένα να προστατεύουν τα δεδομένα των πληροφοριακών συστημάτων από τυχόν παραβιάσεις ασφαλείας, όπως ανάκτηση και παράνομη αποθήκευση δεδομένων, καθώς επίσης και καταστροφή δεδομένων. Τα μέτρα ασφαλείας καλύπτουν το σύστημα επεξεργασίας δεδομένων, τις εφαρμογές του λογισμικού, την ακεραιότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και την λειτουργία του online δικτύου. Όλες οι επιχειρησιακά κρίσιμες εφαρμογές που σχετίζονται με τη διεξαγωγή και διάθεση των παιχνιδιών φιλοξενούνται σε συστήματα που

εξασφαλίζουν υψηλή διαθεσιμότητα αλλά και μετάπτωση σε Δευτερεύον Μηχανογραφικό εφόσον κριθεί απαραίτητο. Επίσης, διεξάγεται αξιολόγηση της κρισιμότητας των συστημάτων, είτε σχετίζονται ευθέως με τη διάθεση των παιγνίων είτε όχι, ώστε να ενταχθούν στο σχέδιο ανάκαμψης από καταστροφές (Disaster Recovery Plan) εφόσον, κριθεί απαραίτητο. Οι εφαρμογές εντάσσονται σε σχήμα λήψης αντιγράφων ασφαλείας με συχνότητα που επιβάλλει η κρισιμότητά τους.

Κίνδυνος καταλογισμού πρόσθετων επιβαρύνσεων – ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD

Τον Οκτώβριο του 2017, ο Γενικός Εισαγγελέας επέδωσε στον Γενικό Ελεγκτή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, γνωμοδότηση, σύμφωνα με την οποία η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD δήθεν δεν καταβάλλει στην Κυπριακή Δημοκρατία τα ποσά που οφείλονται βάσει της Διμερούς Διακρατικής Συμφωνίας, προβαίνοντας σε μία νέα ερμηνεία της τελευταίας, τελείως διαφορετική από την ερμηνεία που έχει αποδώσει η Κυπριακή Δημοκρατία καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Διμερούς Διακρατικής Συμφωνίας από το 2003. Ο Γενικός Λογιστής της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος είναι αρμόδιος σύμφωνα με τη Διμερή Διακρατική Συμφωνία να ελέγχει τους λογαριασμούς της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD, διαφοροποίησε τη θέση του από τον Γενικό Εισαγγελέα, υποστηρίζοντας τη μέθοδο με την οποία η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD υπολόγιζε τις αποδόσεις της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Καμία αξίωση δεν έχει εγερθεί μέχρι σήμερα κατά της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι πεπεισμένη ότι η ερμηνεία του Γενικού Εισαγγελέα είναι αβάσιμη.

Νέο σχέδιο νόμου αδειοδότησης τυχερών παιγνίων στην Κύπρο

Η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD δραστηριοποιείται σήμερα στην Κύπρο επί τη βάση της Συμφωνίας του 2003 μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κύπρου (εφεξής η «Διακρατική Σύμβαση»).

Ο Νόμος 52(Ι)/2018 με τίτλο «Ο περί των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών Νόμος του 2018» δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 13.06.2018. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, η Συντονιστική Επιτροπή διενήργησε έρευνα δέουσας επιμέλειας και πρότεινε την ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ως τον κατάλληλο πάροχο. Στις 06.11.2019 το Συμβούλιο Υπουργών επικύρωσε την ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ως τον πιο κατάλληλο πάροχο για τη χορήγηση αποκλειστικής άδειας διεξαγωγής και λειτουργίας ορισμένων τυχερών παιγνίων, και συγκεκριμένα τα παίγνια που υπάγονται σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες: (α) παιχνίδια κατηγορίας «αριθμολαχείου», τα οποία αφορούν την ορθή πρόβλεψη τυχαίων αριθμών που προκύπτουν με κλήρωση μέσω ενός συστήματος παιχνιδιού και (β) παιχνίδια τα οποία βασίζονται στη σωστή πρόβλεψη συνδυασμών αποτελεσμάτων αθλητικών γεγονότων με μεταβλητές αποδόσεις.

Οι Κώδικες Πρακτικής της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD, εκτός του Κώδικα Πρακτικής για τα Πρακτορεία και τους Πράκτορες, έχουν εγκριθεί από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (ΕΑΣ) και τον Υπουργό Οικονομικών. Ύστερα από την έγκριση όλων των Κωδίκων Πρακτικής, η Συντονιστική Επιτροπή θα ετοιμάσει προσχέδιο συμφωνίας (Σύμβαση Παραχώρησης) και θα καλέσει την ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD σε διαπραγμάτευση της

συμφωνίας. Η Σύμβαση Παραχώρησης θα υπογραφεί και από τα δυο μέρη και θα υποβληθεί στο Συμβούλιο Υπουργών για έγκριση.

Σύμφωνα με το Νόμο 52(Ι)/2018, η Διακρατική Σύμβαση θα καταργηθεί με την υπογραφή της ως άνω Σύμβασης Παραχώρησης.

Δυνητικές επιδράσεις του κορωνοϊού (COVID-19)

Το ξέσπασμα του κορωνοϊού (COVID-19) επηρέασε τις επιχειρηματικές και οικονομικές δραστηριότητες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας και της Κύπρου. Η ταχεία εξάπλωση του ιού και οι επακόλουθες κυβερνητικές παρεμβάσεις μαζί με τους σχετικούς περιορισμούς είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή των λιανικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου και επηρέασαν σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα και τις λειτουργικές επιδόσεις του Ομίλου κατά την περίοδο αναφοράς, καθώς η επιχειρηματική δραστηριότητα του ΟΠΑΠ στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στο δίκτυο των καταστημάτων του. Τα καταστήματα του ΟΠΑΠ παρέμειναν κλειστά για σχεδόν τέσσερις μήνες και η δραστηριότητα VLTs για περίπου πέντε καθ' όλη τη διάρκεια του 2020. Το κλείσιμο των καταστημάτων είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των καθαρών εσόδων το 2020 κατά 32,7% σε σύγκριση με το 2019, με την κερδοφορία να επηρεάζεται επίσης σημαντικά.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην υλοποίηση μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών για την προληπτική προστασία των υπαλλήλων και την στήριξη του δικτύου του εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συνέχιση των λειτουργικών δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση υιοθέτησε την εξ αποστάσεως εργασία των υπαλλήλων, μείωσε τα επαγγελματικά ταξίδια στα απολύτως απαραίτητα και η διεξαγωγή των εταιρικών συναντήσεων πραγματοποιείται επίσης εξ αποστάσεως. Επιπλέον, εντατικοποιήθηκε ο καθαρισμός και η απολύμανση των εγκαταστάσεων, καθώς και η καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της προσωπικής υγιεινής.

Κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων, το χαρτοφυλάκιο των διαδικτυακών προϊόντων του ΟΠΑΠ ενισχύθηκε με νέα παιχνίδια, όπως τα Virtual games και το καζίνο, μαζί με την αυξημένη συνεισφορά του διαδικτυακού ΤΖΟΚΕΡ. Επιπρόσθετα, ο ΟΠΑΠ αύξησε τη συμμετοχή του στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και κυπριακή δραστηριότητα) με το ποσοστό του να ανέρχεται πλέον στο 84,49% ενώ ταυτόχρονα διατηρεί συμμετοχή ίση με 36,75% στην ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED (διεθνείς δραστηριότητες).

Σε αυτό το στάδιο, παρά την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19) ο Όμιλος κατέχει ισχυρή ταμειακή θέση. Έχει θέσει σε εφαρμογή μια σειρά μέτρων για τη διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής του λειτουργίας υλοποιώντας σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας, όπου είναι απαραίτητο, ώστε να εξασφαλίσει τη γρήγορη επαναφορά των δραστηριοτήτων του μόλις αρθούν οι περιορισμοί και ανοίξουν ξανά τα καταστήματα.

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας εκμεταλλεύτηκαν περιορισμένα πλεονεκτήματα από τα κυβερνητικά μέτρα στήριξης, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις ή φορολογικούς συμψηφισμούς καθώς επίσης και μειωμένες πληρωμές ενοικίων, ενώ ο Όμιλος προχώρησε επίσης στη υλοποίηση ενεργειών μείωσης του κόστους καθ' όλη τη διάρκεια του 2020. Ο Όμιλος βελτίωσε την ρευστότητά του καθώς στις 27.03.2020 η Εταιρεία εξέδωσε νέο δάνειο ύψους € 100.000 χιλ. το οποίο αποπληρώθηκε στις 02.10.2020 και παραμένει επί του παρόντος ως δεσμευμένο πιστωτικό όριο. Επιπλέον, στις 04.05.2020, υπέγραψε ένα επιπλέον δάνειο ύψους € 100.000 χιλ., το οποίο δεν έχει ακόμη εισπραχθεί. Επίσης, στις 27.10.2020 η Εταιρεία συγκέντρωσε κεφάλαια ύψους € 200.000 χιλ. με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μέσω δημόσιας προσφοράς το οποίο αντικατέστησε ένα προηγούμενο ύψους € 200.000 χιλ. πιο ακριβό. Τέλος, ο Όμιλος για σκοπούς ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων εξασφάλισε, όπου χρειαζόταν, τις απαραίτητες παραιτήσεις συμμόρφωσης με τους όρους των δανειακών συμβάσεων.

Ως αποτέλεσμα, η έγκαιρη υλοποίηση των προαναφερθεισών δράσεων σε συνδυασμό με τη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών μέχρι και σήμερα, οδήγησε τα ταμειακά αποθεματικά να ανέρχονται σε € 506.873 χιλ. κατά την 31.12.2020, ενώ κατά την 29.03.2021 ανέρχονται σε € 491.986 χιλ..

Επιπρόσθετα των παραπάνω ενεργειών, ο Όμιλος έχει λάβει υπόψη την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19) στην επιμέτρηση των μη χρηματοοικονομικών και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των σχετικών γνωστοποιήσεων. Κατά την επιμέτρηση των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε επικαιροποιημένες προβλέψεις ταμειακών ροών με βάση αναθεωρημένους χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς για τον υπολογισμό της Αξίας Χρήσης (VIU), δηλαδή την ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units). Ο έλεγχος απομειώσεων, σε επίπεδο Ομίλου, οδήγησε σε απομείωση της υπεραξίας, των άυλων περιουσιακών στοιχείων και του δικαιώματος χρήσης ενώ σε επίπεδο Εταιρείας, οδήγησε σε απομείωση των συμμετοχών της σε θυγατρικές. Ο Όμιλος αξιολόγησε επίσης την ανακτησιμότητα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και προχώρησε στην καταγραφή απομειώσεων όπου διαπιστώθηκε μη ανακτησιμότητα εισπρακτέων ποσών.

Παρά την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19), κατά την 31.12.2020, ο Όμιλος κατάφερε να καταγράψει θετικά αποτελέσματα και να διατηρήσει ισχυρή οικονομική θέση.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην υλοποίηση μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών για την προληπτική προστασία των υπαλλήλων και την στήριξη του δικτύου του εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συνέχιση των λειτουργικών δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση υιοθέτησε την εξ αποστάσεως εργασία των υπαλλήλων, μείωσε τα επαγγελματικά ταξίδια στα απολύτως απαραίτητα και η διεξαγωγή των εταιρικών συναντήσεων πραγματοποιείται επίσης εξ αποστάσεως. Επιπλέον, εντατικοποιήθηκε ο καθαρισμός και η απολύμανση των εγκαταστάσεων, καθώς και η καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της προσωπικής υγιεινής.

Παρ' όλα αυτά, καθώς οι περιορισμοί (lockdown) είναι ακόμα σε ισχύ, το 2021 θεωρείται αρκετά αβέβαιο κυρίως αναφορικά με τον χρόνο ανοίγματος των καταστημάτων αλλά και τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα όταν θα αυτά ξαναοίξουν. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις γύρω από τον κορωνοϊό (COVID-19) και αξιολογεί συνεχώς τις επιπτώσεις του στην απόδοση του Ομίλου. Προβαίνει επίσης σε προληπτικές ενέργειες για να διασφαλίσει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και των συνεργατών της, καθώς και τη συνέχιση των δραστηριοτήτάς της όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Έχοντας ικανοποιητικά ταμειακά διαθέσιμα, η Διοίκηση αναμένει ότι ο Όμιλος θα είναι σε θέση να καλύψει το κόστος χρηματοδότησης και τις ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, και δεν θα επηρεαστεί η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

4. Στρατηγική της Εταιρείας και μελλοντικές προοπτικές του Ομίλου

Συνεχίζοντας να ακολουθούμε το όραμά μας να παρέχουμε διασκέδαση και τυχερά παίγνια παγκόσμιου επιπέδου στους πελάτες μας τόσο στο διαδίκτυο όσο και στο επίγειο δίκτυο των πρακτορείων μας, η νέα μας στρατηγική Fast Forward θέτει σαφή κατεύθυνση για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης επιτυχίας του ΟΠΑΠ εστιάζοντας στους ακόλουθους έξι τομείς:



Ο πελάτης στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μας

Ο πελάτης βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε μας δραστηριότητας, καθώς θέτουμε την πελατοκεντρική προσέγγιση ως κλειδί για την επιτυχία μας. Οι αλλαγές καθοδηγούνται από τον ίδιο τον πελάτη, η καλύτερη κατανόηση του οποίου είναι που θα οδηγήσει σε προσφορά καλύτερης εμπειρίας ψυχαγωγίας μέσα από τα παιχνίδια σε όλα τα κανάλια μας. Η βάση για την καλύτερη κατανόηση των πελατών αποτελείται από τέσσερα στάδια: θέτοντας ως σημείο εκκίνησης τη συλλογή των σωστών δεδομένων από τις δραστηριότητες μας μέσω του διαδικτύου, των VLTs και του επίγειου δικτύου μας, θα προσεγγίσουμε τον πελάτη μας. Έτσι, θα καταφέρουμε να κατανοήσουμε καλά ποιος είναι και τι ανάγκες έχει. Η εφαρμογή αυτής της βαθιάς γνώσης του πελάτη είναι η επόμενη φάση και η εταιρεία μας φιλοδοξεί να την αντικατοπτρίσει στις ενέργειές της. Η μέτρηση της επίδρασης στην απόδοση και την ικανοποίηση των πελατών έρχεται ως το τέταρτο στάδιο. Αυτή ακριβώς η εμπειρία θα διοχετεύεται μέσω των ακόλουθων χαρακτηριστικών που συνδέονται στενά με την εταιρική μας εικόνα:

- περισσότερη κοινωνική αλληλεπίδραση μέσα από την ανταλλαγή εμπειριών με άλλους
- περισσότερη διασκέδαση, περιεχόμενο και ψυχαγωγία μέσα από την προσφορά μιας εμπειρίας που ξεπερνά τον στοιχηματισμό
- περισσότερη εξατομικευμένη εμπειρία και ενίσχυση της αφοσίωσης του πελάτη
- περισσότερη ψηφιοποίηση μέσα από τον εμπλουτισμό των ψηφιακών ταξιδιών του πελάτη τόσο στο επίγειο δίκτυό μας όσο και στο διαδίκτυο
- περισσότερη ασφάλεια και υπευθυνότητα διασφαλίζοντας ασφαλές περιβάλλον και προωθώντας το υπεύθυνο παιχνίδι

Βελτίωση και ενίσχυση της εταιρικής μας εικόνας

Ο ΟΠΑΠ και τα ίδια τα παιχνίδια μας αποτελούν το ισχυρό μας πλεονέκτημα, οπότε στοχεύουμε να διατηρήσουμε τη σύνδεσή τους με τους πελάτες μας και να τα επεκτείνουμε στον ψηφιακό κόσμο. Στόχος μας είναι ο ΟΠΑΠ να προσφέρει ψυχαγωγία και παιχνίδια παγκόσμιου επιπέδου σε καθένα από τα σημεία όπου επικοινωνεί με τον πελάτη: στην τηλεόραση, στο διαδίκτυο, στο πρακτορείο, στην επικοινωνία, στις δημόσιες σχέσεις, στα κοινωνικά δίκτυα, ακόμη και στους φίλους. Τα βασικά χαρακτηριστικά που σκοπεύουμε να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε είναι τα εξής:

- Διασκέδαση και κοινωνικότητα: στοχεύουμε να καθιερώσουμε και να ενισχύσουμε τη θέση των καταστημάτων μας και των διαδικτυακών δραστηριοτήτων μας ως προορισμούς ψυχαγωγίας, καθώς και να επαναπροσδιορίσουμε και να παρουσιάσουμε τη νέα μας ψηφιακή εταιρική ταυτότητα.
- Δέσμευση: εστιάζουμε στα Ψηφιακά και Κοινωνικά Μέσα για να παρέχουμε εξατομικευμένο περιεχόμενο και επικοινωνία προκειμένου να αλληλεπιδράσουμε με μια διαφοροποιημένη πελατειακή βάση.
- Ανταμοιβή: η εισαγωγή της έννοιας της αφοσίωσης του πελάτη για να ανταμείβουμε κάθε αλληλεπίδρασή του μαζί μας και η δημιουργία θετικής συναισθηματικής σύνδεσης αποτελούν τη βάση αυτού του βασικού σημείου.
- Υπευθυνότητα: προσδοκούμε να είμαστε υπεύθυνος εταιρικός πολίτης, να βοηθάμε τους πελάτες μας να απολαμβάνουν τη διασκέδαση του παιχνιδιού με ασφάλεια και πάντα σύμφωνα με τους κανόνες.

Στόχος μας είναι να διατηρήσουμε τη σύνδεσή μας με την υπάρχουσα πελατειακή μας βάση, καθώς και να επεκτείνουμε την ταυτότητα και την αντιληπτότητα της επωνυμίας μας σε νέα τμήματα μέσω καναλιών ψηφιακής επικοινωνίας. Συνεχίζουμε να επικεντρωνόμαστε σε υπάρχοντες πελάτες, εργαζόμενους και συνεργάτες, καθώς επίσης να αγκαλιάζουμε περαιτέρω τα νεότερα κοινά και τις γυναίκες ως ευκαιρία για ανάπτυξη. Σε αυτό το πλαίσιο, οραματιζόμαστε τον τόνο φωνής της εταιρικής μας ταυτότητας να είναι συνομιλητικός, ένας υπέροχος αφηγητής, εξατομικευμένος και διασκεδαστικός! Στοχεύουμε επίσης στον επανασχεδιασμό των ψηφιακών σημείων επαφής μας με τον πελάτη μέσω της νέας ψηφιακής ταυτότητας μας και της ευθυγραμμισμένης εμπειρίας χρήστη σε όλα τα ψηφιακά μας κανάλια. Η αναβάθμιση της εμπειρίας των πελατών στις ψηφιακές αλληλεπιδράσεις με τον ΟΠΑΠ είναι ζωτικής σημασίας για εμάς. Οι βασικοί τομείς στους οποίους εστιάζουμε στις νέες ψηφιακές εμπειρίες αποτελούνται από νέες ιστοσελίδες και εφαρμογές, νέες διαδικτυακές προτάσεις και νέες ψηφιακές εμπειρίες στο επίγειο δίκτυό μας.

Ο ΟΠΑΠ ως κορυφαίος διαδικτυακός παίκτης

Φιλοδοξία μας είναι να ενισχύσουμε την παρουσία μας στο διαδίκτυο, να γίνουμε κορυφαίος διαδικτυακός παίκτης και να καταστήσουμε τη δράση μας στο διαδίκτυο το δεύτερο ισχυρό πυλώνα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας. Με τη σκληρή δουλειά της υψηλών αποδόσεων ομάδας μας, οι προτεραιότητες και οι βασικοί μοχλοί ανάπτυξης στο διαδίκτυο βρίσκονται στα ακόλουθα σημεία:

- Προϊοντικές προτάσεις: εμπλουτισμός της αποκλειστικής προσφοράς αριθμολαχειών με πολλά παιχνίδια ΟΠΑΠ, με παράλληλη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς μας αναφορικά με την προσφορά αθλητικού στοιχηματισμού και καζίνο
- Εταιρική εικόνα και επικοινωνία: ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας των διαδικτυακών δραστηριοτήτων της εταιρείας και των αξιών τους με κάθε δυνατό τρόπο
- Λειτουργική υπεροχή: συνεχής προσπάθεια για την καλύτερη δυνατή εμπειρία του πελάτη σε καθένα ξεχωριστά από τα σημεία επαφής με εκείνον
- Διαχείριση σχέσεων με τον πελάτη και CRM: στόχος είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση της πελατειακής μας βάσης που θα μας επιτρέψει να προσφέρουμε το σωστό προϊόν την κατάλληλη στιγμή για κάθε πελάτη ξεχωριστά αξιοποιώντας την Τεχνητή Νοημοσύνη, διατηρώντας παράλληλα ασταμάτητη την επικέντρωσή μας στη δραστηριότητα και την ανάπτυξη των παικτών
- Παικτικό περιβάλλον υψηλών αποδόσεων: Ανώτερης ποιότητας συνδυασμός προϊόντων υψηλής απόδοσης με βασική εστίαση στην προσφορά μέσω κινητών συσκευών
- Ψυχαγωγία: διερεύνηση ευκαιριών πέρα από το υπάρχον χαρτοφυλάκιο παιχνιδιών, όπως η κοινωνική δικτύωση, το κοινωνικό σύνολο, η εικονική πραγματικότητα, βιντεοπαιχνίδια που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, συνδυασμός ενημέρωσης με διασκέδαση και εξατομίκευση

Βασικοί παράγοντες για την επίτευξη των ανωτέρω αποτελούν: i) η τεχνολογία, μέσω της επιλογής των σωστών προμηθευτών και της οργάνωσης της τεχνολογίας (inhouse/outsourc) για ευέλικτη παράδοση και λειτουργική υπεροχή και ii) το ρυθμιστικό πλαίσιο, μέσω της συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές σε ρυθμιστικά θέματα, της διασφάλισης ίσων συνθηκών αγοράς και της πραγματοποίησης του οράματός μας για το αύριο.

Διατήρηση της ισχυρής θέσης μας στο επίγειο δίκτυο

Στόχος μας είναι να διατηρήσουμε την ισχυρή μας θέση στο επίγειο δίκτυο και να διερευνήσουμε ευκαιρίες ανάπτυξης μέσα από την περαιτέρω αναβάθμιση των εμπειριών ψυχαγωγίας από τα τυχερά παιχνίδια και από τη βελτίωση των ψηφιακών ταξιδιών των πελατών. Θα εξελίξουμε περαιτέρω την εμπειρία των πρακτορείων ως προορισμό ψυχαγωγίας και θα προσδώσουμε μία νέα ψηφιακή αίσθηση σε αυτό. Θα επικεντρωθούμε στους ακόλουθους τομείς:

- Προϊοντικές προτάσεις: καινοτομία και ενίσχυση της υπάρχουσας προσφοράς για όλες τις βασικές κατηγορίες πελατών και επιβράβευση της αφοσίωσης του πελάτη
- Περιβάλλον: βελτίωση της ατμόσφαιρας των πρακτορείων μας με νέα σχέδια, κεντρικό ήχο και νέες ζωντανές μεταδόσεις
- Εμπειρία: ζωντανές εκδηλώσεις στα πρακτορεία μας και προσφορά στους πελάτες μας περισσότερων κινήτρων να έρθουν, να μείνουν, να παίξουν και να διασκεδάσουν μαζί.
- Παραγωγικότητα: διαχείριση επιδόσεων και ανάπτυξη δικτύου για μέγιστη παραγωγικότητα με το κατάλληλο κατάστημα, μέρος και συνεργάτη.
- Ψηφιακό ταξίδι πελάτη: ενίσχυση της αίσθησης ψηφιοποίησης που προσφέρουν τα καταστήματα για ολοκληρωτικά ψηφιακά ταξίδια πελατών
- Εξατομικευμένη εμπειρία: προσφορά ακόμα πιο εξατομικευμένης εμπειρίας παιχνιδιού με SSBTs και με τη νέα εφαρμογή μας
- Ψηφιακή επικοινωνία: διαδραστική ζωντανή επικοινωνία σε όλα τα ψηφιακά σημεία αλληλεπίδρασης με τον πελάτη στα καταστήματά μας.

Διερεύνηση τεχνολογικών δυνατοτήτων

Η τεχνολογία, τόσο η τρέχουσα που χρησιμοποιεί ο ΟΠΑΠ όσο και η πλέον σύγχρονη, είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την προσφορά καλύτερων λύσεων στους πελάτες μας, καθώς και για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητάς μας. Οι βασικές πρωτοβουλίες μας συνοψίζονται στους ακόλουθους πέντε τομείς:

- CRM: στόχος μας είναι η εξυπηρέτηση των πελατών μας λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο της συμπεριφοράς τους τόσο στον ψηφιακό όσο και στο φυσικό χώρο, χρησιμοποιώντας εξειδικευμένες σύγχρονες λύσεις για εκείνους όσον αφορά την CRM πλατφόρμα, καθώς επίσης και αυτοματισμούς Τεχνητής Νοημοσύνης και CRM για τους πράκτορες μας.
- Λειτουργική υπεροχή: η καλύτερη εμπειρία πελατών και αντιπροσώπων μέσω συνεχών βελτιώσεων των λειτουργιών και των διαδικασιών μας, η διαχείριση υλικού και λογισμικού και οι δυνατότητες επίλυσης προβλημάτων ανοίγουν το δρόμο προς τον στόχο επιχειρησιακής αριστείας μας.
- Ελαστική και επεκτάσιμη υποδομή: αναβαθμίσεις κεντρικής και αποθηκευτικής υποδομής και εξοπλισμού σε τεχνολογίες δικτύου που ορίζονται από λογισμικό για γρήγορη μετάδοση νέων πλούσιων εμπειριών παικτών, έτοιμοι να εκμεταλλευτούμε πλήρως το 5G.
- Καινοτομία σε εταιρικές λύσεις: Η ανάλυση τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης θα υποστηρίξει τη λήψη επιχειρηματικών και εταιρικών αποφάσεων και οι πλατφόρμες που βασίζονται στο Cloud θα επιτρέψουν την επέκταση και το χειρισμό των δεδομένων.

- Ανοιχτά οικοσυστήματα τυχερών παιχνιδιών: Αξιοπίστα οικοσυστήματα τυχερών παιχνιδιών με ανοιχτή αρχιτεκτονική και φιλικά προς τους παίκτες περιβάλλοντα, που επιτρέπουν ευέλικτη παράδοση νέων δυνατοτήτων.

Δέσμευση των ανθρώπων μας

Οι άνθρωποί μας διαδραματίζουν πραγματικά σπουδαίο ρόλο στην επίτευξη των στόχων μας. Η αλλαγή της νοοτροπίας, της κουλτούρας και του τρόπου εργασίας είναι απαραίτητος και θα συμβάλει στην επιτυχία μας, η οποία εξαρτάται από την ευελιξία μας και την ταχύτητα στην υιοθέτηση αλλαγών. Ο ΟΠΑΠ προχωρά γρήγορα και μεταμορφώνεται σε μια σύγχρονη εταιρεία με νέο και δυναμικό πνεύμα. Φιλοδοξούμε να αποκτήσουμε περαιτέρω ευελιξία στις δραστηριότητές μας εστιάζοντας στα ακόλουθα τέσσερα βήματα:

- Βελτιστοποίηση δομής: στόχος μας είναι να αποδίδουμε αποτελεσματικά και αποδοτικά, με τη δομή και τους πόρους να ευθυγραμμίζονται με τις επιχειρηματικές μας ανάγκες και προτεραιότητες.
- Σωστές δεξιότητες και ταλέντα: θα ενισχύσουμε την προσοχή μας στην επανεκπαίδευση και την περαιτέρω κατάρτιση των ανθρώπων μας, καθώς και στην ανάπτυξη νέων ταλέντων.
- Ηγέτες που εμπνέουν: ενισχύουμε επίσης την προσοχή μας σε πρότυπα και οδηγούς απόδοσης, αλλαγής και καινοτομίας προς τον ευέλικτο οργανισμό που οραματιζόμαστε.
- Μετάδοση της σωστής κουλτούρας: η δέσμευση των ηγετών είναι πολύ σημαντική για την διάδοση και την ενσωμάτωση της επιθυμητής κουλτούρας και δέσμευσης σε όλη την εταιρεία. Η ευθυγράμμιση των διαδικασιών, των συστημάτων και του τρόπου εργασίας θα μας οδηγήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Ο ΟΠΑΠ, μαζί με τους έξι βασικούς τομείς της στρατηγικής του, συνεχίζει να επικεντρώνεται στην Εταιρική Υπευθυνότητα, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ταυτότητάς του, τοποθετώντας τον ΟΠΑΠ ως ηγέτη σε θέματα Εταιρική Κοινωνικής Ευθύνης στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, υιοθετούμε και αναπτύσσουμε τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας και υπευθυνότητας, ενσωματώνοντας βαθιά την προσέγγιση του Υπεύθυνου Παιχνιδιού σε όλες τις δραστηριότητες μας. Θα συνεχίσουμε να χτίζουμε την εμπιστοσύνη του κοινωνικού συνόλου επενδύοντας στους τέσσερις πυλώνες μας, Υγεία, Αθλητισμός, Απασχόληση και Ευαίσθητες Ομάδες, ενώ εισάγουμε επίσης την Εκπαίδευση ως ένα καινούριο πέμπτο πυλώνα.

5. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη

Τα ποσά των εξόδων και εσόδων το 2020 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις 31.12.2020 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη εμφανίζονται ως εξής:

Συναλλαγές Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες (απαλειφόμενες για σκοπούς ενοποίησης)

Εταιρεία	Έξοδα	Έσοδα	Αγορές παγίων	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)					
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	-	1.500	-	-	-
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	765	24.446	-	20.226	11.669
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	-	3.325	-	11	3.362
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	9	411	-	10	5.550
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	309	391	-	94	3.823
TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	534	202	-	296	661
NEUROSOFT Α.Ε.	<u>7.015</u>	-	<u>1.194</u>	<u>1.295</u>	-
Σύνολο	8.632	30.275	1.194	21.933	25.065

Επιπλέον, η Εταιρεία έχει παράσχει εταιρικές εγγυήσεις συνολικού ποσού € 104.375 χιλ. υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Από το ποσό αυτό, € 41.850 χιλ. αφορούν το ομολογιακό δάνειο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από την Alpha bank και € 62.625 χιλ. είναι εγγύηση προς το ΤΑΙΠΕΔ.

Τέλος, η Εταιρεία προτίθεται να παράσχει χρηματοοικονομική στήριξη, αν και εφόσον κριθεί απαραίτητο, στις θυγατρικές της.

Συναλλαγές των εταιρειών του Ομίλου με τις συνδεδεμένες εταιρείες με αυτές (μη απαλειφόμενες για σκοπούς ενοποίησης)

	Έξοδα	Έσοδα	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	3.540	144	1.402	144

Συναλλαγές και υπόλοιπα με μέλη του Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Κατηγορία	Περιγραφή	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2020
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	Μισθοί	4.453	4.453
	Λοιπές αποζημιώσεις & παροχές	10	10
	Κόστος Κοινωνικής Ασφάλισης	<u>226</u>	<u>226</u>
Σύνολο		4.688	4.688

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Κατηγορία	Περιγραφή	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2020
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	Μισθοί	828	358
	Κόστος Κοινωνικής Ασφάλισης	<u>88</u>	<u>65</u>
Σύνολο		916	423

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υποχρεώσεις από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία	31.12.2020	31.12.2020
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	<u>141</u>	<u>139</u>
Σύνολο	141	139

Από τα ανωτέρω, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου.

6. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Δήλωση Προέδρου σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση

Ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ) εκδόθηκε τον Οκτώβριο 2013 από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), (εφ' εξής ο «Κώδικας»), υιοθετήθηκε από την Εταιρεία το 2014 και εξακολουθεί να εφαρμόζεται έκτοτε. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει σοβαρά υπόψη την ευθύνη του για την αποτελεσματική Εταιρική Διακυβέρνηση και την επίτευξη της μακροπρόθεσμης ανταμοιβής των μετόχων και των ενδιαφερομένων μερών, ενώ οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση αυτά τα δεδομένα. Είμαι στην ευχάριστη θέση να σας υποβάλω αναφορά σχετικά με τις δραστηριότητες της Διακυβέρνησης της ΟΠΑΠ Α.Ε..

ΟΠΑΠ και Διακυβέρνηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι η εφαρμογή και η τήρηση υψηλών προτύπων διακυβέρνησης στηρίζουν τους επιχειρηματικούς στόχους μας και την προσπάθειά μας για δημιουργία και μεγιστοποίηση της αξίας των μετοχών. Παράλληλα, η αποτελεσματική διαχείριση της Εταιρείας με υπευθυνότητα και ακεραιότητα, θα βοηθήσει ώστε να επιδειχθεί ευθύνη και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη όλων των ενδιαφερομένων μερών. Βρισκόμαστε σε συνεχή επιδίωξη ανάπτυξης των πρακτικών μας και του πλαισίου διακυβέρνησης, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι η συμμόρφωση, η διαφάνεια και η χρηστή διακυβέρνηση αποτελούν τους πυλώνες του Ομίλου σε όλα τα επίπεδα.

Ήδη από τη δημοσίευση του Ν.4706/2020 η Εταιρεία έχει ξεκινήσει την υλοποίηση του δομημένου πλάνου ενεργειών ώστε να ολοκληρώσει το μετασχηματισμό και την αναβάθμιση του συστήματος διακυβέρνησης στην κατεύθυνση της επίτευξης διατηρήσιμης υπεραξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στόχος της Εταιρείας είναι η έγκαιρη συμμόρφωση με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις εισηγμένες εταιρείες, η εφαρμογή ορθών και αποτελεσματικών πρακτικών διακυβέρνησης και η συνακόλουθη ενίσχυση της εμπιστοσύνης των μετόχων σε αυτές.

Εκτός από τη συμμόρφωση με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διασφαλίσει ότι τα υψηλά ηθικά πρότυπα απεικονίζονται στην επιχειρηματική συμπεριφορά και νοοτροπία μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς του Ομίλου ΟΠΑΠ, ο οποίος εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο ήδη από το 2015 και έκτοτε αναθεωρείται τακτικά διασφαλίζοντας συνεχή ευθυγράμμιση με τους στρατηγικούς στόχους και τα πρότυπα του Ομίλου. Ο ανανεωμένος Κώδικας καθιερώνει ένα δομημένο πλαίσιο που ισχύει για τον ΟΠΑΠ και τις θυγατρικές του και αποδεικνύει ότι ο ΟΠΑΠ είναι ένας διαφανής οργανισμός που ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας του αλλά και τις νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις του.

Περαιτέρω, πολύ πρόσφατα, τον Φεβρουάριο του 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε το νέο Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, ο οποίος έχει ως σκοπό τη ρύθμιση της οργάνωσης και της λειτουργίας της Εταιρείας, προκειμένου να διασφαλίζονται:

- α) η ακεραιότητα της επιχείρησης,

- β) η διαφάνεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας,
- γ) ο έλεγχος της Διοίκησης της Εταιρείας και ο τρόπος λήψης αποφάσεων,
- δ) η συμμόρφωση με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Περαιτέρω, η Εταιρεία αναθεωρεί τακτικά το Καταστατικό της και τις Πολιτικές και Διαδικασίες της προκειμένου να επιτυγχάνεται διαρκής συμμόρφωση με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Η Εταιρεία έχει καθιερώσει ένα δομημένο πλαίσιο πολιτικών, διαδικασιών, αρχών και ρόλων ώστε να διασφαλιστεί ότι η ΟΠΑΠ Α.Ε. και οι θυγατρικές της συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο νομικό, κανονιστικό και συμβατικό πλαίσιο και ότι λαμβάνει προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό των πιθανών κινδύνων προτού υλοποιηθούν.

Στο πλαίσιο αυτό η ΟΠΑΠ Α.Ε. εφαρμόζει πολιτική καταγγελιών (Whistleblowing Complaints Policy) στον Επικεφαλής Νομικών, Ρυθμιστικών Θεμάτων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης για παραβάσεις του Κώδικα Δεοντολογίας, και για σοβαρές νομικές παραβιάσεις, σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι του Ομίλου ΟΠΑΠ μπορούν και οφείλουν να αναφέρουν καλόπιστα στην Εταιρεία ισχυρισμούς περί γνωστών ή εικαζόμενων αθέμιτων δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, η Εταιρεία έχει θεσπίσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία, μεταξύ άλλων, ελέγχει την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, των πολιτικών και των συστημάτων της Εταιρείας και του Ομίλου. Ελέγχει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα του συστήματος για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους νόμους και τους κανονισμούς και τα αποτελέσματα της έρευνας της Διοίκησης και την παρακολούθηση των πειθαρχικών μέτρων των καταγγελιών μη-συμμόρφωσης.

Η Εταιρεία υλοποίησε το Όραμα της για το 2020 και ξεκινά την επίτευξη των νέων της στόχων έχοντας εξασφαλίσει ότι δυναμική παρουσία στη λειτουργία της αλλά και σε κάθε νέο σχέδιο δράσης που εφαρμόζει έχουν οι τέσσερις βασικές αξίες του Ομίλου ΟΠΑΠ, Διασκέδαση, Δυναμισμός, Πάθος, Ακεραιότητα.

Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παραμένει ένα ζήτημα στο οποίο εγώ και τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία. Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες νομοθετικές προβλέψεις και με στόχο την πλήρη συμμόρφωση με αυτές, χωρίς να διακυβεύεται η νοοτροπία που προάγει την επιτυχία της Εταιρείας μας. Στο πλαίσιο αυτό, εργαζόμαστε συστηματικά για την ενίσχυση της ποικιλομορφίας ως προς το φύλο και την ενίσχυση του αριθμού των ανεξάρτητων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι ανωτέρω πρωτοβουλίες συμπληρώνουν τις προηγηθείσες επιλογές μας ως προς τον διαχωρισμό του ρόλου του Προέδρου από αυτόν του Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και την ύπαρξη δύο μη εκτελεστικών Αντιπροέδρων.

Αξιολόγηση και Διαχείριση Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εποπτεία για τη διαχείριση κινδύνων του Ομίλου και διατηρώντας τη δέσμευσή του για μεγαλύτερη και καλύτερη κατανόηση των βασικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και οι επιχειρηματικές του δραστηριότητες έχει υιοθετήσει σχετικό πλαίσιο αναφοράς.

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τον πρόσφατα αναθεωρημένο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποιεί εσωτερικά την αξιολόγησή του σε ετήσια βάση.

Ποικιλομορφία

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. ως εργοδότης παρέχει ίσες ευκαιρίες, προάγει μια κουλτούρα ποικιλομορφίας και ένταξης και δεσμεύεται να προωθεί την ισότητα μεταξύ των εργαζομένων, παικτών, συνεργατών και ευρύτερα στην κοινωνία. Το Διοικητικό Συμβούλιο επαναλαμβάνει την άποψή του ότι η στήριξη και η προώθηση της διαφορετικότητας, με την ευρύτερη έννοια, έχει συμβάλει στην επιτυχία της Εταιρείας μέχρι σήμερα. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει θεσπίζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε να διασφαλιστεί στην πράξη ότι, κυρίως η Ανώτατη Διοίκηση της Εταιρείας είναι ανοιχτή σε νέους τρόπους σκέψης και πρέπει να περιλαμβάνει εργαζομένους με διαφορετικό παγκόσμιο υπόβαθρο που θα εισάγουν νέες ιδέες. Είναι πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε. να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τις προσλήψεις και την επιλογή, την αμοιβή, την επαγγελματική εξέλιξη και την εκπαίδευση, τις μεταθέσεις, προαγωγές και τα σχέδια διαδοχής αποκλειστικά με κριτήριο τα προσόντα, ήτοι τις δεξιότητες, την εμπειρία και την ικανότητα του κάθε ατόμου που σχετίζονται με την εργασία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το φύλο, η ηλικία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, οι οικογενειακές συνθήκες, η οικογενειακή κατάσταση, οι ειδικές ανάγκες, η θρησκεία, οι πολιτικές προτιμήσεις, η συμμετοχή σε σωματεία ή σε οποιαδήποτε άλλα συλλογικά όργανα που προστατεύονται από το εφαρμοστέο δίκαιο. Αναφορά στην ως άνω πολιτική γίνεται και στον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς του Ομίλου ΟΠΑΠ, που είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας <https://investors.opap.gr/~media/Files/O/Opap-IR/documents/code-of-conduct/greek/code-of-conduct.pdf>.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από άνδρες και μία γυναίκα και το 69,2% αυτών είναι ξένοι υπήκοοι (Τσεχίας, Σλοβακίας, Γαλλίας, Ελβετίας, Κύπρου),
- Η Ανώτατη Διοίκηση (Chairman, CEO, Chief Officers) αποτελείται από άνδρες (77,8%) και γυναίκες (22,2%) και το 44,4% αυτών είναι ξένοι υπήκοοι,
- το 29,8% των Team Directors & Team Heads είναι γυναίκες.

Επεξήγηση σχετικά με τη μη συμμόρφωση με τον Κώδικα

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι ο στόχος του Κώδικα είναι να διευκολύνει την επιχειρηματική επιτυχία της Διοίκησης με διαφανή και υπεύθυνο τρόπο. Ο Κώδικας δεν επιβάλλει ένα άκαμπτο σύνολο κανόνων και αναγνωρίζει ότι ορισμένες ενέργειες και συμπεριφορές δε σημαίνουν αυτομάτως κακή οργανωτική διακυβέρνηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο παραθέτει εξηγήσεις για τους ακόλουθους τομείς:

- Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρείται ικανοποιητική, εφόσον αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά διοικητικά στελέχη από διάφορους κλάδους, εθνικότητες και ηλικίες. Περιλαμβάνει 4 ανεξάρτητα μέλη τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις του ισχύοντος Νόμου 3016/2002 και του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, αν και η ισχύουσα ελληνική νομοθεσία απαιτεί την ύπαρξη τουλάχιστον 2 ανεξάρτητων μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο. Από πλευράς ποσοστού τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου εφόσον στρογγυλοποιηθεί το προκύπτον κλάσμα στον εγγύτερο ακέραιο αριθμό υπερβαίνουν το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών του και σε κάθε περίπτωση είναι περισσότερα από τρία (3).
- Πέραν της ενίσχυσης του αριθμού των ανεξάρτητων μελών του ΔΣ (επί του παρόντος 4 αντί για 3), στο πλαίσιο ενίσχυσης της ποικιλομορφίας το 2019 ορίστηκε η πρώτη γυναίκα ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ παράλληλα γίνονται συστηματικές ενέργειες για την ενίσχυση της ποικιλομορφίας ως προς το φύλο με την εξεύρεση γυναικών κατάλληλων να οριστούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να επιτευχθεί εγκαίρως πλήρης συμμόρφωση με το νέο νομοθετικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης. Σημειώνεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δύο μη εκτελεστικούς Αντιπροέδρους και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος διεθνούς αναγνώρισης στον ελεγκτικό χώρο.
- Η Επιτροπή Αμοιβών και Διορισμών σήμερα αποτελείται αποκλειστικά από μη Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δύο Αντιπροέδρων του Διοικητικού Συμβουλίου, και θεωρείται επαρκής για την εκπλήρωση του σκοπού της. Παράλληλα, επανεξετάζεται η διαμόρφωση της σύνθεσής της με στόχο την πλήρη και έγκαιρη συμμόρφωση με το νέο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης..

Το Διοικητικό Συμβούλιο μου έχει αναθέσει να επιβεβαιώσω ότι, λαμβανομένων υπ' όψιν και των γνωστοποιήσεων που προαναφέρθηκαν, διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της σκέψης και των ενεργειών του κάθε Συμβούλου και όλες οι αποφάσεις ελήφθησαν για την προώθηση της επιτυχίας της ΟΠΑΠ Α.Ε. στο σύνολό της.

Δήλωση Συμμόρφωσης με τον Κώδικα

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που ακολουθεί περιέχει μια σύνοψη των κανονισμών διακυβέρνησης της Εταιρείας και των ρυθμιστικών εγγυήσεων που απαιτούνται με βάση το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Εκτός των όσων εξηγήθηκαν στην αμέσως προηγούμενη ενότητα, η Εταιρεία δηλώνει ότι συμμορφώνεται πλήρως με τον Κώδικα (δηλαδή τις τρέχουσες νομικές απαιτήσεις και πρόσθετες προαιρετικές ορθές πρακτικές) κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2021

Kamil Ziegler, Πρόεδρος του Δ.Σ.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία καταρτίζει την παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (εφ' εξής η «Δήλωση») καθώς οι μετοχές της διαπραγματεύονται στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η παρούσα Δήλωση συντάσσεται σύμφωνα με τον Νόμο 4548/2018 «Αναμόρφωση του Δικαίου των Ανωνύμων Εταιρειών», ως ισχύει (εφ' εξής ο «Νόμος»). Η Δήλωση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία έχει εφαρμόσει τις βασικές αρχές του Κώδικα κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και κατά την ημερομηνία της Δήλωσης.

A: Ηγεσία

A.1: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει την πολιτική στρατηγικής και ανάπτυξης της Εταιρείας, ενώ εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση και τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων και την επίτευξη των εταιρικών της σκοπών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διαχείριση της περιουσίας, τη διοίκηση, την εκπροσώπηση και τη λειτουργία εν γένει της Εταιρείας, λαμβάνοντας όλα τα κατάλληλα μέτρα και τις αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της Εταιρείας. Εξαιρούνται της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα εκείνα τα οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ή του Καταστατικού, εμπíπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει την αξιοπιστία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης της Εταιρείας.

Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να αποφασίζει για την έκδοση κάθε είδους χρεογράφων, με εξαίρεση εκείνων που από το νόμο υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίζει σχετικά με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και την παροχή εξουσιοδότησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου. Τα θέματα για τα οποία απαιτήθηκε η λήψη αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά το 2020 περιλαμβάνουν τα εξής:

- Σημαντικά επιχειρηματικά έργα,
- Συμμετοχές και σχέδια κεφαλαιακών δαπανών, εκδόσεις τίτλων χρηματαγοράς, κ.λπ.
- Έγκριση, κατά περίπτωση, των ετήσιων προϋπολογισμών, επιχειρηματικών σχεδίων, οργανωτικής δομής, και προγράμματος διαφήμισης και χορηγιών,
- Έγκριση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και της επικοινωνίας προς τους Μετόχους,
- Αποφάσεις σχετικές με τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας, τον τραπεζικό δανεισμό κ.λπ.,
- Θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης και συναφείς πολιτικές,

- Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη,
- Εξέταση και, κατά περίπτωση, έγκριση των συστάσεων από τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου,
- Προστασία εννόμων συμφερόντων της Εταιρείας,
- Άλλα ζητήματα.

Συνεδριάσεις

Οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώνονται με τρόπο ώστε να επιτρέπουν την ανοικτή συζήτηση και τον εποικοδομητικό διάλογο. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά, κατά κανόνα, τουλάχιστον μία φορά τον μήνα και καλεί επιπλέον συνεδριάσεις (συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μέσω τηλεφώνου τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης) ή λαμβάνει αποφάσεις χωρίς την πραγματοποίηση συνεδρίασης για την εξέταση θεμάτων που ανήκουν στην αρμοδιότητά του. Το 2020, έλαβαν χώρα δεκατέσσερις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (συν δεκαπέντε επιπλέον αποφάσεις δια περιφοράς). Έλαβαν χώρα έξι συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και έξι συνεδριάσεις της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμμετοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε προγραμματισμένες συνεδριάσεις Συμβουλίου και Επιτροπής κατά τη διάρκεια του 2020:

Όνομα μέλους Δ.Σ.	Θέση	Παρουσία στο ΔΣ	Εκπροσώπηση στο ΔΣ	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Αμοιβών και Διορισμών
Kamil Ziegler	Εκτελεστικός Πρόεδρος	14	-	-	-
Damian Cope	Μέλος – Εκτελεστικό, Διευθύνων Σύμβουλος ⁽²⁾	7	-	-	-
Σπυρίδων Π. Φωκάς	Α' Αντιπρόεδρος - Μη Εκτελεστικό	14	-	-	6
Pavel Saroch	Β' Αντιπρόεδρος - Μη Εκτελεστικό	12	2	-	6
Pavel Mucha	Μέλος – Εκτελεστικό, Επικεφαλής Οικονομικής	14	-	-	-
Katarina Kohlmayer	Μέλος - Μη Εκτελεστικό	14	-	-	-
Robert Chvátal	Μέλος - Μη Εκτελεστικό	14	-	-	6
Χρήστος Κοπελούζος	Μέλος - Μη Εκτελεστικό	12	2	-	-
Στυλιανός Κωστόπουλος	Μέλος - Μη Εκτελεστικό	12	2	-	-
Δημητράκης Ποταμίτης	Μέλος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό	14	-	6	-
Rudolf Jurcik	Μέλος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό	14	-	6	-
Igor Rusek	Μέλος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό	13	1	6	-
Νικόλαος Ιατρού	Μέλος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό	14	-	-	-

Σημειώσεις:

1. Κατά το έτος 2020, δεκαπέντε (15) αποφάσεις ελήφθησαν ομόφωνα δια περιφοράς.
2. Ο κ. Damian Cope ήταν μέλος του ΔΣ μέχρι την 31/05/2020.
3. Μετά την παραίτηση του κ. Damian Cope, το ΔΣ αποφάσισε προσωρινά να μην αντικαταστήσει το μέλος και όρισε τον κ. Jan Karas, μη μέλος ΔΣ, ως Acting CEO από 01/06/2020 θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι και 31/12/2020. Ο κ. Karas παρίστατο έκτοτε σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ χωρίς δικαίωμα ψήφου. Το ΔΣ, κατά τη συνεδρίασή του της 17/12/2020, αποφάσισε την εκλογή του κ. Jan Karas ως μέλους ΔΣ σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Damian Cope και τον ορισμό του κ. Jan Karas στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου με ισχύ από 01/01/2021.

Ασφάλεια και αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επωφελούνται από τη διάταξη του Καταστατικού της Εταιρείας που αφορά την αποζημίωσή τους. Κάθε άτομο, το οποίο είναι Στέλεχος της Εταιρείας ή και οποιασδήποτε Εταιρείας εντός του Ομίλου ΟΠΑΠ από τον Οκτώβριο του 2013 κι έπειτα, επωφελείται από μια μονομερή πράξη αποζημίωσης όσον αφορά το κόστος υπεράσπισης των αξιώσεων κατά του ατόμου του και αστικής ευθύνης προς τρίτους. Επιπλέον, η ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Στελεχών διατηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με έξοδα της Εταιρείας.

A.2: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Στο Καταστατικό της Εταιρείας και στον Εσωτερικό Κανονισμό υπάρχει σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Εκτελεστικού Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Ο Πρόεδρος προεδρεύει όλων των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, οργανώνει και διευθύνει το έργο αυτού, και αναφέρεται επ' αυτού στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου περιγράφονται ενδεικτικά κατωτέρω:

- Προεδρία του Δ.Σ. και διασφάλιση ότι οι συνεδριάσεις αυτού αποτελούν ένα φόρουμ στο οποίο ενθαρρύνονται ο ανοιχτός διάλογος και η αποτελεσματική συνεισφορά κάθε μέλους ατομικά, ενώ αφιερώνεται επαρκής χρόνος σε βασικά ζητήματα,
- Ενθάρρυνση του διαλόγου μεταξύ της Εταιρείας, των μετόχων αυτής και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, και διευκόλυνση της κατανόησης των ανησυχιών των μετόχων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών από το Δ.Σ.,
- Επίβλεψη του εισαγωγικού προγράμματος, της ενημέρωσης και της υποστήριξης που παρέχεται στα μέλη του Δ.Σ.,
- Ηγείται της ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης του Δ.Σ.,
- Καθορισμός των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που ενδέχεται να έχουν προταθεί από τους Αντιπρόεδρους ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του Δ.Σ.), ο προγραμματισμός των συνεδριάσεων με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η παρουσία της πλειονότητας των μελών του Δ.Σ. και η έγκαιρη αποστολή στα μέλη του απαραίτητου υλικού για την υποβοήθηση του διαλόγου και της λήψης αποφάσεων,
- Διασφάλιση της συμμόρφωσης του Δ.Σ. με τις υποχρεώσεις του απέναντι στους μετόχους, την Εταιρεία, τις εποπτικές αρχές, το νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, και
- Εκπροσώπηση και δέσμευση της Εταιρείας, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ.

Τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνουν ως προς τα μη εκτελεστικά του καθήκοντα οι Αντιπρόεδροι ενώ ο Διευθύνων Σύμβουλος ως προς τα εκτελεστικά του καθήκοντα.

A.3: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος επιφορτίζεται με όλες τις εξουσίες που είναι απαραίτητες για να ενεργεί εκ μέρους της Εταιρείας σε όλες τις περιστάσεις. Ασκεί τις εξουσίες αυτές εντός των ορίων του εταιρικού σκοπού, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται από το νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας και βάσει των σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το ρόλο του, ο Διευθύνων Σύμβουλος εποπτεύει διοικητικά και λειτουργικά όλα τα τμήματα της Εταιρείας (εξαιρουμένης της Ομάδας Εσωτερικού Ελέγχου την οποία εποπτεύει μόνο διοικητικά και της Ομάδας Εταιρικής Γραμματείας η οποία εποπτεύεται από τον Πρόεδρο του ΔΣ), διευθύνει το έργο τους, λαμβάνει τις απαραίτητες αποφάσεις βάσει του πλαισίου που θέτει η κείμενη νομοθεσία, το Καταστατικό και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Εταιρείας, τα εγκεκριμένα έργα και οι προϋπολογισμοί, οι αποφάσεις του Δ.Σ., καθώς και ο Επιχειρηματικός και Στρατηγικός Σχεδιασμός.

Οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- Εποπτεία της επιχειρηματικής και οικονομικής πολιτικής της Εταιρείας,
- Παρακολούθηση και ανάληψη ευθύνης για τα οικονομικά αποτελέσματα και την κερδοφορία της Εταιρείας,
- Παρακολούθηση της εσωτερικής οργάνωσης και λήψη κατάλληλων μέτρων για την προαγωγή και την αξιοποίηση του προσωπικού, προτείνοντας την έγκριση από το Δ.Σ. της κατάρτισης νέων κανονισμών και οργανογραμμάτων,
- Έγκριση πρόσληψης προσωπικού, κατά περίπτωση,
- Καθορισμός, σε συνεργασία με το Δ.Σ. και την Ανώτατη Διοίκηση, των στρατηγικών στόχων της Εταιρείας,
- Καθορισμός των στόχων και των Κύριων Δεικτών Απόδοσης, καθώς και παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης της Εταιρείας,
- Εξουσία ανάθεσης της καθημερινής διαχείρισης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας είτε στον αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο, είτε σε κάθε ένα από τα μέλη της Ανώτατης Διοίκησης, ενεργώντας μεμονωμένα, από κοινού ή ως υποεπιτροπή,
- Εξουσία απόκτησης και διάθεσης επιχειρήσεων, και έγκρισης μη προϋπολογισθέντων έργων κεφαλαιουχικών δαπανών, σύμφωνα, σε κάθε περίπτωση, με το όριο ανά συναλλαγή που καθορίζεται από το Δ.Σ.,
- Εξουσία εκπροσώπησης και δέσμευσης της Εταιρείας έναντι τρίτων για την υπογραφή ενταλμάτων πληρωμής, τραπεζικών επιταγών, πληρωμή μισθών, ασφαλιστικών εισφορών, πληρωμή φόρων και τελών οποιασδήποτε φύσης στο Κράτος,
- Εξουσία δικαστικής και εξωδικαστικής εκπροσώπησης της Εταιρείας, και υπογραφής κάθε εγγράφου από ή προς την Εταιρεία, καθοδήγηση συμβούλων και εκκίνηση νομικών

διαδικασιών εκ μέρους της Εταιρείας σχετικά με ζητήματα για τα οποία δεν απαιτείται περαιτέρω συλλογική εξουσία του Δ.Σ., σύμφωνα με το νόμο ή το Καταστατικό,

- Σε γενικές γραμμές, ο Διευθύνων Σύμβουλος ελέγχει τις καθημερινές λειτουργίες της Εταιρείας και επιβλέπει τον τρόπο με τον οποίο κάθε Ομάδα εκτελεί τα καθήκοντά της.

Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, όταν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος.

A.4: ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείτο από δέκα μη-Εκτελεστικά μέλη εκ των οποίων τα τέσσερα ανεξάρτητα και δύο έως τρία Εκτελεστικά μέλη. Συγκεκριμένα, από 01/01/2020 - 31/05/2020 το ΔΣ αποτελείτο από τρία εκτελεστικά μέλη: τον κ. Kamil Ziegler, Εκτελεστικό Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, τον κ. Damian Core, Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO) και τον κ. Pavel Mucha, Επικεφαλής Οικονομικών (CFO). Μετά την παραίτηση του κ. Damian Core, το ΔΣ αποφάσισε προσωρινά να μην αντικαταστήσει το παραιτηθέν μέλος και όρισε τον κ. Jan Karas, μη μέλος ΔΣ, ως Acting CEO από 01/06/2020 μέχρι και 31/12/2020. Για το διάστημα αυτό το ΔΣ αποτελείτο από τα δύο προαναφερόμενα εκτελεστικά μέλη. Ο κ. Karas παρίστατο έκτοτε σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ χωρίς δικαίωμα ψήφου. Ήδη από 01/01/2021 και κατά την ημερομηνία της Δήλωσης στο ΔΣ συμμετέχουν και πάλι τρία εκτελεστικά μέλη, ήτοι οι κ.κ. Kamil Ziegler, Εκτελεστικός Πρόεδρος, Jan Karas, CEO και Pavel Mucha, Επικεφαλής Οικονομικών (CFO).

A.5: ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ Δ.Σ.

Τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή της στρατηγικής που καθορίζεται από το Δ.Σ. και διαβουλεύονται ανά τακτά διαστήματα με τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. σχετικά με την καταλληλότητα της εφαρμοζόμενης στρατηγικής. Επιπλέον, σε καταστάσεις κρίσεων ή κινδύνων, καθώς και όταν επιβάλλεται από τις συνθήκες να ληφθούν μέτρα τα οποία αναμένεται ευλόγως να επηρεάσουν σημαντικά την Εταιρεία, ενδεικτικά όταν πρόκειται να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται, οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τα εκτελεστικά μέλη ενημερώνουν αμελλητί εγγράφως το Δ.Σ. είτε από κοινού είτε χωριστά, υποβάλλοντας σχετική έκθεση με τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις τους.

A.6: ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ Δ.Σ.

Τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των ανεξαρτήτων μη εκτελεστικών μελών τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, παρακολουθούν κι εξετάζουν τη στρατηγική της Εταιρείας και την υλοποίησή της, καθώς και την επίτευξη των στόχων της και διασφαλίζουν την

αποτελεσματική εποπτεία των εκτελεστικών μελών. Τα μη εκτελεστικά μέλη δεν ασκούν εκτελεστικά ή διοικητικά καθήκοντα, αλλά συνεισφέρουν συνδράμοντας το Δ.Σ. με τους ακόλουθους τρόπους:

- Κάνοντας εποικοδομητικό διάλογο και συνδράμοντας στην ανάπτυξη προτάσεων στρατηγικής, εκφράζοντας απόψεις σχετικά με τις προτάσεις που υποβάλλουν τα εκτελεστικά μέλη, βάσει υφιστάμενων πληροφοριών,
- Εάν είναι απαραίτητο, υποβάλλοντας εκθέσεις, μεμονωμένα ή από κοινού, ανεξάρτητες από τις εκθέσεις του Δ.Σ., στις Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων,
- Εφόσον διοριστούν από το Δ.Σ., συμμετέχοντας σε Επιτροπές του Δ.Σ. ή άλλες ομάδες εργασίας ή ad hoc Επιτροπές, που συστήνονται από καιρού εις καιρόν, και εκτελώντας τα καθήκοντα που τους ανατίθενται στο πλαίσιο τέτοιων Επιτροπών,
- Παρέχοντας διεθνή και επιχειρησιακή εμπειρία και γνώση, και κατανόηση του παγκόσμιου οικονομικού γίνεσθαι και των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται ο ΟΠΑΠ, καθώς και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει,
- Διαχειριζόμενα συγκρούσεις συμφερόντων με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων.

A.7: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ Δ.Σ.

Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ή ορίζονται από το Δ.Σ. σε περίπτωση αντικατάστασης παραιτηθέντος ανεξαρτήτου μέλους, δεν υπολείπονται του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών Δ.Σ. και, σε καμία περίπτωση, δεν είναι λιγότερα από 2. Κατά το έτος αναφοράς και μέχρι την ημερομηνία της Δήλωσης, το Δ.Σ. της Εταιρείας περιλαμβάνει 4 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Προκειμένου να χαρακτηριστεί ένα μη εκτελεστικό μέλος ανεξάρτητο, πρέπει να πληρούνται κατά την εκλογή του και καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του τα κριτήρια που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών Διοικητικού Συμβουλίου και της Εταιρικής Γραμματέως οι οποίοι θητεύουν κατά την ημερομηνία της Δήλωσης παρουσιάζονται στο κεφάλαιο Β.5.

B: Αποτελεσματικότητα

B.1: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλα τα μη-Εκτελεστικά μέλη επιβεβαιώνουν ότι είναι σε θέση να διαθέτουν επαρκή χρόνο για να ανταποκριθούν στις προσδοκίες του ρόλου και στην απαίτηση να γνωστοποιήσουν οποιαδήποτε πραγματική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων.

B.2: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν εγκαίρως εκθέσεις σχετικά με τα στοιχεία που προκύπτουν κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να ληφθούν δεόντως υπόψη τα στοιχεία πριν από τις συνεδριάσεις. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που δεν μπόρεσαν να παραστούν σε μια συγκεκριμένη συνεδρίαση κατά τη διάρκεια του έτους είχαν την ευκαιρία να επανεξετάσουν και να εγείρουν τυχόν ζητήματα επί των σχετικών ενημερωτικών εγγράφων.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει πρόσβαση στις συμβουλές και υπηρεσίες του Εταιρικού Γραμματέα, ενώ υπάρχει μια διαδικασία που επιτρέπει στα μέλη να λαμβάνουν ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές με έξοδα της Εταιρείας στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους.

Εταιρικός Γραμματέας

Ο Εταιρικός Γραμματέας διασφαλίζει ότι ακολουθούνται οι σωστές διαδικασίες του Διοικητικού Συμβουλίου και τηρούνται τα κατάλληλα αρχεία. Περαιτέρω, επικουρεί και συμβουλεύει, κατά περίπτωση, τα μέλη του ΔΣ για θέματα που άπτονται της εν λόγω ιδιότητας τους.

B.3: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αξιολόγηση Απόδοσης

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε συνεχή αναθεώρηση των διαδικασιών και της αποτελεσματικότητας του ίδιου και των Επιτροπών του όλη τη διάρκεια του έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκτελεί ετησίως μια αυτοαξιολόγηση για την επίτευξη του προγράμματος δράσης που έχει συνταχθεί στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για το προηγούμενο έτος. Η απόδοση κάθε Επιτροπής αξιολογείται ετησίως από την ίδια. Η Εταιρεία εξετάζει την εισαγωγή τόσο ποιοτικών όσο και ποσοτικών κριτηρίων για την αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του.

B.4: ΕΠΑΝΕΚΛΟΓΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τους Μετόχους με θητεία τεσσάρων ετών. Η εν λόγω θητεία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την εκλογή των νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από την επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν απεριόριστη δυνατότητα επανεκλογής και είναι ελεύθερα ανακλητά. Η ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά οποιοδήποτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και πριν λήξει η θητεία τους.

Το εν ενεργεία ΔΣ έχει εκλεγεί για τετραετή θητεία η οποία λήγει την 25/04/2022. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού της Εταιρείας, η θητεία των μελών παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση (που

έπεται της λήξης της θητείας του) και μέχρι την εκλογή νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις διατάξεις 1,2 και 3 του ίδιου άρθρου.

B.5: Βιογραφικά σημειώματα μελών Δ.Σ.

Kamil Ziegler

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Ο κ. Kamil Ziegler είναι ο Εκτελεστικός Πρόεδρος της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Γεννήθηκε στην Ceska Lipa της Δημοκρατίας της Τσεχίας. Το 1984 ο κ. Ziegler αποφοίτησε από τη Σχολή Εμπορίου του Οικονομικού Πανεπιστημίου της Πράγας. Το 1996 αποφοίτησε από το Southern Graduate School of Banking του Southern Methodist University στο Ντάλας του Τέξας.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα στην Κρατική Τράπεζα της Τσεχοσλοβακίας (State Bank of Czechoslovakia) και στη συνέχεια ανέλαβε πολλές διευθυντικές θέσεις ως κορυφαίο στέλεχος: εργάστηκε ως Εκτελεστικός Διευθυντής Οικονομικών στην Komerční Banka, στην Πράγα, και ως αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας του Τσεχικού Ταμιευτηρίου (Czech Savings Bank). Διορίστηκε επίσης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος του κρατικού πιστωτικού ιδρύματος Konsolidacní Banka, που είχε ως αντικείμενο την εξυγίανση και ενοποίηση του τραπεζικού τομέα της χώρας. Διετέλεσε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος στην Raiffeisenbank Τσεχίας. Κατείχε επίσης τη θέση του Εκτελεστικού Διευθυντή Οικονομικών και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ομάδας PPF. Ο τελευταίος διορισμός του, ήταν στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου και πληρεξουσίου εκπροσώπου στην SAZKA A.S., του μεγαλύτερου τσέχικου οργανισμού κληρώσεων (λοταρία), όπου κατέχει μέχρι και σήμερα θέση μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο κ. Ziegler έχει διατελέσει επίσης μέλος Διοικητικών Συμβουλίων και Εποπτικών Συμβουλίων πολλών εταιρειών στην Τσεχία, στην Ολλανδία, στην Κύπρο και στην Αυστρία.

Jan Karas

Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος (από 01/01/2021)

(Acting CEO 01/06/2020 - 31/12/2020)

Ο Jan Karas ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) και εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΑΠ, τον Δεκέμβριο του 2020, έχοντας προηγουμένως υπηρετήσει με επιτυχία την εταιρεία, για σχεδόν επτά έτη, από διάφορες υψηλόβαθμες διοικητικές θέσεις.

Εντάχθηκε στον ΟΠΑΠ τον Ιανουάριο του 2014 και κατά τη θητεία του στην εταιρεία, ηγήθηκε των λειτουργιών, της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των δικτύων καταστημάτων και έμμεσων πωλήσεων της εταιρείας, έχοντας την ευθύνη για δραστηριότητες πωλήσεων, retail marketing και υποστήριξης πελατών και συνεργατών. Επίσης, υπήρξε επικεφαλής των εμπορικών δραστηριοτήτων του ΟΠΑΠ – τόσο για τον τομέα των παιγνίων, όσο και για τα άλλα προϊόντα και υπηρεσίες της εταιρείας –

σε όλα τα κανάλια διανομής (φυσικά και διαδικτυακά). Επιπλέον, είχε σημαντική συνεισφορά στις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και τις ενέργειες του ΟΠΑΠ για την ανταπόκριση στην πανδημία COVID-19 και τη διαχείριση του αντίκτυπου των σχετικών περιοριστικών μέτρων στις δραστηριότητες της εταιρείας.

Συνολικά, ο Jan διαθέτει σημαντικό ιστορικό ως προς την επίτευξη ισχυρών επιχειρηματικών αποτελεσμάτων, καθώς και ευρεία επαγγελματική εμπειρία στην ανάπτυξη δυναμικών εμπορικών στρατηγικών και την υλοποίηση επιτυχημένων προγραμμάτων ανάπτυξης λιανικών δραστηριοτήτων και πωλήσεων. Πριν την ένταξη του στον ΟΠΑΠ, κατείχε διάφορες υψηλόβαθμες θέσεις στο Μάρκετινγκ, τις Πωλήσεις και την Ανάπτυξη Προϊόντων, στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών, στην Τσεχία και τη Γερμανία. Σε όλη τη σταδιοδρομία του, ο Jan εστιάζει στην αναζήτηση και εφαρμογή πελατοκεντρικών προσεγγίσεων, την προώθηση θετικών αλλαγών και την ανάπτυξη διαλειτουργικών ομάδων υψηλών επιδόσεων.

Σπυρίδων Φωκάς

Αντιπρόεδρος Α', Μη Εκτελεστικό Μέλος

Γεννήθηκε στον Πειραιά, όπου και ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές του σπουδές φοιτώντας στην Ιωνίδειο Πρότυπο Σχολή. Το 1977 αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ την περίοδο 1977-1978 πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Ναυτικό Δίκαιο στο Πανεπιστήμιο University College του Λονδίνου.

Δικηγόρος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά από το 1980 ο κ. Φωκάς ασκεί τη δικηγορία με εξειδίκευση στους τομείς του ναυτικού και εταιρικού δικαίου. Είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Ναυτικού Δικαίου και μέλος της Ελληνικής Ένωσης Ναυτιλιακών Δικηγόρων. Ο κ. Φωκάς είναι επίσης μέλος του Γενικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) καθώς και της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος (ΦΕΕ).

Pavel Saroch

Αντιπρόεδρος Β', Μη Εκτελεστικό Μέλος

Αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Πράγας. Με ειδίκευση στις Τραπεζικές Επενδύσεις και στην Οικονομική Διαχείριση Επιχειρήσεων από το 1995, έχει αναλάβει διευθυντικές θέσεις σε χρηματοπιστηριακές εταιρείες, όπως η Ballmaier & Schultz CZ και η Prague Securities. Από το 1999 έως το 2001, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας I.F.B., η οποία εξειδικεύεται στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα επιχειρηματικής οργάνωσης, οικονομικής διαχείρισης καθώς και διαχείρισης ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων. Το 2001, ορίστηκε Αναπληρωτής Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ATLANTIK finanční trhy και στη συνέχεια έγινε μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Ο κ. Saroch είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της μητρικής εταιρείας του επενδυτικού Ομίλου ΚΚCG, ΚΚCG AG καθώς και επιμέρους εταιρειών συμμετοχών του Ομίλου. Είναι επίσης Επικεφαλής Επενδύσεων της ΚΚCG a.s.

Επιπλέον είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της SAZKA Group a.s. και των θυγατρικών αυτής.

Pavel Mucha

Επικεφαλής Οικονομικών, Εκτελεστικό Μέλος

Ο Pavel ανέλαβε επισήμως τα καθήκοντα του ως Επικεφαλής Οικονομικών (CFO) στην ΟΠΑΠ Α.Ε., την 1η Οκτωβρίου 2019.

Μέχρι πρότινος κατείχε τη θέση του Chief Financial Officer στην εταιρεία Sazka Τσεχίας, τον εθνικό πάροχο λοταριών, που αποτελεί μέλος του διεθνούς ομίλου SAZKA Group. Συνολικά, διαθέτει επαγγελματική εμπειρία 26 ετών, κατέχοντας θέσεις στην οικονομική διεύθυνση εταιρειών συμβούλων (PriceWaterhouse), φαρμακευτικών (Wyeth Whitehal) και εταιρειών καταναλωτικών αγαθών (Rothmans/BAT and Stock Spirits Group). Επιπλέον, διαθέτει επαγγελματική εμπειρία τεσσάρων ετών στον κλάδο των τυχερών παιγνίων.

Katarina Kohlmayer

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η κ. Kohlmayer έχει διατελέσει υψηλόβαθμο στέλεχος στον τομέα της επενδυτικής τραπεζικής με εμπειρία στους τομείς της εταιρικής χρηματοδότησης, χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και λογιστικής, των διεθνών συγχωνεύσεων και εξαγορών, των αγορών χρήματος και κεφαλαίου καθώς και των συναλλαγών τραπεζικής χρηματοδότησης. Η προηγούμενη επαγγελματική της εμπειρία περιλαμβάνει τη θέση της Διευθύνουσας Συμβούλου στις εταιρείες Morgan Stanley και VTB Capital στο Λονδίνο και τη Μόσχα. Από το 2014 κατέχει τη θέση του Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και του Επικεφαλής Οικονομικών (Chief Financial Officer) στην ΚΚCG, έναν από τους μεγαλύτερους ιδιωτικούς ομίλους επενδύσεων στη Τσεχία, με δραστηριότητα σε 4 κύριους τομείς επενδύσεων: λαχειοφόρες αγορές και τυχερά παίγνια, πετρέλαιο-φυσικό αέριο και χημικά, τεχνολογία και ακίνητα. Κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής της καριέρας, έχει ειδικευθεί στις συναλλαγές συγχωνεύσεων και εξαγορών και την κεφαλαιαγορά σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τη Ρωσία και την ΚΑΚ (CIS). Η κυρία Kohlmayer κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Μπρατισλάβα και MBA από το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ.

Robert Chvátal

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Γεννηθείς το 1968, ο κ. Robert Chvatal αποφοίτησε από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Οικονομικών της Πράγας. Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα το 1991 στην Procter & Gamble και

αργότερα στην Benckiser. Στη συνέχεια και για 15 έτη δραστηριοποιήθηκε στον κλάδο τηλεπικοινωνιών κατέχοντας θέσεις ευθύνης ως Γενικός Διευθυντής Marketing στην T-Mobile Czech και αργότερα ως Διευθύνων Σύμβουλος στις T-Mobile Σλοβακίας και T-Mobile Αυστρίας.

Το 2013 δραστηριοποιήθηκε στον κλάδο των τυχερών παιγνίων ως Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος Δ.Σ. της Szaka a.s. η οποία, μετά την υλοποίηση προγράμματος εξαγίανσής της, κατέστη μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες τυχερών παιγνίων παγκοσμίως.

Το 2017 τοποθετήθηκε Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου SAZKA και παράλληλα το ίδιο έτος ορίστηκε μέλος του Δ.Σ. της ΟΠΑΠ. Επίσης, ο Robert κατέχει από το 2015 τη θέση του πρώτου Αντιπροέδρου της Ένωσης Ευρωπαϊκών Λοταριών (European Lotteries) και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Eurojackpot – πανευρωπαϊκού συστήματος jackpot.

Χρήστος Κοπελούζος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Κοπελούζος γεννήθηκε στην Αθήνα και σήμερα είναι ο CEO του Ομίλου Κοπελούζου ο οποίος δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στους τομείς του Φυσικού Αερίου, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της Παραγωγής και Συναλλαγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, του Real Estate, των Συμβάσεων Παραχώρησης, των Αεροδρόμιων και των Τυχερών Παιχνιδιών.

Το 2002 ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο City/Business School, στον τομέα των Επενδύσεων και της Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου.

Στυλιανός Κωστόπουλος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Κωστόπουλος ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Αμερικανικό Κολλέγιο Ανατόλια της Θεσσαλονίκης και αποφοίτησε από τη Σχολή Θετικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και είναι κάτοχος πτυχίου Εφαρμοσμένων Μαθηματικών. Από το 1989 είχε εργαστεί σε πολυάριθμες διευθυντικές θέσεις στο χρηματοοικονομικό και τραπεζικό τομέα, κυρίως στην BNP Paribas και την Omega/Proton Bank, ως υπεύθυνος για τη Διαχείριση Περιουσιακών Στοιχείων, την Εταιρική και Επενδυτική Τραπεζική, την Πιστωτική Ανάλυση, τη Διαχείριση Δανείων και τις Υπηρεσίες Πελατών.

Από το 2006, συμμετέχει στην Aegean Oil, ως επικεφαλής του Οικογενειακού Γραφείου των Ιδρυτών, ενώ υπηρετεί ως μέλος Δ.Σ., Γενικός Οικονομικός Διευθυντής, Οικονομικός Σύμβουλος και Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων σε διάφορες εταιρείες. Παράλληλα, από το 2013 υπηρετεί ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της EMMA DELTA VCIC και των συνδεδεμένων εταιρειών αυτής.

Δημήτρης Ποταμίτης**Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος**

Ο κ. Ποταμίτης γεννήθηκε στην Κύπρο. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην Α.Σ.Ο.Ε.Ε.).

Ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία, το 1968, στην εταιρεία Pricewaterhouse Coopers International Limited (PwC) ως ελεγκτής (junior auditor), με εξειδίκευση στον έλεγχο των ναυτιλιακών εταιρειών και των τραπεζικών οργανισμών. Στην PwC, από το 1982 έως το 2004, ήταν Partner- Επικεφαλής του γραφείου της εταιρείας με έδρα τον Πειραιά, ενώ κατά τα έτη 2004 έως 2008 συνεργάστηκε με την εταιρεία ως Σύμβουλος. Από 2008 έως και σήμερα ο κ. Ποταμίτης είναι Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Aegean Baltic Bank S.A., Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου και Μέλος της Επιτροπής Αμοιβών (από το 2012) της ανωτέρω τράπεζας.

Ο κ. Ποταμίτης εξειδικεύεται ως σύμβουλος σε θέματα που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων ναυτιλιακών εταιρειών. Το 2017, ο κ. Ποταμίτης ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου στην Εταιρεία Resolute Asset Management S.A., μια εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και παροχής υπηρεσιών μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Είναι μέλος του Ελληνικού Σώματος Ορκωτών Λογιστών-Ελεγκτών και το 2021 διορίστηκε αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου Ποιοτικού Ελέγχου της Ελληνικής Επιτροπής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ).

Rudolf Jurcik**Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος**

Ο κ. Jurcik είναι Γάλλος πολίτης, γεννημένος στην Πράγα της Δημοκρατίας της Τσεχίας. Είναι παντρεμένος και έχει δύο παιδιά. Ο κ. Jurcik σπούδασε Αρχαίες, Ανατολικές Γλώσσες και Ιστορία στο Πανεπιστήμιο Charles IV της Πράγας.

Σήμερα, είναι Ιδιοκτήτης και Executive Director της εταιρείας Prestige Oblige, Private Management & Consultants FZ LLC στο Ντουμπάι. Έχει διατελέσει Διευθύνων Σύμβουλος της MAF Hospitality (Property) στο Ντουμπάι και ως Πρόεδρος του Ομίλου Oberoi International στο Νέο Δελχί. Έχει επίσης εργαστεί ως Ειδικός Σύμβουλος του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου της Air France στο Παρίσι καθώς και Managing Director της Forte/Meridien Hotels στο Παρίσι.

Επιπλέον, ο κ. Jurcik έχει διατελέσει Senior Vice President της Meridien, με έδρα την Αθήνα. Έχει επίσης εργαστεί, ως Σύμβουλος Εξωτερικών Συναλλαγών και Εμπορίου της Γαλλίας και ως Chief Operating Officer του Casino Royal Evian της Γαλλίας.

Igor Rusek**Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος**

Ο Δρ. Igor Rusek αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Βασιλείας στην Ελβετία, όπου πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Διεθνές Ιδιωτικό Δίκαιο. Διετέλεσε για πολλά χρόνια μέλος Διοικητικών Συμβουλίων σε διάφορους διεθνείς ομίλους εταιρειών και διηύθυνε για δύο δεκαετίες, υπό την ιδιότητα αυτή, την οργάνωση του εσωτερικού ελέγχου, των λογιστικών προτύπων και της εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα. Από το 1994 έως το 2001, εργάστηκε ως Συνεργάτης στην εταιρεία λογιστών και συμβούλων ATAG Ernst & Young στη Βασιλεία. Το 2001 έγινε Εταίρος και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ATAG Private & Corporate Services Ltd (ATAG PCS). Την περίοδο κατά την οποία διατελούσε Διευθύνων Σύμβουλος της ATAG PCS, από το 2007 έως το 2018, ο Δρ. Rusek ήταν επίσης Πρόεδρος της Ομάδας Ελέγχου Κανονιστικής Συμμόρφωσης και ήταν κυρίως υπεύθυνος για τους ελέγχους και τις διαδικασίες φορολογικού ελέγχου σε επιχειρήσεις τις οποίες διαχειρίζεται η ATAG, καθώς και για την εταιρική διακυβέρνηση αυτών. Ταυτόχρονα, ο Δρ. Rusek είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και εταίρος της ATAG Attorneys Ltd, μιας δικηγορικής εταιρείας με ρίζες που ανάγονται στο 1917, έτος κατά το οποίο ιδρύθηκε η ATAG, μια κορυφαία ελβετική συμβουλευτική εταιρεία, ενώ συνεχίζει να είναι υπεύθυνος για τις διαδικασίες ελέγχου και φορολογίας της ATAG PCS.

Νικόλαος Ιατρού**Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος**

Ο κ. Ιατρού με σπουδές στο Management & Organizational Behavior έχει εκτεταμένη εμπειρία στα χρηματοοικονομικά. Το 1991 συνίδρυσε τη Hellenic Securities A.E. η οποία πωλήθηκε 11 χρόνια μετά στην Marfin A.E. Έως το 2005 κατείχε τις θέσεις του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Marfin Hellenic Securities A.E., καθώς και άλλες διευθυντικές θέσεις στην MARFIN BANK. Το 2007 ίδρυσε την SILK Capital Partners, εταιρεία παροχής επενδυτικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με κύριες δραστηριότητες την αναδιάρθρωση δανείων καθώς και τις συγχωνεύσεις & εξαγορές και την επιχειρηματική ανάπτυξη. Από το 2015 είναι μέλος του Δ.Σ. της ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ ενώ μετείχε και στην επενδυτική της επιτροπή. Είναι μέλος της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και μέντορας στην ENDEAVOR Ελλάδος.

Μάρι Εμμανουήλ**Εταιρική Γραμματέας**

Η Μάρι Εμμανουήλ είναι έμπειρη Δικηγόρος με εξειδίκευση στο Εταιρικό και στο Εμπορικό Δίκαιο και την Εταιρική Διακυβέρνηση. Πριν ενταχθεί στον ΟΠΑΠ εργάστηκε ως Δικηγόρος στη δικηγορική εταιρεία Τσιμπανούλης και Συνεργάτες καθώς και στη Νομική Υπηρεσία της Lavipharm A.E., διετέλεσε Διευθύντρια των Νομικών Υπηρεσιών Διοίκησης, Εταιρικής Λειτουργίας, Επενδυτικής και Ηλεκτρονικής

Τραπεζικής στην Τράπεζα Πειραιώς καθώς και Νομική Σύμβουλος, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης & AML και Εταιρική Γραμματέας στην Trastor A.E.E.A.Π. Είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών LL.M. με διάκριση από το Πανεπιστήμιο του Κεντ, Ηνωμένο Βασίλειο.

Γ: Ευθύνη

Γ.1: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την ακεραιότητα των εταιρικών και ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και αναγνωρίζει την ευθύνη του να παρουσιάσει μια δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή αξιολόγηση της θέσης και των προοπτικών της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του ότι οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και οι αναφορές προς τους επόπτες παρουσιάζουν μια δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή αξιολόγηση της θέσης και των προοπτικών της ΟΠΑΠ Α.Ε..

Για να διευκολύνει την υποβολή χρηματοοικονομικών αναφορών και τη σύνταξη των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, η Οικονομική Ομάδα διατηρεί μια σειρά λογιστικών και ταμειακών πολιτικών, πρακτικών και ελέγχων, με σκοπό τη διασφάλιση του προσδιορισμού και της γνωστοποίησης των αλλαγών στα λογιστικά πρότυπα, και της εναρμόνισης των βασικών οικονομικών συστημάτων. Το τμήμα αποτελείται από ομάδες ενοποίησης και χρηματοοικονομικής λογιστικής, αλλά και από μια ομάδα τεχνικής υποστήριξης που αποτελείται από στελέχη της Οικονομικής Ομάδας, τα οποία μελετούν εξωτερικές τεχνικές εξελίξεις και ζητήματα λογιστικής πολιτικής.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η ΟΠΑΠ Α.Ε. διατηρεί μια συνεχή διαδικασία αξιολόγησης της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς και της κατάρτισης των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Οι βασικές αρχές κατάρτισης των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, ορίζονται στη σελίδα 125, υπό την ενότητα Λογιστικές Πολιτικές.

Μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου, το Διοικητικό Συμβούλιο συμφωνεί σε μια επιστολή με τους Ελεγκτές σε σχέση με τον έλεγχο του έτους και την επισκόπηση του εξαμήνου, καθώς και την έκθεση των Ελεγκτών για τις ευθύνες τους σχετικά με το έργο τους και την υποβολή εκθέσεων.

Πληροφορίες σχετικά με το επιχειρηματικό μοντέλο της ΟΠΑΠ Α.Ε. και τη στρατηγική της για τη δημιουργία και διατήρηση μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και την ανταπόκριση στους δεδηλωμένους στόχους της Εταιρείας, παρατίθενται στην ενότητα Επιχειρηματική Στρατηγική της Ετήσιας Έκθεσης στη σελίδα 26.

Στη διαδικασία έγκρισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων προστέθηκε ένα επιπλέον στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει πρόσθετη εξέταση της Ετήσιας Έκθεσης, έτσι ώστε η ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου, ενεργώντας από κοινού, να μπορεί να επιβεβαιώσει ότι η Ετήσια Έκθεση ήταν δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή.

Περαιτέρω, ανάλυση των αμοιβών για τις προσφερόμενες ελεγκτικές και μη υπηρεσίες που παρέχουν οι ελεγκτές στον Όμιλο ΟΠΑΠ, περιλαμβάνεται στη σελίδα 222 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπει το άρθρο 10, παρ.1 στοιχεία γ', δ',στ', η' και θ' της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση και στο Καταστατικό της Εταιρείας, στα οποία παραπέμπουμε.

Γ.2: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δημιουργήσει δομές διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου με σκοπό να διαχειριστεί την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Έχει τη συνολική ευθύνη για το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. και για την αποτελεσματικότητα του εν λόγω συστήματος.

Η αποστολή του εσωτερικού ελέγχου είναι να ενισχύσει και να προστατεύσει την αξία της Εταιρείας παρέχοντας αντικειμενικές και βασισμένες στον κίνδυνο διαβεβαιώσεις, συμβουλές και διορατικότητα. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου βοηθά τον Όμιλο ΟΠΑΠ να επιτύχει τους στόχους του θέτοντας μια συστηματική προσέγγιση για την αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των συστημάτων ελέγχου.

Η Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται λειτουργικά στην Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΑΠ και διοικητικά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Ο Επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι άτομο με επαρκή προσόντα και εμπειρία και διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΠΑΠ.

Η Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις λοιπές Ομάδες του ΟΠΑΠ και στελεχώνεται από προσωπικό το οποίο:

- απασχολείται αποκλειστικά στον ΟΠΑΠ με σχέση πλήρους απασχόλησης, χωρίς εκτελεστικά ή λειτουργικά καθήκοντα που σχετίζονται με οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα του Ομίλου ΟΠΑΠ και
- δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή Διευθυντής που έχει άλλες αρμοδιότητες πέραν αυτών του Εσωτερικού Ελέγχου ή συγγενείς μέχρι β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας των ανωτέρω.

Η Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί και οργανώνει τις εργασίες και τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με ένα πρόγραμμα ελέγχων που βασίζεται στην εκτίμηση κινδύνων και εγκρίνεται ετησίως από την Επιτροπή Ελέγχου. Αντίστοιχα οργανωμένη Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου διαθέτουν οι δύο θυγατρικές εταιρίες ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Το περιβάλλον ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. υποστηρίζεται από τις αρχές της Επιχειρηματικής Δεοντολογίας που περιλαμβάνονται στο σχετικό εταιρικό κώδικα, και από μια σειρά από πολιτικές και διαδικασίες ISO για την εταιρική, κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη και την ασφάλεια των πληροφοριών. Άλλα βασικά στοιχεία της δομής εσωτερικού ελέγχου συνοψίζονται ως εξής:

- **Διοικητικό Συμβούλιο και Διοίκηση** - Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τη στρατηγική και εκτελεί συμβουλευτικό και εποπτικό ρόλο, ενώ την καθημερινή διοίκηση της Εταιρείας έχει αναλάβει ο Διευθύνων Σύμβουλος, με την υποστήριξη του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου και της Ανώτατης Διοίκησης. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και άλλα Στελέχη έχουν διαβιβάσει με σαφήνεια στο σύνολο του Ομίλου το όραμα, τη στρατηγική, το επιχειρησιακό μοντέλο, τις αξίες και τους επιχειρηματικούς στόχους της ΟΠΑΠ Α.Ε. και παρακολουθούν σε συνεχή βάση την εξέλιξη τους.
- **Οργανωτική Δομή** - Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, παρουσιάστηκε η νέα δομή της Ανώτατης Διοίκησης, καθώς και το νέο οργανόγραμμα της Εταιρείας. Σε ολόκληρο τον οργανισμό, η επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων και η δημιουργία κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, ανήκουν στις ευθύνες των προϊσταμένων των επιχειρησιακών μονάδων.
- **Προϋπολογισμός** - Υπάρχει μια ετήσια διαδικασία σχεδιασμού με την οποία οι λειτουργικοί προϋπολογισμοί (λειτουργικές και κεφαλαιακές δαπάνες) του επόμενου οικονομικού έτους, καταρτίζονται και εξετάζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Καταρτίζονται, επίσης, μακροπρόθεσμα επιχειρηματικά σχέδια και εξετάζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε ετήσια βάση.
- **Αναφορές Διοίκησης** - Υπάρχει ένα πλήρες σύστημα αναφορών Διοίκησης. Η οικονομική απόδοση της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των επιμέρους λειτουργικών της Ομάδων παρακολουθούνται σε σχέση με τον προϋπολογισμό σε μηνιαία βάση και ενημερώνονται από περιοδικές προβλέψεις.
- **Διαχείριση Κινδύνων** - Στο πλαίσιο της διαρκούς διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου, η Ανώτατη Διοίκηση έχει θεσπίσει πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, που περιγράφει τις θεμελιώδεις αρχές για τη διαχείριση τους και καθορίζει μια μεθοδολογία για την αξιολόγηση και αντιμετώπιση των κινδύνων στον ΟΠΑΠ, καθορίζοντας ταυτόχρονα το αποδεκτό επίπεδο κινδύνου της Εταιρείας. Περαιτέρω, η Επιτροπή Ελέγχου και αρμοδίως τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται για τους σημαντικούς κινδύνους που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την

επίτευξη των εταιρικών στόχων. Μια περίληψη των σημαντικότερων κινδύνων που αντιμετωπίζει η ΟΠΑΠ Α.Ε. περιλαμβάνεται στην ενότητα Επιχειρηματική Στρατηγική, στη σελίδα 26, ενώ οι λεπτομέρειες των σχέσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των κυριότερων κινδύνων της παρατίθενται στις σελίδες 17-25.

- **Έλεγχοι Επιχειρηματικών Μονάδων** - Κάθε επιχειρηματική μονάδα διατηρεί ένα σύστημα ελέγχων και διαχείρισης κινδύνων που αρμόζει στο δικό της επιχειρηματικό περιβάλλον. Οι έλεγχοι αυτοί είναι σύμφωνοι με τις πολιτικές του Ομίλου και να περιλαμβάνουν διαδικασίες διοικητικής εξουσιοδότησης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλαμβάνει δεσμεύσεις μόνο μετά από κατάλληλη έγκριση.
- **Έλεγχοι Συμμόρφωσης** - Ο Όμιλος διατηρεί ένα πρόγραμμα συμμόρφωσης, που στοχεύει στο να καταδείξει ότι η Εταιρεία διαθέτει την οργανωτική δομή, τους ανθρώπους, τους πόρους, τις πολιτικές, διαδικασίες και την τεχνολογία προκειμένου να συμβάλει στη διαχείριση κινδύνου και στην επιβολή συμμόρφωσης. Η Εταιρεία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης τόσο της Εταιρείας όσο και του Δικτύου ΟΠΑΠ με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και επιβάλλει διορθωτικά μέτρα, εάν είναι απαραίτητο.
- Ενδεικτικά ελέγχει τη συμμόρφωση με τις Αρχές του Υπεύθυνου Παιχνιδιού με τους κανονισμούς παιγνίων, τα διεθνή πρότυπα ασφάλειας παιγνίων (WLA-SCS/ISO 27001), παίρνει δράση για την καταπολέμηση των παράνομων παιγνίων, διεξάγει ετήσιους ελέγχους διαχείρισης ειδικά για την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και ελέγχει την πιστοποίηση συμμόρφωσης με τα λοιπά συστήματα ISO. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου ΟΠΑΠ θεσπίζει διαδικασία υποβολής καταγγελιών (Whistleblowing Complaints Policy), μέσω της οποίας δύναται να αναφερθεί οιαδήποτε παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας στον Επικεφαλής Νομικών, Ρυθμιστικών Θεμάτων και Θεμάτων Κανονιστικής Συμμόρφωσης μέσω επίσημης έγγραφης ή προφορικής καταγγελίας ή ανωνύμως. Ο Επικεφαλής Νομικών, Ρυθμιστικών Θεμάτων και Θεμάτων Κανονιστικής Συμμόρφωσης αναμένεται να παρέχει στην Επιτροπή Ελέγχου τακτική ενημέρωση σχετικά με τους ελέγχους κανονιστικής συμμόρφωσης του Ομίλου και συστάσεις για συνεχή βελτίωση, και
- **Παρακολούθηση** - Η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων παρακολουθείται τακτικά μέσω ενός συνδυασμού ελέγχου διαχείρισης, αυτοαξιολόγησης, ανεξάρτητου ελέγχου μέσω ελέγχων διασφάλισης ποιότητας, περιβάλλοντος, υγείας και ασφάλειας, ρυθμιστικών ελέγχων, καθώς και ενός ανεξάρτητου εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου. Τα αποτελέσματα των αναφορών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου υποβάλλονται στην Επιτροπή Ελέγχου, η οποία τα εξετάζει και λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν σημαντικών προβλημάτων ελέγχου που έχουν εντοπιστεί. Η Επιτροπή Ελέγχου εγκρίνει, επίσης, τα ετήσια προγράμματα εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου και είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή συνεχούς επισκόπησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ελέγχει την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων καθ' όλη τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης έως την ημερομηνία έγκρισης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και επιβεβαιώνει ότι οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν ολοκληρωθεί.

Έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου

Γ.3: ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η Επιτροπή Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. (εφεξής «ΑC» ή «Επιτροπή») έχει την ευχαρίστηση να παρουσιάσει την Έκθεση Δραστηριότητας της Επιτροπής για το έτος 2020.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Εταιρεία μας επηρεάστηκε από τις απρόβλεπτες συνέπειες της πανδημίας Covid-19.

Η Διοίκηση της Εταιρίας αντέδρασε γρήγορα στην πανδημία και πέτυχε να διασφαλίσει την ασφάλεια των υπαλλήλων μας και να διατηρήσει τα κεφάλαια των μετόχων.

Η Επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με το επίσημο Καταστατικό της, το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. στις 14/10/2020 και επί του παρόντος διατίθεται στο κοινό στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4449/2017 (αρ. 44 παρ. 1, περίπτωση η), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο. 74 παρ. 4 του ν. 4706/2020 για την Εταιρική Διακυβέρνηση των ανώνυμων εταιρειών. Το Καταστατικό επανεξετάζεται ετησίως από τον Πρόεδρο της Επιτροπής προκειμένου να ενσωματωθούν οι απαιτήσεις που ορίζονται στους νόμους και τους κανονισμούς. Το Καταστατικό καθοδηγεί την Επιτροπή όσον αφορά τον στόχο και τις αρμοδιότητές της που ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι βασικές δραστηριότητες της Επιτροπής κατά το 2020 παρατίθενται παρακάτω.

1. Σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία ανεξάρτητα και μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Θέση στην Επιτροπή Ελέγχου	Τύπος
Δημητράκης Ποταμίτης	Πρόεδρος	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Igor Rusek	Μέλος	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Rudolf Jurcik	Μέλος	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Όλα τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου διορίστηκαν για πρώτη φορά τον Οκτώβριο του 2013 από το Διοικητικό Συμβούλιο, με την ολοκλήρωση της μεταβίβασης του 33% του μεριδίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. στους νέους μετόχους που έχουν αναλάβει τη διαχείριση του Ομίλου ΟΠΑΠ Α.Ε. Τα μέλη της Επιτροπής επανεκλέχθηκαν τον Απρίλιο του 2018 για θητεία 4 ετών ίση με τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, δηλαδή μέχρι τον Απρίλιο του 2022.

Όλα τα μέλη διαθέτουν προσόντα και την απαιτούμενη εμπειρία για τέτοιες θέσεις. Ο Πρόεδρος έχει εμπειρία στη λογιστική, τον έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου περί εταιρικής διακυβέρνησης 4706/2020, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν θεωρούνται ανεξάρτητα όταν το μέλος ή ένα πρόσωπο που συνδέεται στενά με αυτόν έχει υπηρετήσει ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ή μιας συνδεδεμένης εταιρείας για περισσότερα από εννέα (9) οικονομικά έτη συνολικά από την εκλογή του. Έτσι, η υπάρχουσα Επιτροπή αναμένεται να αντικατασταθεί τον Απρίλιο του 2022.

2. Συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου

Η επιτροπή συνεδρίασε έξι (6) φορές το 2020, ενώ σε τρεις (3) πρόσθετες συνεδριάσεις εγκρίθηκαν ομόφωνα δια περιφοράς η υπογραφή πρακτικών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9.6 του Καταστατικού της Επιτροπής Ελέγχου. Πριν από κάθε συνάντηση τις Επιτροπής Ελέγχου προετοιμάζεται μια ημερήσια διάταξη που περιλαμβάνει όλα τα θέματα προς συζήτηση. Η ημερήσια διάταξη κοινοποιείται σε κάθε μέλος τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου προετοιμάζονται και τηρούνται από δικηγόρο, μέλος της Εταιρικής Γραμματείας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου καλεί τακτικά τα ακόλουθα άτομα να παρευρεθούν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής:

- Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου,
- Διευθύνων Σύμβουλο (και πρώην Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος),
- Επικεφαλής των Οικονομικών Υπηρεσιών,
- Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου,
- Εξωτερικοί ελεγκτές,
- Μέλη και διευθυντικά στελέχη της κορυφαίας ομάδας διοίκησης / Διευθυντές των τμημάτων της Εταιρείας (Επικεφαλής Νομικών, Ρυθμιστικών Αρχών και Συμμόρφωσης, Επικεφαλής Τεχνολογίας, Διευθυντής AML, Διευθυντής Επιχειρησιακών Οικονομικών, Διευθυντής Πιστωτικού Ελέγχου, Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων, Διευθυντής Ανθρωπίνων Υπηρεσιών, Διευθυντής Εταιρικής Υπευθυνότητας & Δημοσίων Σχέσεων, Διευθυντής Ασφάλειας και Διαχείρισης Κινδύνων)

Οι συναντήσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή Ελέγχου κατά το 2020 και τα θέματα που συζητήθηκαν συνοψίζονται παρακάτω:

Περιοχές που καλύπτονται και θέματα που συζητήθηκαν:

1. Καταστατικό της Επιτροπής Ελέγχου,
2. Πλάνο Επιτροπής Ελέγχου 2020,
3. Έκθεση / ενημέρωση για το στάδιο των νομικών αγωγών Apollo,
4. Υποβολή της ετήσιας έκθεσης AML για το 2019 στην Επιτροπή Εποπτείας & Ελέγχου Παιγνίων - Ε.Ε.Ε.Π.,

5. Έγκριση των αμοιβών ελέγχου της ΟΠΑΠ για την περίοδο 1/1-31/12/2019,
6. Επανεξέταση μη ελεγκτικών υπηρεσιών (NAS),
7. Δείκτες Απόδοσης του Εσωτερικού Ελέγχου για το 2019 και ετήσια έκθεση,
8. Πλάνο του Εσωτερικού Ελέγχου για το 2020 με βάση την αξιολόγηση κινδύνων,
9. Αυτό-αξιολόγηση Εσωτερικού Ελέγχου από ανεξάρτητη πηγή επικύρωσης,
10. Επικύρωση της αυτό-αξιολόγησης του Εσωτερικού Ελέγχου,
11. Έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου στις Ανεξάρτητες και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου ΟΠΑΠ για το έτος που έληξε στις 31.12.2019,
12. Έλεγχος πιστωτικών κινδύνων και επισφαλείς απαιτήσεις, ανάλυση χρονολόγησης των απαιτήσεων.
13. Έγκριση της Έκθεσης Δραστηριότητας της Επιτροπής Ελέγχου για το έτος που έληξε στις 31.12.2019,
14. Πρόταση εκλογής ελεγκτικής εταιρείας για τον υποχρεωτικό έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας για την τρέχουσα χρήση και για την έκδοση της ετήσιας φορολογικής έκθεσης,
15. Συνάντηση με τον Επικεφαλή Ανθρώπινου Δυναμικού σχετικά με το χειρισμό της κρίσης Covid-19,
16. Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από τις 30 Ιουνίου 2020 και Αποτελέσματα Εξαμήνου,
17. Παρακολούθηση ευρημάτων Εσωτερικού Ελέγχου για το 2ο τρίμηνο 2020,
18. Επιστολή Διοίκησης από τον ορκωτό ελεγκτή για το 2019,
19. Παρουσίαση του νέου Νόμου αριθ. 4706/2020 για την Εταιρική Διακυβέρνηση των ανώνυμων εταιρειών, ιδίως όσον αφορά τις νέες διατάξεις που εφαρμόζονται στις Επιτροπές Ελέγχου και τη μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, στις εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου και στις απαιτούμενες επικαιροποιήσεις,
20. Έγκριση του επικαιροποιημένου Καταστατικού της Επιτροπής Ελέγχου και υποβολή του για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε.
21. Μη ελεγμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο των εννέα μηνών που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020,
22. Διαδικασία διαχείρισης ευρημάτων Εσωτερικού Ελέγχου,
23. Πολιτική και διαδικασία αξιολόγησης συστήματος εσωτερικού ελέγχου (SIC),
24. Μητρώο Κινδύνων - Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων,
25. Σχέδιο ελέγχου της Ελεγκτικής Εταιρείας PWC για το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020,
26. Τύπος συμφωνίας με Stoiximan,
27. Ελεγκτικό Πλάνο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για το 2021.

Βάσει του όρου του Καταστατικού της Επιτροπής Ελέγχου (παρ. 9.5 & 9.11) η Επιτροπή αναφέρει τουλάχιστον ετήσια στο Διοικητικό Συμβούλιο τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή έχει εκπληρώσει πλήρως όλες τις ευθύνες της για την περίοδο αναφοράς. Η παρούσα ετήσια έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Περίληψη των δραστηριοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου το 2020

- α) Επισκόπησε τις ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και συνέστησε περαιτέρω την έγκρισή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- β) Έλεγε τις εξαμηνιαίες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από τις 30 Ιουνίου 2020 και συνέστησε περαιτέρω την έγκρισή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- γ) Επισκόπησε τις τριμηνιαίες μη ελεγμένες οικονομικές πληροφορίες / Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις Διαχείρισης από 31.03.2020 και 30.09.2020 και συνέστησε περαιτέρω την έγκρισή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- δ) Εξέτασε όλες τις εκθέσεις που εκδόθηκαν από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και υπέβαλε τριμηνιαίες εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο για τα σημαντικά θέματα.
- ε) Εξέτασε τη λίστα των μακροχρόνιων εκκρεμών ευρημάτων που ετοίμασε η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέστησε την τακτοποίηση όλων των εκκρεμών σημαντικών ζητημάτων.
- στ) Πραγματοποίησε τακτικές συναντήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές και συζήτησε το ετήσιο σχέδιο ελέγχου για το 2020 καθώς και άλλα ουσιώδη θέματα ελέγχου (CAM).
- ζ) Πραγματοποίησε συναντήσεις με τους Διευθυντές και τα Μέλη της κορυφαίας ομάδας Διοίκησης
- η) Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση ύψους € 1,8 δισεκατομμυρίων σχετικά με την αποτίμηση της απόκτησης νέων αδειών παιχνιδιού για την περίοδο Οκτωβρίου 2020 έως Οκτωβρίου 2030.
- θ) Διενήργησε την έκθεση αυτό-αξιολόγησης για το έτος που έληξε στις 31.12.2020.

4. Πολιτική προστασίας των πληροφοριοδοτών

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής είχε μία συζήτηση με την Επικεφαλής των Νομικών, Ρυθμιστικών Αρχών και Λειτουργιών Συμμόρφωσης της Εταιρείας, η οποία είναι υπεύθυνη για τη λήψη καταγγελιών υπαλλήλων σχετικά με τυχόν πιθανές ανωμαλίες σε θέματα χρηματοοικονομικής αναφοράς, λογιστικής και ελέγχου, τυχόν ανακρίβειες στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, πιθανή κατάχρηση περιουσιακών στοιχείων ή παραβίαση νόμου και κανονισμών.

Με βάση την παραπάνω συζήτηση, δεν υποβλήθηκαν παράπονα από τους υπαλλήλους για να αναφερθούν.

5. Συμπέρασμα

Η Επιτροπή Ελέγχου πιστεύει ότι εκπλήρωσε τα καθήκοντα και τις ευθύνες της, όπως ορίζονται στο ενημερωμένο Καταστατικό της Επιτροπής Ελέγχου.

Εκ μέρους της Επιτροπής Ελέγχου

Δημήτρης Ποταμίτης

Πρόεδρος

Δ: Αποδοχές

Δ.1: ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Το πρόγραμμα αμοιβών της Εταιρείας βασίζεται στην απόδοση και αποσκοπεί στην προαγωγή της καινοτομίας και επιχειρηματικής νοοτροπίας της ΟΠΑΠ Α.Ε.. Από την ιδιωτικοποίηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. και έκτοτε, το Διοικητικό Συμβούλιο έθεσε ως στόχο τη δημιουργία μιας πραγματικά πολυεθνικής Εταιρείας και, ως αποτέλεσμα αυτής της προσέγγισης, στελέχη διαφόρων εθνικοτήτων, δεξιοτήτων αλλά και επαγγελματικής εμπειρίας συνεργάζονται σε κάθε τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η ΟΠΑΠ Α.Ε.

Το επίπεδο και οι συνιστώσες των αποδοχών σε όλο το δίκτυο της ΟΠΑΠ Α.Ε. έχουν σχεδιαστεί για τη διευκόλυνση της κινητικότητας και πολυμορφίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι μισθολογικές κλίμακες βασίζονται στην εγχώρια και κλαδική συγκριτική αξιολόγηση και την ετήσια δομή των επιπρόσθετων αμοιβών της ΟΠΑΠ Α.Ε., ενώ προσφέρονται μακροπρόθεσμα κίνητρα και άλλες παροχές.

Λεπτομέρειες σχετικά με την πολιτική αποδοχών της Εταιρείας και το διακανονισμό της αμοιβής του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται παρακάτω:

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ.

Η Επιτροπή Αμοιβών και Διορισμών, είναι επιφορτισμένη με τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις αμοιβές που ενθαρρύνουν την καλή εξυπηρέτηση των πελατών μας, είναι δίκαιες για όλους τους εργαζομένους μας και ευθυγραμμίζονται με τα συμφέροντα όλων των μετόχων μας.

Πρωταρχικός στόχος της Επιτροπής Αμοιβών & Διορισμών είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκτέλεση των καθηκόντων του στους ακόλουθους τομείς:

- Διασφαλίζει ότι υφίστανται οι κατάλληλες διαδικασίες για την αξιολόγηση των αμοιβών του Προέδρου, των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ., των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ., των Επιτροπών του Δ.Σ. και του Διοικητικού Συμβουλίου στο σύνολό του,
- Διασφαλίζει ότι η Εταιρεία υιοθετεί, παρακολουθεί και εφαρμόζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες αμοιβών,
- Διασφαλίζει ότι οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με τις αμοιβές ανταποκρίνονται στους στόχους γνωστοποιήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και σε όλες τις σχετικές νομικές απαιτήσεις,
- Επανεξετάζει σχέδια διαδοχής των στελεχών του Δ.Σ. και των διευθυντικών στελεχών σε τακτική βάση για να διατηρηθεί κατάλληλη ισορροπία αναφορικά με τις δεξιότητες, την εμπειρία, την τεχνογνωσία και την ποικιλομορφία στη διοίκηση της Εταιρείας, παρέχοντας συμβουλές στο Διοικητικό Συμβούλιο αναλόγως και
- Αξιολογεί τους υποψηφίους και προτείνει νέα μέλη για το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Διοικητική ομάδα μας είναι πολυεθνική και προσαρμόσιμη και, επομένως, οι βασικές αρχές της φιλοσοφίας μας περί αμοιβών είναι οι εξής:

- Διαφάνεια
- Ευθυγράμμιση συμφερόντων μεταξύ μετόχων και Διοίκησης
- Ευθυγράμμιση συμφερόντων μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης
- Προσέλκυση και διατήρηση των κατάλληλων στελεχών
- Αμοιβή βάσει απόδοσης

Καθεστώς αμοιβών

- Έχουν υιοθετηθεί συστήματα πρόσθετης αμοιβής (bonus) που δημιουργούν κίνητρα μέσω ειδικών ΚΡΙ (Κυρίων Δεικτών Απόδοσης). Τα καθιερωμένα κριτήρια περιλαμβάνουν ποσοτική συγκριτική αξιολόγηση με βάση τη συνολική απόδοση της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη βασικές μετρήσεις παραγωγικότητας.
- Ισχύουν επίσης ποιοτικά κριτήρια, με έμφαση στις διοικητικές δεξιότητες, στην εκπαίδευση και ανάπτυξη των ομάδων εργασίας, στην υλοποίηση παραδοτέων projects, στην εξωτερική επικοινωνία κ.λπ..

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πρόσθετες αμοιβές (bonus) καθώς και άλλες μεταβλητές αμοιβές είναι συνήθως πρακτική για εταιρείες που είναι εισηγμένες στο δείκτη FTSE100. Έρευνες καταδεικνύουν ότι το 99% των στελεχών που εργάζονται σε εταιρείες του δείκτη FTSE100 σε επίπεδο Ανώτατης Διοίκησης και άνω έχει μια αναλογία μεταβλητών προς σταθερών αποδοχών η οποία υπερβαίνει το 1:1, ενώ αυτό δεν συμβαίνει στην Εταιρεία μας, όπου τέτοια αναλογία εφαρμόζεται σε πολύ περιορισμένο αριθμό θέσεων (επί του παρόντος στον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο).

Η Πολιτική Αμοιβών της Εταιρείας ισχύει για τις αμοιβές όλων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Σχεδιάζεται και στοχεύει σε ένα δίκαιο πλαίσιο αμοιβών για όλους τους εργαζόμενους καθώς και στην ευθυγράμμιση των αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου με τα συμφέροντα των μετόχων. Συνεπώς, η στόχευση της Πολιτικής Αμοιβών είναι να εναρμονίζει τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, να εξυπηρετείται το στρατηγικό όραμα της Εταιρείας, των μετόχων, των πελατών και όλων των ενδιαφερομένων μερών ευρύτερα.

Η πολιτική αποδοχών εγκρίθηκε από τους μετόχους της Εταιρείας κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2019.

Η Εταιρεία τηρώντας τις νόμιμες υποχρεώσεις της θα υποβάλει την Έκθεση Αποδοχών του οικονομικού έτους 2020 προς συζήτηση στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση του 2021, διασφαλίζοντας ότι η Έκθεση καταρτίζεται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ισχυουσών διατάξεων. Ειδικότερα, η Επιτροπή Αμοιβών και Διορισμών καταρτίζει σαφή και κατανοητή Έκθεση Αποδοχών, η οποία περιέχει

ολοκληρωμένη επισκόπηση του συνόλου των αποδοχών για το τελευταίο οικονομικό έτος, όπως ρυθμίζονται στην πολιτική αποδοχών, με το ελάχιστο περιεχόμενο που ορίζει ο Ν. 4548/2018.

Η Έκθεση Αποδοχών του τελευταίου οικονομικού έτους υποβάλλεται προς συζήτηση στην τακτική Γενική Συνέλευση, ως χωριστό θέμα της ημερήσιας διάταξης. Η ψήφος των μετόχων όσον αφορά την Έκθεση Αποδοχών είναι συμβουλευτική. Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να επεξηγεί στην επόμενη Έκθεση Αποδοχών, τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη το ανωτέρω αποτέλεσμα της ψηφοφορίας κατά την τακτική Γενική Συνέλευση.

Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα παροχής κινήτρων

Κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε στις 09.06.2020 τη θέσπιση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παροχής κινήτρων για τα έτη 2020 έως 2022, , με την καταβολή μέρους των καθαρών κερδών της Εταιρείας σε Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη της Εταιρείας, πρόγραμμα το οποίο εγκρίθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 25.06.2020. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 3 έτη, για τη χρονική περίοδο 2020-2022. Οι στόχοι σχετίζονται α. με την κερδοφορία (προσαρμοσμένα Κέρδη προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA)) κατά την προαναφερθείσα τριετή χρονική περίοδο και β. με την συνολική επιστροφή στους μετόχους που υπολογίζεται βάσει της αύξησης της τιμής της μετοχής της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τέλος, το πρόγραμμα ορίζει ότι το μέγιστο ποσό που θα διανεμηθεί σε έως και 35 δικαιούχους ανέρχεται σε έως και 0,6% των επιτευχθέντων Κερδών προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA) στο σύνολο βάσει των σωρευτικών ετήσιων σχεδίων για την περίοδο 2020-2022.

Δ.2: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο κ. Pavel Saroch, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Β΄ Αντιπρόεδρος προεδρεύει της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών η οποία αποτελείται από τρία μέλη. Όλα τα μέλη της επιτροπής είναι μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και θεωρούνται ανεξάρτητα από εκτελεστικά καθήκοντα (Pavel Saroch, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Β΄ Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Σπυρίδων Φωκάς, μη εκτελεστικό μέλος και Α΄ Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, και Robert Chváta, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου), αλλά δεν είναι ανεξάρτητα όσον αφορά όλα τα κριτήρια του Κώδικα. Η Εταιρεία εργάζεται ήδη συστηματικά προκειμένου να αναθεωρήσει τη σύνθεση της Επιτροπής Αποδοχών με στόχο την έγκαιρη και πλήρη συμμόρφωση με τις επιταγές του ν. 4706/2020.

Οι εισηγήσεις και οι εκθέσεις της Επιτροπής Αποδοχών υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

Ελπίζουμε ότι η έκθεση αποδοχών θα εξασφαλίσει επαρκή διαφάνεια των αποδοχών των μελών ΔΣ και των σχετικών πολιτικών που τη διαμορφώνουν. Το πλαίσιο αυτό στοχεύει να δημιουργήσει

μακροπρόθεσμη εταιρική αξία, επιβεβαιώνοντας ότι η διάρθρωση των κινήτρων επιτυγχάνει ισορροπία ανάμεσα στη μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη απόδοση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και στην προώθηση της αξιοκρατίας, έτσι ώστε να προσελκύει η Εταιρεία στελέχη που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση αυτής.

Pavel Saroch, Πρόεδρος της Επιτροπής Αποδοχών

Ε: Σχέσεις με τους Μετόχους

Ε.1: ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

- Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δεσμευτεί για την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ της Εταιρείας και των Μετόχων της. Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στελέχη της Διεύθυνσης Επενδυτικών Σχέσεων συναντώνται τακτικά με μετόχους, θεσμικούς επενδυτές και οικονομικούς αναλυτές, για να συζητήσουν θέματα που σχετίζονται με την επιχειρηματική στρατηγική της Εταιρείας και την τρέχουσα απόδοσή της. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Επικεφαλής Οικονομικής Ομάδας λαμβάνουν από την Ομάδα Επενδυτικών Σχέσεων μηνιαίες και ετήσιες ενημερώσεις σχετικά με εξελίξεις στις τιμές των μετοχών, σημαντικούς αγοραστές και πωλητές των μετοχών, ανάλυση λοιπών εταιρειών του κλάδου, απόψεις επενδυτών και εκθέσεις αναλυτών σχετικά με τον κλάδο και την Εταιρεία ειδικότερα. Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις για τις παρουσιάσεις και τα road shows με θεσμικούς επενδυτές παρουσιάζονται στα Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σε λοιπά ενδιαφερόμενα μη Εκτελεστικά μέλη. Το πρόγραμμα επενδυτικών σχέσεων περιλαμβάνει:
 - Επίσημες παρουσιάσεις εξαμηνιαίων και ετήσιων αποτελεσμάτων και τριμηνιαίων ενδιάμεσων καταστάσεων πληροφόρησης,
 - Τακτικές συναντήσεις μεταξύ θεσμικών επενδυτών και ανώτερων Διοικητικών Στελεχών, για να διασφαλιστεί ότι η επενδυτική κοινότητα λαμβάνει μια ισορροπημένη και ολοκληρωμένη εικόνα της απόδοσης της ΟΠΑΠ Α.Ε., των ζητημάτων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και τυχόν θεμάτων που προκαλούν ανησυχία στους επενδυτές
 - Απάντηση σε ερωτήματα θεσμικών και ιδιωτών Μετόχων μέσω της ομάδας επενδυτικών σχέσεων της Εταιρείας, και
 - Ένα τμήμα ειδικά για τους Μετόχους στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Συνολικά, οι κύριες αρμοδιότητες της Ομάδας Επενδυτικών Σχέσεων είναι να:

- αναπτύσσει στρατηγικές και να εφαρμόζει πρωτοβουλίες σε θέματα επενδυτικών σχέσεων, για να στοχεύει και να προσελκύει επενδυτές και να αυξήσει την αξία των μετόχων.
- επιτρέπει την αποτελεσματική αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της οικονομικής κοινότητας για την επίτευξη εύλογης αξιολόγησης.
- φιλτράρει την κριτική της αγοράς προς τη Διοίκηση.

Το 2020, λόγω της πανδημίας του Covid-19 η πλειοψηφία των επενδυτικών συναντήσεων πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιασκέψεων (virtual road shows), με την Εταιρεία να συμμετέχει σε 13 διεθνείς επενδυτικές εκδηλώσεις και road shows που αφορούσαν είτε στα τυχερά παιχνίδια είτε στις αναδυόμενες αγορές ή και την Ελλάδα - Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η συχνότητα, η διάρκεια και η τοποθεσία των εν λόγω συναντήσεων, καθώς και το επίπεδο της συμμετοχής καθορίζεται στην αρχή του έτους.

Η Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων είναι πλήρως αφοσιωμένη στην επικοινωνία με την επενδυτική κοινότητα ενώ, η Ανώτατη Διοίκηση, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Επικεφαλής Οικονομικής Ομάδας και βασικών στελεχών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διατεθειμένη να συζητήσει θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και στρατηγικής με τους βασικούς Μετόχους και θεσμικούς επενδυτές, αν παραστεί ανάγκη ενός τέτοιου διαλόγου.

E.2: ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση όλοι οι Μέτοχοι έχουν το δικαίωμα και την ευκαιρία να ψηφίσουν για τη λήψη αποφάσεων. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση δίνει την ευκαιρία στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να συναντηθούν απευθείας με τους ιδιώτες επενδυτές. Παρίστανται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ όλοι οι παρόντες Μέτοχοι έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν ερωτήσεις στον Πρόεδρο, στους Προέδρους των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Εταιρεία διαθέτει στο κοινό όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, κατά τρόπο που να εξασφαλίζει σε όλους εύκολη και ισότιμη πρόσβαση. Ειδικότερα, αναρτά στην ιστοσελίδα της έγκαιρα την πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης καθώς και τις λοιπές πληροφορίες και έγγραφα, όπως αυτά προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο και, μεταξύ άλλων, ενημερώνει εκ των προτέρων σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων.

Το Καταστατικό της Εταιρείας ορίζει τις αρμοδιότητες και τον τρόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και τα θέματα συνήθους και εξαιρετικής απαρτίας και πλειοψηφίας της Γενικής Συνέλευσης. Κατά την ψηφοφορία, κάθε μετοχή έχει δικαίωμα μίας ψήφου. Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας ανακοινώνονται στο Χρηματιστήριο και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας αμέσως μετά την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Κατά τα τελευταία χρόνια, επιτεύχθηκε απαρτία σε όλες τις Γενικές Συνελεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, περίπου 70%.

ΣΤ: Μη χρηματοοικονομική κατάσταση – Έκθεση Βιώσιμης ανάπτυξης

Πιστεύουμε ότι η εταιρική ανάπτυξη συμβαδίζει με την ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας, και ακολουθούμε αυτή την αρχή κατά τη διάρκεια των χρόνων λειτουργίας μας στην Ελλάδα.

Έχουμε υιοθετήσει και ακολουθούμε μια ολιστική προσέγγιση για την Εταιρική Υπευθυνότητα, σύμφωνα με την οποία η διασφάλιση της υπεύθυνης λειτουργίας αφορά κάθε εργαζόμενο και ομάδα του Ομίλου και όχι μια μεμονωμένη ομάδα. Ωστόσο, η διαχείριση των θεμάτων υπεύθυνης λειτουργίας, απαιτεί τη δημιουργία κατάλληλων οργανωτικών δομών.

Σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει τη συνολική ευθύνη για θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας, ενώ, σε οργανωτικό επίπεδο, ο Επικεφαλής Εταιρικών και Ρυθμιστικών Υποθέσεων είναι αρμόδιος για να εντοπίζει τους στρατηγικούς κινδύνους, να ορίζει πρότυπα και στόχους και να επιβλέπει την επίδοση της Εταιρείας σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, η Διευθύντρια της Ομάδας Εταιρικής Υπευθυνότητας και Δημοσίων Σχέσεων, είναι υπεύθυνη για τη συνεργασία με άλλα τμήματα, προκειμένου να κατανεμηθούν αρμοδιότητες και να διαδοθούν πολιτικές και πρακτικές. Επιπλέον, συνεργάζεται στενά με την Ομάδα Διαχείρισης Συστημάτων Ποιότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές Διασφάλισης Ποιότητας, Ενέργειας και Περιβάλλοντος, και Υγείας και Ασφάλειας ευθυγραμμίζονται με τα πρότυπα των Διεθνών Συστημάτων Διαχείρισης (ISO9001, ISO14001, ISO50001 και ISO45001).

Παράλληλα, έχουν οριστεί συγκεκριμένα στελέχη, υπεύθυνα για καίρια θέματα όπως η ομάδα Νομικών, Ρυθμιστικών Θεμάτων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης η οποία συνεισφέρει στην υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων.

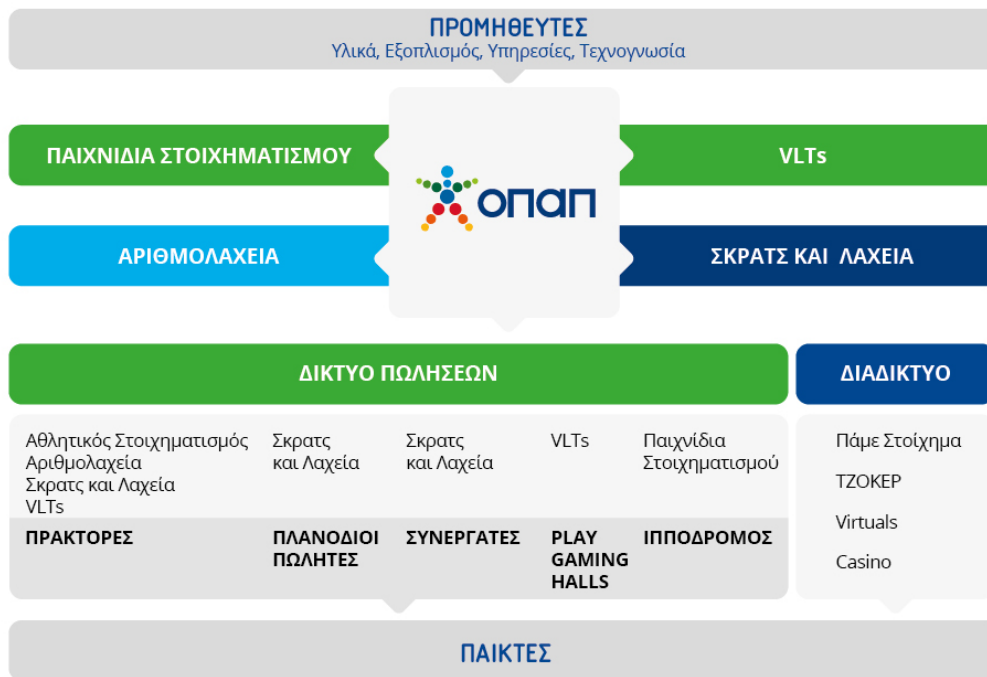
Η δραστηριότητά μας

Προσφέρουμε αριθμολαχεία και παιχνίδια στοιχηματισμού. Τα παιχνίδια στοιχηματισμού έχουν προκαθορισμένη απόδοση, ενώ για τα αριθμολαχεία, συλλέγονται όλα τα στοιχήματα συγκεκριμένου τύπου και στη συνέχεια η απόδοση υπολογίζεται σε συνάρτηση με τα κέρδη που διανέμονται στους νικητές.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες μας διατίθενται μέσω του δικτύου μας, το οποίο περιλαμβάνει τα καταστήματα ΟΠΑΠ, τα καταστήματα PLAY (αποκλειστικής εκμετάλλευσης Παιγνιομηχανημάτων PLAY - VLTs), τα ανεξάρτητα σημεία πώλησης των προϊόντων της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. (Λαχεία Κλήρωσης και ΣΚΡΑΤΣ), καθώς και τον χώρο Ιπποδρομιών στο Μαρκόπουλο (Markoroulo Park).

Για να παρέχουμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας, εκτός της λειτουργίας της ίδιας της Εταιρείας χρησιμοποιούμε προμηθευτές (υλικών, εξοπλισμού, υπηρεσιών και τεχνογνωσίας), με στόχο την καλύτερη οργάνωση, λειτουργία και διατήρηση των τυχερών παιχνιδιών που προσφέρουμε.

Ειδικά για τα παιχνίδια ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, ΤΖΟΚΕΡ, Virtuals, Casino, οι παίκτες έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τα στοιχήματά τους μέσω ειδικά διαμορφωμένων διαδικτυακών πλατφορμών (www.pamestoixima.gr, www.tzoker.gr).



Επιχειρηματικό μοντέλο

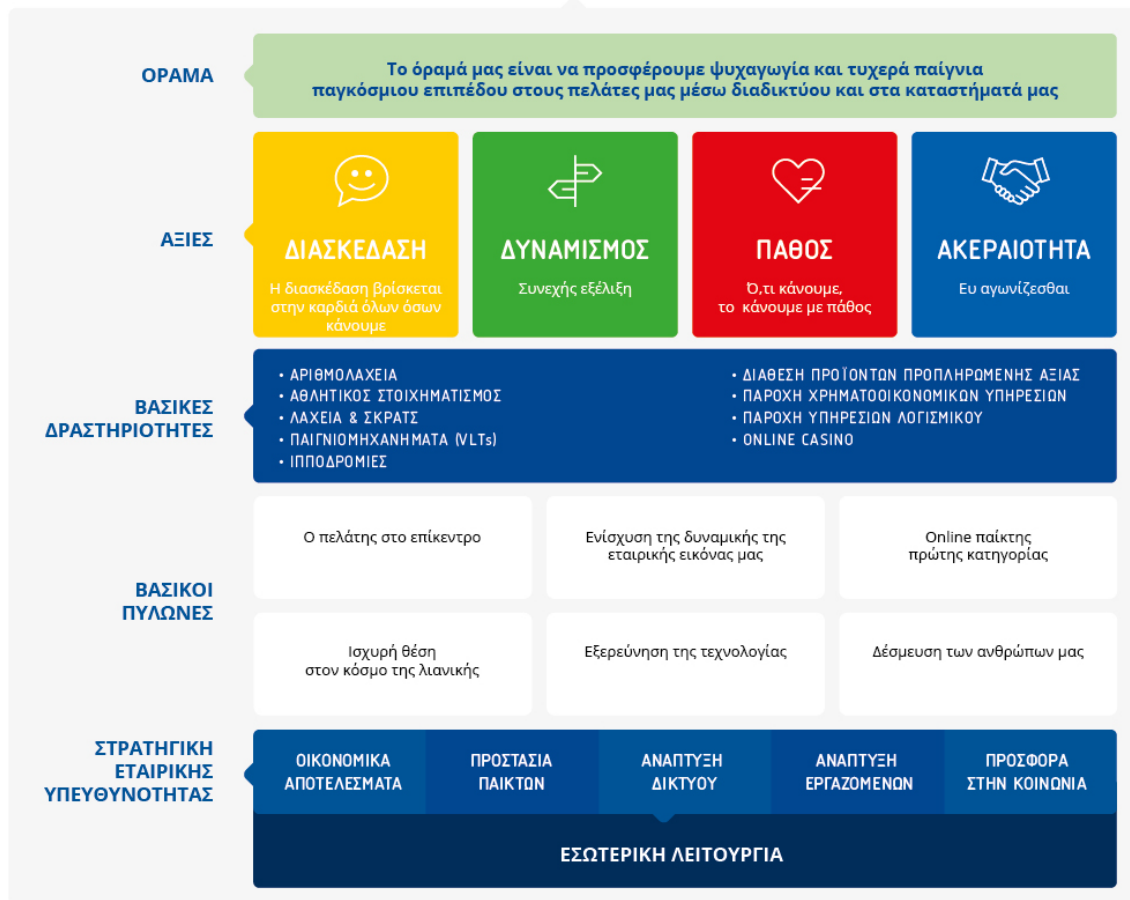
Το επιχειρηματικό μας μοντέλο καθορίζει τις βασικές αρχές λήψης αποφάσεων, οι οποίες διέπουν τις δραστηριότητες και τις πρωτοβουλίες μας για να πετύχουμε τους επιχειρηματικούς μας στόχους, παρέχοντας προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, προωθώντας την εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων, διατηρώντας ισχυρούς διαύλους επικοινωνίας με τους πράκτορες και τους προμηθευτές μας και εκπληρώνοντας τη δέσμευσή μας για εταιρική υπευθυνότητα.

Το όραμά μας συνεχίζει να είναι η προσφορά ψυχαγωγίας και τυχερών παιγνίων παγκόσμιου επιπέδου στους πελάτες μας τόσο μέσω διαδικτύου όσο και μέσω των καταστημάτων μας, διασφαλίζοντας την ανάπτυξη της Εταιρείας, την επέκταση των δραστηριοτήτων της και την αύξηση των κερδών της. Τα θεμέλια του οράματός μας βασίζονται σε 4 βασικές αξίες (Διασκέδαση, Δυναμισμός, Πάθος και Ακεραιότητα). Αυτές οι αξίες υποστηρίζουν ένα φιλικό εργασιακό περιβάλλον και παρέχουν κίνητρα στους εργαζομένους του Ομίλου.

Έχουμε ορίσει 6 βασικούς πυλώνες στους οποίους εστιάζει η στρατηγική μας που θα μας βοηθήσουν να δημιουργήσουμε, να καταγράψουμε και να διατηρήσουμε αξία για την Εταιρεία και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μας, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, διαφυλάσσοντας παράλληλα τη μελλοντική επιτυχία του ΟΠΑΠ.

Λειτουργούμε στο πλαίσιο του Διεθνούς Οργανισμού Λοταριών (World Lottery Association – WLA) ακολουθώντας τα πρότυπα για το υπεύθυνο παιχνίδι και προσπαθούμε να μετατρέψουμε την επιχειρηματική μας αριστεία σε κοινωνική συμβολή μέσω μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής εταιρικής υπευθυνότητας, όπως παρουσιάζεται στο παρακάτω μοντέλο.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

**Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας**

Έχουμε αναπτύξει τη στρατηγική εταιρικής υπευθυνότητάς μας γύρω από 6 βασικούς πυλώνες, όπως παρουσιάζονται παρακάτω.

Εσωτερική Λειτουργία*Ο στόχος μας*

Στόχος μας είναι να λειτουργούμε με υπευθυνότητα σε όλες τις δραστηριότητές μας και παράλληλα να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητά μας, δημιουργώντας αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μας.

Η προσέγγισή μας

Έχουμε θεμελιώσει μια σειρά από κώδικες, πολιτικές και διαδικασίες, στο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης, της συμμόρφωσής μας με το κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία μας, και του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης. Μεταξύ των πολιτικών που εφαρμόζουμε είναι και οι παρακάτω:

- Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (έχει υιοθετηθεί από την Εταιρεία)
- Κώδικας Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
- Πολιτική για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας
- Πολιτική Υπεύθυνου Παιχνιδιού
- Πολιτική Προμηθειών
- Περιβαλλοντική και Ενεργειακή Πολιτική
- Πολιτική Ποιότητας
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας
- Πολιτική Κοινωνικής Μέριμνας
- Ορισμός και Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Πλευρών
- Ορισμός και Αξιολόγηση Κινδύνων για την Υγεία και Ασφάλεια
- Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας
- Πολιτική ανάπτυξης Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας
- Πλαίσιο και Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών Ομίλου

Οι πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που ακολουθούμε έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που εξέδωσε το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ). Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς περιγράφει τις βασικές αρχές και τους κανόνες συμπεριφοράς, και παρέχει οδηγίες για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (δηλ. το Διοικητικό Συμβούλιο, τους Επικεφαλής των Μονάδων, τους διευθυντές και τους εργαζόμενους) σε θέματα που ενδέχεται να προκύψουν στο εσωτερικό της Εταιρείας. Όλοι οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και σε περίπτωση που αντιληφθούν τη μη τήρηση τους, οι εργαζόμενοι και το Διοικητικό Συμβούλιο / Διευθυντές μπορούν να αναφέρουν τις ανησυχίες τους στον προϊστάμενό τους και / ή τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης αντίστοιχα, μέσω της Πολιτικής Καταγγελιών (whistleblowing).

Επιπλέον, έχουμε δημιουργήσει ένα Σύστημα Εσωτερικών Ελέγχων που βασίζεται στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και έχει σχεδιαστεί με στόχο να παρέχει διασφάλιση σχετικά με την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των εργασιών, την αξιοπιστία και την πληρότητα των οικονομικών και διαχειριστικών εκθέσεων, καθώς και τη συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Έχουμε αναπτύξει μια συστηματική προσέγγιση διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων, με βάση την οποία αναγνωρίζουμε, αξιολογούμε και ιεραρχούμε τους βασικούς κινδύνους που ενδέχεται να επηρεάσουν την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων σε ετήσια βάση. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί το επίπεδο του κινδύνου μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης των κυριότερων κινδύνων του Ομίλου.

Ο ΟΠΑΠ, προκειμένου να συμμορφωθεί με το νομοθετικό πλαίσιο και την ισχύουσα Απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιγνίων αριθ. 129/2/2014, έχει αναπτύξει μια Πολιτική για την 'Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας' (Anti Money Laundering – "AML" Policy) για τις εταιρείες ΟΠΑΠ Α.Ε. και Ελληνικά Λαχεία Α.Ε., που ισχύει για όλους τους εργαζόμενους, πράκτορες και πωλητές του ΟΠΑΠ. Διεξάγουμε τακτικούς ελέγχους για θέματα AML, προκειμένου να διασφαλίσουμε τη συμμόρφωσή τους με την Πολιτική και τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου. Επιπλέον, διεξάγουμε ενδεδειγμένους ελέγχους για θέματα AML σε όλους τους υποψηφίους που δηλώνουν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στο δίκτυό μας. Όπως επισημαίνεται στον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς του ΟΠΑΠ, όλες οι μορφές απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς είναι παράνομες και μη αποδεκτές. Τα ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου ΟΠΑΠ θα πρέπει να αναφέρουν άμεσα τυχόν ανησυχίες για θέματα απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς, σύμφωνα με την Πολιτική Καταγγελιών.

Η επιδίωξη της λειτουργικής μας αποδοτικότητας, της ικανοποίησης των πελατών μας, της συνεχούς βελτίωσης καθώς και της διασφάλισης της περιβαλλοντικής και κοινωνικής μας υπευθυνότητας αποτελεί στρατηγική μας δέσμευση. Στο πλαίσιο αυτό έχουμε αναπτύξει και εφαρμόζουμε επιτυχώς ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης για την Ποιότητα, το Περιβάλλον, την Ενέργεια, την Υγεία και Ασφάλεια, έχοντας λάβει πιστοποιήσεις σύμφωνα με τα εξής πρότυπα:

- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001, πιστοποιημένο από τη Lloyd's Register Quality
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, πιστοποιημένο από τη Bureau Veritas
- Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας ISO 50001, πιστοποιημένο από τη Bureau Veritas
- Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία ISO 45001, πιστοποιημένο από τη Bureau Veritas

Οικονομικά αποτελέσματα

Ο στόχος μας

Παράλληλα με τη συνεχή στήριξή μας προς την κοινωνία, επιδιώκουμε να επιτύχουμε υγιή και βιώσιμα οικονομικά αποτελέσματα με στόχο να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα της επιχείρησης μακροπρόθεσμα. Για το λόγο αυτό σχεδιάσαμε την εταιρική μας στρατηγική με διαφάνεια, στοχεύοντας στην ικανοποίηση των αναγκών των μετόχων και των επενδυτών, στη δημιουργία αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, στη συνεισφορά στην ανάπτυξη και την οικονομική βιωσιμότητα της χώρας αλλά και την ενίσχυση της παρουσίας μας στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών.

Η προσέγγισή μας

Ως μέρος της διαφανούς πληροφόρησης για τα χρηματοοικονομικά μας στοιχεία, δημοσιοποιούμε τις σημαντικές συναλλαγές εντός του Ομίλου Εταιρειών ΟΠΑΠ και των συνδεδεμένων μερών (όπως ορίζεται από το IAS 24).

Δεσμευόμαστε να αξιοποιούμε τη θετική αξία που παράγουμε προς όφελος των ενδιαφερομένων μερών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας. Ως εκ τούτου, μέσω του κύκλου εργασιών μας διασφαλίζουμε ότι σημαντικοί οικονομικοί πόροι επιστρέφουν πίσω στην κοινωνία, στους παίκτες (μέσω πληρωμών στους νικητές λαχειών και στοιχηματικών παιχνιδιών), στο δίκτυο (μέσω των συμφωνηθέντων πληρωμών), στους μετόχους (μέσω μερισμάτων), στους προμηθευτές (μέσω αγορών), στους εργαζόμενους (μέσω μισθών, παροχών και ασφαλιστικών πληρωμών), στους παρόχους κεφαλαίων (μέσω τόκων που πληρώνονται για δάνεια), στο ελληνικό κράτος (μέσω της συμμετοχής στα Ακαθάριστα Έσοδα τυχερών παιχνιδιών αλλά και του πληρωτέους φόρους και δασμούς) και μέσω επενδύσεων.

Προστασία Παικτών

Ο στόχος μας

Κατανοούμε ότι η υπεύθυνη διαχείριση των προϊόντων και υπηρεσιών μας είναι επιτακτική, λόγω των πιθανών κινδύνων και συνεπειών που μπορεί να προκύψουν από την υπερβολική συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια. Για το λόγο αυτό, επιδιώκουμε να δημιουργούμε ένα περιβάλλον, στο οποίο θα παρέχεται μια δίκαιη, αξιόπιστη και ασφαλής εμπειρία παιχνιδιού σε όσους επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας για την ψυχαγωγία τους.

Η προσέγγισή μας

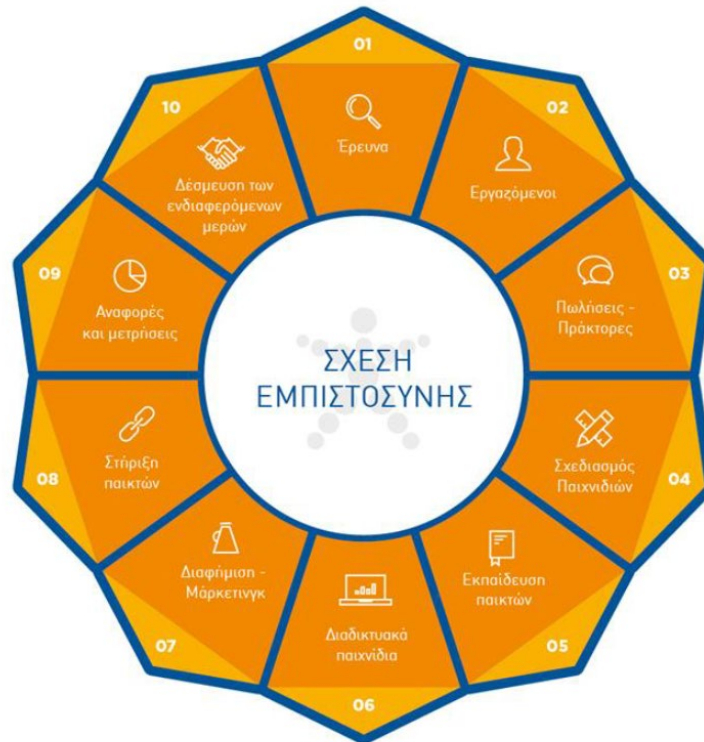
Σε συμφωνία με τον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και την Πολιτική Εμπορικής Επικοινωνίας που περιλαμβάνεται στην Πολιτική για το Υπεύθυνο Παιχνίδι, διασφαλίζουμε ότι όλες οι διαφημίσεις μας αλλά και οι ανακοινώσεις μας για εμπορικά θέματα α) είναι νόμιμες, δίκαιες και ειλικρινείς, β) συμμορφώνονται με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο και γ) σέβονται τις αρχές για το Υπεύθυνο Παιχνίδι. Όλες οι προωθητικές δράσεις και εν γένει η εμπορική επικοινωνία εγκρίνονται από τον αρμόδιο ρυθμιστικό φορέα (Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων-ΕΕΕΠ και την τριμελή Επιτροπή του άρθρου 28, παράγραφος 3Α του Ν. 4002/2011), είναι αξιοπρεπείς, δίκαιες για τους συμμετέχοντες, δεν προκαλούν δυσφήμιση, σέβονται τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων και συμμορφώνονται με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και τις ισχύουσες εταιρικές πολιτικές.

Προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι οι μέθοδοι επικοινωνίας μας είναι υπεύθυνες, συμμορφωνόμαστε πλήρως με την ισχύουσα απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 79292 ΕΞ 2020 «Θέσπιση Κανονισμού Παιγνίων περί Εμπορικής Επικοινωνίας Τυχερών Παιγνίων» (ΦΕΚ 3260 Β/5.8.2020), η οποία καθορίζει το πλαίσιο αρχών που οφείλουν να εφαρμόζουν οι πάροχοι τυχερών παιγνίων όσον αφορά την προώθηση και προβολή της διοργάνωσης και διεξαγωγής παιγνίων.

Έχουμε δημιουργήσει έναν εσωτερικό και εξωτερικό μηχανισμό για συμβουλές σχετικά με τη δεοντολογική και υπεύθυνη συμπεριφορά των παικτών, καθώς και για την αναφορά παράνομων ιστοτόπων τυχερών παιχνιδιών, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο τον κλάδο τυχερών παιχνιδιών αλλά και τους ίδιους τους παίκτες. Το πλαίσιο λειτουργίας του ΟΠΑΠ για το Υπεύθυνο Παιχνίδι, το οποίο είναι σε συμφωνία με τις αρχές του Διεθνούς Οργανισμού Λοταριών (WLA), περιλαμβάνει μέτρα τα οποία

αποσκοπούν στη διασφάλιση μιας υπεύθυνης και βιώσιμης ανάπτυξης, στην προστασία του κοινού και ιδιαίτερα των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων από την υπερβολική έκθεση σε τυχερά παιχνίδια, αλλά και στην πρόληψη τυχόν συμμετοχής ανηλίκων σε τυχερά παιχνίδια.

Τον Σεπτέμβριο του 2020 ο ΟΠΑΠ λάνσαρε τη νέα καμπάνια ενημέρωσης με στόχο την ενημέρωση των πελατών μας γύρω από το Υπεύθυνο Παιχνίδι.



Αναγνωρίζοντας τις αρχές του Υπεύθυνου Παιχνιδιού που διέπουν τη λειτουργία μας, δύο διεθνείς ενώσεις μας επιβράβευσαν με τις υψηλότερες διακρίσεις παγκοσμίως για τη δέσμευσή μας στην προστασία των καταναλωτών και στην εξασφάλιση ασφαλούς περιβάλλοντος για τους παίκτες μας. Συγκεκριμένα, ο Διεθνής Οργανισμός Λοταριών (WLA) το 2018 μας βράβευσε με το Πιστοποιητικό Υπεύθυνου Παιχνιδιού WLA Κατηγορίας 4, το οποίο είναι το υψηλότερο επίπεδο των Πιστοποιητικών Υπεύθυνου Παιχνιδιού σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Λοταριών (European State Lotteries and Toto Association) μας απένευσε το Πιστοποιητικό Εναρμόνισης με τα Πρότυπα Υπεύθυνου Παιχνιδιού για τη συνεπή αφοσίωσή μας στη δημιουργία αρχών Υπεύθυνου Παιχνιδιού μέσω της στρατηγικής και της λειτουργίας μας.

Ενημερώνουμε, εκπαιδεύουμε και δεσμεύουμε τους εργαζομένους μας για το Υπεύθυνο Παιχνίδι, προκειμένου να διασφαλίσουμε τη συμμόρφωσή τους με τις σχετικές αρχές και τους κανόνες που καθορίζονται από τις πολιτικές και τις πρακτικές μας.

Η εγκυρότητα των διαδικασιών κλήρωσης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της αξιοπιστίας μας και τον σημαντικότερο παράγοντα εμπιστοσύνης στη σχέση μας με τους παίκτες. Επομένως, δίνουμε την ανάλογη σημασία στις συγκεκριμένες διαδικασίες, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι οι διαδικασίες

κλήρωσης θεωρούνται αναμφισβήτητα αξιόπιστες και αντικειμενικές από όλους τους πελάτες μας. Ο ΟΠΑΠ είναι σύμφωνος με τον Κανονισμό Κληρώσεων (ΚΥΑ 7905/27.02.2009 ΦΕΚ Β' 430/10.03.2009), ο οποίος περιγράφει λεπτομερώς όλες τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται κατά τη διάρκεια των κληρώσεων καθώς και όλες τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση δυσλειτουργίας.

Το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την εξυπηρέτηση των πελατών μας. Για το λόγο αυτό θεσπίσαμε Γραφείο Προστασίας Δεδομένων και ορίσαμε Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) που τέθηκε σε ισχύ. Αναπτύξαμε μια σειρά από νέες πολιτικές και διαδικασίες, και αναθεωρήσαμε όλες τις δηλώσεις εμπιστευτικότητας ώστε να εξασφαλίσουμε την πλήρη διαφάνεια στις δραστηριότητες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Έχουμε λάβει τα απαιτούμενα μέτρα σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο. Επίσης, σε τακτική βάση, προχωρά σε αξιολόγηση και έλεγχο των κινδύνων, με στόχο την αναγνώριση και την ιεράρχηση τρωτών σημείων ασφάλειας των πληροφοριών, και τον καθορισμό κατάλληλων σχεδίων αντιμετώπισης των κινδύνων.

Τέλος, στο πλαίσιο της προσπάθειάς μας για βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών μας, παρακολουθούμε συνεχώς τις επιδόσεις μας που σχετίζονται με τους πελάτες μέσω κατάλληλων ερευνών.

Ανάπτυξη Δικτύου

Ο στόχος μας

Στο πλαίσιο των εξαιρετικά δύσκολων οικονομικών συγκυριών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε, επικεντρωνόμαστε στην ανάπτυξη του δικτύου πωλήσεών μας και στη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας. Προτεραιότητά μας παραμένει η ικανοποίηση των πελατών μας, καθώς και η διαρκής υποστήριξη των συνεργατών μας, με στόχο τη διαρκή βελτίωση της λειτουργίας τους και τη μέγιστη αξιοποίηση της δυναμικής του καταστήματός τους.

Η προσέγγισή μας

Το δίκτυό μας είναι ένα από τα μεγαλύτερα αποκλειστικά εμπορικά δίκτυα στην Ελλάδα, το οποίο περιλαμβάνει 3.646 καταστήματα ΟΠΑΠ και 374 καταστήματα PLAY, για την προσφορά των παιχνιδιών και των υπηρεσιών μας σε όλη τη χώρα και αξιοποιεί ακόμα 8.918 ανεξάρτητα σημεία πώλησης και 1.994 πλανόδιους πωλητές για τη διανομή των προϊόντων της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. (Λαχεία Κλήρωσης και ΣΚΡΑΤΣ). Στην Κύπρο, ακόμα 202 καταστήματα προσφέρουν τα παιχνίδια μας.

Πιστοί στη δέσμευσή μας για συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του δικτύου μας, παρακολουθούμε καθημερινά τις επιδόσεις των συνεργατών μας και προτείνουμε δράσεις και πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την επίτευξη των κοινών μας στόχων.

Την καθοδήγηση των συνεργατών μας αναλαμβάνει πρωτίστως η ομάδα πωλήσεων του ΟΠΑΠ, η οποία βρίσκεται δίπλα σε κάθε συνεργάτη, με σκοπό να του παράσχει ολοκληρωμένη υποστήριξη και να τον βοηθήσει να μεγιστοποιήσει την απόδοση του καταστήματός του.

Με στόχο την άμεση και ουσιαστική επικοινωνία με το δίκτυό μας έχουμε δημιουργήσει και εξελίξουμε διαρκώς τις ιστοσελίδες (B2B portals) «orapnet», «orapnet|play» και «orapnet|λαχεία» για τους συνεργάτες μας στα καταστήματα ΟΠΑΠ, στα καταστήματα PLAY και στα σημεία της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. αντίστοιχα. Με στόχο την έγκαιρη πληροφόρηση του δικτύου μας, έχουμε δημιουργήσει επιπλέον την εφαρμογή για κινητά (app) «orapnet», η οποία προσφέρει στους συνεργάτες μας άμεση και απομακρυσμένη πρόσβαση σε όλα τα νέα, τις ενημερώσεις και τα βασικά εργαλεία υποστήριξής τους, μέσα από κινητό ή tablet.

Επιπλέον, μέσω της Ομάδας Εκπαίδευσης του δικτύου μας, παρέχουμε στους συνεργάτες μας μία σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα. Ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν, οι συνεργάτες και το προσωπικό των καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY και των σημείων πώλησης της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. συμμετέχουν σε εκπαιδεύσεις σχετικά με τους κανόνες των παιχνιδιών, το Υπεύθυνο Παιχνίδι, καθώς και τις πρότυπες διαδικασίες και πολιτικές της εταιρείας.

Οι συνεργάτες μας υποχρεούνται να συμμορφώνονται με την «Προστασία της ελληνικής κοινωνίας από τον εθισμό στα τυχερά παίγνια, την προστασία των ανηλίκων και την προστασία του καταναλωτή». Η μη συμμόρφωση με τις αρχές και τους κανόνες υπεύθυνης λειτουργίας συνιστά λόγο επιβολής κυρώσεων (από προειδοποίηση έως καταγγελία της σύμβασης). Στο πλαίσιο αυτό ενημερώνουμε τους συνεργάτες μας (στα καταστήματα ΟΠΑΠ, στα καταστήματα PLAY και στα σημεία πώλησης της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε.) για την υπεύθυνη λειτουργία τους και διασφαλίζουμε ότι συμμορφώνονται με τις αρχές και τους κανόνες του ΟΠΑΠ.

Μέσω του προγράμματος κατάρτισης του ΟΠΑΠ για το Υπεύθυνο Παιχνίδι οι συνεργάτες μας και οι εργαζόμενοί τους είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την προβληματική συμπεριφορά παικτών, να παρέχουν συμβουλές για την ελαχιστοποίηση των συνεπειών λόγω υπέρμετρης ενασχόλησης με τα παιχνίδια, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα εξειδικευμένα θεραπευτικά κέντρα.

Πιστοί στη δέσμευσή μας να εξασφαλίζουμε τη συμμόρφωση του δικτύου μας με τους κανόνες και τις αρχές του Υπεύθυνου Παιχνιδιού, παρακολουθούμε τη συμμόρφωση των συνεργατών μας μέσω τακτικών επιτόπιων επιθεωρήσεων. Σε περίπτωση που εντοπιστεί μη συμμόρφωση ενός συνεργάτη, ο ΟΠΑΠ διατηρεί το δικαίωμα να αναστείλει την άδεια του συνεργάτη και να καταγγείλει τη σύμβαση.

Ανάπτυξη Εργαζομένων

Ο στόχος μας

Οι Άνθρωποί μας βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μας, δημιουργώντας αξία και συμβάλλοντας στην επιτυχία των μακροπρόθεσμων στρατηγικών μας στόχων και στην επίτευξη του οράματός μας για το 2020. Επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε μια μοναδική εμπειρία για όλους τους Ανθρώπους μας, η οποία αντικατοπτρίζει την κουλτούρα και τις αξίες του ΟΠΑΠ. Εστιάζουμε στη διαμόρφωση ενός ιδανικού περιβάλλοντος εργασίας, θέτοντας τους ανθρώπους μας στο επίκεντρο της στρατηγικής μας.

Η προσέγγισή μας

Με στόχο την ταχεία ανάπτυξη και τη βέλτιστη επιχειρησιακή λειτουργία και εξυπηρέτηση πελατών, ο Όμιλος ΟΠΑΠ εντοπίζει και προσλαμβάνει νέα ταλέντα και εξαιρετικούς επαγγελματίες ενισχύοντας διαρκώς την ομάδα μας.

Εκτιμούμε την αφοσίωση των Ανθρώπων μας και εργαζόμαστε συστηματικά για να διασφαλίσουμε μια υγιή ισορροπία της επαγγελματικής και προσωπικής τους ζωής. Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με εξειδικευμένο συνεργάτη, έχουμε ξεκινήσει το υποστηρικτικό Πρόγραμμα Βοήθειας των Εργαζομένων του ΟΠΑΠ το οποίο προσφέρει υποστήριξη στους Ανθρώπους μας αλλά και στις οικογένειές τους.

Συγχρόνως, επενδύοντας στην εκπαίδευση και την εξέλιξη όλων των εργαζομένων μας, διασφαλίζουμε τη διατήρηση αλλά και την ανάπτυξη των απαραίτητων ταλέντων για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων. Το 2015, ξεκινήσαμε το πρόγραμμα Operacademy, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης του Ομίλου ΟΠΑΠ και μέσω του οποίου σχεδιάζουμε όλα τα εκπαιδευτικά μας προγράμματα.

Η υγεία και η ασφάλεια των Ανθρώπων μας είναι αδιαμφησβήτητα εξαιρετικά σημαντικές, καθώς αποτελούν βασική προϋπόθεση για την επιτυχή λειτουργία της επιχείρησής μας. Έχουμε αναπτύξει μια Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία αποδεικνύοντας τη δέσμευσή μας να διαμορφώσουμε μια κουλτούρα πρόληψης σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Η Πολιτική έχει επικοινωνηθεί σε όλους τους εργαζομένους και περιγράφει τις ενέργειές που ακολουθεί ο ΟΠΑΠ με στόχο τη συνεχή βελτίωση του χώρου εργασίας. Επιπλέον, εφαρμόζουμε Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία βάσει του προτύπου ISO45001.

Έχουμε ενσωματώσει την αρχή της ακεραιότητας στις βασικές μας αξίες, καθώς θεωρούμε ότι αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο προάγει την απόδοση των εργαζομένων. Στον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς μας εκφράζουμε την δέσμευσή μας ενάντια στις διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, πολιτικών πεποιθήσεων, θρησκείας, καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας και αναπηρίας, καθώς και στις διακρίσεις σε εργασιακά θέματα, όπως οι προσλήψεις, οι μισθοί, οι προαγωγές και η εργασιακή ανέλιξη. Ακολουθούμε αυστηρά τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως περιγράφονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών, ενώ παράλληλα όλοι οι εργαζόμενοί μας καλύπτονται από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Τον Φεβρουάριο του 2021, υπογράφηκε νέα επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας, η οποία καλύπτει όλους τους εργαζομένους της ΟΠΑΠ Α.Ε., μέχρι το Δεκέμβριο του 2021, με αναδρομική ισχύ από 01.01.2021. Τα βασικά στοιχεία της σύμβασης αφορούν το βασικό μισθό, τα επιδόματα, τις άδειες κ.λπ..

Προσφορά στην Κοινωνία

Ο στόχος μας

Πιστεύουμε ότι ο ρόλος μας στην κοινωνία ξεπερνά τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες και έχουμε ευθύνη να ενισχύσουμε την κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία. Δεσμευόμαστε να υποστηρίξουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, να διευκολύνουμε την ανάπτυξη και την υπεύθυνη λειτουργία της εφοδιαστικής μας αλυσίδας, καθώς και να μειώσουμε το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα και την κατανάλωση φυσικών πόρων.

Η προσέγγισή μας

Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης στρατηγικής κοινωνικής προσφοράς του ΟΠΑΠ, εστιάζουμε σε πρωτοβουλίες μεγάλης κλίμακας σε τρεις βασικούς τομείς: Υγεία, Αθλητισμός και Απασχόληση. Ταυτόχρονα, δεν παραλείπουμε να στηρίζουμε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες και κοινότητες, ανταποκρινόμενοι σε εξειδικευμένες ανάγκες της κοινωνίας μας.

Για την επίτευξη του στόχου μας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση της συνολικής θετικής επίδρασή μας στην ελληνική οικονομία, εφαρμόσαμε το πρόγραμμα «ΟΠΑΠ Forward». Το πρόγραμμα αυτό έχει σχεδιαστεί για να παρέχει μια μοναδική ευκαιρία σε αναπτυσσόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προσφέροντάς τους εξειδικευμένες υπηρεσίες (στρατηγική καθοδήγηση, εκπαίδευση, πρόσβαση σε επενδυτές κ.λπ.) που θα τις βοηθήσουν να ανακαλύψουν το σύνολο των δυνατοτήτων τους, να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να αναπτυχθούν. Ο ΟΠΑΠ, για να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος, συνεργάζεται με τον παγκόσμιο μη κερδοσκοπικό οργανισμό Endeavor. Η Endeavor υποστηρίζει κάποιες από τις πιο υποσχόμενες εταιρείες παγκοσμίως βοηθώντας τις να αναπτυχθούν μέσω ενός μοναδικού δικτύου έμπειρων επιχειρηματικών ηγετών. Με την υποστήριξη της Endeavor, οι επιλεγμένες εταιρείες θα είναι σε θέση να εξελιχθούν ταχύτερα, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας. Το πρόγραμμα υποστηρίζει 59 Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα. Το «ΟΠΑΠ Forward» έχει βοηθήσει τις εταιρείες που συμμετέχουν να δημιουργήσουν 1.590 νέες άμεσες θέσεις εργασίας και να υποστηρίξουν άλλες 10.700 νέες έμμεσες θέσεις εργασίας μέσω της δημιουργίας νέων συνεργασιών, ενώ παράλληλα αύξησαν το συνολικό κύκλο εργασιών τους κατά 113 εκατ. ευρώ.

Στηρίζοντας τις προσπάθειές μας για αναβάθμιση των ιατρικών υποδομών, συνεχίζουμε τις ανακαινίσεις των Παιδιατρικών Νοσοκομείων «Η Αγία Σοφία» και «Παναγιώτη & Αγλαΐας Κυριακού». Το φιλόδοξο έργο μας είναι σε πλήρη εξέλιξη και μετά την ολοκλήρωσή του, τα δύο εξειδικευμένα Νοσοκομεία θα είναι σε θέση να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των παιδιών από όλη την Ελλάδα σε υψηλής ποιότητας εγκαταστάσεις. Εντός του 2020 οι εργασίες ανακαίνισης των δύο Νοσοκομείων ολοκληρώθηκαν κατά 82%. Συγκεκριμένα παραδόθηκαν η Οφθαλμολογική και Ωτορινολαρυγγολογική Νοσηλευτική Μονάδα του νοσοκομείου παιδιών «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού» και η Καρδιολογική Μονάδα του νοσοκομείου παιδιών «Η Αγία Σοφία».

Έχοντας θέσει ως προτεραιότητα να αναπτύξουμε τις βάσεις και να δημιουργήσουμε αξία για τις μελλοντικές γενιές, συνεχίσαμε το πρόγραμμα των «Αθλητικών Ακαδημαϊκών» για τέταρτο έτος, σε μια προσπάθεια να εμπνεύσουμε τις αξίες του δίκαιου παιχνιδιού και της ομαδικής εργασίας στα παιδιά. Συνολικά, 178 ακαδημίες ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου και ερασιτεχνικής καλαθοσφαίρισης συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Αναγνωρίζουμε πλήρως ότι οι δραστηριότητες και οι δράσεις των προμηθευτών μας μπορούν να επηρεάσουν την υπεύθυνη λειτουργία του ΟΠΑΠ και ως εκ τούτου προσπαθούμε να οικοδομήσουμε μια βιώσιμη εφοδιαστική αλυσίδα. Συνεργαζόμαστε με τους προμηθευτές μας με διαφανή και αντικειμενικό τρόπο, προσφέροντας ίσες ευκαιρίες σε όλους. Χρησιμοποιούμε την επιρροή και το μέγεθός μας για να στηρίξουμε την τοπική οικονομία στις περιοχές που δραστηριοποιούμαστε, μέσω συνεργασιών με τοπικούς προμηθευτές και αγορών τοπικών προϊόντων.

Λαμβάνουμε υπόψη μας τα παγκόσμια περιβαλλοντικά ζητήματα και εργαζόμαστε συστηματικά για την ελαχιστοποίηση των δυνητικών αρνητικών επιπτώσεών μας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων μας, συμμορφούμενοι με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και τις σχετικές διατάξεις, και εκτελώντας όλες τις απαραίτητες εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Σύμφωνα με το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, το οποίο είναι πιστοποιημένο κατά ISO 14001: 2015, διαχειριζόμαστε τις δραστηριότητές μας με τρόπο που αποτρέπει τη ρύπανση του περιβάλλοντος, τόσο όσον αφορά τη λειτουργία μας, όσο και τις δραστηριότητες των κύριων προμηθευτών μας, μέσω συγκεκριμένων όρων στους διαγωνισμούς, αναθέσεων και συμβάσεων. Επιπλέον, από το Νοέμβριο του 2018, εφαρμόζουμε ένα Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το πρότυπο ISO50001, το οποίο μας επιτρέπει να παρακολουθούμε αποτελεσματικά τις επιπτώσεις μας στην κλιματική αλλαγή (κατανάλωση ενέργειας από ηλεκτρισμό, θέρμανση και πετρέλαιο), συμμορφούμενοι με τις νομικές υποχρεώσεις για την ενεργειακή διαχείριση που ορίζονται στο Νόμο 4342 / 2015.

Προσδιορισμός των ουσιωδών θεμάτων για τη βιώσιμη λειτουργία μας

Ο ΟΠΑΠ ενημερώνεται διαρκώς για τα παγκόσμια οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που επηρεάζουν τις επιχειρήσεις, διασφαλίζοντας ότι τα θέματα αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό της στρατηγικής μας βιώσιμης ανάπτυξης. Ως η μεγαλύτερη Εταιρεία τυχερών παιχνιδιών στην Ελλάδα, αναγνωρίζουμε το μέγεθος των επιχειρηματικών μας δραστηριοτήτων και τις επακόλουθες επιπτώσεις που μπορεί να έχουν για την οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία. Για το λόγο αυτό, προσδιορίζουμε τα ουσιώδη ζητήματα που είναι πιο σημαντικά τόσο για τη βιώσιμη ανάπτυξή μας, όσο και για τα ενδιαφερόμενα μέρη μας. Στις αρχές του 2021 εντοπίσαμε και προτεραιοποιήσαμε τα θέματα αυτά μέσω συγκεκριμένης μεθοδολογίας που περιελάμβανε 4 στάδια, ως εξής:

Στάδιο 1: Πλαίσιο Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης

Λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τη στρατηγική του ΟΠΑΠ, διεθνή και εθνικά πρότυπα και πλαίσια βιώσιμης ανάπτυξης, τις μελλοντικές τάσεις και τις τρέχουσες πρακτικές του κλάδου αναγνωρίσαμε τα εξής 19 ουσιώδη θέματα βιώσιμης ανάπτυξης:

- | | |
|---|--|
| 1. Κοινωνική Συνεισφορά | 12. Διαχείριση Ενέργειας και Εκπομπών Άνθρακα |
| 2. Υπεύθυνο Παιχνίδι | 13. Διαχείριση Απορριμμάτων και Νερού |
| 3. Υποστήριξη Δικτύου | 14. Εταιρική Διακυβέρνηση |
| 4. Ικανοποίηση Πελατών | 15. Επιχειρηματική Δεοντολογία και Συμμόρφωση |
| 5. Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διαφορετικότητα | 16. Διαχείριση Κινδύνων και Επιχειρηματική Συνέχεια |
| 6. Συμμετοχή και Ανάπτυξη Εργαζομένων | 17. Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες |
| 7. Υγεία, Ασφάλεια και Ευεξία Εργαζομένων | 18. Παράνομος Τζόγος |
| 8. Τεχνολογική Καινοτομία | 19. Οικονομική Επίδοση |
| 9. Κυβερνασφάλεια και Ασφάλεια Δεδομένων | |
| 10. Αξιοπιστία Κληρώσεων | |
| 11. Υπεύθυνες Προμήθειες | |

Στάδιο 2: Ανάλυση Ουσιωδών Θεμάτων από τη Διοίκηση του ΟΠΑΠ

Η Ανώτατη Διοίκηση του ΟΠΑΠ, προτεραιοποίησε τα θέματα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη την επίπτωσή τους στη λειτουργία του ΟΠΑΠ, αλλά και την επίπτωση που έχει η επίδοση του ΟΠΑΠ στα θέματα αυτά στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Στάδιο 3: Συμμετοχή Ενδιαφερομένων Μερών

Για να αξιολογήσουμε τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών, δημιουργήσαμε μια online έρευνα και τους καλέσαμε να συμμετάσχουν σε αυτή.

Στάδιο 4: Προτεραιοποίηση

Από την ανάλυση των παραπάνω στοιχείων προέκυψαν τα θέματα που θεωρούνται σημαντικότερα τόσο από την Ανώτατη Διοίκηση του ΟΠΑΠ, όσο και από τα ενδιαφερόμενα μέρη του ΟΠΑΠ.

Αξίζει να αναφερθεί πως αναγνωρίζουμε ότι και τα 19 θέματα είναι σημαντικά για τη βιώσιμη ανάπτυξή μας.

Ανταπόκριση στην πανδημία COVID-19

Ο ΟΠΑΠ ήταν από τις πρώτες επιχειρήσεις που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της πανδημίας. Ήδη από την εφαρμογή των πρώτων περιοριστικών μέτρων, τον Μάρτιο 2020, τα καταστήματα του εμπορικού δικτύου του ΟΠΑΠ ήταν μεταξύ των πρώτων που κλήθηκαν να αναστείλουν τη δραστηριότητα τους. Έκτοτε, οι δραστηριότητες του ΟΠΑΠ υπόκεινται σε διάφορα περιοριστικά μέτρα, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας, που εκτείνονται από την εφαρμογή αυστηρών υγειονομικών κανόνων έως και την αναστολή λειτουργιών σε επιδημιολογικά επιβαρυνόμενες περιοχές. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της ιδιαίτερης περιόδου, ο ΟΠΑΠ εστίασε σε τρεις προτεραιότητες:

- Την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των συνεργατών και των κοινωνικών εταίρων της
- Την υλοποίηση μέτρων για τον περιορισμό του αντικτύπου της πανδημίας στις δραστηριότητες της εταιρείας και τη στήριξη του εμπορικού δικτύου της
- Την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου μέσω έγκαιρων και στοχευμένων ενεργειών

Επιχειρησιακή συνέχεια και προϊόντικές πρωτοβουλίες

Ο ΟΠΑΠ ενεργοποίησε συγκεκριμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, υλοποιώντας σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών. Μεταξύ άλλων, η εταιρεία προχώρησε σε επανεξέταση του επενδυτικού πλάνου της, εστίασε στη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντόπισε ευκαιρίες εξοικονόμησης κόστους και ενίσχυσης της διαθέσιμης ρευστότητας της.

Επίσης, κατά το τελευταίο έτος, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην περαιτέρω ενίσχυση του προϊόντικού χαρτοφυλακίου του, με έμφαση στα online παιχνίδια και τα αριθμοπαιχνίδια. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ήταν η προσθήκη τρίτης εβδομαδιαίας κλήρωσης στο ΤΖΟΚΕΡ, καθώς και η διάθεση επιπλέον παιχνιδιών στο Pamestoixima.gr (π.χ. online casino). Οι ενέργειες αυτές οδήγησαν σε ανάπτυξη της online βάσης ενεργών πελατών της εταιρείας.

Μέτρα στήριξης του δικτύου καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY

Ο ΟΠΑΠ ανέλαβε στοχευμένες πρωτοβουλίες για την οικονομική, εμπορική και λειτουργική στήριξη του δικτύου των συνεργατών του ανά την Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιήθηκαν μέτρα για την οικονομική ελάφρυνση των καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY, όπως αναστολή βραχυπρόθεσμων πληρωμών, μέτρα περιορισμού λειτουργικού κόστους, αναστολή αποπληρωμής κατασκευαστικών δανείων που δόθηκαν από την εταιρεία για την ανάπτυξη ή τον εκσυγχρονισμό καταστημάτων, εμπορικό πλάνο προώθησης παιχνιδιών κ.ά.

Επιπλέον, μέσω ενεργειών συνεχούς ενημέρωσης και συμβουλευτικών υπηρεσιών, ο ΟΠΑΠ υποστηρίζει το δίκτυο των συνεργατών του, σε σχέση με την αξιοποίηση των κρατικών μέτρων στήριξης επιχειρήσεων και εργαζομένων. Ακόμη, ο ΟΠΑΠ διαθέτει μηχανισμό στενής παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής των μέτρων πρόληψης και υγιεινής κατά της πανδημίας στο δίκτυο του.

Πρωτοβουλίες υποστήριξης των εργαζομένων

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους, ο ΟΠΑΠ προχώρησε σε συγκεκριμένες ενέργειες για τη στήριξη των εργαζομένων του. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα από την έναρξη της πανδημίας, η εταιρεία υλοποίησε με επιτυχία ένα ευρύ πρόγραμμα τηλεργασίας, το οποίο υπερβαίνει σημαντικά την υποχρέωση για τηλεργασία στο 50% του προσωπικού. Στο ίδιο πλαίσιο, το 2020, ο ΟΠΑΠ δεν προχώρησε στη χρήση του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας για κανέναν εργαζόμενο του.

Ταυτόχρονα, η εταιρεία υλοποίησε δράσεις με γνώμονα την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων της. Σε αυτές περιλαμβάνονται, η ανάπτυξη και η διάθεση ειδικών οδηγιών και ενημερώσεων για την πανδημία μέσω εσωτερικών καναλιών (π.χ. intranet, εσωτερικό σύστημα ψηφιακής σήμανσης, gammer κ.ά.), η συνεργασία με διαγνωστικά κέντρα για τεστ COVID-19 (δωρεάν για εργαζομένους) κ.ά. Τέλος, ο ΟΠΑΠ εστίασε και στην προσωπική ανάπτυξη και ευεξία των εργαζομένων της, με πρωτοβουλίες όπως η επέκταση της πλατφόρμας εξ αποστάσεως μάθησης (e-learning) με νέες διδακτικές ενότητες, αλλά και το πρόγραμμα ζωντανών online μαθημάτων γυμναστικής από το σπίτι.

Πρωτοβουλίες υποστήριξης του εθνικού συστήματος υγείας

Με στόχο να συμβάλει περαιτέρω στην εθνική προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας και να ενισχύσει το έργο των νοσοκομειακών μονάδων της χώρας, ο ΟΠΑΠ προσέφερε άμεση στήριξη στους αρμόδιους φορείς. Κάποιες από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν συμπεριλαμβάνουν:

- Συνέχιση ανακαίνισης Παιδιατρικών Νοσοκομείων: Ο ΟΠΑΠ συνέχισε τη στήριξη των νοσοκομείων «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού» και «Η Αγία Σοφία».
- Προσφορά υγειονομικού υλικού πρώτης ανάγκης: Δωρεά 500.000 μασκών και εξοπλισμού πρώτης ανάγκης για χρήση από τους ιατρούς και τους νοσηλευτές τριών δημόσιων νοσοκομείων
- ΟΠΑΠ στη Γειτονιά: Το Χαμόγελο του Παιδιού, με την αρωγή του ΟΠΑΠ, ανακατεύθυνε τις κινητές μονάδες του προγράμματος, θέτοντας τις στην διάθεση του συστήματος υγείας.
- ΟΠΑΠ Forward: Υποστήριξη στις επιχειρήσεις του προγράμματος που συμβάλλουν στην προσπάθεια για περιορισμό εξάπλωσης του κορωνοϊού.
- Υγειονομικό υλικό σε φορείς κοινωνικής πρόνοιας για ηλικιωμένους, ανά την Ελλάδα: Παροχή εκατοντάδων χιλιάδων γαντιών και προστατευτικών μασκών, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών των φορέων κοινωνικής πρόνοιας για ηλικιωμένους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- Πρωτοβουλίες στήριξης του νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο» και των τοπικών αρχών: Δωρεά απαραίτητου ιατρικού εξοπλισμού για τη θεραπευτική και διαγνωστική παρέμβαση σε ασθενείς με λοίμωξη COVID-19 καθώς και υγειονομικό υλικό για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου και της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης

Βασικά αποτελέσματα για το 2020

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ενδεικτικοί δείκτες για το 2020. Το σύνολο των αποτελεσμάτων για την επίδοσή μας σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας θα παρουσιαστεί στο Integrated Report (χρηματοοικονομικά και μη-χρηματοοικονομικά στοιχεία) που θα εκδώσει ο Όμιλος ΟΠΑΠ μέσα στο 2020.

Δείκτης	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Εσωτερική Λειτουργία		
Καταδικαστικές αποφάσεις για διαφθορά ή δωροδοκία κατά του ΟΠΑΠ ή των εργαζομένων του (αριθμός)	0	0
Συνολική αξία προστίμων ή κυρώσεων (δηλ. ακόμη και αν ασκήθηκε έφεση) για τη μη συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς σχετικά με περιστατικά διαφθοράς και δωροδοκίας (€)	0	0
Προστασία Παικτών		
Ενημέρωση εργαζομένων για το Υπεύθυνο Παιχνίδι (%)	100% ¹	100%
Ενημέρωση Πρακτόρων για το Υπεύθυνο Παιχνίδι (%)	100%	100%
Ανάπτυξη Δικτύου		
Καταστήματα ΟΠΑΠ (αριθμός)	3.848	3.646
Gaming Halls (αριθμός)	374	374
Επιπρόσθετα σημεία πώλησης για τα προϊόντα της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ (αριθμός)	10.912	0
Ανάπτυξη Εργαζομένων		
Εργαζόμενοι (αριθμός)	1.503	1.158
Εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (%)	98%	100%
Εργαζόμενοι με συμβάσεις αορίστου χρόνου (%)	97%	97%
Γυναίκες Εργαζόμενες (%)	38%	43%
Θανάσιμα ατυχήματα (αριθμός)	0	0
Παράπονα σχετικά με θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένης της παιδικής, εξαναγκαστικής και υποχρεωτικής εργασίας), τα οποία κατατέθηκαν μέσω επίσημων μηχανισμών παραπόνων (αριθμός)	0	0
Προσφορά στην Κοινωνία		
Δράσεις για την κοινωνία (αριθμός)	480	318
Κοινωνική συνεισφορά (εκατ. €)	19	14.3
Σημαντικοί προμηθευτές ² με συμβατικές ρήτρες για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης (π.χ. εργασιακές πρακτικές, περιβαλλοντικά ζητήματα, επιπτώσεις στην κοινωνία, ανθρώπινα δικαιώματα όπως παιδική, καταναγκαστική και υποχρεωτική εργασία) (%)	54%	74%
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (MWh)	5.506	3.255 ³
Κατανάλωση νερού (m ³)	56.312	6.621 ³
Κατανάλωση χαρτιού (σε τόνους)	9	7 ⁴

¹ Τα στοιχεία αναφέρονται στους εργαζόμενους όλων των εταιρειών με δραστηριότητες τυχερών παιγνίων, δηλ. τις εταιρείες ΟΠΑΠ Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ΟΡΑΡ CYPRUS LTD, ΟΡΑΡ SPORTS LTD και ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

² Ως σημαντικοί προμηθευτές ορίζονται οι προμηθευτές των οποίων η ετήσια αμοιβή ξεπερνά τα € 50.000.

³ Τα στοιχεία αναφέρονται στις εταιρείες ΟΠΑΠ Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

⁴ Τα στοιχεία αναφέρονται στις εταιρείες ΟΠΑΠ Α.Ε. και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε..

7. Μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε. - Διάθεση καθαρών κερδών

Αναφορικά με τη διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας λαμβάνοντας υπόψη της, μεταξύ άλλων, την πορεία της Εταιρείας, τις προοπτικές, τα επενδυτικά σχέδια καθώς και την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19), προτείνει τη διανομή μερίσματος ίσου με € 0,45 ανά μετοχή προ παρακράτησης φόρου (σύμφωνα με την κείμενη φορολογική νομοθεσία) έναντι € 0,30 ανά μετοχή το 2019.

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. στις 08.01.2020, εγκρίθηκε η διανομή μερίσματος ύψους € 1,00 ανά μετοχή μέσω διανομής μη διανεμηθέντων κερδών της Εταιρείας μέχρι και την χρήση που έληξε την 31.12.2018

Βάσει των προαναφερόμενων στοιχείων, το συνολικό μέρισμα προ παρακράτησης φόρου, διαμορφώνεται ως ακολούθως:

	2020	2019
Ειδικό μέρισμα	1,0000	0,0000
Τελικό μέρισμα	<u>0,4500</u>	<u>0,3000</u>
Συνολικό μέρισμα	1,4500	0,3000

8. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με συνεδρίαση του στις 06.02.2020, αποφάσισε την έκδοση 13.084.373 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ (€0,30) εκάστης. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο, με συνεδρίαση του στις 07.08.2020, αποφάσισε την έκδοση 6.718.571 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ (€0,30) εκάστης.

Συνεπώς, ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 341.426.387 στις 31.12.2020 (321.623.443 στις 31.12.2019) με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το έτος 2019). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

9. Λοιπά

Υποκαταστήματα

Ο Όμιλος κατέχει συνολικά τρία υποκαταστήματα τα οποία λειτουργούν σαν πρακτορεία ΟΠΑΠ προσφέροντας στους πελάτες το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών της ΟΠΑΠ Α.Ε., της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. , της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.. Τα δύο υποκαταστήματα ανήκουν στην Εταιρεία και βρίσκονται:

1. Λεωφόρος Αθηνών 108, Αθήνα το οποίο λειτουργεί σαν πρότυπο κατάστημα
2. Αγίου Γεωργίου Πατριαρχικό Πυλαίας 5, Θεσσαλονίκη

Τέλος, το τρίτο είναι υποκατάστημα της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και βρίσκεται στο Μαρκόπουλο Αττικής.

Έρευνα και ανάπτυξη

Δύο εταιρείες του Ομίλου, η NEUROSOFT Α.Ε. και η TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. πραγματοποιούν δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη με σκοπό τη υλοποίηση λογισμικών και άλλων προϊόντων τεχνολογίας είτε προς ίδια χρήση είτε προς πώληση σε τρίτους.

10. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2020 και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης

Διαδικτυακό στοίχημα - ΟΠΑΠ SPORTS LTD

Την 01.01.2021, η ΟΠΑΠ SPORTS LTD έλαβε άδεια Κλάσης Β από την Εθνική Αρχή Στοιχηματισμού Κύπρου και πλέον παρέχει διαδικτυακό στοίχημα.

Αίτηση για Διαιτησία

Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει επισήμως αμφισβητήσει ότι οφείλει περισσότερα από € 12.279 χιλ. στην Ελληνική Δημοκρατία σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το 30% του ετήσιου GGR της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και έχει ήδη καταβληθεί μέσω εμβάσματος στην Ελληνική Δημοκρατία, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει επισήμως λάβει τη θέση ως προς την Ελληνική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη γνώμη εξωτερικών συμβούλων, ότι δεν εκκρεμεί η καταβολή κανενός άλλου ποσού ώστε να επιτευχθεί η Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή των € 50.000 χιλ. που προβλέπεται στον όρο 11.2 της Σύμβασης Παραχώρησης, δεδομένου του αντικτύπου των περιορισμών που σχετίζονται με την πανδημία και επιβλήθηκαν από το Κράτος στη λειτουργία της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Η θέση αυτή βασίζεται στον όρο περί ανωτέρας βίας της Σύμβασης Παραχώρησης και στις εφαρμοστέες διατάξεις του Ελληνικού δικαίου σχετικά με την αδυναμία εκπλήρωσης της

παροχής και της απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών. Για τους λόγους αυτούς η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει καταθέσει Αίτηση προς Διαιτησία κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) σύμφωνα με τους κανόνες Διεθνούς Διαιτησίας του London Court of International Arbitration (LCIA), δυνάμει του όρου 32 της Σύμβασης Παραχώρησης. Η κύρια αξίωση της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. είναι να αναγνωρισθεί ότι δεν οφείλεται η Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή, καθώς επίσης και να αναγνωρισθεί η παράταση της διάρκειας ισχύος της Σύμβασης Παραχώρησης ή/και η επιστροφή μέρους του προκαταβληθέντος Οικονομικού Ανταλλάγματος των € 190.000 χιλ. (και τα δύο θα ποσοτικοποιηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο). Ως εκ τούτου, το ζήτημα εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, το οποίο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφανθεί κατά τελικό και δεσμευτικό για τα μέρη τρόπο. Σε μια συνετή βάση, ωστόσο, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει προβεί σε μια πρόβλεψη, κυρίως υπό το φως των εξασφαλίσεων που έχουν δοθεί ως πρόσθετη εγγύηση σύμφωνα με τον όρο 26.3 της Σύμβασης Παραχώρησης.

11. Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Ο Όμιλος παρουσιάζει ορισμένους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης εκτός ΔΠΧΑ που απορρέουν από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και ιδιαίτερα το δείκτη «Καθαρός Δανεισμός / Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)». Οι δείκτες που ορίζονται και υπολογίζονται αναλυτικά κατωτέρω, χρησιμοποιούνται ευρέως προκειμένου να παρουσιάσουν τη σχέση κερδών με το επίπεδο δανεισμού του Ομίλου και τη δυνατότητα εξυπηρέτησης του χρέους. Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης δε θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υποκαθιστούν άλλα μεγέθη που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα ΔΠΧΑ.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	Δ %
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) / Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	23,0%	25,5%	(9,5%)
Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε Μετόχους της Εταιρείας / Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	18,2%	12,5%	45,5%
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) / Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	35,3%	38,0%	(7,0%)
Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε Μετόχους της Εταιρείας / Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	27,9%	18,6%	49,5%
Καθαρός Δανεισμός	587.107	477.410	23,0%
Συνολικός δανεισμός / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	145,5%	145,2%	,2%
Καθαρός δανεισμός / Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	2,3	1,2	94,9%

Δείκτης Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ως ποσοστό % επί των καθαρών εσόδων προ εισφορών

Υπολογίζεται ως ο λόγος των Κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της περιόδου προς τα Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) της περιόδου.

Δείκτης Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε Μετόχους της Εταιρείας ως ποσοστό % επί των καθαρών εσόδων προ εισφορών

Υπολογίζεται ως ο λόγος των Καθαρών Κερδών της περιόδου προς τα Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) της περιόδου.

Δείκτης Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ως ποσοστό % επί των καθαρών εσόδων από παιχνίδια

Υπολογίζεται ως ο λόγος των Κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της περιόδου προς τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια της περιόδου.

Δείκτης Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε Μετόχους της Εταιρείας ως ποσοστό % επί των καθαρών εσόδων από παιχνίδια

Υπολογίζεται ως ο λόγος των Καθαρών Κερδών της περιόδου προς τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια της περιόδου.

Καθαρός Δανεισμός

Υπολογίζεται ως το άθροισμα Βραχυπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων πλέον Βραχυπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων μισθώσεων τέλους περιόδου μείον το υπόλοιπο των λογαριασμών «Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα», «Μακροπρόθεσμες επενδύσεις» και «Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις» τέλους περιόδου.

Συνολικός Δανεισμός / Ίδια Κεφάλαια

Υπολογίζεται ως ο λόγος του αθροίσματος Βραχυπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων πλέον Βραχυπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων μισθώσεων τέλους περιόδου προς το Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων τέλους περιόδου.

Καθαρός Δανεισμός / Κέρδη προ φόρων, τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)

Υπολογίζεται ως ο λόγος του Καθαρού Δανεισμού (βλ. ανωτέρω) προς τα Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) των τελευταίων δώδεκα μηνών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε εκατό δύο εκατομμύρια τετρακόσιες είκοσι επτά χιλιάδες εννιακόσια δεκαέξι ευρώ και δέκα λεπτά (€ 102.427.916,10), διαιρούμενο σε τριακόσιες σαράντα μία εκατομμύρια τετρακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες τριακόσιες ογδόντα επτά (341.426.387) κοινές ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€ 0,30) εκάστη. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, με την από 06.02.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, αυξήθηκε κατά τρία εκατομμύρια εννιακόσιες είκοσι πέντε χιλιάδες τριακόσια έντεκα ευρώ και ενενήντα λεπτά (€ 3.925.311,90) με την έκδοση δεκατριών εκατομμυρίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων εβδομήντα τριών (13.084.373) νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ εκάστης, που προέκυψαν από τη μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της επανεπένδυσης του του εκτάκτου μερίσματος (εκ των μη διανεμηθέντων κερδών της Εταιρείας μέχρι και την χρήση που έληξε την 31.12.2018).

Επιπλέον, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, με την από 07.08.2020 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, αυξήθηκε κατά δύο εκατομμύρια δεκαπέντε χιλιάδες πεντακόσια εβδομήντα ένα Ευρώ και τριάντα λεπτά (€ 2.015.571,30) με την έκδοση έξι εκατομμυρίων επτακοσίων δεκαοκτώ χιλιάδων πεντακοσίων εβδομήντα μιας (6.718.571) νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ εκάστης, που προέκυψαν από τη μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της επανεπένδυσης του μερίσματος της χρήσης 2019.

Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας, που πηγάζουν από τη μετοχή της, ισοδυναμούν με το ποσοστό συμμετοχής τους στο καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας καθώς επίσης και το δικαίωμα στην περιουσία της σε περίπτωση εκκαθάρισης. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής ανακοινώνεται από την Εταιρεία μέσω των μέσων ενημέρωσης που προβλέπονται στο Ν. 3556/2007 και τις οικείες αποφάσεις

της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε την διανομή του η Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 46 του καταστατικού της). Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το καταστατικό.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Οι μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει δήλωσής τους την 31.12.2020 κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία	Ποσοστό
Sazka Delta Hellenic Holdings Limited	32,90%
Sazka Group a.s.	10,20%
Επενδυτικό Κοινό	56,90%

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται από τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου στους κατόχους αυτών.

6. Συμφωνίες μετόχων γνωστές στην Εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων Μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του καταστατικού της Εταιρείας, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 13 του Ν. 4548/2018, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα, με απόφασή του που θα λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των Μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία. Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία για κάθε ανανέωση. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του καταστατικού, με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπίζεται πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Δ.Σ. και στο προσωπικό της Εταιρείας, καθώς επίσης και των συνδεδεμένων με αυτή εταιρειών, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 του Ν. 4548/2018. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 48-52 του Ν. 4548/2018, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών Εταιρείες μπορούν να αποκτούν ίδιες μετοχές, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων τους, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν και τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση. Η απόκτηση αυτών γίνεται με ευθύνη των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό της Εταιρείας. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 22.05.2019 αποφάσισε και καθόρισε τις λεπτομέρειες για την υλοποίηση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών από την Εταιρεία μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 5% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ήτοι έως 15.950.000 μετοχές. Οι αγορές ιδίων μετοχών θα πραγματοποιούνται εφόσον κατά περίπτωση θα κρίνονται πιο συμφέρουσες από άλλες προσφερόμενες επενδυτικές δυνατότητες και θα το επιτρέπουν τα διαθέσιμα κεφάλαια της Εταιρείας για τους σκοπούς και τις χρήσεις που επιτρέπονται από το νόμο, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 49 και 50 του Νόμου 4548/2018, όπως ισχύει σήμερα και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 596/2014 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί κατάχρησης αγοράς και του συμπληρωματικού του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού

(ΕΕ) 2016/1052 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται σε προγράμματα επαναγοράς και μέτρα σταθεροποίησης σκοπούς. Το προτεινόμενο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών θα ολοκληρωθεί σε 24 μήνες από τη λήψη απόφασης από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι το αργότερο μέχρι και 21.05.2021, και θα πραγματοποιηθεί με ανώτατη τιμή αγοράς το ποσό των € 15,00 ανά μετοχή και κατώτατη τιμή αγοράς εκάστης μετοχής ίση με την ονομαστική της αξία, ήτοι € 0,30 ανά μετοχή.

Η εταιρεία κατέχει κατά την 31.12.2020 1.829.624 ίδιες μετοχές οι οποίες αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των ετών 2015, 2016, 2017 και 2018.

9. Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών

Δεν υφίσταται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2021

Kamil Ziegler

Jan Karas

**Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

**Το Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
και Διευθύνων Σύμβουλος**

III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2020 του Ομίλου και της Εταιρείας εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. στις 30.03.2021 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας www.opap.gr καθώς και στο διαδικτυακό τόπο του Χ.Α. όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση, την οικονομική θέση και τα συνολικά εισοδήματα του Ομίλου και της Εταιρείας αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Οι ελεγκτές των ενοποιημένων και εταιρικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2020 και την 31.12.2019 είναι η ελεγκτική εταιρεία ΠράιςγουοτερχάουςΚούπερς Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία.



ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της εταιρείας ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε..

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε. (Εταιρεία και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2020, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων».

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014. Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020, γνωστοποιούνται στη Σημείωση 46 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν από τον έλεγχό μας τα κύρια θέματα ελέγχου
<p><i>Αναγνώριση εσόδων βασιζόμενη σε πολύπλοκα πληροφοριακά συστήματα - Καθαρά Έσοδα προ Εισφορών</i> (Σημείωση 3.4 Αναγνώριση εσόδων, λογιστικοποίηση Κερδών νικητών και Λοιπών λειτουργικών εσόδων) (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)</p> <p>Την 31 Δεκεμβρίου 2020, το ύψος των Καθαρών Εσόδων προ Εισφορών ανέρχεται σε Ευρώ 1,13 δις για τον Όμιλο και Ευρώ 0,93 δις για την Εταιρεία.</p> <p>Ο Όμιλος και η Εταιρεία λειτουργούν σε ένα ρυθμιζόμενο περιβάλλον με διάφορα έσοδα από τυχερά παιχνίδια στις λειτουργίες τους. Τα έσοδα από τυχερά παιχνίδια του ομίλου εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από πολύπλοκα και διασυνδεδεμένα πληροφοριακά συστήματα (που διαχειρίζονται εσωτερικά ή από εξωτερικούς παρόχους) που υπολογίζουν, επεξεργάζονται και καταγράφουν σε ημερήσια βάση ένα σημαντικό όγκο συναλλαγών εσόδου με βάση διαφορετικά και εξειδικευμένα κριτήρια αναγνώρισης εσόδων.</p> <p>Επιπλέον, η ακρίβεια και η πληρότητα των ποσών που αναγνωρίζονται ως έσοδα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα σημεία ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων και την αποτελεσματική λειτουργία των αυτοματοποιημένων διαδικασιών και των</p>	<p>Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και εξετάσαμε την αποτελεσματική εφαρμογή των σημείων ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων του ομίλου που υποστηρίζουν τις σημαντικές ροές εσόδων. Τα σημεία ελέγχου αυτά σχετίζονται με τη διαχείριση των χρηστών, την ανάπτυξη προγραμμάτων, τη διαχείριση των αλλαγών και τις καθημερινές λειτουργίες για όλα τα επίπεδα της υποδομής (εφαρμογή, λειτουργικό σύστημα, βάση δεδομένων) των συστημάτων που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου μας.</p> <p>Εξετάσαμε την παραγόμενη συστηματική πληροφόρηση (δηλ. δεδομένα και αναφορές) και τα αυτοματοποιημένα σημεία ελέγχου (δηλ. διασύνδεση συστημάτων, υπολογισμούς, συμφωνίες)</p> <p>Επιπλέον, αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και εξετάσαμε την αποτελεσματική εφαρμογή των σημείων ελέγχου σχετικά με τις ροές εσόδων από τυχερά παιχνίδια και πραγματοποιήσαμε επιπρόσθετες διαδικασίες αναλυτικής και ουσιαστικής επαλήθευσης στα πλαίσια του ελέγχου μας.</p> <p>Στις περιπτώσεις, που τα πληροφοριακά συστήματα διαχειρίζονται από εξωτερικούς παρόχους, λάβαμε και αξιολογήσαμε τις αντίστοιχες εκθέσεις διασφάλισης που εκδόθηκαν από τους ελεγκτές των εξωτερικών παρόχων/ οργανισμών, και</p>

σημείων ελέγχου (δλδ. υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί και λειτουργούν από τον όμιλο ή τους εξωτερικούς παρόχους..

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας και της εκτενούς χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων και των δεδομένων που σχετίζονται με την αναγνώριση του εσόδου από τυχερά παιχνίδια.

Η προσέγγιση του ελέγχου μας επίσης στηρίζεται στην αποτελεσματικότητα των σημείων ελέγχου στα πληροφοριακά συστήματα, στις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και στις πληροφορίες που εξάγονται από τα συστήματα αυτά.

Αξιολόγηση εκτίμησης απομείωσης ασώματων ακινητοποιήσεων και υπεραξίας (Σημείωση 2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, 3.11 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, Σημείωση 6. Ανώματες ακινητοποιήσεις, Σημείωση 8. Δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μισθώσεων, Σημείωση 10. Υπεραξία) (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Την 31η Δεκεμβρίου 2020, οι ασώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε Ευρώ 0,98 δις. και Ευρώ 0,87 δις. αντίστοιχα, ενώ το δικαίωμα χρήσης σε Ευρώ 41,8 εκ. και Ευρώ 26,2 εκ. αντίστοιχα και επιμετρώνται στο κόστος κτήσης, μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης στα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 η υπεραξία ανέρχεται σε Ευρώ 483,8 εκ. και επιμετρώνται στο κόστος προσαρμοσμένο με τυχόν απομείωση. Η υπεραξία εξετάζεται ετησίως για απομείωση.

Η επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος από τον αντίκτυπο του COVID-

εξετάσαμε τα συμπληρωματικά σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται στον όμιλο, όπου ήταν απαραίτητα. ,

Με βάση τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε, δεν εντοπίσαμε σημαντικά ευρήματα σχετικά με την αναγνώριση του εσόδου προ εισφορών κατά τη διάρκεια του έτους.

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία που εφαρμόζει η Διοίκηση για τον έλεγχο απομείωσης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας εντοπισμού ενδείξεων απομείωσης, της κατάρτισης υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης, καθώς και της επισκόπησης και έγκρισης αυτών. Οι κυριότερες παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλαμβάνουν τους ρυθμούς ανάπτυξης, τις προβλέψεις σχετικά με τα περιθώρια κέρδους και τα προεξοφλητικά επιτόκια.

Συζητήσαμε εκτενώς με τη Διοίκηση την καταλληλότητα των υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης και το εύλογο των παραδοχών και, με την υποστήριξη των εξειδικευμένων σε θέματα αποτίμησης στελεχών μας, διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Πραγματοποιήσαμε συγκριτική αξιολόγηση των κύριων παραδοχών των υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση με τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν τις προηγούμενες χρήσεις.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υποδειγμάτων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της Διοίκησης επισκοπώντας τις πραγματικές επιδόσεις έναντι των αντίστοιχων προβλέψεων.

19, οδήγησαν τον Όμιλο να προχωρήσει σε αξιολόγηση απομείωσης του ανακτήσιμου ποσού για τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) που επηρεάστηκαν σημαντικά και παρουσίασαν ζημιές λόγω της επίδρασης της πανδημίας COVID-19. Λόγω της ύπαρξης ενδείξεων ότι η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης για τις ακόλουθες τρεις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ): Δραστηριότητες στον τομέα διαχείρισης Λαχείων, VLTs και διεξαγωγής Ιπποδρομιών.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης για τις ακόλουθες τρεις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ): NEUROSOFT A.E., ΟΠΑΠ SPORTS LTD, TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας της μείον το απαιτούμενο για την πώληση κόστος. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης για σκοπούς ελέγχου απομείωσης των ασώματων ακινητοποιήσεων χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών, βάσει του εγκεκριμένου από τη Διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών ως τη λήξη της παραχώρησης.

Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης για σκοπούς ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών, βάσει του εγκεκριμένου από τη Διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή, καθώς για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού κάθε ΜΔΤΡ απαιτήθηκε η άσκηση κρίσης εκ μέρους της Διοίκησης σχετικά με τις βασικές παραδοχές (όπως προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία της

- Αξιολογήσαμε την επίδραση στην ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών μιας ενδεχόμενης μεταβολής των κύριων παραδοχών.

Σε σχέση με την υπεραξία ποσού Ευρώ 466 εκ. που αναγνωρίστηκε για την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), για την οποία η συναλλαγή εξαγοράς της ολοκληρώθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2020, κατόπιν ποιοτικής αξιολόγησης δεν προέκυψαν γεγονότα ή ενδείξεις που θα είχαν αρνητική επίδραση στις δραστηριότητες και την κερδοφορία της εξαγορασθείσας δραστηριότητας. Η Διοίκηση έχει μέγιστη περίοδο 12 μηνών για να οριστικοποιήσει την λογιστική της εξαγοράς.

Επιβεβαιώσαμε την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τις διαδικασίες μας, θεωρούμε ότι οι κύριες παραδοχές της Διοίκησης βρίσκονται εντός ενός εύλογου εύρους.

αγοράς και επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών).

Στη Σημείωση 6 «Ασώματες Ακίνητοποιήσεις» και στη Σημείωση 10 «Υπεραξία», παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες για τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν.

Στη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2020, αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ασώματων ακίνητοποιήσεων και δικαιώματος χρήσης ύψους Ευρώ 4,9 εκ και Ευρώ 14,1 εκ. αντίστοιχα για τις δραστηριότητες του Ομίλου στην διεξαγωγή ιπποδρομιών, καθώς και πρόβλεψη απομείωσης Ευρώ 12,5 εκ. στην υπεραξία σε σχέση με τις εταιρείες NEUROSOFT AE και TORA DIRECT MONOΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ποσού Ευρώ 11 εκ. και Ευρώ 1,5 εκ. αντίστοιχα.

Αξιολόγηση εκτίμησης απομείωσης συμμετοχών σε θυγατρικές (Σημείωση 2.2 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, Σημείωση 11 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες) (εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η Εταιρεία έχει επενδύσεις σε θυγατρικές ποσού Ευρώ 425,4 εκ. Οι εν λόγω επενδύσεις λογιστικοποιούνται στο κόστος, προσαρμοσμένο με τυχόν απομείωση. Η Διοίκηση εξετάζει εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη.

Η επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος από τον αντίκτυπο του COVID-19, οδήγησαν την Εταιρεία να προχωρήσει σε αξιολόγηση απομείωσης του ανακτήσιμου ποσού για τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) που επηρεάστηκαν σημαντικά και παρουσίασαν ζημίες λόγω της επίδρασης της πανδημίας COVID-19.

Το ανακτήσιμο ποσό της συμμετοχής στην κάθε θυγατρική προσδιορίζεται με βάση την

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία που εφαρμόζει η Διοίκηση για τον έλεγχο απομείωσης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας εντοπισμού ενδείξεων απομείωσης, της κατάρτισης υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης, καθώς και της επισκόπησης και έγκρισης αυτών.

Οι κυριότερες παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλαμβάνουν τους ρυθμούς ανάπτυξης, τις προβλέψεις σχετικά με τα περιθώρια κέρδους και τα προεξοφλητικά επιτόκια.

Συζητήσαμε εκτενώς με τη Διοίκηση την καταλληλότητα των υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης και το εύλογο των παραδοχών και, με την υποστήριξη των εξειδικευμένων σε θέματα αποτίμησης στελεχών μας, διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Πραγματοποιήσαμε συγκριτική αξιολόγηση των κύριων παραδοχών των υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση με τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν τις προηγούμενες χρήσεις.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υποδειγμάτων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.

αξία χρήσης για τον υπολογισμό της οποίας απαιτείται η χρήση παραδοχών. Για τον παραπάνω υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, βάσει του εγκεκριμένου από τη Διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή καθώς για τον προσδιορισμό της αξίας χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών απαιτήθηκε η άσκηση κρίσης εκ μέρους της Διοίκησης σχετικά με τις βασικές παραδοχές (όπως προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία της αγοράς και επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών).

Στη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2020, αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης Ευρώ 5,5 εκ. σε σχέση με τις επενδύσεις της Εταιρείας στη θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD.

Επίπτωση της υγειονομικής κρίσης του ιού COVID-19

(Σημείωση 2. Πλαίσιο Κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, Σημείωση 45. Χρηματοοικονομικά μέσα, παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων)

Η Εταιρεία και Όμιλος καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις χρησιμοποιώντας την αρχή της συνεχιζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επικεντρωθήκαμε στον έλεγχο της καταλληλότητας της χρήσης της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, δεδομένων των επιπτώσεων που έχουν στη λειτουργία και οικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).

Όπως αναλύεται και στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, η πανδημία COVID-19 και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του ιού

- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της Διοίκησης επισκοπώντας τις πραγματικές επιδόσεις έναντι των αντίστοιχων προβλέψεων.
- Αξιολογήσαμε την επίδραση στην ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών μιας ενδεχόμενης μεταβολής των κύριων παραδοχών.

Επιβεβαιώσαμε την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Με βάση τις διαδικασίες μας, θεωρούμε ότι οι κύριες παραδοχές της Διοίκησης βρίσκονται εντός ενός εύλογου εύρους.

Κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων:

- Αξιολογήσαμε την επίδραση του COVID-19 στις μελλοντικές ταμειακές ροές, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσής τους για μελλοντικές απαιτήσεις ρευστότητας. Συζητήσαμε με τη Διοίκηση τις βασικές υποθέσεις που υιοθετήθηκαν και αξιολογήσαμε τα σχέδιά τους για την άμβλυνση των πιθανών ελλείψεων ρευστότητας.
- Λάβαμε στοιχεία σχετικά με τις υποκείμενες προβλέψεις ταμειακών ροών της Διοίκησης, αξιολογώντας τα σε σχέση με σχετικές εξωτερικές και εσωτερικές πηγές, όπως κρίνεται απαραίτητο. Συγκρίναμε τα έσοδα και τις παραδοχές κόστους σε σχέση με τις ιστορικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης για την πιθανότητα επίτευξης της επιδιωκόμενης μείωσης του κόστους.
- Ελέγξαμε τη μαθηματική ακρίβεια των προβλέψεων της Διοίκησης για ταμειακές ροές.
- Διεξήγαμε ανεξάρτητη ανάλυση ευαισθησίας για

έχουν δημιουργήσει σημαντική αβεβαιότητα στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, η οποία είχε αντίκτυπο στις πωλήσεις και στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Η ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να λειτουργούν απρόσκοπτα ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα εξαρτάται από την ικανότητα της Διοίκησης να διατηρεί τη ρευστότητα σε επίπεδα που μπορεί να εκπληρώσει τις τρέχουσες χρηματοδοτικές και λειτουργικές υποχρεώσεις.

Η Διοίκηση έχει επίσης εξετάσει την επίδραση της υγειονομικής κρίσης του ιού COVID-19 στα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου και συγκεκριμένα στις ταμειακές τους ροές. Το ξέσπασμα του COVID-19 και οι σχετικοί περιορισμοί που υιοθετήθηκαν από την κυβέρνηση οδήγησαν στην αναστολή της λειτουργίας των καταστημάτων τυχερών παιγνίων της Εταιρείας και Ομίλου, οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά τις μελλοντικές ταμειακές τους εισροές. Η Διοίκηση διενήργησε ανάλυση ευαισθησίας στις μελλοντικές ταμειακές ροές για να λάβει υπόψη τις πιθανές συνέπειες μιας περαιτέρω εκτεταμένης αναστολής των δραστηριοτήτων των τυχερών παιγνίων λόγω του COVID-19, όπως εξέτασε επίσης τις επιπτώσεις στην εγχώρια και στην παγκόσμια οικονομία. Η εκτίμηση της Διοίκησης για την εφαρμογή της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας βασίζεται σε προβλέψεις ταμειακών ροών, οι οποίες εξαρτώνται από σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης και μπορούν να επηρεαστούν από τη μεροληψία της Διοίκησης.

να αξιολογήσουμε τον αντίκτυπο των αλλαγών στις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται η πρόβλεψη των ταμειακών ροών, όπως μια περαιτέρω αναστολή των λειτουργιών πέραν της αξιολόγησης της Διοίκησης.

- Αξιολογήσαμε το συμπέρασμα της Διοίκησης ότι δεν υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

- Εξετάσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων της Διοίκησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Μετά την εκτέλεση των παραπάνω διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των εκτιμήσεων της Διοίκησης που χρησιμοποιήθηκαν και λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων, στην Εταιρεία και στον Όμιλο, είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε ότι, παρόλο που η πανδημία του COVID-19 έχει επηρεάσει αρνητικά τα λειτουργικά αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου και τις ταμειακές τους ροές, η χρήση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας από τη Διοίκηση είναι κατάλληλη.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, και η σχετική έκθεση ελέγχου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 152 του Ν. 4548/2018 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150, 151, 153 και 154 του Ν. 4548/2018,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον, με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις χρηματοοικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις

απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας, με την από 22 Μαΐου 2019 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 2 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραϊσγουώτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268,
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
ΑΜ ΣΟΕΛ 17701

1. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Της 31 Δεκεμβρίου 2020 και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	6	980.228	1.065.733	874.308	933.089
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	7	85.623	98.308	82.813	95.138
Δικαίωμα χρήσης	8	41.864	64.036	26.155	32.627
Επενδύσεις σε ακίνητα	9	1.606	1.703	1.606	1.703
Υπεραξία	10	483.846	30.275	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	11	-	-	425.412	362.987
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	12	8.079	54.158	-	-
Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	16	7.249	5.795	7.249	4.328
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	13	47.117	27.855	55.334	29.290
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	14	35.467	19.894	-	-
Μακροπρόθεσμες επενδύσεις	18	-	1.000	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		1.691.078	1.368.757	1.472.878	1.459.163
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	15	6.169	6.962	4.011	2.745
Εμπορικές απαιτήσεις	16	68.480	154.042	26.846	64.071
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	14	2.359	4.436	-	4.429
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	17	40.618	60.204	38.370	33.259
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	18	506.873	633.815	279.491	450.297
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις	18	4.629	8.915	-	-
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		629.128	868.374	348.718	554.802
Σύνολο Ενεργητικού		2.320.206	2.237.131	1.821.596	2.013.966
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	19	102.428	96.487	102.428	96.487
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	19	218.826	24.294	218.826	24.294
Αποθεματικά	20	33.329	31.522	32.075	30.266
Ίδιες μετοχές	21	(14.497)	(14.497)	(14.497)	(14.497)
Κέρδη εις νέο		399.520	615.982	299.436	620.030
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της Εταιρείας		739.606	753.788	638.267	756.579
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	22	15.281	18.104	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		754.886	771.892	638.267	756.579
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δανειακές υποχρεώσεις	23	1.007.830	1.045.580	957.440	995.301
Υποχρεώσεις μισθώσεων	8	50.112	57.649	22.011	27.663
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	14	26.642	23.528	24.833	21.015
Προγράμματα παροχών προσωπικού	24	4.685	2.989	4.194	2.570
Προβλέψεις	25	10.214	8.517	10.212	8.515
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	99.776	3.361	2.748	2.524
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		1.199.259	1.141.624	1.021.438	1.057.588
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δανειακές υποχρεώσεις	23	33.036	10.780	52.692	23.987
Υποχρεώσεις μισθώσεων	8	7.631	7.130	5.068	5.157
Προγράμματα παροχών προσωπικού	24	-	3.578	-	3.578
Εμπορικές υποχρεώσεις	27	149.444	181.267	52.400	74.362
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	14	27.755	1.755	13.119	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	28	148.194	119.105	38.611	92.714
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		366.061	323.616	161.890	199.798
Σύνολο υποχρεώσεων		1.565.320	1.465.239	1.183.328	1.257.387
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		2.320.206	2.237.131	1.821.596	2.013.966

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)		1.129.783	1.619.896	930.219	1.369.923
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	30	<u>(392.518)</u>	<u>(533.718)</u>	<u>(311.640)</u>	<u>(464.716)</u>
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)		737.265	1.086.178	618.579	905.207
Προμήθειες πρακτόρων	31	(255.869)	(387.341)	(212.529)	(319.878)
Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	32	(60.233)	(76.738)	(50.463)	(61.641)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	33	123.811	149.361	58.545	64.754
Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030	34	42.465	-	42.465	-
Λοιπά λειτουργικά κόστη	35	(77.610)	(98.437)	(1.559)	(8.049)
Κέρδη από συγγενείς εταιρείες	12	<u>18.156</u>	<u>8.470</u>	-	-
		527.986	681.493	455.039	580.394
Λειτουργικά έξοδα		(267.673)	(268.914)	(208.343)	(215.362)
Κόστος μισθοδοσίας	36	(78.643)	(82.306)	(64.676)	(67.974)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	37	(54.853)	(60.939)	(39.677)	(46.350)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	38	(112.722)	(117.405)	(89.460)	(95.702)
Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	45	<u>(21.455)</u>	<u>(8.264)</u>	<u>(14.529)</u>	<u>(5.337)</u>
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA)		260.313	412.579	246.696	365.032
Κέρδος από επαναμέτρηση αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων	10	142.666	-	-	-
Αποσβέσεις και απομειώσεις	6, 7, 8, 9, 10	<u>(152.551)</u>	<u>(116.315)</u>	<u>(92.356)</u>	<u>(79.717)</u>
Λειτουργικό αποτέλεσμα		250.428	296.264	154.340	285.314
Χρηματοοικονομικά έσοδα	39	10.286	3.108	9.527	1.276
Χρηματοοικονομικά έξοδα	39	(43.766)	(30.190)	(39.983)	(25.776)
Έσοδα από μερίσματα	40	-	-	<u>5.500</u>	<u>7.500</u>
Κέρδη προ φόρων		216.948	269.181	129.384	268.315
Φόρος εισοδήματος	41	<u>(17.570)</u>	<u>(67.083)</u>	<u>(28.218)</u>	<u>(62.702)</u>
Κέρδη μετά φόρων		199.378	202.098	101.166	205.612
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		205.346	202.381	101.166	205.612
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	22	<u>(5.968)</u>	<u>(283)</u>	-	-
Κέρδη μετά φόρων		199.378	202.098	101.166	205.612
Βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή σε €	42	0,6143	0,6356	0,3026	0,6457

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

3. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Κέρδη χρήσης		199.378	202.098	101.166	205.612
Λοιπά συνολικά εισοδήματα – στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	24	(112)	(221)	(76)	(218)
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί	14, 41	<u>27</u>	<u>53</u>	<u>18</u>	<u>52</u>
Σύνολο στοιχείων που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		(85)	(168)	(58)	(166)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα – στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Ζημίες από αποτίμηση παραγώνων για αντιστάθμιση κινδύνου		(224)	(1.253)	(224)	(1.253)
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί	14, 41	54	301	54	301
Επίδραση ισοτιμιών από την μετατροπή χρηματοοικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εταιριών σε ξένο νόμισμα		<u>(4)</u>	=	=	=
Σύνολο στοιχείων που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		(175)	(952)	(171)	(952)
Λοιπές συνολικές ζημίες μετά φόρων		(260)	(1.120)	(229)	(1.118)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων		199.118	200.978	100.938	204.495
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		205.095	201.258	100.938	204.495
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	22	<u>(5.977)</u>	<u>(280)</u>	=	=
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων		199.118	200.978	100.938	204.495

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

4. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

4.1. Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Της 31 Δεκεμβρίου 2020 και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Αποδιδόμενα στους μετόχους της Εταιρείας

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Ίδιες μετοχές	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2019	95.700	-	32.212	(14.497)	609.339	722.754	36.782	759.536
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	202.381	202.381	(283)	202.098
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές)	-	-	(952)	-	(171)	(1.123)	3	(1.120)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	(952)	-	202.210	201.258	(280)	200.978
Συναλλαγές με τους Μετόχους της Εταιρείας								
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	787	24.294	-	-	-	25.081	-	25.081
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(97)	(97)	-	(97)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού (Σημ. 20)	-	-	262	-	(262)	-	-	-
Μερίσματα	-	-	-	-	(190.302)	(190.302)	(3.304)	(193.607)
Συνολικές συναλλαγές με τους Μετόχους της Εταιρείας	787	24.294	262	-	(190.661)	(165.318)	(3.304)	(168.623)
Μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής								
Απόκτηση μεριδίου μη ελέγχουσας συμμετοχής σε θυγατρική (Σημ. 22)	-	-	-	-	(4.906)	(4.906)	(15.094)	(20.000)
Συνολικές μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής	-	-	-	-	(4.906)	(4.906)	(15.094)	(20.000)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	96.487	24.294	31.522	(14.497)	615.982	753.787	18.104	771.892
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2020	96.487	24.294	31.522	(14.497)	615.982	753.787	18.104	771.892
Κέρδη/(ζημιές) χρήσης	-	-	-	-	205.346	205.346	(5.968)	199.378
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές)	-	-	(174)	-	(78)	(251)	(9)	(260)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	(174)	-	205.269	205.095	(5.977)	199.118
Συναλλαγές με τους Μετόχους της Εταιρείας								
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (Σημ. 19)	5.941	194.532	-	-	-	200.473	-	200.473
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(93)	(93)	-	(93)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού (Σημ. 20)	-	-	1.980	-	(1.980)	-	-	-
Μερίσματα (Σημ. 29)	-	-	-	-	(419.657)	(419.657)	-	(419.657)
Απόκτηση θυγατρικής με μη ελέγχουσα συμμετοχή (Σημ. 22)	-	-	-	-	-	-	3.154	3.154
Συνολικές συναλλαγές με τους Μετόχους της Εταιρείας	5.941	194.532	1.980	-	(421.730)	(219.277)	3.154	(216.123)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020	102.428	218.826	33.329	(14.497)	399.520	739.606	15.281	754.886

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

4.2. Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Της 31 Δεκεμβρίου 2020 και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Ίδιες μετοχές	Κέρδη εις νέο	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2019	95.700	-	30.955	(14.497)	605.071	717.229
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	205.612	205.612
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες)	≡	≡	(952)	≡	(166)	(1.118)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	(952)	-	205.447	204.495
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	787	24.294	-	-	-	25.081
Απορρόφηση ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	-	-	-	-	86	86
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	262	-	(262)	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(9)	(9)
Μερίσματα (Σημ. 29)	≡	≡	≡	≡	(190.302)	(190.302)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	96.487	24.294	30.266	(14.497)	620.030	756.579
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2020	96.487	24.294	30.266	(14.497)	620.030	756.579
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	101.166	101.166
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες)	≡	≡	(171)	≡	(58)	(229)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	(171)	-	101.108	100.938
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (Σημ. 19)	5.941	194.532	-	-	-	200.473
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού (Σημ. 20)	-	-	1.980	-	(1.980)	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(65)	(65)
Μερίσματα (Σημ. 29)	≡	≡	≡	≡	(419.657)	(419.657)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020	102.428	218.826	32.075	(14.497)	299.436	638.267

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

5. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη προ φόρων		216.948	269.181	129.384	268.315
Προσαρμογή για:					
Αποσβέσεις	6,7,8,9	115.718	107.666	91.896	79.717
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα		33.475	27.054	30.450	24.487
Προγράμματα παροχών προσωπικού		834	1.649	766	1.594
Προβλέψεις για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις	16	5.383	2.299	2.044	2.024
Διαγραφή εμπορικών απαιτήσεων		691	1.136	628	1.068
Άλλες προβλέψεις		5.359	(16.079)	5.359	(16.082)
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων		552	1.160	-	1.160
Απομείωση αξίας ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων, δικαιώματος χρήσης & υπεραξίας	6,7,8,10	36.833	8.650	460	-
Συναλλαγματικές διαφορές		6	29	6	12
Έσοδα από μερίσματα	40	-	-	(5.500)	(7.500)
Ζημία απομείωσης συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία	11	-	-	5.500	8.336
Κέρδος από πώληση θυγατρικής εταιρείας	11	-	-	(8.336)	-
Απομείωση λοιπών κυκλοφορούντων & μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	45	15.399	4.712	11.857	2.245
Κέρδος από επαναμέτρηση αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων	10	(142.666)	-	-	-
Κέρδη από συγγενείς εταιρείες	12	(18.156)	(8.470)	-	-
(Κέρδη)/Ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		29	25	(4)	(2)
Κέρδη από μισθωτικές παραχωρήσεις		(1.988)	-	(995)	-
Άλλα μη ταμειακά στοιχεία		-	65	-	2.755
Σύνολο		268.417	399.077	263.515	368.129
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		241	2.540	(1.266)	8.199
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		37.938	(34.162)	1.367	(18.412)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		<u>(73.011)</u>	<u>15.098</u>	<u>(76.987)</u>	<u>4.938</u>
Σύνολο		233.584	382.552	186.630	362.854
Τόκοι έξοδα πληρωθέντα		(35.051)	(24.273)	(32.500)	(21.754)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες		<u>(12.146)</u>	<u>(78.949)</u>	<u>(6.720)</u>	<u>(69.966)</u>
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες		186.388	279.330	147.410	271.133

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Είσπραξη από πώληση ενσώματων και ασώματων ακιν/σεων		7	61	7	41
Επιπλέον αντίτιμο για την εξαγορά θυγατρικής/συγγενούς εταιρείας	12	(154.735)	(22.000)	-	-
Εισπράξεις από δάνεια σε τρίτους		18.185	3.956	1.135	651
Εισπράξεις από δάνεια σε θυγατρικές εταιρείες		-	-	9.500	6.000
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	11	-	-	(70.000)	(123.000)
Δάνεια χορηγηθέντα σε τρίτους		(2.317)	(2.191)	(2.317)	-
Δάνεια χορηγηθέντα σε εταιρείες του Ομίλου		-	-	(24.500)	(6.100)
Αύξηση ταμειακών διαθεσίμων λόγω εξαγοράς της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	10	64.562	-	-	-
Αύξηση ταμειακών διαθεσίμων λόγω απορρόφησης της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.		-	-	-	3.268
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	6	(10.011)	(25.482)	(6.782)	(18.206)
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	7	(8.868)	(9.297)	(8.221)	(8.144)
Μερίσματα εισπραχθέντα		6.799	4.400	7.500	1.500
Τόκοι εισπραχθέντες		2.586	1.978	1.225	1.026
Καθαρή μεταβολή σε βραχυπρόθεσμες & μακροπρόθεσμες επενδύσεις		<u>5.285</u>	<u>(456)</u>	-	-
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(78.507)	(49.030)	(92.453)	(142.964)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Εισπράξεις από χορηγούμενα και εκδοθέντα δάνεια	23	501.500	451.600	500.000	450.000
Πληρωμές δανείων	23	(508.094)	(50.098)	(500.002)	(56.048)
Έξοδα έκδοσης δανείων		(5.485)	(1.765)	(5.485)	(1.765)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		(93)	(97)	(65)	(9)
Πληρωμές υποχρεώσεων μισθώσεων	8	(8.068)	(9.681)	(5.476)	(6.478)
Μερίσματα πληρωθέντα		(214.735)	(168.440)	(214.735)	(165.136)
Είσπραξη επιστρεπτέας προκαταβολής		<u>151</u>	-	-	-
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(234.823)	221.519	(225.763)	220.565
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου		(126.943)	451.819	(170.806)	348.734
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	18	<u>633.815</u>	<u>181.996</u>	<u>450.297</u>	<u>101.563</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		506.873	633.815	279.491	450.297

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 110 έως 224 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο

1.1. Γενικές πληροφορίες

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. (η «Εταιρεία» ή «μητρική εταιρεία») ιδρύθηκε το 1958 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ανασυστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999 με έδρα την Ελλάδα και η τήρηση των λογιστικών βιβλίων ως ανώνυμης εταιρείας ξεκίνησε το 2000. Έδρα της Εταιρείας, η οποία αποτελεί και το βασικό τόπο διεξαγωγής των εργασιών της, είναι η Λεωφόρος Αθηνών 112, 104 42 Αθήνα, Ελλάδα. Οι μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο όμιλος ΟΠΑΠ, πέραν της μητρικής εταιρείας, περιλαμβάνει και τις εταιρείες στις οποίες η ΟΠΑΠ Α.Ε., είτε άμεσα είτε έμμεσα, ασκεί έλεγχο (βλέπε Σημείωση 4).

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου ενοποιούνται από τη SAZKA GROUP a.s..

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31.12.2020 (συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών στοιχείων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2019), εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 30.03.2021 και υπόκεινται σε έγκριση από τη Γενική Συνέλευση.

1.2. Φύση δραστηριοτήτων

Στις 13.10.2000 η Εταιρεία απέκτησε από το Ελληνικό Δημόσιο το 20ετές αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, με κάθε πρόσφορο μέσο που διατίθεται από την τρέχουσα τεχνολογία, έναντι τιμήματος € 322.817 χιλ.. Η Εταιρεία απέκτησε επίσης, το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και διαχείρισης οποιουδήποτε νέου παιχνιδιού πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων στην Ελλάδα, καθώς και το δικαίωμα πρώτης προτίμησης για κάθε νέο παιχνίδι που θα επιτραπεί με Νόμο. Ο αριθμός των παιχνιδιών αυξήθηκε σταδιακά με την πάροδο του χρόνου και περιλαμβάνει επί του παρόντος 13 παιχνίδια. Το παραπάνω αποκλειστικό δικαίωμα της Εταιρείας έχει επεκταθεί για μια περίοδο 10 ετών, δηλαδή μέχρι τις 12.10.2030.

Ως εκ τούτου, η Εταιρεία κατέχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας, με κάθε πρόσφορο μέσο, έξι αριθμολαχείων (ΤΖΟΚΕΡ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, EXTRA 5, SUPER 3 και ΚΙΝΟ), τριών παιχνιδιών αθλητικών και λοιπών στοιχηματισμών (ΠΡΟΠΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και ΣΤΟΙΧΗΜΑ [το οποίο περιλαμβάνει τα MONITOR GAMES και το GO LUCKY]), δύο νέων τυχερών παιχνιδιών (BINGO και SUPER 4) καθώς επίσης και των παιχνιδιών "Προγνωστικά Αγώνων Καλαθοσφαίρισης" και "Προγνωστικά Αγώνων Ομαδικών Αθλημάτων" (τα τελευταία τέσσερα παιχνίδια δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη). Τα

ανωτέρω αριθμολαχεία και παιχνίδια στοιχηματισμών προσφέρονται και στην Κύπρο, μέσω των θυγατρικών εταιρειών ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ SPORTS LTD, αντίστοιχα.

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD

Η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD διέπεται από τον Νόμο 34 (III)/2003 που επικυρώνει τη Συμφωνία μεταξύ της ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης παιχνιδιών της ΟΠΑΠ Α.Ε. όπως επίσης και την "Φορολόγηση των κερδών από τα παιχνίδια της ΟΠΑΠ Α.Ε. από το Κρατικό Λαχείο Νόμος του 2012".

ΟΠΑΠ SPORTS LTD

Η ΟΠΑΠ SPORTS LTD είναι κάτοχος άδειας Κλάσης Α από την Εθνική Αρχή Στοιχηματισμού Κύπρου και η κύρια δραστηριότητά της είναι η λειτουργία στον τομέα του στοιχηματισμού σταθερών αποδόσεων μέσω των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της Κατηγορίας Α.

Άδεια VLTs

Τον Νοέμβριο του 2011, σύμφωνα με το αρ. 39 του Ν.4002/2011 χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. άδεια για την εγκατάσταση και εκμετάλλευση 35.000 παιγνιομηχανημάτων εντός της Ελληνικής επικράτειας. Η διάρκεια της άδειας οριζόταν στα 10 έτη και το συνολικό αντίτιμο που καταβλήθηκε από την ΟΠΑΠ Α.Ε. ανήλθε σε € 560.000 χιλ..

Τον Νοέμβριο του 2017, σύμφωνα με τροποποίηση του ανωτέρω νόμου που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρ. φύλλου 176, ο αριθμός των παιγνιομηχανημάτων περιορίζεται σε 25.000 ενώ, η διάρκεια της άδειας επεκτείνεται από 10 σε 18 έτη και αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του πρώτου παιγνιομηχανήματος. Σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στον ισχύοντα νόμο, η ΟΠΑΠ Α.Ε. υποχρεούται να θέσει σε εμπορική λειτουργία το σύνολο των παιγνιομηχανημάτων μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2019. Μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, ο αριθμός των μη λειτουργούντων παιγνιομηχανημάτων αφαιρείται από το συνολικό αριθμό των παιγνιομηχανημάτων, αζημίως για το Ελληνικό Δημόσιο, εκτός αν η μη εμπρόθεσμη εγκατάσταση και λειτουργία αυτών οφείλεται σε υπαιτιότητα της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων. Μια νέα σύμβαση παραχώρησης υπογράφηκε σε συνέχεια της τροποποίησης του προαναφερόμενου νόμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε., μέσω της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, ήταν επικεφαλής της κοινοπραξίας των εταιρειών ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, LOTTOMATICA GIOCHI E PARTECIPAZIONI S.r.l., INTRALOT LOTTERIES LIMITED και SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING S.a r.l., η οποία ανακηρύχθηκε νικήτρια στο διαγωνισμό για την από 30.07.2013 παραχώρηση 12ετούς αποκλειστικής άδειας λειτουργίας και διαχείρισης των Κρατικών Λαχείων και του Στιγμιαίου Λαχείου (ΣΚΡΑΤΣ) στην Ελληνική

επικράτεια, η οποία περιλαμβάνει το Εθνικό Λαχείο, το Λαϊκό Λαχείο, το Ευρωπαϊκό Λαχείο, το Στιγμαίο Λαχείο (ΣΚΡΑΤΣ), το Στεγαστικό Λαχείο και το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο. Η κοινοπραξία έχει καταβάλλει αμοιβή ύψους € 190.000 χιλ. Επιπροσθέτως, η κοινοπραξία θα καταβάλει 30% του μικτού εσόδου (GGR) της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. στο κράτος (με εξαίρεση το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο). Σε κάθε περίπτωση το ποσό αυτό δε θα πρέπει να είναι μικρότερο από € 30.000 χιλ. για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας και € 50.000 χιλ. για τα επόμενα έντεκα (11) χρόνια (σύνολο € 580.000 χιλ. καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης).

Στις 17.09.2019, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε από την INTRALOT LOTTERIES LTD όλες τις μετοχές που η τελευταία κατείχε στην ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και πλέον κατέχει το 83,5% του καταβληθέντος μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε..

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Στις 22.12.2014 ιδρύθηκε η εταιρεία ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.. Σκοπός της είναι η άσκηση του αποκλειστικού 20ετούς δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομιακού στοιχήματος στην Ελλάδα, έναντι αμοιβής € 40.501 χιλ., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της από 24.04.2015 Σύμβασης Παραχώρησης με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), το γενικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς επίσης και το γενικότερο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD δυνάμει της 08.11.2019 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών συμφώνησε με την ΟΠΑΠ Α.Ε. να προβεί στη μεταβίβαση προς την τελευταία του συνόλου των μετοχών κατείχε στην ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. έναντι τιμήματος € 10.411 χιλ., υπό την (διαλυτική) αίρεση μη παρακώλυσης θέσης σε ισχύ της από 23.07.2019 Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Δεδομένου ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθμ. 1638/2020 απόφασή του έκρινε ότι η υπογραφή της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης από το ΤΑΙΠΕΔ δεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η σχετική αίρεση στη Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών αίρεση πληρώθηκε και ως εκ τούτου οι μετοχές επέστρεψαν στον αρχικό ιδιοκτήτη, δηλαδή την ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD.

ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)

Στις 13.07.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, 100% θυγατρική της ΟΠΑΠ Α.Ε., απέκτησε άμεσο μερίδιο 51% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) και στις 18.11.2020 ολοκλήρωσε την αγορά πρόσθετου έμμεσου μεριδίου 15,49% στην εταιρεία ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) η οποία έχει οδηγήσει σε συνολική συμμετοχή 84,49%, σε συνέχεια του αρχικού μεριδίου 36,75% στην ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED που αποκτήθηκε στις 18.12.2018. Η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή

δραστηριότητα) κατέχει ηγετική θέση στην διαδικτυακή αγορά τυχερών παιγνίων και παιχνιδιών στοιχηματισμού στην Ελλάδα και στην Κύπρο.

Λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου

TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Στις 19.11.2014, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, 100% θυγατρική της ΟΠΑΠ Α.Ε, εξαγόρασε το 90% του μετοχικού κεφαλαίου της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (πρώην Payzone Hellas Α.Ε.) και στις 24.08.2015 προχώρησε στην εξαγορά του υπόλοιπου μη ελεγχόμενου 10%, έναντι συνολικού τιμήματος € 9.135 χιλ. Η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. παρέχει υπηρεσίες συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα, υπηρεσίες πώλησης άυλου χρόνου ομιλίας καθώς επίσης και υπηρεσίες είσπραξης λογαριασμών κοινής ωφελείας.

TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Την 01.09.2016 συστάθηκε η εταιρεία TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. με κύριο σκοπό τη διενέργεια εργασιών και δραστηριοτήτων που επιτρέπονται για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος. Η TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. είναι 100% θυγατρική της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD (100% θυγατρική της ΟΠΑΠ Α.Ε.). Η διαδικασία αδειοδότησης ολοκληρώθηκε στις 12.02.2018, οπότε και αρχίζει επίσημα τις δραστηριότητές της.

NEUROSOFT Α.Ε.

Στις 02.08.2017 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εξαγοράς επιπλέον ποσοστού (28,19%) της NEUROSOFT Α.Ε. από την ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD (100% θυγατρική εταιρεία) διαμορφώνοντας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής σε 67,72%.

Η NEUROSOFT Α.Ε. είναι εταιρεία παραγωγής λογισμικού που εξειδικεύεται στο σχεδιασμό, την παραγωγή, προσαρμογή και συντήρηση ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Μιλάνου.

KAIZEN GAMING LIMITED (πρώην TCB HOLDINGS LTD)

Στις 18.12.2018 η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ολοκλήρωσε την εξαγορά ποσοστού 36,75% στη μητρική εταιρεία του Ομίλου KAIZEN, KAIZEN GAMING LIMITED, έναντι συνολικού τιμήματος € 50.000 χιλ..

Στις 13.07.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε από την KAIZEN GAMING LIMITED άμεσο μερίδιο 51% στην STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) που διεξάγεται από την εταιρεία KAIZEN INTERNATIONAL GAMING LIMITED. Ως αποτέλεσμα, η συμμετοχή της KAIZEN GAMING LIMITED στην STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μειώθηκε από 100% σε 49%.

Δίκτυο διανομής

Οι δραστηριότητες του Ομίλου προσφέρονται μέσω ενός διευρυμένου online και συμβατικού δικτύου πωλήσεων. Στην ελληνική επικράτεια υπάρχουν συνολικά 15.134 σημεία διανομής για την προώθηση των προϊόντων της ΟΠΑΠ Α.Ε., της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. εκ των οποίων τα 374 αφορούν Gaming Halls. Τα προϊόντα της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., εκτός των πρακτορείων, διατίθενται επίσης και μέσω χονδρεμπόρων, mini-markets και πλανόδιων πωλητών. Στην Κύπρο, τα σημεία πώλησης ανέρχονται σε 202 και περιλαμβάνουν τα πρακτορεία της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και της ΟΠΑΠ SPORTS LTD.

Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. (του άρθρου 28 παρ.3Α, Ν.4002/2011)

Η Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε., η οποία προβλέπεται στο άρθρο 28 παρ.3Α του Νόμου 4002/2001. συνιστάται με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π, με τριετή θητεία. Το ένα μέλος της προέρχεται από τα διορισμένα μέλη της Ε.Ε.Ε.Π., τα δε άλλα δύο επιλέγονται με τις προϋποθέσεις, τα προσόντα και τη διαδικασία που ορίζεται από τον Κανονισμό Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων. Η Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου παρίσταται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., επιβλέπει και μεριμνά την τήρηση εκ μέρους της ΟΠΑΠ Α.Ε και των πρακτόρων της, της κείμενης νομοθεσίας και των συμβατικών υποχρεώσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Ειδικότερα, η Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου ελέγχει την ΟΠΑΠ Α.Ε. ώστε να διασφαλίζεται: η τήρηση του νομοθετικού πλαισίου ρύθμισης της αγοράς τυχερών παιγνίων κα των κανονιστικών αποφάσεων της Ε.Ε.Ε.Π, καθώς και των όρων της από 15.12.2000 Σύμβασης Παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας των σε αυτήν αναφερόμενων παιγνίων, ως ισχύει και της από 4.11.2011 Σύμβασης για την εγκατάσταση και εκμετάλλευση παιγνιομηχανημάτων VLTs ως ισχύει, η προστασία των καταναλωτών από τον εθισμό και την εγκληματικότητα που σχετίζεται με τα τυχερά παιχνίδια, η προστασία των ανηλίκων και άλλων ευάλωτων ομάδων, η αξιοπιστία των παιχνιδιών και η πληρωμή των κερδών στους νικητές, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η πληρωμή των φόρων και συμμετοχών που οφείλονται στο Ελληνικό Δημόσιο. Το Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. και τα νομίμως προς τούτο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, πριν από την λήψη οποιασδήποτε απόφασης, θέτουν στη διάθεση της Τριμελούς Επιτροπής Ελέγχου όλα τα σχετικά με τις αρμοδιότητές της σχέδια εισηγήσεων, αποφάσεων ή άλλων εγγράφων. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. υποχρεούται να απέχει από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης για την οποία η Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου έχει εκφράσει αιτιολογημένη αντίρρηση. Η Τριμελής Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Ε.Ε.Ε.Π. για κάθε παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. προς το Ελληνικό Δημόσιο ή της ισχύουσας νομοθεσίας. Η Ε.Ε.Ε.Π. είναι αρμόδια να αποφανθεί για κάθε διαφωνία μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της Τριμελούς Επιτροπής Ελέγχου.

2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών

Καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2020.

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στις λογιστικές πολιτικές. Επιπλέον, οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη λογιστική αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η χρήση αυτής της λογιστικής βάσης λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Στις αρχές του 2020, σημειώθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο εξάπλωση του κορωνοϊού (COVID-19) η οποία επηρέασε την παγκόσμια οικονομία. Ο βαθμός στον οποίο η επιδημία του κορωνοϊού (COVID-19) θα συνεχίσει να επηρεάζει τις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από μελλοντικές εξελίξεις που είναι εξαιρετικά αβέβαιες και δεν μπορούν να προβλεφθούν σε αυτήν τη χρονική στιγμή. Η Διοίκηση εξέτασε μια σειρά από σενάρια ώστε να προβεί στο εγγύς μέλλον στις κατάλληλες ενέργειες και δράσεις. Ετοίμασε επίσης πλάνο ρευστότητας βασισμένο σε προβλέψεις ταμειακών ροών για το άμεσο μέλλον, οι οποίες περιλαμβάνουν παραδοχές σχετικά αναφορικά με τα ταμειακά διαθέσιμα που προέρχονται από τη λειτουργική δραστηριότητα, αποπληρωμές δανείων, προγραμματισμένες επενδύσεις και διαθέσιμες ανοιχτές γραμμές πίστωσης. Η Διοίκηση θεωρεί ότι η ταμειακή θέση θα είναι επαρκής για την κάλυψη των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών δεσμεύσεων για τους επόμενους 12 μήνες. Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο ο Όμιλος να συνεχίσει να υιοθετεί την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για την κατάρτιση των ενοποιημένων και εταιρικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.2 «Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές».

Τα ποσά των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων απεικονίζονται σε χιλιάδες ευρώ, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των κονδυλίων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και των αντίστοιχων κονδυλίων στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2020 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικές για περιόδους που ξεκινούν την τρέχουσα χρήση

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Επιπλέον αποσαφηνίζει ότι, για να θεωρηθεί επιχείρηση, ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον μια εισροή και μια ουσιαστική διαδικασία που από κοινού συνεισφέρουν σημαντικά στην ικανότητά του να δημιουργεί εκροή. Τέλος εισάγει την δυνατότητα προαιρετικής εξέτασης (η εξέτασης συγκέντρωσης) με την οποία απλουστεύεται η εκτίμηση του κατά πόσον ένα αποκτηθέν σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων δεν αποτελεί επιχείρηση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» » (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» » (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

Η εφαρμογή των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν είχε επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Παραχωρήσεις σε ενοίκια που σχετίζονται με τον COVID-19» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουνίου 2020)

Η τροποποίηση παρέχει στους μισθωτές (αλλά όχι τους εκμισθωτές) τη δυνατότητα προαιρετικής εξαίρεσης από την εκτίμηση του κατά πόσον η παραχώρηση σε ενοίκιο που σχετίζεται με τον COVID-19 είναι τροποποίηση της μίσθωσης. Οι μισθωτές μπορούν να επιλέξουν να λογιστικοποιήσουν τις παραχωρήσεις σε ενοίκια με τον ίδιο τρόπο που θα έκαναν για αλλαγές που δεν είναι τροποποιήσεις μισθώσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς – Φάση 2» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Οι τροποποιήσεις συμπληρώνουν αυτές που εκδόθηκαν το 2019 και επικεντρώνονται στις επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν μια εταιρεία αντικαθιστά το παλιό επιτόκιο αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το πώς μια εταιρεία θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών μέσων, πώς θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισής της και τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιήσει.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια – Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση απαγορεύει στην οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενσώματου παγίου τυχόν έσοδα που λαμβάνονται από την πώληση ειδών που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει το πάγιο για την προοριζόμενη χρήση του. Απαιτεί επίσης από τις οντότητες να γνωστοποιούν χωριστά τα ποσά των εσόδων και των δαπανών που σχετίζονται με τέτοια παραγόμενα είδη που δεν αποτελούν αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας της οντότητας. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις – Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα σχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρείες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2018–2020 (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Η τροποποίηση εξετάζει ποια έξοδα πρέπει να περιληφθούν στην αξιολόγηση του 10% για την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Τα σχετικά κόστη ή αμοιβές θα μπορούσαν να καταβληθούν είτε σε τρίτους είτε στον δανειστή. Σύμφωνα με την τροποποίηση, το κόστος ή οι αμοιβές που καταβάλλονται σε τρίτους δεν θα συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση του 10%.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Η τροποποίηση αφαίρεσε το παράδειγμα για πληρωμές από τον εκμισθωτή σχετικά με τις βελτιώσεις μισθωμάτων στο επεξηγηματικό παράδειγμα 13 του προτύπου, προκειμένου να εξαιρεθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με τον χειρισμό των κινήτρων μίσθωσης.

ΔΛΠ 41 «Γεωργία»

Η τροποποίηση έχει καταργήσει την απαίτηση για τις οντότητες να εξαιρούν τις φορολογικές ταμειακές ροές κατά τη επιμέτρηση της εύλογης αξίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 41.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια κρίσεων και εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής αναφοράς καθώς και τα παρουσιαζόμενα ποσά εσόδων και δαπανών κατά τη διάρκεια της παρουσιαζόμενης περιόδου. Τα πραγματικά γεγονότα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις συνεχώς αναθεωρούνται και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων και των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται εύλογα σύμφωνα με τις περιστάσεις. Σε περίπτωση αναθεώρησης εκτιμήσεων και κρίσεων, η εφαρμογή γίνεται μόνο μελλοντικά και όχι αναδρομικά. Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και τις σχετικές γνωστοποιήσεις θα πρέπει να εκτιμηθούν, απαιτώντας από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει παραδοχές αναφορικά με τις αξίες ή τις συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά τη στιγμή προετοιμασίας των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Μία «κρίσιμη λογιστική εκτίμηση» είναι εκείνη που συνδυάζει σημαντικότητα στην απεικόνιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της και απαιτεί από τη Διοίκηση του Ομίλου πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή σύνθετες κρίσεις, ενώ συχνά υπάρχει ανάγκη εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση γεγονότων τα οποία θεωρούνται ως ενδογενώς αβέβια. Ο Όμιλος αξιολογεί τις εκτιμήσεις και παραδοχές σε συνεχή βάση, στηριζόμενος σε ιστορικά στοιχεία και εμπειρία, σε συμβουλές ειδικών, σε τάσεις και μεθόδους οι οποίες θεωρούνται εύλογες σε σχέση με τις περιστάσεις, καθώς και σε προβλέψεις αναφορικά με το πώς αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον.

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου, κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργούνται από τη Διοίκηση και οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά που αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται παρακάτω:

Ανακτησιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται πάντα σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για όλες τις απαιτήσεις. Η Διοίκηση εξετάζει σε κάθε περίοδο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική

πληροφόρηση, όπως βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, νομικές συμβουλές κ.λ.π.. Το τμήμα πιστωτικού ελέγχου επίσης συνεργάζεται με τη Διοίκηση προκειμένου να παρέχει μια πιο ακριβή εκτίμηση δεδομένου ότι έχει την προηγούμενη εμπειρία και την καθημερινή αλληλεπίδραση με τους χρεώστες. Πιο λεπτομερής πληροφόρηση για τη διαχείριση των εισπρακτέων λογαριασμών είναι διαθέσιμη στη σημείωση 3.13.

Κόστος παροχών αποχώρησης

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο υπολογίζονται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected credit unit method). Λαμβάνονται βασικές υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, όπως τα επιτόκια προεξόφλησης, τα ποσοστά αύξησης των μισθών, τα ποσοστά πληθωρισμού και των δημογραφικών, όπως τα ποσοστά θνησιμότητας, τα ποσοστά αποχώρησης και η ηλικία συνταξιοδότησης. Ο μακροπρόθεσμος χαρακτήρας των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών καθιστά αυτές τις υποθέσεις υποκείμενες σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το κόστος παροχών αποχώρησης είναι διαθέσιμες στη σημείωση 3.20.

Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ο έλεγχος απομείωσης είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί σημαντική κρίση της Διοίκησης και στηρίζεται σε βασικές υποθέσεις σχετικά με τη μελλοντική κερδοφορία, τις ταμειακές ροές και την επιλογή των κατάλληλων συντελεστών προεξόφλησης και δεικτών μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Η υποκειμενικότητα που εμπλέκεται στις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στον έλεγχο της απομείωσης και η εγγενής αβεβαιότητα αυτών των υποθέσεων είναι υψηλή. Η λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων αναλύεται στις σημειώσεις 3.9 και 3.10.

Φόροι εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος περιλαμβάνει φορολογική εκτίμηση που υπολογίζεται από το φορολογητέο εισόδημα ή ζημία της τρέχουσας περιόδου με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων καθώς και τυχόν προσαρμογές του τρέχοντος φόρου που αφορούσε σε προηγούμενα έτη.

Η εκτίμηση του αναβαλλόμενου φόρου προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, η οποία πραγματοποιείται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου οι εκπεστές προσωρινές διαφορές και η μεταφορά αχρησιμοποίητων φορολογικών πιστώσεων και αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, να χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, οι φορολογικοί συντελεστές που χρησιμοποιούνται τόσο για τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις όσο και για τις υποχρεώσεις είναι αυτοί που εκτιμάται ότι θα

τεθούν σε ισχύ τα επόμενα έτη, όπου οι διαφορές αναμένεται να αντιστραφούν. Πρόσθετες πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 3.17.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις απαιτούν αξιόπιστες εκτιμήσεις από τη Διοίκηση, δεδομένου ότι αναφέρονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης υπό την προϋπόθεση ότι η Εταιρεία έχει μια τρέχουσα νομική ή εξωσυμβατική δέσμευση η οποία να προκύπτει από ένα γεγονός που συνέβη στο παρελθόν, η εκπλήρωση της οποίας είναι πιθανόν να απαιτεί η θυσία οικονομικών οφελών και το σχετικό ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επιπλέον, οι προβλέψεις εμφανίζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στην τρέχουσα αξία του αναμενόμενου ποσού. Αυτό απαιτεί επίσης την εκτίμηση ενός προεξοφλητικού επιτοκίου. Η σημείωση 3.18 παρέχει λεπτομερέστερη λογιστική αντιμετώπιση των προβλέψεων.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Η Διοίκηση αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από νομικές διαφορές και εκτιμά τα αποτελέσματά τους. Ένας άλλος παράγοντας δυνητικών μελλοντικών αρνητικών επιπτώσεων είναι τα ανοικτά φορολογικά έτη και οι ενδεχόμενοι πρόσθετοι φόροι ή πρόστιμα. Επιπλέον, εξετάζονται νέοι νόμοι και κανονισμοί και αξιολογείται ο δυνητικός αντίκτυπός τους στις επιδόσεις του Ομίλου. Όλες οι παραπάνω ενέργειες απαιτούν τη συμβολή κρίσης και εκτιμήσεων από τη Διοίκηση. Η πολιτική σχετικά με την αναγνώριση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύεται στις σημειώσεις 3.18 και στη Σημείωση 44 παρουσιάζονται οι αναγνωρισθείσες με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2020.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Ο Όμιλος εκτιμά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ενσώματων ακινητοποιήσεων, των άυλων περιουσιακών στοιχείων, των περιουσιακών στοιχείων του Δικαιώματος Χρήσης και των περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα συνενώσεων επιχειρήσεων. Τουλάχιστον σε ετήσια βάση, η Διοίκηση επανεξετάζει αυτές τις εκτιμήσεις λαμβάνοντας υπόψη τις επικαιροποιημένες συνθήκες. Περισσότερες λεπτομέρειες παρέχονται στις σημειώσεις 3.8, 3.9, 3.10 και 3.12.

Απομείωση συμμετοχών

Η Εταιρεία διεξάγει ελέγχους απομείωσης προκειμένου να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων. Ο έλεγχος απομείωσης είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί σημαντική κρίση της Διοίκησης και στηρίζεται σε βασικές υποθέσεις σχετικά με τη μελλοντική κερδοφορία και τις ταμειακές ροές, δεδομένου του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επενδύσεις της Εταιρείας το οποίο επηρεάζεται από το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το αντικείμενο των εργασιών τους, επιλέγοντας

τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης και τον κατάλληλο μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης. Η υποκειμενικότητα που εμπλέκεται στις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στον έλεγχο της απομείωσης και η εγγενής αβεβαιότητα αυτών των υποθέσεων είναι υψηλές.

ΟΠΑΠ Α.Ε. επέκταση αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030

Στις 13.10.2000, τέθηκε σε ισχύ η από 12.12.2011 Πρόσθετη πράξη μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. με το Ταμείο Αξιοποίησης Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), δυνάμει της οποίας η από 15.12.2000 Σύμβαση Παραχώρησης παρατάθηκε για περίοδο 10 ετών και ορίστηκε 30% εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR).

Στις 12.12.2011, η Εταιρεία προέβη σε Πρόσθετη Πράξη με το Ταμείο Αξιοποίησης Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) για την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων για 10 επιπλέον έτη δηλαδή από 13.10.2020 έως τις 13.10.2030. Το κόστος ανήλθε σε € 375.000 και αναγνωρίστηκε από την Εταιρεία ως ασώματη ακινητοποίηση.

Στις 29.04.2013, η προαναφερθείσα Πρόσθετη Πράξη τροποποιήθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάδει με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι το τίμημα των € 375.000 δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση εφόσον, το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο ποσό που η Εταιρεία θα κατέβαλε στο Ελληνικό Δημόσιο ως εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR) με ποσοστό 30% για την περίοδο 2020-2030. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 3 της τροποποιημένης Πρόσθετης Πράξης με ημερομηνία 29.04.2013, αναφορικά με το τίμημα της παράτασης του αποκλειστικού δικαιώματος για την περίοδο μεταξύ 13.10.2020 και 12.10.2030, διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

α. Το ποσό των € 375.000 αποτελεί το 'Απόλυτο Τίμημα' και ήταν καταβλητέο την επόμενη ημέρα.

β. Το Ελληνικό Δημόσιο για το χρονικό διάστημα της επέκτασης, θα συμμετέχει με ποσοστό ύψους 5% επί των καθαρών εσόδων (GGR) για τα παιχνίδια που ρυθμίζονται από την συγκεκριμένη Πρόσθετη Πράξη ('Μεταβλητό Τίμημα').

Το 80% του Απόλυτου τιμήματος αντιστοιχεί σε προκαταβολή από την ΟΠΑΠ Α.Ε. της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα καθαρά έσοδα (GGR) για την 10ετία 13.10.2020 – 12.10.2030 (Προκαταβληθείσα Συμμετοχή).

(Διευκρινίζεται ότι η Μελλοντική Αξία της Προκαταβληθείσας συμμετοχής ανέρχεται σε € 1.831.200)

γ. Η Εταιρεία ενδέχεται να καταβάλει ένα επιπλέον τίμημα (Πρόσθετο Τίμημα), το οποίο θα υπολογίζεται και θα προσαρμόζεται σε ετήσια βάση κατά τα έτη 2020-2030 και θα είναι πληρωτέο στο τέλος της δεκαετούς αυτής περιόδου. Στην περίπτωση που το ποσό του Πρόσθετου Τιμήματος είναι αρνητικό αυτό θα καταβληθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στην Εταιρεία.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω και σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του Ν.4093/2012, όπου διευκρινίζεται ότι εξαιρετικά η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου με ποσοστό 35% στα καθαρά έσοδα (GGR) για παιχνίδια που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε., δυνάμει της από 15.12.2000 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ Α. Ε., όπως αυτή ισχύει και τροποποιήθηκε με την από 12.12.2011 Πρόσθετη Πράξη μεταξύ της Εταιρείας και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α. Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), ισχύει μέχρι την 12.10.2020, αναφορικά με τον λογιστικό χειρισμό της περιόδου επέκτασης του αποκλειστικού δικαιώματος, η Εταιρεία κατέληξε:

Κόστος 10ετούς επέκτασης αποκλειστικού δικαιώματος:

Το Απόλυτο Τίμημα ανέρχεται σε € 375.000, αναγνωρίστηκε ως ασώματη ακινητοποίηση στην κατηγορία 'Δικαιώματα παιχνιδιών' και θα αποσβένεται σύμφωνα με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης στη διάρκεια της περιόδου επέκτασης ήτοι, 13.10.2020-12.10.2030.

Εισφορά στα καθαρά έσοδα από παιχνίδια (GGR):

Το ποσοστό εισφοράς επί των καθαρών εσόδων (GGR) που συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στην γραμμή εξόδου 'Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές' ανέρχεται σε 30% και αποτελείται από τα παρακάτω:

- Το 'Μεταβλητό Τίμημα' το οποίο είναι το 5% επί των καθαρών εσόδων (GGR) για τα συγκεκριμένα παιχνίδια και είναι πληρωτέο σε μηνιαία βάση.
- Το 'Πρόσθετο Τίμημα' υπολογιζόμενο σε δεδουλευμένη βάση.
Σε κάθε περίοδο αναφοράς και σύμφωνα με την απόδοση της Εταιρείας, το 'Πρόσθετο Τίμημα' ενδέχεται να είναι είτε έσοδο είτε έξοδο και συνεπώς η αντίστοιχη απαίτηση ή υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης εμφανίζεται προεξοφλημένη.
- Η αναλογία της 'Προκαταβληθείσας Συμμετοχής' συνολικού ποσού € 1.831.200 προσαρμοσμένη για την επίδραση του φόρου εισοδήματος.

Το σχετικό ποσό, στην κατάσταση αποτελεσμάτων παρουσιάζεται επίσης σαν έσοδο σε διακριτή γραμμή με τίτλο 'Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030'.

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι σημαντικότερες λογιστικές πολιτικές οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων συνοψίζονται κατωτέρω. Θα πρέπει να επισημανθεί, όπως αναφέρθηκε και στην παράγραφο 2.2, ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Αν και αυτές οι εκτιμήσεις στηρίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης για τα τρέχοντα γεγονότα, τα πραγματικά γεγονότα μπορεί να διαφέρουν σε σχέση με αυτές τις εκτιμήσεις.

3.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Σε μία συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική, αναγνωρίζεται είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος επιλέγει να αναγνωρίζει τη μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική, στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στην περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η τρέχουσα αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία της κατά

την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Κάθε ενδεχόμενο τίμημα που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε υποχρέωση, αναγνωρίζονται, στην κατάσταση των αποτελεσμάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται ως την τελική τακτοποίηση του μέσω της καθαρής θέσης.

Η υπεραξία είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε, του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία, έναντι της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Εφόσον το τίμημα εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Ο Όμιλος χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών με τον ίδιο τρόπο που χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Όσον αφορά τις αγορές που πραγματοποιούνται από κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας του αποκτηθέντος μεριδίου των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση σε κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές υπερβαίνουν τις μη ελέγχουσες συμμετοχές στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές έχουν μια υποχρέωση και είναι ικανές να καλύψουν τις ζημιές αυτές.

Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημιές απομείωσης, αν υπάρχουν.

Όταν ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούσαν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ήτοι μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Όλες οι θυγατρικές του Ομίλου έχουν ως ημερομηνία κλεισίματος την 31 Δεκεμβρίου.

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές στις συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Οι συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο επί της οικονομικής και επιχειρηματικής στρατηγικής τους και συνήθως κατέχεται ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες στις οποίες ασκείται σημαντική επιρροή αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συμμετοχή αναγνωρίζεται αρχικά στην αξία κτήσης της, αυξομειούμενη με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη και τις ζημιές της συμμετοχής μετά την ημερομηνία απόκτησης. Η επένδυση του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνει υπεραξία όπως έχει προσδιοριστεί κατά την απόκτηση.

Η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή στις μεταβολές στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την απόκτηση, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Μερίσματα που λαμβάνονται από αυτές τις συμμετοχές αναγνωρίζονται μειώνοντας την αξία της συμμετοχής. Όταν οι ζημιές που αναλογούν στον Όμιλο υπερβαίνουν την λογιστική αξία της συμμετοχής, η λογιστική αξία μειώνεται στο μηδέν χωρίς περαιτέρω αναγνώριση ζημιών, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία ο Όμιλος έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές, για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο κόστος κτήσης μείον απομείωση.

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών υπό κοινό έλεγχο

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που βρίσκονται υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος εφαρμόζοντας τις οδηγίες του ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη, για τέτοιες περιπτώσεις, λογιστικοποιεί αυτού του είδους τις συναλλαγές με τη μέθοδο «predecessor approach» χωρίς να επαναδιατυπώνει τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της συγκριτικής περιόδου. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη προσέγγιση,

οι αποκτηθείσες απαιτήσεις και υποχρεώσεις καταγράφονται στις λογιστικές τους αξίες (carrying values) χωρίς να αναπροσαρμόζονται στις δίκαιες (fair values), δεν αναγνωρίζεται υπεραξία και τέλος, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ της αξίας συμμετοχής που είναι καταχωρημένη στα βιβλία της εταιρείας που απορροφά και της καθαρής θέσης της εταιρείας που απορροφάται, αναγνωρίζεται απευθείας είτε στην καθαρή θέση της πρώτης στα κέρδη εις νέον είτε σε ξεχωριστό αποθεματικό. Ο Όμιλος επιλέγει να καταχωρεί τη διαφορά στα κέρδη εις νέον.

3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, παρουσιάζονται σε ευρώ (€) το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής εταιρείας και όλων των θυγατρικών της. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών (spot exchange rate).

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, είτε ως χρηματοοικονομικά έσοδα, είτε ως χρηματοοικονομικά έξοδα, εκτός και αν καταχωρηθούν στην καθαρή θέση, χαρακτηριζόμενες ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή αντιστάθμιση καθαρών επενδύσεων.

3.3. Λειτουργικοί τομείς

Η πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα προσδιορίζεται βάσει των εσωτερικών αναφορών και της πληροφόρησης που παρέχεται στους επικεφαλής λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, όπως ορίζεται και από το ΔΠΧΑ 8. Κάθε λειτουργικός τομέας αντιπροσωπεύει ξεχωριστή κατηγορία προσφερόμενων παιχνιδιών ή λοιπές δραστηριότητες των εταιρειών του Ομίλου. Δραστηριότητες που δεν αποτελούν διακριτούς τομείς συγκεντρώνονται και απεικονίζονται σε μία κατηγορία με τίτλο «Λοιπά».

3.4. Αναγνώριση εσόδου, λογιστικοποίηση Κερδών νικητών και Λοιπών λειτουργικών εσόδων

Τα έσοδα απεικονίζονται καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, επιστροφών και εκπτώσεων.

Έσοδα από παιχνίδια

Έσοδα από παιχνίδια: Τα έσοδα από παιχνίδια αποτυπώνονται καθαρά μετά την αφαίρεση των κερδών των νικητών και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων παρουσιάζονται ως Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR).

Μικτές εισπράξεις από παιχνίδια: Δεν αντιπροσωπεύουν τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αλλά τα ποσά που εισπράχθηκαν από τους παίκτες ή είναι εισπρακτέα κατά το τέλος της χρήσης για όλα τα παιχνίδια με εξαίρεση τα VLTs. Οι μικτές εισπράξεις από γεγονότα (παιχνίδια ή κληρώσεις) επόμενης λογιστικής περιόδου, θεωρούνται μεταχρονολογημένες (deferred revenue) και ταξινομούνται στις «Εμπορικές υποχρεώσεις» στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, ενώ μετρώνται στην εύλογη αξία.

Κέρδη νικητών: Τα κέρδη των νικητών αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία πραγματοποίησης του γεγονότος ή της κλήρωσης. Στο τέλος κάθε οικονομικής περιόδου οι υποχρεώσεις για κέρδη νικητών, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης ταξινομούνται στις Εμπορικές υποχρεώσεις ενώ, τα Αδιάθετα κέρδη μετά το πέρας της προβλεπόμενης χρονικής περιόδου η οποία ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, αποδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο.

- **Αριθμολαχεία:** Στην συγκεκριμένη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται τα παιχνίδια κληρώσεων και υπάρχουν δύο τύποι, με σταθερά μερίδια κερδών (fixed prizes) και μεταβλητά κέρδη (Pari mutual -Jackpot games). Στην πρώτη κατηγορία (fixed prizes) τα κέρδη νικητών είναι σταθερά ποσά ενώ, στη δεύτερη (Pari mutual) τα κέρδη νικητών υπολογίζονται ως ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων από το συγκεκριμένο παιχνίδι. Σε περίπτωση που δεν βρεθεί νικητής στην τρέχουσα κλήρωση (Jackpot), τα αντίστοιχα κέρδη νικητών μεταφέρονται και προστίθενται στα κέρδη της επόμενης κλήρωσης ενώ, στο τέλος κάθε λογιστικής περιόδου αναγνωρίζεται πρόβλεψη κερδών νικητών η οποία ταξινομείται στις Εμπορικές υποχρεώσεις. Τα αριθμολαχεία που προσφέρονται από τον Όμιλο στο παικτικό κοινό είναι τα: ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΚΙΝΟ, SUPER 3, EXTRA 5.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά εισπράττονται από τους παίκτες, καθαρά από την υποχρέωση καταβολής των κερδών σε μελλοντικές κληρώσεις και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

- **Παιχνίδια Στοιχηματισμού:** Η συγκεκριμένη κατηγορία αναφέρεται σε προβλέψεις των παικτών κυρίως για αθλητικά γεγονότα, πραγματικά ή εικονικά. Όταν οι παίκτες προβλέπουν (στοιχηματίζουν) το αποτέλεσμα ενός αγώνα ή γεγονότος (fixed odds

games) τότε τα κέρδη νικητών είναι σταθερά, όταν όμως οι παίκτες στοιχηματίζουν ο ένας εναντίον του άλλου (Pari mutual games) τα κέρδη νικητών καθορίζονται από το ύψος των συνολικών εισπράξεων από το συγκεκριμένο παιχνίδι. Τα παιχνίδια στοιχηματισμού που προσφέρονται από τον Όμιλο είναι: ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ (συμπεριλαμβανομένων των εικονικών παιχνιδιών (virtual games) και του υποδρομακού στοιχήματος), ΠΡΟΠΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και Λοιπά διαδικτυακά παιχνίδια. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά εισπράττονται από τους παίκτες, καθαρά από την υποχρέωση καταβολής των κερδών σε μελλοντικά γεγονότα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

- **Στιγμαίο Λαχείο (Scratch):** Το συγκεκριμένο προϊόν προσφέρεται στο κοινό από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Το έσοδο περιλαμβάνει τις μεικτές εισπράξεις μείον τα κέρδη των νικητών. Τα κέρδη νικητών προσαρμόζονται στο επίπεδο, που καθορίζεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης αλλά και από τις προδιαγραφές κάθε τύπου Scratch, με την αναγνώριση σχετικής πρόβλεψης. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, η πρόβλεψη κερδών νικητών ταξινομείται στις Εμπορικές υποχρεώσεις.
- **Λαχεία Κλήρωσης:** Στη συγκεκριμένη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται δύο λαχεία, το ΕΘΝΙΚΟ (χωρίς Jackpot) και το ΛΑΪΚΟ (με Jackpot) τα οποία διατίθενται μέσω της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Τα έσοδα αναγνωρίζονται μετά την ολοκλήρωση της κλήρωσης και κατά τη λήξη της οικονομικής χρήσης, σε περίπτωση που τα κέρδη νικητών ως ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων, υπολείπονται από το ελάχιστο δυνατό, όπως αυτό καθορίζεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης, τότε η διαφορά (πραγματικά κέρδη μείον θεωρητικά) αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, σε περίπτωση που δεν βρεθεί νικητής στην τρέχουσα κλήρωση (Jackpot), τα αντίστοιχα κέρδη νικητών μεταφέρονται και προστίθενται στα κέρδη της επόμενης κλήρωσης ενώ, στο τέλος κάθε λογιστικής περιόδου αναγνωρίζεται πρόβλεψη κερδών νικητών η οποία ταξινομείται στις Εμπορικές υποχρεώσεις.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά εισπράττονται από τους παίκτες, καθαρά από την υποχρέωση καταβολής των κερδών σε μελλοντικές κληρώσεις και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

- **Παιγνιομηχανήματα (VLTs):** Ως έσοδο νοείται το άθροισμα όλων των παικτικών συνεδριών μιας περιόδου. Η παικτική συνεδρία αρχίζει μόλις ο παίκτης ή η παίκτρια εισάγει την κάρτα στο παιγνιομηχάνημα (VLT) και ολοκληρώνεται αμέσως μόλις η κάρτα εξαχθεί.

Το έσοδο που αναγνωρίζεται είναι το καθαρό έσοδο (εισπράξει μείον κέρδη νικητών) κάθε παικτικής συνεδρίας.

Λοιπά λειτουργικά έσοδα

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα περιλαμβάνουν κυρίως τις εμπορικές δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες δεν σχετίζονται με τη διεξαγωγή παιχνιδιών. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνουν:

- **Προμήθεια Πρωτοχρονιάτικου λαχείου (ή Ειδικό Κρατικό Λαχείο Κοινωνικής Αντίληψης):** το συγκεκριμένο Λαχείο εκδίδεται μια φορά το χρόνο από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε και η κλήρωση του πραγματοποιείται την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, ήτοι 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης τα καθαρά έσοδα από το συγκεκριμένο λαχείο αποδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο ενώ, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε δικαιούται μια διαχειριστική αμοιβή (προμήθεια) ίση με το 17% επί των μικτών εισπράξεων του συγκεκριμένου παιχνιδιού.
- **Έσοδα από την TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. που σχετίζονται με την πώληση προπληρωμένων καρτών σταθερής/κινητής τηλεφωνίας και χρήσης internet καθώς, και υπηρεσίες εξόφλησης λογαριασμών:**

(α) Κύριος υπόχρεος για την πώληση ηλεκτρονικών κωδικών στους τελικούς πελάτες: σ' αυτήν την κατηγορία συμβάσεων η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. αποκτά την κυριότητα των ηλεκτρονικών κωδικών και αναλαμβάνει τον κίνδυνο του αποθέματος. Ως έσοδα αναγνωρίζονται οι εισπράξεις από τους τελικούς πελάτες, τους χρήστες δηλαδή των καρτών.

(β) Διανομέας για την πώληση ηλεκτρονικών κωδικών στους τελικούς πελάτες: σ' αυτήν την κατηγορία συμβάσεων η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. δεν αποκτά την κυριότητα των ηλεκτρονικών κωδικών και ενεργεί ως διανομέας των προμηθευτών της. Το έσοδο που αναγνωρίζεται σ' αυτήν την περίπτωση είναι η προμήθεια που αναλογεί από την πώληση των κωδικών από τους προμηθευτές της στους τελικούς χρήστες.

(γ) Πληρωμές λογαριασμών: Η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ενεργεί ως ενδιάμεσος φορέας για την πληρωμή λογαριασμών μέσω ενός δικτύου συνεργατών για το οποίο λαμβάνει προμήθεια από τους τελικούς χρήστες της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

Ως έσοδο αναγνωρίζεται η προμήθεια μετά την πληρωμή του λογαριασμού από τον τελικό πελάτη.

- **Έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής και άλλες υπηρεσίες:** Για τις περισσότερες από τις λοιπές δραστηριότητες, τα έσοδα αναγνωρίζονται σε καθαρά ποσά όταν η υποχρέωση εκτέλεσης ικανοποιείται με τη μεταφορά των αγαθών ή υπηρεσιών στον τελικό πελάτη.

3.5. Έσοδα από τόκους

Αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.6. Έσοδα από μερίσματα

Αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.7. Έξοδα

Αναγνωρίζονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται επίσης σε δεδουλευμένη βάση.

3.8. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένες με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα καταλογισμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μειωμένο με τυχόν απομειώσεις. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Οικόπεδα	-
Κτίρια	10-20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	3-9 έτη
Μεταφορικά μέσα	6,5 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3-5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Πάγια αξίας έως € 1,5 αποσβένονται εντός της χρήσης.

3.9. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 4 χρόνια.

Δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη

Τα έργα έρευνας και ανάπτυξης διαφέρουν από άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία όσον αφορά την επιστημονική και τεχνική αβεβαιότητα. Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται προκειμένου να αποκτηθούν γνώσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε μελλοντικά οικονομικά οφέλη αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται και κανένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από έρευνα (ή ερευνητική φάση εσωτερικού έργου) αναγνωρίζεται.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης (ή της φάσης ανάπτυξης ενός εσωτερικού έργου) αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν πληρούνται όλα τα ακόλουθα:

- Τεχνική δυνατότητα υλοποίησης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί.
- Πρόθεση για ολοκλήρωση και χρήση ή πώληση του άυλου περιουσιακού στοιχείου.
- Δυνατότητα χρήσης ή πώλησης του άυλου περιουσιακού στοιχείου.
- Ικανότητα για απόδειξη πώς το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα αποφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- Επαρκείς τεχνικοί, οικονομικοί και άλλοι πόροι για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση ή πώληση του άυλου περιουσιακού στοιχείου.
- Ικανότητα αξιόπιστης μέτρησης των εξόδων που σχετίζονται με ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.

Το ποσό της αρχικής αναγνώρισης ενός εσωτερικά παραγόμενου άυλου περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνει τις συνολικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τότε που το άυλο περιουσιακό στοιχείο πληρούσε για πρώτη φορά τα ανωτέρω κριτήρια αναγνώρισης. Εάν δεν μπορεί να αναγνωριστεί

εσωτερικά δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο, οι δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο στην οποία πραγματοποιούνται.

Δικαιώματα

Τα αποκλειστικά δικαιώματα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος αγοράς και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος μειωμένο με τυχόν απομείωση της αξίας τους (βλέπε Σημείωση 3.11 για τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης). Το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας με κάθε πρόσφορο μέσο που παρέχεται από την τρέχουσα τεχνολογία, παιχνιδιών αριθμών, παιγνιομηχανημάτων, λαχείων, παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων και ιπποδρομιών, που παραχωρήθηκε σε εταιρείες του Ομίλου από το Ελληνικό Δημόσιο, λογιστικοποιείται στο κόστος όπως αυτό ορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές και αποσβένεται εντός της περιόδου που αφορά.

Επεκτάσεις σε υπάρχοντα αποκλειστικά δικαιώματα και νέες άδειες για διεξαγωγή νέων παιγνιομηχανημάτων σε αποκλειστική βάση, λογίζονται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια που αφορούν, με βάση τη σταθερή μέθοδο.

Η ωφέλιμη ζωή του αποκλειστικού δικαιώματος λειτουργίας των παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων και παιχνιδιών αριθμών ορίζεται σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης σε 20 χρόνια και η επέκταση αυτού σε 10, των παιγνιομηχανημάτων σε 18 χρόνια, των λαχείων σε 12 χρόνια και των ιπποδρομιών σε 20 χρόνια.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αξίας έως € 1,5 αποσβένονται εντός της χρήσης.

3.10. Υπεραξία

Η υπεραξία επιμετράται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη Σημείωση 3.1. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή πιο συχνά αν γεγονότα ή αλλαγές σε περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία πρέπει:

- (α) Να αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο στην οντότητα στην οποία παρακολουθείται η υπεραξία για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης και
- (β) Να μην είναι μεγαλύτερο από ένα λειτουργικό τομέα όπως ορίζεται στην παράγραφο 5 του ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς» πριν από τη συσσωμάτωση.

3.11. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Υπεραξία, οι ασώματες ακινητοποιήσεις που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και οι ασώματες ακινητοποιήσεις που δεν έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούνται δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα και αντικειμενικές ενδείξεις καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ η αξία χρήσης βασίζεται σε αποτίμηση της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, τα ασώματα και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται αυτόνομα, ενώ κάποια άλλα σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης σε συνενώσεις επιχειρήσεων, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωριστεί, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα από την επιχείρηση όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το υψηλότερο της εύλογης αξίας, που αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς μείον το κόστος πώλησης και την αξία χρήσης, βάσει εσωτερικής προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όσον αφορά την υπεραξία, η ζημία απομείωσης προσδιορίζεται με την εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που σχετίζονται με υπεραξία. Εάν η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης και της αναλογούσας υπεραξίας, υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, τότε αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης.

Η ζημιά απομείωσης χρεώνεται αρχικά στην Υπεραξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και στη συνέχεια αναλογικά σε όλα τα στοιχεία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Με εξαίρεση το λογαριασμό «Υπεραξία», όλα τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται σε επόμενες περιόδους, καθώς ενδείξεις που οδήγησαν σε αναγνώριση ζημιάς απομείωσης στο παρελθόν μπορεί να μην υφίστανται πλέον και επομένως πραγματοποιείται αναστροφή της αναγνωρισμένης απομείωσης στα αποτελέσματα.

3.12. Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση εάν μεταφέρει το δικαίωμα του ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος. Για τέτοιες συμβάσεις, το νέο πρότυπο απαιτεί από τον μισθωτή να αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρέωση μίσθωσης. Το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου αποσβένεται και η υποχρέωση δημιουργεί τόκους.

Η μόνη εξαίρεση που χρησιμοποιεί ο Όμιλος κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 είναι οι μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή μικρότερη, χωρίς επιλογές αγοράς.

Κατά την εκτίμηση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου λαμβάνεται πάντοτε υπόψη η αξία ενός νέου περιουσιακού στοιχείου.

Επιπλέον, ο Όμιλος δεν εφαρμόζει το ΔΠΧΠ 16 για μισθώσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, ο Όμιλος μετρά τις υποχρεώσεις μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων μισθωμάτων εκείνη την ημερομηνία. Οι πληρωμές μισθωμάτων προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το έμμεσο επιτόκιο της μίσθωσης ή, εάν το ποσοστό αυτό δεν είναι άμεσα προσδιορίσιμο, το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του στοιχείου που συμπεριλήφθηκε στη σύμβαση μίσθωσης. Γενικά, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του ως προεξοφλητικό επιτόκιο. Πρόκειται για το επιτόκιο που ο μισθωτής θα έπρεπε να καταβάλλει κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης για δάνειο παρόμοιας διάρκειας και με παρόμοια εξασφάλιση, για να αποκτήσει ένα περιουσιακό στοιχείο παρόμοιας αξίας με το δικαίωμα χρήσης σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον.

Οι ακόλουθες πληρωμές περιλαμβάνονται στην αποτίμηση της υποχρέωσης μίσθωσης:

- σταθερές πληρωμές (συμπεριλαμβανομένων των ουσιαδώς σταθερών πληρωμών), μείον τυχόν κίνητρα εισπρακτέα
- μεταβλητή πληρωμή μίσθωσης που βασίζεται σε δείκτη ή συντελεστή
- ποσά που αναμένεται να καταβληθούν από τον μισθωτή βάσει εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας
- τιμή εξάσκησης επιλογής αγοράς, εφόσον ο μισθωτής είναι εύλογα βέβαιος ότι θα ασκήσει το δικαίωμα αυτό, και
- καταβολή προστίμων για τη λήξη της μίσθωσης, εάν ο όρος της μίσθωσης αντανακλά αυτή τη δυνατότητα του μισθωτή.

Οι παραπάνω πληρωμές προεξοφλούνται για τη διάρκεια της μίσθωσης. Η διάρκεια μίσθωσης είναι η μη ακυρώσιμη περίοδος της μίσθωσης. Οποιοσδήποτε περίοδος που καλύπτονται από δικαιώματα προαίρεσως που κατέχει ο Όμιλος περιλαμβάνονται στην υποχρέωση μίσθωσης μόνο εάν είναι εύλογο ότι τα δικαιώματα προαίρεσης θα ασκηθούν. Επιπλέον, οι περίοδοι που καλύπτονται από την επιλογή λήξης της μίσθωσης που κατέχει ο Όμιλος συμπεριλαμβάνονται μόνο εάν ο Όμιλος είναι εύλογα βέβαιος ότι αυτές οι επιλογές δεν θα ασκηθούν.

Η υποχρέωση μίσθωσης αυξάνεται στη συνέχεια με το κόστος επιτοκίου της υποχρέωσης μίσθωσης και μειώνεται με την πληρωμή της μίσθωσης. Επαναμετράται εάν υπάρχει μια τροποποίηση που δεν λογίζεται ως ξεχωριστή μίσθωση, όταν υπάρχει μια μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν από μεταβολή δείκτη ή ποσοστού, μεταβολή στην εκτίμηση του ποσού που αναμένεται να καταβληθεί με εγγύηση υπολειμματικής αξίας καθώς και αλλαγές στην εκτίμηση του εάν μια επιλογή αγοράς ή παράτασης είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκηθεί ή μια λύση τερματισμού είναι εύλογα βέβαιο ότι δεν θα ασκηθεί.

Το δικαίωμα χρήσης χρησιμοποιηθέντων περιουσιακών στοιχείων αρχικά αποτιμάται στο κόστος που είναι το αρχικό ποσό της υποχρέωσης μίσθωσης προσαρμοσμένο για τυχόν πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης ή πριν από την ημερομηνία έναρξης, συν το αρχικό άμεσο κόστος και την εκτίμηση του κόστους αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή της αποκατάστασης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή του χώρου στον οποίο βρίσκεται, μείον τυχόν κίνητρα μίσθωσης που έλαβε. Τα δικαιώματα χρήσης αποτιμώνται στο κόστος μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης και διευθετούνται για ορισμένες αναπροσαρμογές της υποχρέωσης μίσθωσης. Αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της μικρότερης μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης. Εάν το κόστος των δικαιωμάτων χρήσης αντικατοπτρίζει ότι ο Όμιλος θα ασκήσει μια επιλογή αγοράς, τότε αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης, προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

3.13. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ταμειακά και λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα. Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως «SPPI» κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα περιουσιακά στοιχεία που διακρατώνται με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου, επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τα έσοδα από τόκους υπολογίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και αναγνωρίζονται στα Χρηματοοικονομικά έσοδα. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει κατά την από-αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα μαζί με τυχόν συναλλαγματικά κέρδη/ζημιές. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημίας έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημίας για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο

βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

3.14. Αποθέματα

Τα αποθέματα απεικονίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος καθορίζεται με βάση το μέσο ετήσιο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων, μειωμένη με το εκτιμώμενο κόστος για την ολοκλήρωση αυτών και το εκτιμώμενο για την πραγματοποίηση της πώλησης κόστος. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αύξησης της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας αποθεμάτων που έχουν απομειωθεί, η απομείωση αυτή αντλογίζεται.

3.15. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά σε τραπεζικούς λογαριασμούς και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και τις τραπεζικές καταθέσεις με χρονικό ορίζοντα τριών μηνών ή λιγότερο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις περιλαμβάνονται στα Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα επιπλέον περιλαμβάνονται ποσά από εταιρείες που επεξεργάζονται ηλεκτρονικές πληρωμές, καθώς η Διοίκηση κατέληξε στο ότι οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται τη στιγμή της συναλλαγής είναι επαρκείς για να πιστοποιήσουν ότι τα ποσά αυτά είναι άμεσα μετατρέψιμα σε ταμειακά διαθέσιμα και υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

3.16. Ίδια κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται από την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά υπέρ το άρτιο περιλαμβάνει όλα τα επιπρόσθετα ποσά που λήφθηκαν κατά την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Οι ίδιες μετοχές αφορούν μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες έχουν εκδοθεί και μεταγενέστερα έχουν επανακτηθεί από την Εταιρεία χωρίς να έχουν ακυρωθεί. Οι ίδιες μετοχές δε μειώνουν τον αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί αλλά μειώνουν τον αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κανένα κέρδος ή ζημία δεν αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης από την αγορά, πώληση, έκδοση ή διαγραφή ιδίων μετοχών.

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

3.17. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Ο φόρος της χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός από τους φόρους που σχετίζονται με κονδύλια που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης, βάσει των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων και συντελεστών φόρου, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Επιπλέον, περιλαμβάνονται τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Η διοίκηση περιοδικά προβαίνει σε εκτιμήσεις κατά την υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε περιπτώσεις που οι σχετικές φορολογικές διατάξεις επιδέχονται ερμηνείας και προβαίνει στο σχηματισμό προβλέψεων, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αναγνωρίζεται για όλες τις προσωρινές φορολογητέες διαφορές. Ωστόσο, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται σε σχέση με την Υπεραξία. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου ενεργητικού

ή παθητικού, σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνης της συνένωσης επιχειρήσεων, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογικά κέρδη και ζημιές. Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και κοινοπραξίες, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον. Επιπλέον, φορολογητέες ζημιές οι οποίες μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις όπως και τυχόν πιστωτικοί φόροι του Ομίλου εξετάζονται ως προς την αναγνώρισή τους ως αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, χωρίς προεξόφληση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως τμήμα των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με αλλαγές σε στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταλογισμένα απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και μειώνονται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ωφέλεια από τη χρήση μέρους ή του συνόλου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει προηγούμενη μη αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, στο βαθμό που γίνεται πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα επιτρέψουν την ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Η επιχείρηση πρέπει να συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αν και μόνο αν:

(α) η επιχείρηση έχει ένα νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και

(β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

Η επιχείρηση πρέπει να συμψηφίζει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αν και μόνο αν, η επιχείρηση:

(α) έχει ένα νόμιμο δικαίωμα να συμψηφίσει τα καταχωρημένα ποσά και

(β) προτίθεται είτε να εξοφλήσει/τακτοποιήσει το καθαρό υπόλοιπο, είτε να εισπράξει την απαίτηση και να εξοφλήσει την υποχρέωση συγχρόνως.

3.18. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανό να απαιτηθεί μια εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Στις περιπτώσεις όπου η χρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης. Ο συντελεστής προεξόφλησης αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς αναφορικά με τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και τους σχετιζόμενους με την υποχρέωση κινδύνους. Όταν χρησιμοποιείται προεξόφληση, το σωρευτικό ποσό της πρόβλεψης αυξάνεται κάθε περίοδο για να αποδώσει τη χρονική μεταβολή. Αυτό το ποσό αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και συγκεκριμένα στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έξοδα»..

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν τις τρέχουσες εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ή απομακρύνεται το ενδεχόμενο εκκαθάρισης της υποχρέωσης μέσω εκρών πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται.

Στις περιπτώσεις όπου η ενδεχόμενη εκροή πόρων ως αποτέλεσμα τρέχουσας υποχρέωσης δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα τότε καμία υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις εκτός και αν προέκυψαν από συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι απομακρυσμένη.

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.19. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και υπεραναλήψεις, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία

άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια χωρίζονται σε μακροπρόθεσμα, αν λήγουν σε περισσότερο από ένα έτος και σε βραχυπρόθεσμα αν λήγουν σε ένα έτος ή λιγότερο.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε κινδύνους επιτοκίων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία του παράγωγου αντισταθμιστικού μέσου ή της καθορισμένης μη παράγωγης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο βαθμό που η αντιστάθμιση είναι αποτελεσματική. Στο βαθμό που η αντιστάθμιση είναι αναποτελεσματική, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Εάν το μέσο αντιστάθμισης δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου, λήγει ή πωλείται, τερματίζεται ή ασκείται, τότε η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται μελλοντικά. Το σωρευτικό κέρδος ή ζημία που είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια παραμένει εκεί μέχρι να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη συναλλαγή. Όταν το αντισταθμιζόμενο στοιχείο είναι μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, το ποσό που αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν αναγνωρίζεται. Σε άλλες περιπτώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά την ίδια περίοδο που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το εισόδημα ή τη ζημία.

3.20. Κόστος παροχών αποχώρησης

Η μητρική εταιρεία, οι θυγατρικές της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και NEUROSOFT Α.Ε.

καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις πρακτικές του Ομίλου. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, καθώς και του κόστους παρελθόντων υπηρεσιών. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Τα έξοδα της υποχρέωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών των ασφαλισμένων. Τα έξοδα για προγράμματα καθορισμένων παροχών, όπως εκτιμώνται, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού. Επιπροσθέτως, βάσει των επιταγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταβάλλεται ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα. Δεν υπάρχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα παροχής κινήτρων

Η 20η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε., κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 109 του Νόμου 4548/2018 και την

Πολιτική Αποδοχών που εγκρίθηκε από την 19η Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας στις 22.05.2019, ενέκρινε ένα νέο Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Παροχής Κινήτρων με την καταβολή μέρους των Καθαρών Κερδών της Εταιρείας σε Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. και σε άλλα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη της Εταιρείας. Οι στόχοι σχετίζονται α. αποδοτικότητα της Εταιρείας βάσει προσαρμοσμένων Κερδών προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA) για την τριετή χρονική περίοδο 2020-2022 και β. με τη συνολική επιστροφή στους Μετόχους.

3.21. Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος αναγνωρίζει κτίρια ή τμήματα κτιρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία δεν χρησιμοποιεί για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Οι επενδύσεις αυτές, αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους. Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους. Έξοδα συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων.

3.22. Μερίσματα πληρωτέα

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους αναγνωρίζονται ως υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται προς διανομή από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.23. Αλλαγή λογιστικής πολιτικής

Η λογιστική πολιτική αναφορικά με το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» άλλαξε στην τρέχουσα χρήση. Από 01.01.2020, ο Όμιλος δεν κάνει χρήση της εξαίρεσης που προβλέπεται από το συγκεκριμένο πρότυπο αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας, περίπου € 4,5.

Από την προαναφερόμενη αλλαγή επηρεάστηκε μόνο η θυγατρική TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., η σωρευτική επίδραση όμως ήταν μη σημαντική και ως εκ τούτου ο Όμιλος έκρινε ότι δεν απαιτείται η σύνταξη αναθεωρημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (βλέπε Σημείωση 8).

4. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου κατά την 31.12.2020 έχει ως εξής:

Επωνυμία Εταιρείας	Ποσοστό Συμμετοχής	Έδρα	Μέθοδος Ενοποίησης	Κύρια Δραστηριότητα
ΟΠΑΠ Α.Ε.	Μητρική εταιρεία	Ελλάδα		Αριθμολαχεία και Στοιχήματα
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	83,5%	Ελλάδα	Πλήρης	Λαχεία
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	100%	Κύπρος	Πλήρης	Αριθμολαχεία
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	100%	Κύπρος	Πλήρης	Εταιρεία Στοιχημάτων
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	Κύπρος	Πλήρης	Εταιρεία Συμμετοχών
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	100%	Κύπρος	Πλήρης	Εταιρεία Συμμετοχών
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	100%	Ελλάδα	Πλήρης	Υπηρεσίες συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα - Πώληση άυλου χρόνου ομιλίας - Είσπραξη λογαριασμών
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	100%	Ελλάδα	Πλήρης	Αμοιβαίο Ιπποδρομιακό Στοιχείμα
TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	100%	Ελλάδα	Πλήρης	Ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος
NEUROSOFT Α.Ε.	67,72%	Ελλάδα	Πλήρης	Παροχή Λογισμικού
KAIZEN GAMING LIMITED (πρώην TCB HOLDINGS LTD)	36,75%	Μάλτα	Καθαρή Θέση	Εταιρεία συμμετοχών
ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	84,49%	Μάλτα	Πλήρης	Εταιρεία Στοιχημάτων

Στις 13.07.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε από την εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED (πρώην TCB HOLDINGS LTD) άμεσο μερίδιο 51% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) που διεξάγεται από την εταιρεία KAIZEN INTERNATIONAL GAMING LIMITED (πρώην GML INTERACTIVE LTD). Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω συναλλαγής, η συμμετοχή της KAIZEN GAMING LIMITED στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μειώθηκε από 100% σε 49%. Συνεπώς, το έμμεσο μερίδιο της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μέσω της συμμετοχής στη συγγενή KAIZEN GAMING LIMITED μειώθηκε από 36,7% σε 18,01%.

Στις 18.11.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε πρόσθετο έμμεσο μερίδιο 15,48% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω συναλλαγών, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD συμμετέχει συνδυαστικά 84,49% (άμεσα και έμμεσα) στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD δυνάμει της 08.11.2019 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών συμφώνησε με την ΟΠΑΠ Α.Ε. να προβεί στη μεταβίβαση προς την τελευταία του συνόλου των μετοχών κατείχε στην ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. έναντι τιμήματος € 10.411, υπό την (διαλυτική) αίρεση μη παρακώλυσης θέσης σε ισχύ της από 23.07.2019 Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Δεδομένου ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθμ. 1638/2020 απόφασή του έκρινε ότι η υπογραφή της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης από το ΤΑΙΠΕΔ δεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η σχετική αίρεση στη Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών αίρεση πληρώθηκε και ως εκ τούτου οι μετοχές επέστρεψαν στον αρχικό ιδιοκτήτη, δηλαδή την ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD.

Όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν την ίδια ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων με αυτή της Εταιρείας.

5. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα

Η ακόλουθη πληροφόρηση αναφέρεται στους τομείς που έχει αποφασίσει η Διοίκηση του Ομίλου ότι θέλει να παρακολουθεί διακριτά προκειμένου να λαμβάνει τις αποφάσεις της. Οι τομείς δραστηριότητας έχουν οριστεί με βάση τις συμβάσεις παραχώρησης που κατέχουν οι εταιρείες του Ομίλου καθώς τις λοιπές επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Οι 6 πρώτοι τομείς (Αριθμολαχεία, Παιχνίδια Στοιχηματισμού (επίγειο), Διαδικτυακό στοίχημα, Λοιπά διαδικτυακά παίγνια, Σκρατς & Λαχεία και VLTs) σχετίζονται με την παραγωγή και διάθεση παιχνιδιών τόσο από την Εταιρεία όσο και από τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στη Σημείωση 3.4.

Στον τομέα «Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών & Λοιπές Υπηρεσίες» συμπεριλαμβάνεται η επιχειρηματική δραστηριότητα των θυγατρικών TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (βλέπε Σημείωση 3.4).

Στον τομέα «Λοιπά» έχουν συγκεντρωθεί οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της ΟΠΑΠ Α.Ε. που δε σχετίζονται με παιχνίδια, οι δραστηριότητες της θυγατρικής NEUROSOFT Α.Ε. καθώς και των εταιρειών συμμετοχών του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της ΟΠΑΠ Α.Ε. που δε σχετίζονται με παιχνίδια συμπεριλαμβάνουν την πώληση καταστημάτων PLAY (Gaming Halls), τη διαμόρφωση του δικτύου της για την εγκατάσταση των VLTs καθώς επίσης, και λοιπές υποστηρικτικές υπηρεσίες προς το δίκτυο καταστημάτων. Τέλος, η δραστηριότητα της NEUROSOFT Α.Ε. περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων τεχνολογίας.

01.01-31.12.2020	Αριθμολαχεία	Παιχνίδια Στοιχηματισμού (επίγειο)	Διαδικτυακό στοίχημα	Λοιπά διαδικτυακά παίγνια	Σκρατς & Λαχεία	VLTs	Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών & Λοιπές Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	518.607	268.328	42.033	23.944	76.349	200.522	-	-	1.129.783
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	<u>(167.159)</u>	<u>(90.348)</u>	<u>(15.841)</u>	<u>(8.970)</u>	<u>(50.043)</u>	<u>(60.157)</u>	-	-	<u>(392.518)</u>
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	351.447	177.980	26.193	14.974	26.306	140.365	-	-	737.265
Προμήθειες πρακτόρων	(120.526)	(64.014)	(1.094)	(320)	(21.549)	(48.365)	-	-	(255.869)
Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	(533)	(12.175)	(6.299)	(4.050)	(5.174)	(32.002)	-	-	(60.233)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	5.989	4.854	141	44	788	2.308	84.600	25.086	123.811
Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030	24.875	17.590	-	-	-	-	-	-	42.465
Λοιπά λειτουργικά κόστη	-	-	-	-	-	-	(74.407)	(3.202)	(77.610)
Κέρδη από συγγενείς εταιρείες	-	-	<u>11.549</u>	<u>6.608</u>	-	-	-	-	<u>18.156</u>
	261.252	124.235	30.490	17.255	371	62.306	10.193	21.884	527.986
Λειτουργικά έξοδα	(101.422)	(55.892)	(10.506)	(5.848)	(24.812)	(37.544)	(10.255)	(21.393)	(267.673)
Κέρδος από επαναμέτρηση αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων	-	-	107.021	35.644	-	-	-	-	142.666
Αποσβέσεις & απομειώσεις	<u>(28.661)</u>	<u>(39.017)</u>	<u>(777)</u>	<u>(511)</u>	<u>(16.708)</u>	<u>(42.950)</u>	<u>(5.370)</u>	<u>(18.555)</u>	<u>(152.551)</u>
Λειτουργικό αποτέλεσμα	131.169	29.326	126.229	46.540	(41.149)	(18.188)	(5.433)	(18.065)	250.428

01.01-31.12.2019	Αριθμολαχεία	Παιχνίδια Στοιχηματισμού (επίγειο)	Διαδικτυακό στοίχημα	Σκρατς & Λαχεία	VLTs	Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών & Λοιπές Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	778.558	387.310	8.892	147.478	297.658	-	-	1.619.896
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	(257.704)	(132.846)	(3.112)	(50.758)	(89.297)	-	-	(533.718)
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	520.854	254.464	5.780	96.720	208.361	-	-	1.086.178
Προμήθειες πρακτόρων	(183.930)	(91.417)	(1.012)	(39.149)	(70.585)	-	(1.248)	(387.341)
Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	(111)	(15.906)	(2.083)	(12.843)	(45.795)	-	-	(76.738)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	-	1.404	-	61	-	94.642	53.254	149.361
Λοιπά λειτουργικά κόστη	-	-	-	-	-	(85.090)	(13.347)	(98.437)
Κέρδη από συγγενείς εταιρείες	-	-	<u>8.470</u>	-	-	-	-	<u>8.470</u>
	336.812	148.545	11.155	44.789	91.981	9.553	38.659	681.493
Λειτουργικά έξοδα	(115.064)	(59.979)	(1.400)	(14.715)	(41.004)	(10.603)	(26.148)	(268.914)
Αποσβέσεις & απομειώσεις	(24.836)	(21.481)	(304)	(16.807)	(41.653)	(301)	(10.933)	(116.315)
Λειτουργικό αποτέλεσμα	196.912	67.084	9.450	13.267	9.324	(1.351)	1.578	296.264

Από το ξέσπασμα του κορωνοϊού (COVID-19), τα καταστήματα ΟΠΑΠ στην Ελλάδα παρέμειναν κλειστά για 112 ημέρες, από 14.03.2020 έως 11.05.2020 και από 07.11.2020 έως 31.12.2020, ενώ τοπικά lockdown με αντίστοιχο κλείσιμο καταστημάτων είχαν επιβληθεί από τον Οκτώβριο. Στην Κύπρο, όλα τα καταστήματα ΟΠΑΠ παρέμειναν κλειστά για 68 ημέρες, από 16.03.2020 έως 23.05.2020, ενώ αναστάλη η λειτουργία των καταστημάτων ΟΠΑΠ στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου στην Κύπρο από τις 12.11.2020 έως τις 30.11.2020.

Όσον αφορά τα καταστήματα παιχνιομηχανημάτων PLAY, επαναλειτούργησαν στις 08.06.2020, μετά από 85 ημέρες και έκλεισαν εκ νέου για 54 ημέρες, από 07.11.2020 έως 31.12.2020.

Τέλος, η επανέναρξη της υποδρομιακής δραστηριότητας στο Μαρκόπουλο πραγματοποιήθηκε στις 15.06.2020, έπειτα από 94 ημέρες, και διακόπηκε εκ νέου για το διάστημα 07.11.2020 έως 31.12.2020.

Ως αποτέλεσμα, τα Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα έχουν επηρεαστεί αρνητικά.

Γεωγραφική πληροφόρηση

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Η Ελλάδα είναι η χώρα-έδρα της Εταιρείας, των θυγατρικών ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και NEUROSOFT Α.Ε.. Η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) δραστηριοποιείται επίσης σε Ελλάδα και Κύπρο με έδρα στη Μάλτα.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) και Λοιπά λειτουργικά έσοδα	1.171.055	82.538	1.253.593
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	671.638	65.627	737.265

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) και Λοιπά λειτουργικά έσοδα	1.672.827	96.430	1.769.257
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	1.007.916	78.262	1.086.178

	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
Σύνολο Ενεργητικού			
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020	2.204.271	115.935	2.320.206
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.000.066	237.066	2.237.131
Σύνολο Υποχρεώσεων			
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020	1.411.547	153.773	1.565.320
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019	1.439.277	25.963	1.465.239

6. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν λογισμικό, άδειες χρήσης, δικαιώματα παιχνιδιών και πελατειακές σχέσεις τα οποία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Κόστος ανάπτυξης	Πελατειακές σχέσεις	Λοιπά	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	42.871	1.067.320	5.503	7.165	60	1.122.920
Προσθήκες	24.441	-	1.041	-	-	25.482
Μειώσεις παγίων	(21)	-	-	-	-	(21)
Αναταξινόμηση κόστους	(24)	-	15	-	9	-
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(15.749)	(60.225)	(1.473)	(554)	-	(78.001)
Αναταξινόμηση αποσβέσεων	15	-	(15)	-	-	-
Μειώσεις αποσβέσεων	2	-	-	-	-	2
Απομείωση αξίας παγίου	-	(4.000)	(650)	-	-	(4.650)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	51.536	1.003.095	4.421	6.611	70	1.065.733
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	51.536	1.003.095	4.421	6.611	70	1.065.733
Προσθήκες	9.724	-	287	-	-	10.011
Απόκτηση μέσω συνένωσης επιχειρήσεων	1	-	-	-	-	1
Μειώσεις παγίων	(34)	-	-	-	-	(34)
Αναταξινόμηση κόστους	24	-	-	-	(24)	-
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(16.869)	(67.205)	(1.130)	(554)	-	(85.759)
Μειώσεις αποσβέσεων	3	-	-	-	-	3
Απομείωση αξίας παγίου	(3.735)	(4.855)	(1.138)	-	-	(9.727)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	40.650	931.035	2.440	6.057	45	980.228

ΟΜΙΛΟΣ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Κόστος ανάπτυξης	Πελατειακές σχέσεις	Λοιπά	Σύνολο
31.12.2019						
Αξία κτήσης	193.496	1.536.142	8.049	8.795	70	1.746.552
Σωρευμένες αποσβέσεις	(141.961)	(533.047)	(3.628)	(2.184)	-	(680.820)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	51.536	1.003.095	4.421	6.611	70	1.065.733
31.12.2020						
Κόστος κτήσης	199.247	1.531.517	7.198	8.795	45	1.746.803
Σωρευμένες αποσβέσεις	(158.596)	(600.482)	(4.758)	(2.738)	-	(766.575)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	40.650	931.035	2.440	6.057	45	980.228

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Λοιπά	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019				
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	41.580	931.039	60	972.679
Προσθήκες	18.206	-	-	18.206
Απόκτηση λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (κόστος)	484	230	-	714
Αναταξινόμηση	(9)	-	9	-
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(14.829)	(42.967)	-	(57.796)
Απόκτηση λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (σωρευμένες αποσβέσεις)	<u>(484)</u>	<u>(230)</u>	-	<u>(714)</u>
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	44.948	888.072	70	933.089
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020				
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	44.948	888.072	70	933.089
Προσθήκες	6.782	-	-	6.782
Αναταξινόμηση	24	-	(24)	-
Επιβάρυνση αποσβέσεων	<u>(15.526)</u>	<u>(50.036)</u>	-	<u>(65.563)</u>
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	36.228	838.036	45	874.308

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Λοιπά	Σύνολο
31.12.2019				
Αξία κτήσης	183.283	1.382.783	70	1.566.135
Σωρευμένες αποσβέσεις	<u>(138.335)</u>	<u>(494.711)</u>	-	<u>(633.046)</u>
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	44.948	888.072	70	933.089
31.12.2020				
Κόστος κτήσης	190.089	1.382.783	45	1.572.917
Σωρευμένες αποσβέσεις	<u>(153.861)</u>	<u>(544.747)</u>	-	<u>(698.608)</u>
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	36.228	838.036	45	874.308

Το υπόλοιπο έναρξης για τα «Δικαιώματα Παιχνιδιών» περιλαμβάνει ποσό ύψους € 300.000 το οποίο αποτελεί προπληρωμή της Εταιρείας έναντι της εισφοράς επί των καθαρών εσόδων προς το Ελληνικό Δημόσιο για την περίοδο από 12.10.2020 έως 12.10.2030. Η μελλοντική αξία της εν λόγω προπληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην από 2013 τροποποίηση της από 12.12.2011 πρόσθετης πράξης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ Α.Ε., ανέρχεται σε € 1.831.200. Το συνολικό ποσό της ασώματης ακινητοποίησης που αφορά επέκταση της άδειας μέχρι 12.20.2030 ανέρχεται σε € 375.000. Η άδεια αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 12.10.2020.

Οι προσθήκες του Ομίλου για την τρέχουσα χρήση περιλαμβάνουν κυρίως:

- Λογισμικό σχετικά με την εφαρμογή “Tora app” ύψους € 2.897,
- Αναβάθμιση λογισμικού σχετικά με την στοιχηματική πλατφόρμα ύψους € 1.447,
- Λογισμικό σχετικά με τα παιχνιομηχανήματα (VLTs) ύψους € 1.302,
- Λογισμικό σχετικά με την εφαρμογή “OPAPP” ύψους € 875,
- Λογισμικό, άδειες και αναβάθμιση διάφορων εφαρμογών, ιστότοπων, πλατφορμών, λογισμικό εικονικοποίησης, πρόγραμμα ψηφιακών υπογραφών κ.λ.π. ύψους € 2.620.
- Κεφαλαιοποίηση εξόδων μισθοδοσίας € 287 της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. για το σχεδιασμό και την παραγωγή λογισμικού για ίδια χρήση.

Οι προσθήκες του Ομίλου στη χρήση 2019 αφορούσαν κυρίως λογισμικό και άδειες σχετικά με την πλατφόρμα ramestoixima.gr € 9.300, λογισμικά για τα παιχνιομηχανήματα (VLTs) ποσού € 2.242, λογισμικό και άδειες σχετικά με τη λειτουργία της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. ύψους € 4.960 και λογισμικό και άδειες σχετικά με την πλατφόρμα LOTOS ύψους € 967. Επιπλέον, ποσό € 4.991 αφορούσε λογισμικό, άδειες και αναβάθμιση διάφορων εφαρμογών, ιστότοπων, πλατφορμών, πρόγραμμα ψηφιακών υπογραφών κ.λ.π. και τέλος, ποσό € 1.041 την κεφαλαιοποίηση εξόδων μισθοδοσίας της NEUROSOFT Α.Ε. και της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. για το σχεδιασμό και την παραγωγή λογισμικού.

Η απομείωση του λογισμικού και του κόστους ανάπτυξης ποσού € 4.873 αφορά κυρίως στην εφαρμογή της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., και συγκεκριμένα το “TORA app” ποσού € 4.611. Η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία σύνταξης των παρόντων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, αξιολόγησε η εφαρμογή “TORA app” δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθεί και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση της.

Η απομείωση αξίας των δικαιωμάτων παιχνιδιών, ποσού € 4.855 (2019: € 4.000), αφορά στην απομείωση της αξίας της εικοσαετούς άδειας δικαιώματος αποκλειστικής διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου υποδρομιακού στοιχήματος από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.. Σε συνέχεια των λειτουργικών προκλήσεων που αναδείχθηκαν από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19), υπήρχαν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία της άδειας παραχώρησης υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό και η Διοίκηση θεώρησε απαραίτητη τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης.

Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών ως τη λήξη της άδειας παραχώρησης (2035). Στον ανωτέρω υπολογισμό έχουν χρησιμοποιηθεί εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών). Αυτές οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές περιλαμβάνουν υποθέσεις σχετικά με το ρυθμό ανάπτυξης των καθαρών εσόδων από παιχνίδια (NGR), τα άμεσα κόστη και τα επιτόκια προεξόφλησης.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικές παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης:

- Σύνθετο ετήσιο ποσοστό αύξησης εσόδων (CAGR): 12,3%
- Περιθώριο κερδών προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (περιθώριο EBITDA) (στο NGR): -59.0% - 29.4%
- Επιτόκιο προεξόφλησης (WACC): 10,31%

Βάσει του ανωτέρω ελέγχου απομείωσης, το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίσθηκε σε € 22.359, ενώ η λογιστική αξία της άδειας και του δικαιώματος χρήσης τη στιγμή πριν τον έλεγχο απομείωσης ήταν € 13.409 και € 27.949, αντίστοιχα. Ο Όμιλος αναγνώρισε ζημία απομείωσης ποσού € 19.000, εκ των οποίων € 4.855 κατανεμήθηκε στην άδεια παραχώρησης και εμφανίζεται στην κατηγορία Δικαιώματα Παιχνιδιών, στη γραμμή Ανώματες Ακινήτοποιήσεις της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και € 14.145 στο Δικαίωμα Χρήσης της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης (βλέπε Σημείωση 8).

Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό της αξίας χρήσης ήταν χαμηλότερο κατά 0,25%, ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει απομείωση ποσού € 4.624 (έναντι € 4.855 που αναγνώρισε). Εάν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό της αξίας χρήσης ήταν υψηλότερο κατά 0,25%, ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει απομείωση ποσού € 5.080 (έναντι € 4.855 που αναγνώρισε).

Δεν υπάρχουν βάρη επί των ασώματων ακινήτοποιήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

7. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα	Κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019							
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	8.929	15.481	51.774	100	35.109	74	111.467
Προσθήκες	-	171	378	144	8.603	-	9.297
Μεταφορά κόστους σε επενδύσεις σε ακίνητα	(434)	(2.878)	-	-	-	-	(3.311)
Μεταφορά από ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	-	-	-	-	74	(74)	-
Μειώσεις παγίων	-	-	(13.249)	(193)	(16.740)	-	(30.182)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	-	(1.981)	(7.163)	(22)	(12.359)	-	(21.525)
Μεταφορά αποσβέσεων σε επενδύσεις σε ακίνητα	-	2.449	-	-	-	-	2.449
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	<u>13.245</u>	<u>143</u>	<u>16.727</u>	-	<u>30.115</u>
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	8.496	13.242	44.985	172	31.414	-	98.308
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020							
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	8.496	13.242	44.985	172	31.414	-	98.308
Προσθήκες	-	155	70	81	8.562	-	8.868
Μειώσεις παγίων	-	-	-	(17)	(357)	-	(374)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	-	(1.651)	(7.192)	(43)	(12.202)	-	(21.088)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	-	14	355	-	<u>369</u>
Απομείωση αξίας παγίου	-	-	<u>(460)</u>	-	-	-	<u>(460)</u>
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	8.496	11.746	37.403	207	27.772	-	85.623

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα	Κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
31.12.2019							
Αξία κτήσης	8.496	34.037	121.216	2.402	111.589	-	277.740
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	<u>(20.795)</u>	<u>(76.231)</u>	<u>(2.230)</u>	<u>(80.175)</u>	-	<u>(179.432)</u>
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	8.496	13.242	44.985	172	31.414	-	98.308
31.12.2020							
Κόστος κτήσης	8.496	34.193	120.826	2.466	119.794	-	285.774
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	<u>(22.446)</u>	<u>(83.422)</u>	<u>(2.259)</u>	<u>(92.023)</u>	-	<u>(200.151)</u>
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	8.496	11.746	37.403	207	27.772	-	85.623

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα	Κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	8.929	14.297	50.990	41	14.164	88.421
Προσθήκες	-	97	347	80	7.620	8.144
Μεταφορά σε επενδύσεις σε ακίνητα	(434)	(2.878)	-	-	-	(3.311)
Μειώσεις παγίων	-	-	(13.249)	(135)	(16.586)	(29.969)
Απόκτηση λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (κόστος)	-	-	-	1.701	37.194	38.894
Επιβάρυνση αποσβέσεων	-	(1.839)	(6.945)	(4)	(7.474)	(16.261)
Μεταφορά αποσβέσεων σε επενδύσεις σε ακίνητα	-	2.449	-	-	-	2.449
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	13.245	103	16.582	29.930
Απόκτηση λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (σωρευμένες αποσβέσεις)	-	-	-	(1.699)	(21.460)	(23.159)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	8.496	12.126	44.389	87	30.040	95.138
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	8.496	12.126	44.389	87	30.040	95.138
Προσθήκες	-	143	21	81	7.975	8.221
Μειώσεις παγίων	-	-	-	(15)	(82)	(97)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	-	(1.509)	(6.965)	(26)	(11.581)	(20.082)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	-	12	82	94
Απομείωση αξίας παγίου	-	-	(460)	-	-	(460)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	8.496	10.760	36.985	139	26.434	82.813

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα	Κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
31.12.2019						
Αξία κτήσης	8.496	32.445	120.015	2.274	98.855	262.085
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(20.319)	(75.626)	(2.187)	(68.815)	(166.947)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	8.496	12.127	44.389	87	30.040	95.138
31.12.2020						
Κόστος κτήσης	8.496	32.589	119.576	2.341	106.748	269.749
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(21.828)	(82.592)	(2.202)	(80.314)	(186.935)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	8.496	10.761	36.985	139	26.433	82.813

Οι προσθήκες του Ομίλου για τη χρήση 2020 στην κατηγορία «Λοιπός εξοπλισμός» περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- εξοπλισμός πρακτορείων ΟΠΑΠ ποσού € 6.833 (2019: € 3.460), εκ των οποίων τα € 4.027 αφορούν στο πρόγραμμα REX 2020,
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές (laptop & desktop) ποσού € 587,
- εξοπλισμό για παιγνιομηχανήματα (VLTs) και καταστήματα παιγνιομηχανημάτων (gaming halls) καθώς και έπιπλα ποσού € 225 (2019: € 1.226),
- εξοπλισμός πρακτορείων ΟΠΑΠ Κύπρου ποσού € 227.

Επί των ενσώματων ακινητοποιήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

8. Δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μισθώσεων

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Κτίρια	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019				
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 16 - Αξία κτήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	62.552	1.929	190	64.672
Προσθήκες	7.373	1.617	-	8.990
Τερματισμός συμβάσεων μίσθωσης	-	-	(181)	(181)
Λοιπές κινήσεις	(1.361)	(7)	-	(1.368)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(6.953)	(1.121)	(3)	(8.077)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	61.611	2.418	7	64.036
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020				
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	61.611	2.418	7	64.036
Προσθήκες	1.592	1.166	975	3.732
Τερματισμός συμβάσεων μίσθωσης κόστος	(2.549)	(43)	-	(2.591)
Λοιπές κινήσεις	(380)	(13)	-	(393)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(7.244)	(1.137)	(393)	(8.775)
Απομείωση αξίας παγίου	(14.145)	-	-	(14.145)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	38.885	2.391	588	41.864

ΟΜΙΛΟΣ	Κτίρια	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
31.12.2019				
Αξία κτήσης	68.565	3.539	9	72.114
Σωρευμένες αποσβέσεις	(6.953)	(1.121)	(3)	(8.077)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	61.611	2.418	7	64.036
31.12.2020				
Κόστος κτήσης	53.083	4.649	984	58.716
Σωρευμένες αποσβέσεις	(14.198)	(2.259)	(396)	(16.852)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	38.885	2.391	588	41.864

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κτίρια	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019				
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 16 - Αξία κτήσης (1 Ιανουαρίου 2019)	29.591	1.363	181	31.135
Προσθήκες	7.363	1.316	-	8.679
Τερματισμός συμβάσεων μίσθωσης	-	-	(181)	(181)
Λοιπές κινήσεις	(1.377)	(31)	-	(1.408)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.771)	(827)	-	(5.598)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2019)	30.806	1.822	-	32.627
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020				
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης (1 Ιανουαρίου 2020)	30.806	1.822	-	32.627
Προσθήκες	1.698	877	-	2.575
Τερματισμός συμβάσεων μίσθωσης	(2.458)	(11)	-	(2.470)
Λοιπές κινήσεις	(422)	-	-	(422)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(5.305)	(850)	-	(6.155)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο (31 Δεκεμβρίου 2020)	24.318	1.838	-	26.155

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κτίρια	Οχήματα	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
31.12.2019				
Κόστος κτήσης	35.577	2.648	-	38.225
Σωρευμένες αποσβέσεις	(4.771)	(827)	-	(5.598)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2019	30.806	1.822	-	32.627
31.12.2020				
Κόστος κτήσης	34.394	3.514	-	37.908
Σωρευμένες αποσβέσεις	(10.076)	(1.677)	-	(11.753)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2020	24.318	1.838	-	26.155

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης του Ομίλου στην κατηγορία «Κτίρια» περιλαμβάνουν κυρίως το πάρκο στο Μαρκόπουλο από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε, με αναπόσβεστη αξία € 13.804 (2019: € 29.560) και τα καταστήματα παιχνιομηχανημάτων PLAY με αναπόσβεστη αξία € 22.703 (2019: € 29.691).

Η απομείωση αξίας € 14.145 που περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Κτίρια» του Ομίλου προέρχεται από την αποτίμηση της άδειας παραχώρησης της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., βάσει της οποίας η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Συνεπώς, αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης συνολικού ποσού € 19.000, εκ των οποίων € 4.855 κατανεμήθηκε στην άδεια παραχώρησης (βλέπε Σημείωση 6) και € 14.145 στο δικαίωμα χρήσης.

Βάσει του ανωτέρω ελέγχου απομείωσης, εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό της αξίας χρήσης ήταν χαμηλότερο κατά 0,25%, ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει απομείωση ποσού € 13.773 (έναντι € 14.145 που αναγνώρισε). Εάν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό της αξίας χρήσης ήταν υψηλότερο κατά 0,25%, ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει απομείωση ποσού € 14.508 (έναντι € 14.145 που αναγνώρισε).

Ο τερματισμός συμβάσεων μίσθωσης στην κατηγορία «Κτίρια» αφορά κυρίως πρόωρο τερματισμό συμβάσεων για καταστήματα παιχνιομηχανημάτων PLAY.

Η ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης περιλαμβάνει τα παρακάτω ποσά που σχετίζονται με υποχρεώσεις από μισθώσεις:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	50.112	57.649	22.011	27.663
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	<u>7.631</u>	<u>7.130</u>	<u>5.068</u>	<u>5.157</u>
Σύνολο	57.743	64.779	27.079	32.820

Ύστερα από αποφάσεις της Ελληνικής και Κυπριακής κυβέρνησης, ανεστάλη η λειτουργία όλων των καταστημάτων ΟΠΑΠ στην Ελλάδα για 112 ημέρες, από 14.03.2020 έως 11.05.2020 και από 07.11.2020 έως 31.12.2020, των καταστημάτων παιχνιομηχανημάτων PLAY για 140 ημέρες από 14.03.2020 έως 08.06.2020 και από 07.11.2020 έως 31.12.2020, ενώ τα καταστήματα στην Κύπρο παρέμειναν κλειστά για 68 ημέρες, από 16.03.2020 έως 23.05.2020, ενώ ανεστάλη η λειτουργία των καταστημάτων ΟΠΑΠ στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου στην Κύπρο από τις 12.11.2020 έως τις 30.11.2020. Τέλος, η επανέναρξη της υποδρομιακής δραστηριότητας στο Μαρκόπουλο πραγματοποιήθηκε στις 15.06.2020, έπειτα από 94 ημέρες, και διακόπηκε εκ νέου για το διάστημα 07.11.2020 έως 31.12.2020.

Βάσει της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου 20.03.2020/2020 της Ελληνικής Κυβέρνησης, επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό (COVID-19), απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2020.

Οι ανωτέρω μειωμένες καταβολές κατά 40% που προσφέρθηκαν στους μισθωτές όπως επίσης και επιπλέον εκπτώσεις, οι οποίες δόθηκαν βάσει όρων στις συμβάσεις μίσθωσης, έχουν λογιστικοποιηθεί ως αρνητικές μεταβλητές πληρωμές μη εξαρτώμενες από δείκτη ή επιτόκιο και όχι ως τροποποιήσεις των μισθώσεων. Η συνολική επίδραση για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται σε € 1.829 και € 839, αντίστοιχα, και έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Το συνολικό κόστος των μισθώσεων που έχουν εξαιρεθεί από το ΔΠΧΑ 16 και καταχωρήθηκαν στη γραμμή «Άλλα λειτουργικά έξοδα» (βλέπε Σημείωση 38) της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	109	459	63	176
Μισθώσεις χαμηλής αξίας	-	715	-	-
Μη σταθερά μισθώματα	<u>962</u>	<u>968</u>	<u>499</u>	<u>746</u>
Σύνολο	1.070	2.142	561	922

Την 01.01.2020, ο Όμιλος αποφάσισε την αλλαγή λογιστικής πολιτικής για τις εξαιρέσεις στην εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 και πλέον αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μισθώσεων για περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας (μικρότερα από € 4,5). Η σωρευτική επίδραση της ανωτέρω αλλαγής από 01.01.2020 ήταν μη σημαντική και ως εκ τούτου ο Όμιλος έκρινε ότι δεν απαιτείται η σύνταξη αναθεωρημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (βλέπε Σημείωση 3.23).

Οι συνολικές πληρωμές κεφαλαίου και τόκων για τις υποχρεώσεις μισθώσεων ανέρχονται σε € 8.068 (2019: € 9.681) για τον Όμιλο και € 5.476 (2019: € 6.478) για την Εταιρεία, αντίστοιχα.

Έσοδα από υπενοικιάσεις που αφορούν υπενοικιάσεις καταστημάτων παιχνιομηχανημάτων PLAY συμπεριλαμβάνονται στη γραμμή «Λοιπά λειτουργικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλέπε Σημείωση 33) και ισούνται στις 31.12.2020 με € 3.191 (2019: € 3.824) τόσο για τον Όμιλο όσο και για την Εταιρεία.

9. Επενδύσεις σε ακίνητα

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 40 οι Επενδύσεις σε Ακίνητα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.703	903	1.703	903
Μεταφορά από ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	862	-	862
Αποσβέσεις περιόδου	(97)	(62)	(97)	(62)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.606	1.703	1.606	1.703

Το έσοδο που έλαβε η Εταιρεία από την εκμίσθωση των ακινήτων, ανήλθε σε € 272 για τη χρήση 2020 (2019: € 262).

Η ωφέλιμη ζωή των κτιρίων εκτιμάται περίπου σε 20 έτη και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εταιρείας η τρέχουσα αξία των ακινήτων δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αναπόσβεστη αξία τους.

Επί των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου και της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

10. Υπεραξία

Η υπεραξία, η οποία προκύπτει κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων που προέρχονται από εξαγορά, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2020	31.12.2019
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	8.435	8.435
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	4.249	5.749
NEUROSOFT Α.Ε.	5.215	16.092
ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	<u>465.947</u>	-
Σύνολο	483.846	30.275

Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης από τη Διοίκηση στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου. Για το λόγο αυτό, η Διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

Το ανακτήσιμο ποσό για τις θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ SPORTS LTD, TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και NEUROSOFT Α.Ε. προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στα εγκεκριμένα από τη διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια μέχρι πέντε έτη και οι οποίες προβλήθηκαν στη συνέχεια στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης από τους ανεξάρτητους εκτιμητές ήταν οι εξής.:

ΟΠΑΠ SPORTS LTD

Παραδοχές μελέτης απομείωσης	31.12.2020	31.12.2019
Επιτόκιο προεξόφλησης (WACC)	9,16%	8,70%
Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	2,00%	2,00%
Περίοδος καθαρών ταμειακών ροών	5 χρόνια	5 χρόνια

Από τον έλεγχο ευαισθησίας που έγινε σχετικά με τις άνω παραδοχές και ιδιαίτερα την αύξηση ή μείωση κατά 0.25% στο προεξοφλητικό επιτόκιο (WACC) καθώς και στο ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές των ταμειακών ροών, δεν προέκυψαν αποκλίσεις που θα απαιτούσαν τη μεταβολή της λογιστικής αξίας της υπεραξίας της ΟΠΑΠ SPORTS LTD.

TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Παραδοχές μελέτης απομείωσης	31.12.2020	31.12.2019
Επιτόκιο προεξόφλησης (WACC)	9,50%	10,47%
Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	2,00%	2,00%
Περίοδος καθαρών ταμειακών ροών	5 χρόνια	5 χρόνια

Κατά τη διάρκεια της περιόδου από 01.01.2020 έως 31.12.2020, η TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. συνεισέφερε στον Όμιλο κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA) € 1.117 (2019: € 697) και κέρδη προ φόρων € 317 (2019: € 323).

Σε συνέχεια των λειτουργικών προκλήσεων που αναδείχθηκαν από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19), υπήρχαν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία της εταιρείας υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό και η Διοίκηση θεώρησε απαραίτητη τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης.

Το ανακτήσιμο ποσό της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία) προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις ταμειακών ροών βάσει των εγκεκριμένων από τη Διοίκηση εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα πέντε έτη. Για την προβολή των ταμειακών ροών για το διάστημα πέραν της πενταετίας, χρησιμοποιήθηκε ως υπόθεση δείκτης ανάπτυξης στο διηνεκές 2% και περιθώριο EBITDA στο διηνεκές 1,01%. Επιπλέον, στις υποθέσεις περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, αποσβέσεις ίσες με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και μηδενική μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης.

Οι προϋπολογισμένες πωλήσεις υπολογίστηκαν με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς και της εταιρείας και το 2025 αναμένεται να ανέλθουν σε € 95.662. Το προϋπολογισμένο EBITDA υπολογίστηκε με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών,

προσαρμοσμένα προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες μεταβολές λειτουργικής κερδοφορίας.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικές παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών:

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές: 2,0%
- Περιθώριο κερδών προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (περιθώριο EBITDA): 0,8% - 1,3%
- Επιτόκιο προεξόφλησης (WACC): 9,50%
- Σύνθετο ετήσιο ποσοστό αύξησης (CAGR): 5%

Από τον ανωτέρω έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε, το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ προσδιορίστηκε σε € 6.810, ποσό μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία της εταιρείας τη στιγμή της αποτίμησης. Απομείωση ποσού € 1.500 κατανεμήθηκε στην υπεραξία και δεν απομειώθηκε καμία άλλη κατηγορία περιουσιακών στοιχείων της ΜΔΤΡ.

Η ζημία απομείωσης ποσού € 1.500 (2019: € 0) περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Το ποσό της απομείωσης που προσδιορίστηκε από τη μέθοδο της αξίας χρήσης κυμαίνεται μεταξύ € 1.432 και € 1.994, ανάλογα με το επιτόκιο προεξόφλησης +/- 0,25%.

NEUROSOFT A.E.

Η κίνηση της υπεραξίας της NEUROSOFT A.E. έχει ως εξής:

Υπεραξία NEUROSOFT A.E.	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	16.092	20.092
Εξαγορά DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC	123	-
Ζημία απομείωσης	(11.000)	(4.000)
Υπόλοιπο λήξης	5.215	16.092

Στις 31.03.2020, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής της NEUROSOFT A.E., ολοκλήρωσε την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC. Η DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC δραστηριοποιείται στον τομέα της ασφάλειας του κυβερνοχώρου και των συμβουλευτικών υπηρεσιών ICT συστημάτων σε Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική.

Το 2019, η NEUROSOFT A.E. υπέγραψε Συμφωνία Αγοράς Μετοχών, βάσει της οποίας η τιμή αγοράς συμφωνήθηκε στο συνολικό ανώτατο ποσό € 250, υποκείμενο στην επίτευξη των στόχων επί των

πωλήσεων της DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC. Ποσό € 50 καταβλήθηκε στους μετόχους της DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC εντός του 2019 και € 46 το Δεκέμβριο του 2020.

Η προκύπτουσα υπεραξία από την εξαγορά της DAEDALUS TECHNOLOGIES FZC έχει αναγνωρισθεί ως ακολούθως:

Καθαρή Θέση (100%)	(28)
Τίμημα κατά την ολοκλήρωση	<u>96</u>
Υπεραξία	123

Κατά τη διάρκεια της περιόδου από 01.01.2020 έως 31.12.2020, η NEUROSOFTE A.E. συνεισέφερε στον Όμιλο ζημίες προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA) € 942 (2019: ζημίες € 625) και ζημίες προ φόρων € 2.893 (2019: € 2.938).

Λόγω των ανωτέρω χρηματοοικονομικών και λειτουργικών επιδόσεων της NEUROSOFTE A.E., διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης λαμβάνοντας υπόψη τις ενδείξεις ότι η λογιστική αξία της εταιρείας υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό.

Το ανακτήσιμο ποσό της NEUROSOFTE A.E. (μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) στην οποία έχει καταμετρηθεί η υπεραξία) προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις ταμειακών ροών βάσει των εγκεκριμένων από τη Διοίκηση εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα πέντε έτη (2021-2025). Για την προβολή των ταμειακών ροών για το διάστημα πέραν της πενταετίας, χρησιμοποιήθηκε ως υπόθεση δείκτης ανάπτυξης 2,5% και περιθώριο EBITDA στο διηνεκές 9,4%. Επιπλέον, στις υποθέσεις περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, αποσβέσεις ίσες με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και μηδενική μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης.

Οι προϋπολογισμένες πωλήσεις υπολογίστηκαν με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς και της εταιρείας και το 2025 αναμένεται να ανέλθουν σε € 22.550. Το προϋπολογισμένο EBITDA υπολογίστηκε με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένα προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες μεταβολές λειτουργικής κερδοφορίας.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικές παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών:

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές: 2,5%
- Περιθώριο κερδών προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (περιθώριο EBITDA): 1,0% - 9,4%
- Επιτόκιο προεξόφλησης (WACC): 8,39%
- Σύνθετο ετήσιο ποσοστό αύξησης (CAGR): 8,7%

Από τον ανωτέρω έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε, το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ προσδιορίστηκε σε € 10.552, ποσό μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία της εταιρείας τη στιγμή της αποτίμησης. Απομείωση ποσού € 11.000 κατανεμήθηκε στην υπεραξία και δεν απομειώθηκε καμία άλλη κατηγορία περιουσιακών στοιχείων της ΜΔΤΡ. Η ζημιά απομείωσης ποσού € 11.000 (2019: € 4.000) περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Πραγματοποιήθηκε ανάλυση ευαισθησίας για τις βασικές υποθέσεις του μοντέλου (προεξοφλητικό επιτόκιο και ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές) ώστε να εξεταστεί το περιθώριο αξίας.

Εάν ο ρυθμός ανάπτυξης των μελλοντικών ελεύθερων ταμειακών ροών της NEUROSOFT Α.Ε. ο οποίος χρησιμοποιήθηκε στη μελέτη απομείωσης ήταν χαμηλότερος κατά 0,25%, δηλαδή 2,25%, με όλες τις άλλες μεταβλητές να διατηρούνται σταθερές, η ανακτήσιμη αξία της ΜΔΤΡ θα ήταν χαμηλότερη και συγκεκριμένα ποσού € 10.172, ενώ, εάν ο ρυθμός ανάπτυξης των μελλοντικών ελεύθερων ταμειακών ροών ήταν υψηλότερος κατά 0,25%, δηλαδή 2,75%, με όλες τις άλλες μεταβλητές να διατηρούνται σταθερές, η ανακτήσιμη αξία της ΜΔΤΡ θα ήταν € 10.966.

Επιπλέον, εάν το μελλοντικό WACC ήταν υψηλότερο κατά 0,25%, δηλαδή 8,64%, με όλες τις άλλες μεταβλητές να διατηρούνται σταθερές, η ανακτήσιμη αξία της ΜΔΤΡ θα ήταν € 10.083. ενώ, εάν το μελλοντικό WACC ήταν χαμηλότερο κατά 0,25%, δηλαδή 8,14%, με όλες τις άλλες μεταβλητές να διατηρούνται σταθερές, η ανακτήσιμη αξία της ΜΔΤΡ θα ήταν € 11.063.

ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)

Στις 18.12.2018 η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ολοκλήρωσε την εξαγορά ποσοστού 36,75% στη μητρική εταιρεία της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), KAIZEN GAMING LIMITED.

Στις 13.07.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε από την εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED άμεσο μερίδιο 51% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) που διεξάγεται από την εταιρεία KAIZEN INTERNATIONAL GAMING LIMITED.

Στις 18.11.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε πρόσθετο έμμεσο μερίδιο 15,49% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω συναλλαγών, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD συμμετέχει συνδυαστικά με 84,49% (άμεσα και έμμεσα) στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Όπως αναλύεται στη Σημείωση 12, η ημερομηνία εξαγοράς για σκοπούς ενοποίησης της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) είναι η 01.12.2020.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου από 01.12.2020 έως 31.12.2020, η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) συνεισέφερε στον Όμιλο Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR) € 40.187 και κέρδη προ φόρων € 10.016.

Παρακάτω παρατίθενται λεπτομέρειες για το τίμημα εξαγοράς, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά την εξαγορά και την υπεραξία που προέκυψε.

Τμήμα εξαγοράς

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η αρχική εκτίμηση του τιμήματος για το συνολικό 66,49% (51% και 15,49%) που αποκτήθηκε εντός του 2020 κατά την ημερομηνία εξαγοράς (01.12.2020):

Τμήμα εξαγοράς για το 66,49% των μετοχών	
Καταβληθέν τίμημα	154.735
Μη καταβεβλημένη υποχρέωση (premium)	14.615
Ενδεχόμενο τίμημα	<u>113.679</u>
Συνολικό τίμημα εξαγοράς	283.028

Σε περίπτωση επίτευξης συγκεκριμένων στόχων κερδών προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA) από τη θυγατρική για τα έτη 2020 και 2021, αναμένεται να καταβληθεί πρόσθετο τίμημα σε μετρητά στις 30.06.2021 και 30.06.2022.

Η εύλογη αξία του πρόσθετου τιμήματος ποσού € 113.679 εκτιμήθηκε υπολογίζοντας την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών χρηματοροών. Για τον υπολογισμό αυτό, χρησιμοποιήθηκε ως επιτόκιο προεξόφλησης (2,7%) το μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού της Εταιρείας.

Κόστη σχετικά με την εξαγορά

Τα σχετικά κόστη είναι ασήμαντα και περιλαμβάνονται στα «Άλλα λειτουργικά έξοδα» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά την εξαγορά

Η οριστικοποίηση της διαδικασίας επιμερισμού του τιμήματος απόκτησης (Purchase Price Allocation) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» θα ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία απόκτησης. Συνεπώς, οι προσωρινές εύλογες αξίες των στοιχείων του ενεργητικού που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν την 01.12.2020 έχουν ως εξής:

Ασώματες ακινητοποιήσεις	1
Εμπορικές απαιτήσεις	1.008
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.970
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	64.562
Εμπορικές υποχρεώσεις	(17.668)
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	(10.339)
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>(19.198)</u>
Καθαρά στοιχεία του ενεργητικού που αποκτήθηκαν	20.338

Οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν ή θα χρησιμοποιηθούν για την αποτίμηση σε εύλογη αξία των εξαγορασμένων σημαντικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

Υπεραξία

Η προκύπτουσα υπεραξία από την εξαγορά της STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) έχει αναγνωρισθεί σε προσωρινή βάση ως ακολούθως:

Τίμημα εξαγοράς για το 66,49% των μετοχών	283.028
Κέρδος από συγγενή εταιρεία για το 51% των μετοχών για την περίοδο 01.07.2020-30.11.2020 (Σημ.12)	7.300
Εύλογη αξία προϋπάρχοντος μεριδίου (36,75%)	192.803
Μη ελέγχουσα συμμετοχή (15,51%)	3.154
Καθαρά στοιχεία του ενεργητικού που αποκτήθηκαν	<u>(20.338)</u>
Υπεραξία	465.947

Η λογιστική αξία του προϋπάρχοντος μεριδίου στη συγγενή εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED, που αποκτήθηκε το 2018 για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), ανέρχονταν σε € 50.137 στις 30.11.2020 (βλέπε Σημείωση 12), ενώ η εύλογη αξία του μεριδίου αυτού υπολογίστηκε σε € 192.803. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», το κέρδος που προέκυψε από την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας του προϋπάρχοντος μεριδίου στη συγγενή εταιρεία είναι € 142.666 και περιλαμβάνεται στο «Κέρδος από επαναμέτρηση αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Η οριστικοποίηση του ύψους της προκύπτουσας υπεραξίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς της STOIXIMAN (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

11. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Οι θυγατρικές της Εταιρείας που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της είναι οι εξής:

Ενοποιημένη θυγατρική	% Άμεσης Συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	31.12.2020	31.12.2019
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	100%	Κύπρος	1.704	1.704
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	Κύπρος	4.673	10.173
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	100%	Κύπρος	9.650	9.650
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	100%	Ελλάδα	-	2.075
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	100%	Κύπρος	<u>409.385</u>	<u>339.385</u>
ΣΥΝΟΛΟ			425.412	362.987

Στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης.

Η κίνηση των συμμετοχών σε θυγατρικές έχει ως εξής:

	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	362.987	270.725
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	70.000	123.000
Αγορά θυγατρικής ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	-	10.411
Πώληση θυγατρικής ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	(10.411)	-
Ζημίες απομείωσης	(5.500)	(8.336)
Κέρδος από πώληση ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	8.336	-
Απορρόφηση θυγατρικής ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	-	<u>(32.813)</u>
Υπόλοιπο λήξης	425.412	362.987

Στις 23.04.2020 πραγματοποιήθηκε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 70.000 της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD.

Επιπλέον, η Εταιρεία προέβη στην απομείωση της συμμετοχής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD κατά € 5.500.

Βάσει των υπολογισμών για την αξία χρήσης της NEUROSOFT Α.Ε. και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, η Διοίκηση υπολόγισε την ανακτήσιμη αξία της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD. Σημειώνεται ότι η τελευταία είναι 100% θυγατρική της ΟΠΑΠ Α.Ε. και επιπλέον κατέχει το 25,02% του μετοχικού κεφαλαίου της NEUROSOFT Α.Ε.. Η λογιστική αξία της συμμετοχής ήταν € 10.173, ενώ το ανακτήσιμο ποσό υπολογίστηκε σε € 4.673. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και οι υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι ίδιες με τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας της NEUROSOFT Α.Ε. και η ανακτήσιμη αξία κυμαίνεται μεταξύ € 4.577 και € 4.939, ανάλογα με το επιτόκιο προεξόφλησης +/- 0,25%.

Η ανωτέρω απόφαση της Διοίκησης συνδέεται με την απομείωση της υπεραξίας της NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 11.000 (βλέπε Σημείωση 10).

Η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD δυνάμει της 08.11.2019 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών συμφώνησε με την ΟΠΑΠ Α.Ε. να προβεί στη μεταβίβαση προς την τελευταία του συνόλου των μετοχών κατείχε στην ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. έναντι τιμήματος € 10.411, υπό την (διαλυτική) αίρεση μη παρακώλυσης θέσης σε ισχύ της από 23.07.2019 Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Δεδομένου ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθμ. 1638/2020 απόφασή του έκρινε ότι η υπογραφή της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης από το ΤΑΙΠΕΔ δεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η σχετική αίρεση στη Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών αίρεση πληρώθηκε και ως εκ τούτου οι μετοχές επέστρεψαν στον αρχικό ιδιοκτήτη, δηλαδή την ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD. Ως αποτέλεσμα, στις 31.12.2020, η Εταιρεία αναγνώρισε κέρδος από την πώλησης της θυγατρικής ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ποσού € 8.336, το οποίο περιλαμβάνεται στη γραμμή «Λοιπά λειτουργικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

12. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες αναλύονται ως εξής:

	31.12.2020	31.12.2019
KAIZEN GAMING LIMITED	8.079	54.158
ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	-	-
Σύνολο	8.079	54.158

Η ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων των συγγενών εταιρειών οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν διαφέρουν από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Στις 18.12.2018 η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD Α.Ε. ολοκλήρωσε την εξαγορά ποσοστού 36,75% στη μητρική εταιρεία του Ομίλου KAIZEN, TCB HOLDINGS LTD, έναντι συνολικού τιμήματος € 50.000. Συνεπώς, από το Δεκέμβριο 2018, η τελευταία θεωρείται συγγενής για τον Όμιλο ΟΠΑΠ.

Στις 13.07.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε από την εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED άμεσο μερίδιο 51% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), έναντι συνολικού καθαρού ανταλλάγματος ποσού € 92.103. Επιπρόσθετα, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD θα καταβάλλει για τα έτη 2020 και 2021 πρόσθετο τίμημα (earnouts), υπό τον όρο επίτευξης των κριτηρίων απόδοσης που έχουν οριστεί για την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Τέλος, ένα πρόσθετο premium ποσού € 30.000 έχει συμφωνηθεί μεταξύ των ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD και KAIZEN GAMING LIMITED, εκ των

οποίων ποσό € 14.988 έχει ήδη καταβληθεί και το προεξοφλημένο μη καταβεβλημένο ποσό ανέρχεται σε € 14.615 (βλέπε Σημείωση 28).

Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω συναλλαγής, η συμμετοχή της KAIZEN GAMING LIMITED στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μειώθηκε από 100% σε 49%. Συνεπώς, το έμμεσο μερίδιο της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μέσω της συμμετοχής στη συγγενή KAIZEN GAMING LIMITED μειώθηκε από 36,7% σε 18,01%, ενώ το συνολικό μερίδιο (άμεσο και έμμεσο) ανήλθε σε 69,01% (51% και 18,01%).

Στις 18.11.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD προέβη στην απόκτηση πρόσθετου έμμεσου μεριδίου 15,49% στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) έναντι συνολικού ανταλλάγματος € 47.644. Επιπρόσθετα, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD θα καταβάλλει για τα έτη 2020 και 2021 πρόσθετο τίμημα (earnouts), υπό τον όρο επίτευξης των κριτηρίων απόδοσης που έχουν οριστεί για την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Με την ολοκλήρωση της απόκτησης του πρόσθετου 15,49%, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD απέκτησε έλεγχο επί της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) στις 18.11.2020.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω συναλλαγών, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD συμμετέχει συνδυαστικά 84,49% (άμεσα και έμμεσα) στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Η συμφωνία μεταξύ μετόχων της KAIZEN GAMING LIMITED ορίζει ότι η ημερομηνία απόκτησης του 51% είναι η 01.07.2020 και η ημερομηνία απόκτησης του πρόσθετου 15,49% είναι η 01.12.2020. Βάσει των ανωτέρω, η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) ενοποιήθηκε με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης για την περίοδο 01.07.2020 – 30.11.2020 και με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης για το διάστημα 01.12.2020 – 31.12.2020.

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στη συνεισφορά των ανωτέρω συγγενών εταιρειών στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου, έκρινε ότι είναι ουσιώδης και γι' αυτό το λόγο γνωστοποιεί τα ποσοστά του ως ακολούθως:

KAIZEN GAMING LIMITED

Συνοπτική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	31.12.2020	31.12.2019
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	32.127	46.226
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	<u>12.844</u>	<u>24.245</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	44.971	70.471
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	26.009	20.755
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (εξαιρουμένου εμπορικών υποχρεώσεων)	673	637
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>32.604</u>	<u>51.398</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	33.277	52.035
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (εξαιρουμένου εμπορικών υποχρεώσεων)	2.272	2.129
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>1.929</u>	<u>1.448</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	4.201	3.577
Ίδια κεφάλαια	33.502	35.614

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	320.622	245.132
Κέρδη μετά φόρων	36.999	23.651
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	(158)	(211)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	36.841	23.440

Βάσει των ανωτέρω, η αξία της συμμετοχής στη συγγενή εταιρεία KAIZEN GAMING LIMITED προκύπτει ως εξής:

	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	54.158	50.089
Μερίδιο στα κέρδη	10.856	8.470
Μερίσματα εισπραχθέντα	(6.799)	(4.400)
Μεταφορά σε θυγατρική	<u>(50.137)</u>	-
Υπόλοιπο λήξης	8.079	54.158

Το ποσό της γραμμής «Μεταφορά σε θυγατρική» αφορά τη σωρευτική αξία του έμμεσου μεριδίου στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) μέσω της KAIZEN GAMING LIMITED για την περίοδο 18.12.2018 – 30.11.2020, καθώς η ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) ενοποιείται πλήρως από 01.12.2020.

ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)

Συνοπτική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	30.11.2020
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	64.562
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	<u>2.978</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	67.541
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	1
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>47.204</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	47.204
Ίδια κεφάλαια	20.338

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων	01.07-30.11.2020
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	118.110
Κέρδη μετά φόρων	14.314
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	-
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	14.314

Βάσει των ανωτέρω, η αξία της συμμετοχής στη συγγενή εταιρεία ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) προκύπτει ως εξής:

	30.11.2020
Υπόλοιπο έναρξης	-
Κόστος κτήσης	283.028
Μερίδιο στα κέρδη για την περίοδο 01.07.2020-30.11.2020	7.300
Μεταφορά σε θυγατρική	<u>(290.328)</u>
Υπόλοιπο λήξης	-

Αξίζει να αναφερθεί ότι μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, δεν είχε ολοκληρωθεί ο τακτικός έλεγχος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED για τη χρήση 2020. Επίσης, οι ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις χρήσης 2019 περιελάμβαναν τις ανέλεγκτες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED και όποια διαφορά προέκυψε μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου, έχει συμπεριληφθεί στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις χρήσης 2020.

13. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Εγγυητικές καταβολές	1.263	1.387	1.133	1.161
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης και στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	357	366	357	366
Δάνεια εισπρακτέα	2.878	3.158	11.604	4.946
Προκαταβολές σε προμηθευτές	19.582	22.816	19.582	22.816
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων	22.658	-	22.658	-
Άλλες απαιτήσεις	<u>379</u>	<u>126</u>	-	-
Σύνολο	47.117	27.855	55.334	29.290

Τα δάνεια εισπρακτέα σχετίζονται με δάνεια που έχουν χορηγήσει η Εταιρεία και η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ποσού € 2.854 και € 1.824 (2019: € 1.446 και € 1.712), αντίστοιχα. Τα ανωτέρω δάνεια λήγουν μέχρι το Δεκέμβριο 2024.

Σε επίπεδο Εταιρείας, τα δάνεια εισπρακτέα περιλαμβάνουν δάνεια ποσού € 3.500 στην TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και € 7.000 στην ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (2019: € 3.500 και € 0, αντίστοιχα). Τα δάνεια αυτά φέρουν επιτόκιο 3,50%. Η Εταιρεία έχει πραγματοποιήσει πρόβλεψη απομείωσης δανειακών απαιτήσεων από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ύψους € 1.750 λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες συνθήκες της αγοράς και πώς αυτές επηρεάζουν την πορεία της εταιρείας, με αποτέλεσμα η συνολική απαίτηση από δάνεια από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. στις 31.12.2020 να ανέρχεται σε € 5.250. Το ποσό αυτό περιλαμβάνεται στις “Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων” της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλέπε Σημείωση 45).

Οι προκαταβολές σε προμηθευτές ποσού € 19.582 (2019: € 22.816) αφορούν στο μακροπρόθεσμο μέρος της απαίτησης από προμηθευτή παιχνισμομηχανημάτων (VLTs) για προκαταβολή αμοιβής για υπηρεσίες του σύμφωνα με ειδικό όρο στη μεταξύ τους σύμβαση.

Η εισφορά επί των καθαρών εσόδων περιλαμβάνει το προεξοφλημένο πρόσθετο τίμημα της Εταιρείας κατά την 31.12.2020 αναφορικά με την 10ετή επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος για τη διεξαγωγή συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων.

Η συγκεκριμένη απαίτηση, με ημερομηνία λήξης το τέλος της δεκαετούς επέκτασης της άδειας (2030) ανέρχεται σε € 24.177, και είναι προεξοφλημένη για 124 μήνες χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο της 31.12.2020 ελληνικού ομολόγου με ημερομηνία λήξης το 2030. Διευκρινίζεται ότι από την τρέχουσα περίοδο και εφεξής και σε ετήσια βάση έως τη λήξη της παράτασης του δικαιώματος, θα υπολογίζεται με βάση την σχετική Πρόσθετη πράξη και δύναται να έχει ως αποτέλεσμα είτε είσπραξη είτε πληρωμή προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η πρόσθετη πληρωμή ή είσπραξη θα πραγματοποιηθεί το 2030.

14. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο του ισολογισμού, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	35.467	19.894	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	<u>(26.642)</u>	<u>(23.528)</u>	<u>(24.833)</u>	<u>(21.015)</u>
Καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	8.824	(3.633)	(24.833)	(21.015)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης, καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση/(υποχρέωση)	(3.633)	1.897	(21.015)	(12.701)
Χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 41)	12.377	(5.884)	(3.890)	(10.052)
Φόρος που λογίζεται στην καθαρή θέση μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 41)	81	354	72	353
Προσθήκη λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	=	=	=	<u>1.384</u>
Υπόλοιπο λήξης, καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	8.824	(3.633)	(24.833)	(21.015)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα συγχώνευσης των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και εφόσον οι αναβαλλόμενοι φόροι τελούν υπό το ίδιο φορολογικό καθεστώς.

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα (Σημ. 41)	(Χρέωση)/Πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (Σημ. 41)	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	762	(457)	-	305
Ασώματες ακινητοποιήσεις	4.188	1.199	-	5.387
Δικαίωμα χρήσης	307	3.601	-	3.908
Έξοδα επομένων χρήσεων	-	142	-	142
Αποζημιώσεις προσωπικού	717	104	27	848
Προβλέψεις	2.298	1.150	-	3.448
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	17.701	(6.185)	54	11.570
Φορολογικές ζημίες	-	<u>15.921</u>	-	<u>15.921</u>
	25.973	15.476	81	41.529
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	(297)	-	(297)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(27.288)	(4.571)	-	(31.859)
Έξοδα επομένων χρήσεων	(2.319)	1.773	-	(546)
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	-	<u>(3)</u>	-	<u>(3)</u>
	(29.607)	(3.099)	-	(32.705)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση / (υποχρέωση)	(3.634)	12.377	81	8.824

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα (Σημ. 41)	(Χρέωση)/Πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (Σημ. 41)	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2020
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	107	(107)	-	-
Δικαίωμα χρήσης	174	143	-	318
Αποζημιώσεις προσωπικού	617	95	18	730
Προβλέψεις	2.217	1.103	-	3.321
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	<u>1.877</u>	<u>(482)</u>	<u>54</u>	<u>1.449</u>
	4.993	753	72	5.818
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψηφισμούς)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	(297)	-	(297)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(24.816)	(4.992)	-	(29.808)
Έξοδα επομένων χρήσεων	<u>(1.192)</u>	<u>647</u>	-	<u>(546)</u>
	(26.008)	(4.642)	-	(30.650)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση / (υποχρέωση)	(21.015)	(3.890)	72	(24.833)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης έχει ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα (Σημ. 41)	(Χρέωση)/Πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (Σημ. 41)	Ανακατατάξεις λόγω απορρόφησης της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψηφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	2.203	(1.441)	-	-	762
Ασώματες ακινητοποιήσεις	3.616	572	-	-	4.188
Δικαίωμα χρήσης	-	307	-	-	307
Αποζημιώσεις προσωπικού	629	36	53	-	717
Προβλέψεις	6.732	(4.415)	-	(20)	2.298
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	<u>21.116</u>	<u>(1.696)</u>	<u>301</u>	<u>(2.020)</u>	<u>17.701</u>
	34.295	(6.636)	354	(2.040)	25.973
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψηφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(595)	595	-	-	-
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(23.077)	(4.211)	-	-	(27.288)
Έξοδα επομένων χρήσεων	<u>(8.726)</u>	<u>4.367</u>	-	<u>2.040</u>	<u>(2.319)</u>
	(32.398)	751	-	2.040	(29.607)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση / (υποχρέωση)	1.897	(5.884)	354	-	(3.634)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα (Σημ. 41)	(Χρέωση)/Πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (Σημ. 41)	Προσθήκη λόγω απορρόφησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψηφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.497	(691)	-	(699)	107
Δικαίωμα χρήσης	-	174	-	-	174
Αποζημιώσεις προσωπικού	526	36	52	2	617
Προβλέψεις	6.614	(4.417)	-	20	2.217
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	<u>2.856</u>	<u>(1.300)</u>	<u>301</u>	<u>20</u>	<u>1.877</u>
	11.493	(6.197)	353	(656)	4.993
Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψηφισμούς)					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(20.171)	(4.645)	-	-	(24.816)
Έξοδα επομένων χρήσεων	<u>(4.024)</u>	<u>791</u>	-	<u>2.040</u>	<u>(1.192)</u>
	(24.194)	(3.854)	-	2.040	(26.008)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση / (υποχρέωση)	(12.701)	(10.052)	353	1.384	(21.015)

Ορισμένες εταιρείες του Ομίλου την 31.12.2020 έχουν συσσωρεύσει φορολογικές ζημίες συνολικού ύψους € 128.514 (2019: € 48.502). Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 15.921 (2019: € 0) που αναλογεί σε ζημίες ποσού € 66.337, καθώς με βάση τα

προϋπολογιστικά μελλοντικά φορολογητέα εισοδήματα, που βασίζονται σε εγκεκριμένους προϋπολογισμούς προκύπτει ότι η συγκεκριμένη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη.

Για τις υπολειπόμενες φορολογικές ζημίες, ποσού € 67.177, δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, εξαιτίας της αβεβαιότητας όσον αφορά στο χρόνο των διαθέσιμων φορολογητέων κερδών, έναντι των οποίων οι ζημίες θα μπορούν να αντισταθμιστούν.

Οι απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχονται σε € 2.359 και € 0, αντίστοιχα (2019: € 4.436 και € 4.429, αντίστοιχα).

Οι υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχονται σε € 27.755 και € 13,119, αντίστοιχα (2019: € 1.755 και € 0, αντίστοιχα).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οι εταιρείες καταβάλλουν κάθε χρόνο προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογιζόμενη στο 100% επί του φόρου εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης η οποία συμψηφίζεται με τον πληρωτέο φόρο εισοδήματος της επόμενης χρήσης. Τυχόν υπερβάλλον ποσό προκαταβολής επιστρέφεται στην εταιρεία μετά από φορολογικό έλεγχο.

15. Αποθέματα

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Κόστος κατασκευής GHs	2.669	2.140	2.669	2.140
Αναλώσιμα υλικά	<u>3.500</u>	<u>4.822</u>	<u>1.343</u>	<u>606</u>
Σύνολο	6.169	6.962	4.011	2.745

Στα αποθέματα του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται:

- Αποθέματα της Εταιρείας ποσού € 2.669 σχετικά με την κατασκευή των καταστημάτων Gaming Halls υπό εξέλιξη τα οποία θα πωληθούν με την ολοκλήρωσή τους (2019: € 2.140).
- Αποθέματα ποσού € 1.947 (2019: € 3.357) της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. που αφορούν κυρίως κάρτες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας και Internet.
- Αποθέματα ποσού € 147 (2019: € 814) της NEUROSOFT Α.Ε. που αφορούν αναλώσιμα παραγωγής.
- Αποθέματα ποσού € 63 (2019: € 45) της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. που αφορούν αναλώσιμα της κτηνιατρικής κλινικής.
- Δελτία των αριθμολαχείων και των παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, κουπόνια για το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ κλπ. της Εταιρείας ποσού € 1.343 (2019: € 606).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν ενεχυριασμένα αποθέματα.

16. Εμπορικές απαιτήσεις

Η ανάλυση των εμπορικών απαιτήσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Απαιτήσεις από πράκτορες	64.068	143.465	17.834	51.801
Προεξοφλημένες βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πράκτορες (οφειλές-ρυθμίσεις πρακτόρων)	535	123	-	-
Επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες	39.837	37.387	37.960	35.801
Άλλες απαιτήσεις	<u>8.896</u>	<u>14.642</u>	<u>11.194</u>	<u>15.422</u>
Μερικό σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	113.336	195.618	66.988	103.024
Μείον προβλέψεις για βραχυπρόθεσμες επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	<u>(44.856)</u>	<u>(41.575)</u>	<u>(40.142)</u>	<u>(38.953)</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	68.480	154.042	26.846	64.071
Προεξοφλημένες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από οφειλές-ρυθμίσεις πρακτόρων	8.496	5.795	7.249	4.328
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς μακροπρόθεσμες απαιτήσεις-ρυθμίσεις	<u>(1.247)</u>	=	=	=
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	7.249	5.795	7.249	4.328
Σύνολο απαιτήσεων	75.728	159.837	34.094	68.400

Η μεγάλη διαφοροποίηση στις εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου μεταξύ των δύο περιόδων προέρχεται κυρίως από την ΟΠΑΠ Α.Ε και την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., λόγω της μειωμένης δραστηριότητας που προήλθε από την επιβολή προσωρινής αναστολής λειτουργίας σειράς καταστημάτων λιανικής, εμπορικών κέντρων και άλλων σημείων συνάθροισης κοινού, μεταξύ των οποίων και πρακτορείων ΟΠΑΠ και καταστημάτων παιχνιομηχανημάτων PLAY, από την Ελληνική Κυβέρνηση για την περίοδο 07.11.2020 έως 31.12.2020.

Το μεγαλύτερο μέρος των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματισθεί πριν τη χρήση 2014. Συγκεκριμένα, τα τελευταία 7 χρόνια έχουν σχηματισθεί προβλέψεις ποσού € 10.725 για τον Όμιλο και € 4.763 για την Εταιρεία.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες. Για την κάλυψη αυτού του κινδύνου, ο Όμιλος αύξησε την πρόβλεψη για βραχυπρόθεσμες επισφαλείς απαιτήσεις κατά € 4.136 ως αποτέλεσμα της πρόσθετης πρόβλεψης που σχηματίστηκε από την ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσού € 2.044 αλλά και από τις θυγατρικές ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 1.691, € 267, € 13, € 6 και € 115 αντίστοιχα, στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Επιπλέον, η Εταιρεία χρησιμοποίησε πρόβλεψη ποσού € 855, λόγω διαγραφής των σχετικών απαιτήσεων.

Οι προεξοφλημένες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις περιλαμβάνουν συμβατικά ρυθμισμένες απαιτήσεις της από πράκτορες που θα εξοφληθούν μέχρι και τον Ιούνιο 2029. Κατά την τρέχουσα περίοδο, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. πραγματοποίησε πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 1.247.

Πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων και την έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο περιλαμβάνονται στη Σημείωση 45.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν ενεχυριασμένες εμπορικές απαιτήσεις.

17. Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Η ανάλυση των λοιπών κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	28	44	28	44
Λοιπές απαιτήσεις - έσοδα εισπρακτέα	7.537	7.311	7.068	10.875
Προπληρωθέντα έξοδα	18.628	13.105	16.429	11.934
Διεταιρική συναλλαγή διαφορών κερδών νικητών με ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	-	-	2.174	1.424
Απαιτήσεις από φόρους	10.362	19.777	10.358	6.193
Δάνεια εισπρακτέα	<u>4.063</u>	<u>19.967</u>	<u>2.314</u>	<u>2.790</u>
Σύνολο	40.618	60.204	38.370	33.259

Στις λοιπές απαιτήσεις – έσοδα εισπρακτέα του Ομίλου, στις 31.12.2020 περιλαμβάνονται κυρίως απαιτήσεις από μισθώσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσού € 900 (2019: € 1.956) καθώς και προβλέψεις εσόδου της Εταιρείας ποσού € 187 (2019: € 437) και των θυγατρικών ποσού € 4.452 (2019: € 2.507). Επίσης, σε επίπεδο Εταιρείας, περιλαμβάνεται απαίτηση από μερίσματα από την ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ποσού € 4.000 (2019: 6.000). Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι στην τρέχουσα χρήση ο Όμιλος και η Εταιρεία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, αναγνώρισαν πρόσθετη απομείωση στις απαιτήσεις από μισθώσεις ποσού € 1.594 (2019: € 2,245) καθώς οι εκτιμήσεις της Διοίκησης έδειξαν ότι η συνολική απαίτηση ποσού € 4.738 (2019: € 4.201) δεν είναι πλήρως ανακτήσιμη. Η απομείωση αυτή, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβάνεται στη γραμμή «Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων».

Τα προπληρωθέντα έξοδα κατά κύριο λόγο περιλαμβάνουν το βραχυπρόθεσμο μέρος των προκαταβολών σε προμηθευτές VLTs ποσού € 3.439 (2019: € 2.914) (βλέπε Σημείωση 13), προπληρωμένες υπηρεσίες για χρήση και συντήρηση λογισμικού ποσού € 3.494 (2019: € 2.691), προπληρωμένες χορηγίες ύψους € 3.654 (2019: € 1.040), προπληρωμένες προωθητικές ενέργειες ύψους € 2.249 (2019: € 1.777) και αμοιβές τρίτων ύψους € 916 (2019: € 991). Τέλος, συμπεριλαμβάνεται και το ποσό των € 760 το οποίο αφορά κόστος έκδοσης δανείου της Εταιρείας, μη εισπραγμένο κατά την 31.12.2020 (βλέπε Σημείωση 23).

Οι απαιτήσεις από φόρους του Ομίλου και της Εταιρείας, κατά την 31.12.2020, περιλαμβάνουν κυρίως απαίτηση από τις ελληνικές φορολογικές αρχές αναφορικά με την επιστροφή φόρου της ΟΠΑΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (που απορροφήθηκε από την ΟΠΑΠ Α.Ε. τον Δεκέμβριο 2019). Πιο συγκεκριμένα, ο φορολογικός έλεγχος που διενεργήθηκε στην ΟΠΑΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. για τη χρήση 2012, είχε σαν αποτέλεσμα την επιβολή πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων συνολικού ποσού € 2.773. Μέρος της ανωτέρω οφειλής και ειδικότερα ποσό € 2.297 κατά την 31.12.2016 είχε ήδη αποπληρωθεί. Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης, η Εταιρεία διενήργησε το 2016 πρόβλεψη ύψους € 5.201 για επιπρόσθετα πρόστιμα και προσαυξήσεις για την υποβολή, μετ' επιφυλάξεων, διορθωτικών δηλώσεων ΦΠΑ για τους μήνες από τον Ιανουάριο 2013 έως τον Ιανουάριο 2014. Το συνολικό ποσό που τελικά κατέβαλε στις 31.03.2017 ανήλθε σε € 5.477. Στη συνέχεια η ΟΠΑΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. άσκησε κάθε νόμιμο δικαίωμα για επιστροφή των ανωτέρω ως αχρεωστήτως καταβληθέντων. Η δικαστική απόφαση που εκδόθηκε στο 2020 ήταν θετική για την Εταιρεία και ως εκ τούτου αναγνωρίστηκε συνολικό έσοδο ύψους € 9.707 το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κεφάλαιο προσαυξημένο με τόκους. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το ποσό των € 1.743, το οποίο αφορά του τόκους έχει ταξινομηθεί στα 'Λοιπά λειτουργικά έσοδα' ενώ το υπόλοιπο ποσό μειώνει τα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα'. Επιπρόσθετα, τα προπληρωθέντα έξοδα της Εταιρείας, και για τις δύο περιόδους περιλαμβάνουν παρακρατημένο φόρο μερισμάτων ποσού € 2.607. Τέλος, το 2019, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. εμφάνιζε προπληρωμένη εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR) ποσού € 13.584 η οποία αντιστοιχούσε σε πωλήσεις μεταγενέστερων λογιστικών περιόδων. Οι εκτιμήσεις της διοίκησης αναφορικά με την απόδοση της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. μέχρι την λήξη της άδειας παραχώρησης (Απρίλιος 2026) υπέδειξαν ότι πιθανότατα η απαίτηση θα καταστεί μη ανακτήσιμη με συνέπεια η προαναφερθείσα απαίτηση να απομειωθεί πλήρως την 31.12.2020. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων η σχετική απομείωση συμπεριλαμβάνεται στην γραμμή "Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια εισπρακτέα του Ομίλου σχετίζονται με δάνεια που έχουν χορηγήσει η Εταιρεία και η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ποσού € 2.314 (2019: € 2.540) και € 1.750 (2019: 17.428), αντίστοιχα. Επίσης, δανειακή απαίτηση ύψους € 16.000 της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου αποπληρώθηκε πλήρως.

Την τρέχουσα χρήση δεν προέκυψε πρόσθετη πρόβλεψη ζημίας έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα ανωτέρω δάνεια σε τρίτους (2019: € 19).

Σε επίπεδο Εταιρείας, τα δάνεια εισπρακτέα περιλαμβάνουν δάνεια ονομαστικού ποσού € 8.250 από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (2019: € 250), για τα οποία η Εταιρεία έχει πραγματοποιήσει ισόποση πρόβλεψη απομείωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες συνθήκες της αγοράς και πώς αυτές επηρεάζουν την πορεία της ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.. Η απομείωση αυτή περιλαμβάνεται στις "Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλέπε Σημείωση 45).

18. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Ταμείο	1.087	3.463	685	1.770
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	<u>505.785</u>	<u>630.352</u>	<u>278.806</u>	<u>448.527</u>
Σύνολο	506.873	633.815	279.491	450.297

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Τα πραγματικά επιτόκια διαμορφώνονται σύμφωνα με τα κυμαινόμενα επιτόκια και διαπραγματεύονται κατά περίπτωση.

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ποσά € 25.807 και € 3.200, αντίστοιχα, από εταιρείες που επεξεργάζονται ηλεκτρονικές πληρωμές, τα οποία τη στιγμή της συναλλαγής είναι άμεσα μετατρέψιμα σε ταμειακά διαθέσιμα και τα οποία υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας από 3 έως 12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ποσού € 4.629 (2019: € 8.915) στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης περιλαμβάνονται στις «Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις», ενώ προθεσμιακές καταθέσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ποσού € 0 (2019: € 1.000) περιλαμβάνονται στις «Μακροπρόθεσμες επενδύσεις».

Στις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις περιλαμβάνονται δεσμευμένες καταθέσεις ποσού € 206 (2019: € 189), κυρίως λόγω δικαστικών αποφάσεων, που αναλύονται ως εξής: για την Εταιρεία € 146, για την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. € 50 και για την NEUROSOFT Α.Ε. € 9.

Βάσει των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, πραγματοποιήθηκε έλεγχος για τυχόν απομείωση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας και του Ομίλου, χωρίς ωστόσο να προκύψει ανάγκη για απομείωση κάποιου ποσού.

Ο Όμιλος διατηρεί τις καταθέσεις του σε αξιόπιστα Ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα.

19. Μετοχικό κεφάλαιο και Αποθεματικό υπέρ το άρτιο

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων μετοχών είναι:

	ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019
Κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €0,30	341.426.387	321.623.443
	341.426.387	321.623.443

Οι μετοχές που έχουν εκδοθεί και πλήρως εξοφληθεί είναι:

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	321.623.443	96.487	24.294
Έκδοση νέων μετοχών	<u>19.802.944</u>	<u>5.941</u>	<u>194.532</u>
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020	341.426.387	102.428	218.826

Το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρίασή του στις 06.02.2020, αποφάσισε την έκδοση 13.084.373 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 (σε απόλυτη τιμή) εκάστης, που προέκυψαν από τη μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου βάσει του προγράμματος επανεπένδυσης μερίσματος πενταετούς διάρκειας (2019-2023) του έκτακτου μερίσματος από μη διανεμηθέντα κέρδη της Εταιρείας μέχρι και την χρήση που έληξε την 31.12.2018. Συνεπεία αυτού, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 3.925 και ανέρχεται πλέον € 100.412, διαιρούμενο σε 334.707.816 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 (σε απόλυτη τιμή) εκάστης. Δεδομένου ότι η τιμή διάθεσης των νέων μετοχών της Εταιρείας ήταν ίση με € 11,26 (σε απόλυτη τιμή), η συνολική υπέρ το άρτιο αξία των ως άνω νέων μετοχών, ύψους € 143.404, μεταφέρθηκε στον λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρίασή του στις 07.08.2020, αποφάσισε την έκδοση 6.718.571 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 (σε απόλυτη τιμή) εκάστης, που προέκυψαν από τη μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου βάσει του προγράμματος επανεπένδυσης μερίσματος πενταετούς διάρκειας (2019-2023) του μερίσματος χρήσης 2019. Συνεπεία αυτού, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 2.016 και ανέρχεται πλέον € 102.428, διαιρούμενο σε 341.426.387 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 (σε απόλυτη τιμή) εκάστης. Δεδομένου ότι η τιμή διάθεσης των νέων μετοχών της Εταιρείας ήταν ίση με € 7,91 (σε απόλυτη τιμή), η συνολική υπέρ το άρτιο αξία των ως άνω νέων μετοχών, ύψους € 51.128, μεταφέρθηκε στον λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

20. Αποθεματικά

Η ανάλυση των αποθεματικών έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	Σύνολο
Στις 31.12.2018	33.156	(945)	-	32.212
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	262	-	-	262
Ζημίες από αποτίμηση παραγώγων για αντιστάθμιση κινδύνου	-	(1.253)	-	(1.253)
Αναβαλλόμενος φόρος	=	<u>301</u>	=	301
Στις 31.12.2019	33.419	(1.897)	-	31.522
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	1.980	-	-	1.980
Ζημίες από αποτίμηση παραγώγων για αντιστάθμιση κινδύνου	-	(224)	-	(224)
Αναβαλλόμενος φόρος	-	54	-	54
Συναλλαγματικές διαφορές	=	=	<u>(3)</u>	(3)
Στις 31.12.2020	35.399	(2.067)	(3)	33.329

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Σύνολο
Στις 31.12.2018	31.900	(945)	30.955
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	262	-	262
Ζημίες από αποτίμηση παραγώγων για αντιστάθμιση κινδύνου	-	(1.253)	(1.253)
Αναβαλλόμενος φόρος	=	<u>301</u>	301
Στις 31.12.2019	32.162	(1.897)	30.266
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	1.980	-	1.980
Ζημίες από αποτίμηση παραγώγων για αντιστάθμιση κινδύνου	-	(224)	(224)
Αναβαλλόμενος φόρος	=	<u>54</u>	54
Στις 31.12.2020	34.143	(2.067)	32.075

Το τακτικό αποθεματικό είναι ποσό ίσο με τουλάχιστον 5% των ετήσιων καθαρών κερδών που προστίθενται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση σχηματισμού του παύει όταν ανέλθει κατ' ελάχιστο στο 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και τέλος το ποσό αυτό δεν είναι διαθέσιμο προς διανομή.

Η αύξηση του τακτικού αποθεματικού του Ομίλου οφείλεται στο σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού από την Εταιρεία ποσού € 1.980.

21. Ίδιες Μετοχές

Αρχικά, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 20.04.2015, στη συνέχεια η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.04.2017 και τέλος η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 22.05.2019 αποφάσισε και καθόρισε τις λεπτομέρειες για την υλοποίηση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών από την Εταιρεία μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 5% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Οι αγορές ιδίων μετοχών θα πραγματοποιούνται εφόσον κατά περίπτωση θα κρίνονται πιο συμφέρουσες από άλλες προσφερόμενες επενδυτικές δυνατότητες και θα το επιτρέπουν τα διαθέσιμα κεφάλαια της Εταιρείας για τους σκοπούς και τις χρήσεις που επιτρέπονται από το νόμο, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 49 και 50 του Νόμου 4548/2018, όπως ισχύει σήμερα και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 596/2014 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί κατάχρησης αγοράς και του συμπληρωματικού του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1052 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται σε προγράμματα επαναγοράς και μέτρα σταθεροποίησης σκοπούς. Το προτεινόμενο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών θα ολοκληρωθεί σε εικοσιτέσσερις μήνες από τη λήψη απόφασης από τη Γενική Συνέλευση της 22.05.2019, ήτοι το αργότερο μέχρι και 21.05.2021, και θα πραγματοποιηθεί με ανώτατη τιμή αγοράς το ποσό των € 15,00 (σε απόλυτη τιμή) ανά μετοχή και κατώτατη τιμή αγοράς εκάστης μετοχής ίση με την ονομαστική της αξία, ήτοι € 0,30 (σε απόλυτη τιμή) ανά μετοχή.

Επιπροσθέτως, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε ειδικά προκειμένου να ρυθμίσει περαιτέρω τους ειδικότερους όρους και τις σχετικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του ανωτέρω προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας.

Σε συνέχεια των παραπάνω η Εταιρεία προέβη σε αγορά ιδίων μετοχών όπως αναλύεται ακολούθως:

Ίδιες μετοχές	Αριθμός μετοχών	Αξία κτήσης	% ιδίων μετοχών στο σύνολο των μετοχών
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	1.829.624	14.497	0,6%
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020	1.829.624	14.497	0,5%

22. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές του Ομίλου ανέρχονται σε € 15.281 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 (2019: € 18.104) και προέρχονται από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., NEUROSOFT Α.Ε. και ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Αντιπροσωπεύουν το 16,5% επί των ιδίων κεφαλαίων της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., το οποίο ανήκει στην SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING S.R.L. και το 32,28% επί των ιδίων κεφαλαίων της NEUROSOFT Α.Ε και το 15,51% της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εταιρειών αυτών παρουσιάζονται παρακάτω:

Συνοπτική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.	ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	Σύνολο
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (%)	16,5%	32,28%	15,51%	
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	114.422	8.665	24	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	91.543	5.930	85.492	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(50.413)	(2.741)	(18)	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(100.855)	(5.029)	(59.364)	
Ίδια κεφάλαια	54.698	6.825	26.135	
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	9.025	2.203	4.052	15.281

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.	ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	76.349	-	40.187	
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	788	15.296	-	
Κέρδη μετά φόρων	(36.270)	(2.734)	5.797	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	(1)	(28)	-	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	(36.270)	(2.762)	5.797	
Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(5.984)	(882)	899	(5.968)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	()	(9)	-	(9)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	-

Συνοπτική κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.	ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	16.500	(177)	17.948
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(15)	(247)	55
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(63)	(335)	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων	16.422	(760)	18.002

Συνοπτική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.	Σύνολο
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (%)	17%	32,28%	
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	121.604	10.342	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	132.106	7.589	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(49.804)	(3.994)	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>(112.938)</u>	<u>(4.351)</u>	
Ίδια κεφάλαια	90.968	9.586	
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	15.010	3.094	18.104

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.	Σύνολο
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)	147.478	-	
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	2.044	15.048	
Κέρδη μετά φόρων	1.722	(2.899)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	<u>1</u>	<u>9</u>	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων	1.724	(2.890)	
Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	653	(936)	(283)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά φόρων που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	0,17	3	3
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.304	-	3.304

Συνοπτική κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	NEUROSOFT Α.Ε.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	11.687	(170)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(4.999)	(762)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	<u>(10.089)</u>	<u>8</u>
Καθαρή μείωση διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων	(3.401)	(924)

Στις 18.11.2020, η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ολοκλήρωσε την απόκτηση συνολικού μεριδίου 84,49% (άμεσα και έμμεσα) στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα).

Όπως περιγράφεται στη Σημείωση 12, η ημερομηνία απόκτησης για σκοπούς πλήρους ενοποίησης της θυγατρικής ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) είναι η 01.12.2020. Η λογιστική αξία της Καθαρής Θέσης της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) πριν την ημερομηνία εξαγοράς (δηλαδή την 30.11.2020) ήταν € 20.338 και η μη ελέγχουσα συμμετοχή που αναγνωρίστηκε εκείνη τη στιγμή ήταν € 3.154 (βλέπε Σημείωση 10).

23. Δάνεια

Ο δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Συνολικές μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.007.830	1.045.580	957.440	995.301
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	32.748	8.996	52.690	23.983
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	<u>289</u>	<u>1.784</u>	<u>2</u>	<u>4</u>
Συνολικές βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	33.036	10.780	52.692	23.987
Συνολικές δανειακές υποχρεώσεις	1.040.866	1.056.360	1.010.132	1.019.288

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κινήθηκαν στη χρήση ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	Έτος λήξης	31.12.2019							31.12.2020	
		Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές	Πληρωμές τόκων προηγούμενου έτους	Πρόβλεψη τόκων	Έξοδα απόσβεσης	Κέρδος επαναδιαπραγμάτευσης	Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Δάνειο, ποσό € 916	2025	573	-	(92)	-	4	-	-	481	485
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €250.000	2023	249.393	-	-	(323)	289	1.430	(3.625)	250.000	247.163
Ομόλογο, ποσό €200.000	2020	200.133	-	(200.000)	(1.925)	-	1.792	-	-	-
Ομόλογο, ποσό €200.000	2027	-	200.000	-	-	758	(3.705)	-	200.000	197.053
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €300.000	2024	298.812	-	-	(243)	199	(444)	-	300.000	298.324
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €50.000	2023	49.828	-	-	(121)	125	293	-	50.000	50.125
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €5.000	2020	5.055	-	(5.000)	(55)	-	-	-	-	-
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2023	100.029	-	-	(266)	242	1.087	(4.471)	100.000	96.621
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €50.000	2022	50.190	-	-	(330)	314	46	-	50.000	50.219
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2024	100.565	-	-	(733)	725	30	-	100.000	100.587
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2021	-	100.000	(100.000)	-	-	-	-	-	-
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €200.000	2020	-	200.000	(200.000)	-	-	-	-	-	-
Αλληλόχρεος, ποσό € 1.500		280	-	-	-	7	-	-	280	287
Αλληλόχρεος, ποσό € 3.000		1.500	1.500	(3.000)	-	-	-	-	-	-
Αλληλόχρεος, ποσό € 15.000		<u>4</u>	-	<u>(2)</u>	-	-	-	-	<u>2</u>	<u>2</u>
Σύνολο		1.056.360	501.500	(508.094)	(3.996)	2.663	529	(8.096)	1.050.763	1.040.866

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Έτος λήξης	31.12.2019							31.12.2020	
		Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές	Πληρωμές τόκων προηγούμενου έτους	Πρόβλεψη τόκων	Έξοδα απόσβεσης	Κέρδος επαναδιαπραγμάτευσης	Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €250.000	2023	249,393	-	-	(323)	289	1,430	(3,625)	250,000	247,163
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €200.000	2020	200,133	-	(200,000)	(1,925)	-	1,792	-	-	-
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €200.000	2027	-	200,000	-	-	758	(3,705)	-	200,000	197,053
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €300.000	2024	298,812	-	-	(243)	199	(444)	-	300,000	298,324
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2023	100,029	-	-	(266)	242	1,087	(4,471)	100,000	96,621
Δάνειο, ποσό €20.000	2020	20,163	-	-	(163)	163	-	-	20,000	20,163
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €50.000	2022	50,190	-	-	(330)	314	46	-	50,000	50,219
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2024	100,565	-	-	(733)	725	30	-	100,000	100,587
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €100.000	2021	-	100,000	(100,000)	-	-	-	-	-	-
Ομολογιακό Δάνειο, ποσό €200.000	2020	-	200,000	(200,000)	-	-	-	-	-	-
Αλληλόχρεος, ποσό € 15.000		<u>4</u>	-	<u>(2)</u>	-	-	-	-	<u>2</u>	<u>2</u>
Σύνολο		1,019,288	500,000	(500,002)	(3,983)	2,690	236	(8,096)	1,020,002	1,010,132

Το μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου και της Εταιρείας είναι 2,7% (2019: 3,0%).

Η Εταιρεία, δυνάμει της από 29.01.2020 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε να προπληρώσει στις 23.03.2020 το σύνολο της ονομαστικής αξίας των ομολογιών που έχει εκδώσει και διαθέσει μέσω δημόσιας προσφοράς δυνάμει του από 08.03.2017 Προγράμματος Έκδοσης Κοινού Ομολογιακού Δανείου έως € 200.000 και Σύμβασης Ορισμού Εκπροσώπου των Ομολογιούχων.

Οι ομολογιούχοι έλαβαν στις 23.03.2020 € 1 ανά ομολογία και τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι 23.03.2020.

Η Εταιρεία, στις 27.03.2020, εξέδωσε και εισέπραξε ομολογιακό δάνειο ύψους € 100.000 από την Alpha bank λήξεως στις 27.03.2021 με δικαίωμα παράτασης για 12 μήνες. Στις 02.10.2020, αποπληρώθηκε πρόωρα και χωρίς επιπλέον κόστος το δάνειο αυτό. Οι ομολογίες αυτές δεν ακυρώθηκαν από την Εταιρεία. Η Εταιρεία εξάσκησε το δικαίωμα παράτασης, η Alpha bank συναίνεσε στην παράταση και το δάνειο είναι διαθέσιμο προς είσπραξη μέχρι τις 27.02.2022.

Στις 31.03.2020, η Εταιρεία εξέδωσε ένα πρόσθετο ομολογιακό δάνειο ύψους € 200.000 από την Eurobank λήξεως την 01.10.2020, το οποίο εισέπραξε την 01.04.2020. Στις 01.07.2020, προέβη σε μερική αποπληρωμή ποσού € 50.000, ενώ στις 29.10.2020 αποπληρώθηκε πλήρως και χωρίς επιπλέον κόστος.

Στις 04.05.2020, η Εταιρεία υπέγραψε ένα ακόμα ομολογιακό δάνειο ύψους € 100.000 από την Τράπεζα Πειραιώς, λήξεως στις 04.05.2022, η οποία μπορεί να παραταθεί για 12 μήνες. Το σχετικό ποσό δεν έχει ακόμα εισπραχθεί. Τα έξοδα έκδοσης του δανείου αυτού, ποσού € 760, ήταν πληρωτέα στην Τράπεζα Πειραιώς με την υπογραφή της σύμβασης. Το ποσό αυτό περιλαμβάνεται στα «Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία» και θα αναγνωρισθεί ως έξοδο έκδοσης με την είσπραξη του δανείου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, στη συνεδρίαση του την 13.10.2020, αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ποσού έως € 200.000 με ελάχιστο ποσό € 150.000, σύμφωνα με το Ν. 4548/2018 και τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 3156/2003, τη διάθεση των ομολογιών μέσω δημόσιας προσφοράς στην Ελλάδα και την εισαγωγή των ομολογιών προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Ρυθμιζόμενης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Μετά την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς, η οποία έλαβε χώρα από 21 έως 23 Οκτωβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, στις 23.10.2020 η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι διατέθηκαν συνολικά 200.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική αξία € 1 εκάστη (οι «Ομολογίες») με συνέπεια την άντληση κεφαλαίων ύψους € 200.000.

Στις 07.12.2020, η ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. προέβη σε αποπληρωμή του ομολογιακού δανείου ονομαστικής αξίας € 5.000 στη Eurobank.

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι η Εταιρεία έχει ομολογιακό δάνειο € 100.000 από την Alpha bank, με πρώτη ημερομηνία λήξεως στις 04.10.2021 και δυνατότητα επέκτασης μέχρι τις 04.10.2024. Η Διοίκηση της Εταιρείας προτίθεται να ασκήσει το προαναφερθέν δικαίωμα επέκτασης. Αντίστοιχα, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει ομολογιακό δάνειο από την Alpha Bank ύψους € 50.000 με ημερομηνία λήξεως 01.09.2021 και με δικαίωμα περαιτέρω επέκτασης μέχρι 01.09.2023, το οποίο προτίθεται να εξασκήσει.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία έχει ομολογιακό δάνειο από τη Eurobank ύψους € 300.000 πληρωτέο σε δόσεις μέχρι το 2024.

Τέλος, η Εταιρεία διαπραγματεύθηκε δύο από τις υπάρχουσες δανειακές υποχρεώσεις εξασφαλίζοντας μειωμένα επιτόκια δανεισμού, γεγονός που οδήγησε στην αναγνώριση κέρδους από την επαναδιαπραγμάτευση συνολικού ποσού € 8.096, το οποίο περιλαμβάνεται στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Στις 31.12.2020, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ανοικτές γραμμές πίστωσης ποσού € 242.218 και € 234.998, αντίστοιχα, που λήγουν μετά από ένα (1) έτος.

Ο Όμιλος συμφώνησε με τις Eurobank και Alpha bank την προσωρινή τροποποίηση των χρηματοοικονομικών δεικτών για το Δεκέμβριο 2020, ενώ η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έλαβε συναίνεση εξαίρεσης από την Alpha Bank πριν την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Οι ανωτέρω δανειακές συμβάσεις δεν περιλαμβάνουν εξασφαλίσεις με υποθήκες και προσημειώσεις επί των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Εταιρεία έχει παράσχει εταιρική εγγύηση ποσού € 41.750 υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. για το ομολογιακό δάνειο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από την Alpha bank.

24. Προγράμματα παροχών προσωπικού

Τα προγράμματα παροχών προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Πρόγραμμα παροχής κινήτρων	1.152	3.578	1.152	3.578
Καθαρή υποχρέωση προγράμματος καθορισμένων παροχών	<u>3.533</u>	<u>2.989</u>	<u>3.042</u>	<u>2.570</u>
Σύνολο προγραμμάτων παροχών προσωπικού	4.685	6.567	4.194	6.148

Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα παροχής κινήτρων 2020-2022

Η 20η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε., κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 109 του Νόμου 4548/2018 και την Πολιτική Αποδοχών που εγκρίθηκε από την 19η Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας στις 22.05.2019, ενέκρινε ένα νέο Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Παροχής Κινήτρων με την καταβολή μέρους των Καθαρών Κερδών της Εταιρείας σε Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. και σε άλλα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη της Εταιρείας. Οι στόχοι σχετίζονται α. αποδοτικότητα της Εταιρείας βάσει προσαρμοσμένων Κερδών προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA) για την τριετή χρονική περίοδο 2020-2022 και β. με τη συνολική επιστροφή στους Μετόχους.

Κατά την 31.12.2020 η υποχρέωση που απορρέει από το παραπάνω πρόγραμμα τόσο για την Εταιρεία όσο και για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 1.152 και περιλαμβάνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα παροχής κινήτρων 2017-2019

Κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών και Διορισμών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, στις 28.03.2017, ενέκρινε τη θέσπιση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παροχής κινήτρων, με την καταβολή μέρους των καθαρών κερδών της Εταιρείας σε εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. και σε ανώτερα διοικητικά στελέχη της Εταιρείας, με εξαίρεση τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Οι στόχοι σχετίζονται α. με την κερδοφορία της Εταιρείας κατά την τριετή χρονική περίοδο και β. με την αύξηση της τιμής της μετοχής στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Κατά την 31.12.2019, η υποχρέωση από το παραπάνω πρόγραμμα τόσο για την Εταιρεία όσο και για τον Όμιλο ανέρχονταν σε € 3.578 και περιλαμβάνονταν στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το ποσό που τελικά πληρώθηκε τον Ιούλιο 2020 ήταν € 2.772.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η ελληνική εργατική νομοθεσία (Ν.2112/1920) προβλέπει η αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης να βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας των εργαζομένων στην εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη τις αποδοχές τους κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Η υποχρέωση που προκύπτει από την ανωτέρω δέσμευση αποτιμάται με αναλογιστικές μελέτες, που εκπονούνται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρεία. Η τελευταία αναλογιστική μελέτη πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2020.

Η κίνηση της υποχρέωσης που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι η εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	2.989	2.502	2.570	2.104
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	488	456	420	401
Κόστος τόκου	34	35	30	30
Κόστος (αποτέλεσμα) διακανονισμών	<u>954</u>	<u>4.229</u>	<u>703</u>	<u>3.646</u>
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	1.477	4.720	1.153	4.077
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	89	157	50	135
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως λόγω εμπειρίας	<u>23</u>	<u>64</u>	<u>26</u>	<u>83</u>
(Κέρδη)/ζημίες που καταχωρήθηκαν στην καθαρή θέση	112	221	76	218
Υποχρέωση από την απορρόφηση της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	-	-	-	10
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	<u>(1.045)</u>	<u>(4.455)</u>	<u>(757)</u>	<u>(3.840)</u>
Υπόλοιπο λήξης	3.533	2.989	3.042	2.570

Οι βασικές υποθέσεις που υιοθετήθηκαν για την εκπόνηση των αναλογιστικών μελετών στις 31.12.2020 και 31.12.2019 για το πρόγραμμα αποχώρησης ήταν:

	2020	2019
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,60%	1,15%
Αναμενόμενο ποσοστό αυξήσεων στους μισθούς	1,50%	2,00%
Μέσος χρόνος παραμονής στην υπηρεσία	20,21-29,23	22,16-29,07
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%

Το εκτιμώμενο κόστος υπηρεσίας για την επόμενη χρήση ανέρχεται σε € 387 για την Εταιρεία και € 478 για τον Όμιλο.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μεταβολή της αναλογιστικής υποχρέωσης του Ομίλου και της Εταιρείας εάν το επιτόκιο προεξόφλησης ήταν κατά 0,5% μεγαλύτερο ή μικρότερο αυτού που έχει χρησιμοποιηθεί καθώς και την αντίστοιχη μεταβολή εάν το αναμενόμενο ποσοστό αύξησης μισθών ήταν κατά 0,5% μεγαλύτερο ή μικρότερο αυτού που έχει χρησιμοποιηθεί:

Ανάλυση Ευαισθησίας Αποτελεσμάτων (ΟΜΙΛΟΣ)	Αναλογιστική υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	3.170	-10%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	3.944	12%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	3.915	11%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	3.190	-10%

Ανάλυση Ευαισθησίας Αποτελεσμάτων (ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	Αναλογιστική υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	2.732	-10%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	3.393	12%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	3.372	11%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	2.747	-10%

25. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	8.517	8.515
Προβλέψεις περιόδου	6.029	6.029
Αναστροφή προβλέψεων	(670)	(670)
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	<u>(3.662)</u>	<u>(3.662)</u>
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020	10.214	10.212

Το ποσό των € 10.214 (2019: € 8.517) αφορά κυρίως προβλέψεις για κάλυψη αποζημιώσεων από αγωγές διαφόρων τρίτων, πρακτόρων και προσωπικού κατά της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας σχετικά με τις υποθέσεις που αφορούν δικαστικές απαιτήσεις τρίτων έναντι της Εταιρείας και του Ομίλου και για τις οποίες πιθανολογείται αρνητική έκβαση, έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη πλέον τόκων για την Εταιρεία ύψους € 9.776 και για τον Όμιλο € 9.778 ενώ, το συνολικό ύψος των απαιτήσεων αυτών ανέρχεται για την Εταιρεία στο ποσό των € 19.149 και για τον Όμιλο σε € 19.248.

Αυτή η συνολική σωρευτική πρόβλεψη έως 31.12.2020 αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Εργατικές υποθέσεις	2.439	2.145	2.439	2.145
Αγωγές ιδιωτών	<u>7.340</u>	<u>5.937</u>	<u>7.337</u>	<u>5.934</u>
Σύνολο πρόβλεψης	9.778	8.081	9.776	8.079

Επίσης, σύμφωνα με επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας έχουν κατατεθεί αγωγές τρίτων κατά του Ομίλου και της Εταιρείας με απαιτήσεις ύψους € 363.085 και € 362.166, αντίστοιχα (2019: € 366.696 και € 365.778) για τις οποίες ωστόσο, δεν είναι πιθανό το ενδεχόμενο αρνητικής έκβασης και για το λόγο αυτό δεν έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς επίσης και αποφάσεις δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

26. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Παράγωγο (σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίων)	2.748	2.524	2.748	2.524
Επιχορηγήσεις	669	837	-	-
Ενδεχόμενο τίμημα για την εξαγορά της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	95.894	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	465	-	-	-
Σύνολο	99.776	3.361	2.748	2.524

Οι υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα σχετίζονται με υποχρέωση της Εταιρείας που προέρχεται από σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίου (swap) με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνου κυμαινόμενου επιτοκίου στον οποίο η τελευταία είναι εκτεθειμένη. Η αποτίμηση του παραγώγου (σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίου) προέκυψε από τη διαφορά ανάμεσα στο συμβατικό επιτόκιο του (0,365%) και το επιτόκιο αγοράς του ίδιου παραγώγου κατά την 31.12.2020.

Οι επιχορηγήσεις αφορούν την κάλυψη επενδύσεων έναντι του ενοικίου που καταβάλλει η ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. προς την εταιρεία ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (ΟΔΙΕ) για το ακίνητο στο Μαρκόπουλο Αττικής.

Το ποσό € 95.894 αφορά το μακροπρόθεσμο ενδεχόμενο τίμημα που προέκυψε από την εξαγορά της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), το οποίο έχει προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ως προεξοφλητικό επιτόκιο το μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού της Εταιρείας κατά την 31.12.2020 (βλέπε Σημείωση 10).

Τέλος, στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνεται υποχρέωση από την είσπραξη επιστρεπτέας προκαταβολής της NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 138, καθώς και μακροπρόθεσμα κέρδη σε νικητές ΣΚΡΑΤΣ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. ποσού € 327.

27. Εμπορικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των εμπορικών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	51.597	48.060	30.673	37.430
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	89.833	121.189	19.618	31.152
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	1.636	1.984	1.301	1.044
Υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων	6.379	10.033	807	4.735
Σύνολο	149.444	181.267	52.400	74.362

Οι προμηθευτές δεν είναι έντοκος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζεται εντός 60 ημερών τόσο στον Όμιλο όσο και στην Εταιρεία. Την τρέχουσα χρήση, οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσό € 23.599 που προέρχεται από την εταιρεία ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Εξαιρώντας το ποσό αυτό, οι εμπορικές υποχρεώσεις των λοιπών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζουν σημαντική μείωση σε σχέση με την 31.12.2019, λόγω της μειωμένης δραστηριότητας που προέκυψε εξαιτίας του κορωνοϊού (COVID-19).

Επιπλέον, στις 31.12.2020, τα κέρδη σε νικητές του Ομίλου ανέρχονται σε € 30.959 (2019: € 33.693), εκ των οποίων € 11.674 προέρχονται από την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα), τα αδιάθετα κέρδη ανέρχονται σε € 19.476 (2019: € 22.332) και τέλος η πρόβλεψη κερδών νικητών του ΣΚΡΑΤΣ ανέρχεται σε € 39.398 (2019: € 65.165).

Οι υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων αναφέρονται σε πωλήσεις επόμενης λογιστικής περιόδου των εταιρειών ΟΠΑΠ Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και NEUROSOFT Α.Ε. (βλέπε Σημείωση 3.4).

28. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Δωρεές	2.276	1.022	2.276	1.022
Χορηγίες	7.038	9.465	681	672
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	10.188	10.054	7.846	7.994
Αποδοχές προσωπικού	8.800	8.215	7.944	7.781
Μερίσματα και προμερίσματα πληρωτέα	2.401	2.055	2.401	2.055
Ασφαλιστικές εισφορές πληρωτέες	3.274	3.069	2.437	2.459
Λοιπές υποχρεώσεις	49.957	15.334	6.597	19.097
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων	21.090	60.632	2.234	45.502
Λοιποί φόροι (παρακρατούμενοι, ΦΠΑ)	10.769	9.259	6.195	6.132
Πρόσθετο τίμημα για την εξαγορά της ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	<u>32.400</u>	=	=	=
Σύνολο	148.194	119.105	38.611	92.714

Οι καταθέσεις εγγυήσεων από πράκτορες αντιπροσωπεύουν:

- ποσά που κατατίθενται για να εξασφαλίσουν συνολικά τις υποχρεώσεις των πρακτόρων (οι καταθέσεις των εγγυήσεων επιστρέφονται στους πράκτορες όταν αυτοί παύουν να ενεργούν ως πράκτορες)
- ποσά για αύξηση πιστωτικών ορίων.

Οι λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν πρόβλεψη ποσού € 37.721 η οποία αφορά την διαφορά μεταξύ της πραγματικής πληρωθείσας εισφοράς επί των καθαρών εσόδων της τρέχουσας περιόδου της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και της ελάχιστης ετήσιας αμοιβής των € 50.000 όπως προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης, σε περίπτωση που η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. αναγκαστεί να πληρώσει (βλέπε Σημείωση 30).

Τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και Εταιρείας, η διαφοροποίηση που παρατηρείται στην εισφορά επί των καθαρών εσόδων οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μειωμένη παικτική δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της επίδρασης της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).

Τέλος, το ποσό των € 32.400 αντιπροσωπεύει το βραχυπρόθεσμο μέρος της μη καταβεβλημένης υποχρέωσης (premium) ποσού € 14.615 και του πρόσθετου τιμήματος ποσού € 17.785 για την εξαγορά της θυγατρικής ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα). Και τα δύο προαναφερόμενα ποσά έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ως προεξοφλητικό επιτόκιο το μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού της Εταιρείας κατά την 31.12.2020 (βλέπε Σημείωση 10).

29. Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με συνεδρίαση του στις 08.01.2020, ενέκρινε τη διανομή συνολικού μεικτού έκτακτου μερίσματος € 1 ανά μετοχή από μη διανεμηθέντα κέρδη της Εταιρείας μέχρι και την χρήση που έληξε την 31.12.2018. Το συνολικό εγκεκριμένο μεικτό μέρισμα ανήλθε σε € 319.794, εκ των οποίων μέτοχοι που είχαν δικαίωμα να λάβουν € 147.330 άσκησαν το δικαίωμα τους και συμμετείχαν στο πρόγραμμα επανεπένδυσης του έκτακτου μερίσματος. Από το υπολειπόμενο ποσό προς διανομή (€ 172.464), ποσό € 171.984 έχει ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους μετόχους σε μετρητά.

Επιπρόσθετα, η 20η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 25.06.2020 αποφάσισε τη διανομή συνολικού μικτού μερίσματος € 0,30 ανά μετοχή για την εταιρική χρήση 2019. Το συνολικό εγκεκριμένο μέρισμα ανήλθε σε € 99.863, εκ των οποίων μέτοχοι που είχαν δικαίωμα να λάβουν € 53.144 άσκησαν το δικαίωμα τους και συμμετείχαν στο πρόγραμμα επανεπένδυσης του μερίσματος για τη χρήση 2019. Από το υπολειπόμενο ποσό προς διανομή (€ 46.714), ποσό € 46.568 έχει ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους μετόχους σε μετρητά.

Επιπλέον, εντός του 2020, ποσό € 167 καταβλήθηκε σε μετόχους για μερίσματα παρελθουσών χρήσεων.

30. Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές

Σε επίπεδο Εταιρείας, σύμφωνα με το Ν. 4389/2016, επιβάλλεται από 01.01.2016 εισφορά με συντελεστή 35% επί των καθαρών εσόδων, (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών, σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα), έναντι 30% που ίσχυε από 01.01.2013 σύμφωνα με το Ν. 4093/2012, εξαιρώντας τα παιγνιομηχανήματα για τα οποία βάσει της σχετικής σύμβασης παραχώρησης, η εισφορά επί των καθαρών εσόδων υπολογίζεται με συντελεστή 30%. Στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 2 του

N. 4093/2012, η εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR) με ποσοστό 35% για τα παιχνίδια που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε., δυνάμει της από 15.12.2000 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ Α.Ε., όπως αυτή ισχύει και τροποποιήθηκε με την από 12.12.2011 Πρόσθετη Πράξη μεταξύ της Εταιρείας και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α. Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), ισχύει μέχρι την 12.10.2020. Έκτοτε, η εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR) για τα συγκεκριμένα παιχνίδια υπολογίζεται με ποσοστό 30%.

Σε επίπεδο Ομίλου, σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης των θυγατρικών εταιρειών ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., η εισφορά επί των καθαρών εσόδων των παιχνιδιών τους υπολογίζεται με συντελεστή 30%. Επιπλέον, βάσει του Νόμου περί Στοιχημάτων του 2012 της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταβάλλεται φόρος στοιχήματος ίσος με 13% επί των καθαρών εσόδων από στοιχημα από την ΟΡΑΡ SPORTS LTD και την ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) για τις κυπριακές δραστηριότητες. Σημειώνεται ότι, η θυγατρική ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) για τις ελληνικές δραστηριότητες επιβαρύνεται με εισφορά 35% επί των καθαρών εσόδων. Τέλος, βάσει της διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Κυπριακής Δημοκρατίας, ορίζεται το ποσό που αποδίδεται ως εισφορά στην Κυπριακή Δημοκρατία από την ΟΡΑΡ ΚΥΠΡΟΥ LTD.

Το συνολικό ποσό της εισφοράς επί των καθαρών εσόδων (GGR) στη χρήση 2020 για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 392.518 (2019: € 533.718), εκ του οποίου το ποσό € 15.784 προέρχεται από τη ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα) και για την Εταιρεία σε € 311.640 (2019: € 464.716). Η σημαντική διαφοροποίηση που παρατηρείται μεταξύ των δύο συγκριτικών περιόδων αποδίδεται κυρίως στην μειωμένη παικτική δραστηριότητα ως συνέπεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).

Τέλος, έχει καταχωρηθεί πρόβλεψη ποσού € 37.721 για εισφορά επί των καθαρών εσόδων (GGR) από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. προκειμένου να επιτευχθεί το ελάχιστο ετήσιο ποσό των € 50.000 που απαιτείται από τη σύμβαση παραχώρησης.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. διαφωνεί με την πληρωμή του προαναφερθέντος ποσού και για το λόγο αυτό έχει ήδη προσφύγει στο Δικαστήριο Διεθνούς Διαιτησίας του London Court of International Arbitration (LCIA) (βλέπε Σημειώσεις 28 και 48).

31. Προμήθειες πρακτόρων

Για την Εταιρεία, οι προμήθειες των πρακτόρων από τον Απρίλιο του 2017 όπου τίθεται σε ισχύ η νέα σύμβαση με τους πράκτορες, υπολογίζονται σε ποσοστό επί των καθαρών εσόδων από παιχνίδια (NGR) και όχι ως ποσοστό επί των Μικτών Εισπράξεων από παιχνίδια που ίσχυε έως τότε.

Για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου, οι προμήθειες των πρακτόρων υπολογίζονται ως ποσοστό επί των μικτών εισπράξεων από παιχνίδια το οποίο διαφοροποιείται ανάλογα το παιχνίδι αλλά και ειδικότερα για την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και το κανάλι διάθεσης (πωλητές χονδρικής, mini market, υφιστάμενο δίκτυο ΟΠΑΠ κλπ.). Η σημαντική διαφοροποίηση που παρατηρείται μεταξύ των δύο

συγκριτικών περιόδων αποδίδεται κυρίως στην μειωμένη παικτική δραστηριότητα ως συνέπεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).

32. Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)

Οι συγκεκριμένες προμήθειες αφορούν μόνο τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χώρο των τυχερών παιγνίων και το ύψος τους κινείται ανάλογα της παικτικής δραστηριότητας καθώς υπολογίζονται ως ποσοστό επί των μικτών εισπράξεων από παιχνίδια (Wagers) ή των καθαρών εσόδων από παιχνίδια (NGR).

Η σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παικτική δραστηριότητα ως συνέπεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).

33. Λοιπά λειτουργικά έσοδα

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εσόδων έχει ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Προμήθεια από Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο	-	1.983	-	-
Έσοδα από προπληρωμένες κάρτες, κάρτες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας και πληρωμή λογαριασμών	84.260	93.943	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών πληροφορικής	7.496	7.513	-	-
Αμοιβές διοικητικής υποστήριξης	-	-	23.903	31.482
Έσοδα από επιχορηγήσεις	14.360	376	12.321	-
Λοιπά έσοδα	<u>17.694</u>	<u>45.546</u>	<u>22.320</u>	<u>33.273</u>
Σύνολο	123.811	149.361	58.545	64.754

Η Προμήθεια από το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο είναι η αμοιβή που δικαιούται η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε., ίση με το 17% επί των μικτών εισπράξεων από παιχνίδια, για τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης κλήρωσης κατά την τελευταία μέρα κάθε χρόνου. Για το 2020, ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού η συγκεκριμένη κλήρωση δεν πραγματοποιήθηκε.

Τα Έσοδα από παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και οι προμήθειες από υπηρεσίες εξόφλησης λογαριασμών συμπεριλαμβάνουν τα έσοδα και τις προμήθειες της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και της TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.. Συγκεκριμένα, από το συνολικό ποσό των € 84.260 (2019: € 93.943), το ποσό των € 76.826 (2019: € 87.960) αναφέρεται στα έσοδα για τα οποία οι θυγατρικές λειτουργούν ως κύριοι διαχειριστές, το ποσό των € 3.967 (2019: € 3.895) στα έσοδα που λειτουργούν ως

αντιπρόσωποι και το ποσό των € 3.468 (2019: € 2.088) αφορά τις προμήθειες από υπηρεσίες εξόφλησης λογαριασμών.

Τα έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής αφορούν τα εισοδήματα της NEUROSOFT S.A. για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και την πώληση λογισμικού και άλλων τεχνολογικών προϊόντων.

Οι αμοιβές διοικητικής υποστήριξης στην Εταιρεία αφορούν έσοδα από τις θυγατρικές της, ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε βάσει συμφωνίας για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών (SLA).

Σε επίπεδο Ομίλου, τα έσοδα από επιχορηγήσεις σχετίζονται κυρίως με την έκπτωση κατά 25% ορισμένων φορολογικών υποχρεώσεων, ποσού € 12.251 καθώς επίσης και με την έκπτωση κατά 40% στις μισθώσεις, ποσού € 1.829. Και τα δύο αφορούν μέτρα που ελήφθησαν από το κράτος για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων έναντι της πανδημίας του κορωνοϊού.

Επιπλέον, τα λοιπά έσοδα του Ομίλου, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν ποσό € 2.593 το οποίο αφορά επιστροφή φόρου μερισμάτων από τις φορολογικές αρχές της Μάλτας, ποσό € 1.743 που αφορά έσοδο τόκων σχετικά με την δικαστική απόφαση υπέρ της ΟΠΑΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (βλέπε Σημείωση 17), ποσό € 2.207 που αποτελεί το κέρδος από την πώληση καταστημάτων παιχνιομηχανημάτων PLAY (Gaming Halls) και την παροχή υπηρεσιών κατασκευαστικής φύσης στα πρακτορεία ΟΠΑΠ (2019: € 12.242) και τέλος, ποσό € 4.600 (2019: € 4.771) από υπηρεσίες παραχθείσες στα πρακτορεία ΟΠΑΠ και στα καταστήματα παιχνιομηχανημάτων PLAY (Gaming Halls).

Στα λοιπά έσοδα της Εταιρείας για τη χρήση 2020 περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, κέρδος από την πώληση της θυγατρικής ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ποσού € 8.336 (βλέπε Σημείωση 11).

Τέλος, τα λοιπά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας στη συγκριτική περίοδο περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την καθαρή επίδραση της πρόβλεψης για επίδικες υποθέσεις ποσού € 16.079 και € 16.082, αντίστοιχα.

34. Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030

Σύμφωνα με την από 12.12.2011 Πρόσθετη Πράξη μεταξύ της Εταιρείας του Ταμείου Αξιοποίησης Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) και την από 29.04.2013 τροποποίηση αυτής αναφορικά με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος για 10 έτη δηλαδή έως τις 13.10.2030, το 80% του Απόλυτου τιμήματος που ανήλθε σε € 375.000 αντιστοιχεί σε προκαταβολή από την ΟΠΑΠ Α.Ε. της εισφοράς επί των καθαρών εσόδων (GGR) για την 10ετή επέκταση. Το 80% του Απόλυτου τιμήματος ισούται με € 300.000 και η μελλοντική αξία του ανέρχεται σε € 1.831.200. Για την περίοδο από 13.10.2020 έως 31.12.2020 η αναλογία της προπληρωμένης εισφοράς επί των καθαρών εσόδων της Εταιρείας (προσαρμοσμένη για την επίδραση φόρου) ανέρχεται σε € 42.465 και στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχει ενσωματωθεί σαν έξοδο στην γραμμή 'Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές' και

ταυτόχρονα σαν έσοδο στην γραμμή 'Λοιπά λειτουργικά έσοδα σχετιζόμενα με την επέκταση του αποκλειστικού δικαιώματος 2020-2030'.

35. Λοιπά λειτουργικά κόστη

Στα λοιπά λειτουργικά κόστη του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται η ανάλωση καρτών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας της TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ποσού € 74.407 (2019: € 85.090), το κόστος των πωληθέντων καταστημάτων παιχνιομηχανημάτων PLAY (Gaming Halls) της ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσού € 1.559 (2019: € 8.049) καθώς επίσης, και η ανάλωση εμπορευμάτων της NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 1.643 (2019: € 2.379) για την παραγωγή και ανάπτυξη λογισμικών και συστημάτων πληροφορικής.

36. Κόστος μισθοδοσίας

Οι αμοιβές προσωπικού της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Μισθοί και ημερομίσθια	61.545	60.603	50.643	49.833
Ασφαλιστικές εισφορές	13.081	13.390	10.659	10.783
Λοιπά έξοδα προσωπικού	1.413	1.480	1.099	1.163
Κόστος προγραμμάτων παροχών προσωπικού	1.641	1.649	1.572	1.594
Κόστος παροχών αποχώρησης	<u>964</u>	<u>5.184</u>	<u>703</u>	<u>4.601</u>
Σύνολο	78.643	82.306	64.676	67.974

Ο αριθμός προσωπικού της Εταιρείας στις 31.12.2020 και 31.12.2019 ανέρχεται σε 1.158, ενώ του Ομίλου κατά τις ίδιες ημερομηνίες είναι 1.503 και 1.557 αντίστοιχα.

37. Έξοδα προβολής και διαφήμισης

Οι δαπάνες προβολής και διαφήμισης αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Δωρεές και χορηγίες	17.940	19.255	12.984	14.199
Έξοδα διαφήμισης	<u>36.913</u>	<u>41.684</u>	<u>26.693</u>	<u>32.151</u>
Σύνολο	54.853	60.939	39.677	46.350

Τα έξοδα της Εταιρείας για δωρεές για τη χρήση 2020 ανέρχονται σε € 4.973 (2019: € 4.118) και τα έξοδα για χορηγίες σε € 8.010 (2019: € 10.071). Σε επίπεδο Ομίλου, τα σχετικά έξοδα ανέρχονται σε € 5.007 and € 12.933, αντίστοιχα (2019: € 4.155 και € 15.100, αντίστοιχα).

38. Άλλα λειτουργικά έξοδα

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Κόστος παρόχων πληροφορικής	22.770	20.919	26.944	26.009
Αμοιβές οργανισμών κοινής ωφέλειας και τηλεπικοινωνίες	11.373	14.398	11.452	11.027
Ενοίκια	1.070	2.142	561	922
Λοιπά έξοδα	73.818	74.437	47.126	52.554
Ανάλωση αποθεμάτων	<u>3.691</u>	<u>5.509</u>	<u>3.377</u>	<u>5.191</u>
Σύνολο	112.722	117.405	89.460	95.702

Το κόστος παροχών πληροφορικής του Ομίλου, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει αμοιβές υποστήριξης πληροφοριακών συστημάτων ύψους € 8.740 (2019: € 7.723), επισκευές και συντηρήσεις λογισμικών προγραμμάτων και ηλεκτρολογικών υπολογιστών ύψους € 8.214 (2019: 8.220) καθώς επίσης και χρήση αδειών λογισμικών ύψους € 4.448 (2019: 3.481).

Τα ενοίκια που είναι ταξινομημένα στα άλλα λειτουργικά έξοδα αφορούν βραχυπρόθεσμες μισθώσεις οι οποίες εξαιρούνται από ΔΠΧΑ 16. Στη συγκριτική περίοδο, τα ενοίκια περιελάμβαναν και μισθώσεις χαμηλής αξίας, ωστόσο από 01.01.2020, ο Όμιλος αποφάσισε την αλλαγή λογιστικής πολιτικής για τις εξαιρέσεις στην εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλέπε Σημειώσεις 3.23 και 8).

Τα λοιπά έξοδα της τρέχουσας περιόδου, τόσο για τον Όμιλο όσο και την Εταιρεία, είναι μειωμένα κατά € 7.520 ποσό που αφορά το κεφάλαιο αναφορικά με τη δικαστική απόφαση υπέρ της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. (βλέπε Σημείωση 17). Επιπλέον, περιλαμβάνει την έκτακτη οικονομική ενίσχυση της Εταιρείας προς το δίκτυο των πρακτόρων της, ύψους € 5.161 ως συνέπεια των μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της επίδρασης της πανδημίας του κορωνοϊού καθώς επίσης, και ένα ευρύ φάσμα λειτουργικών και μη δαπανών όπως αμοιβές σε επαγγελματίες ύψους € 35.017 (2019: € 31.127) φόρους (πλην φόρων εισοδήματος) ύψους € 2.292 (2019: € 2.292), αναλώσιμα ύψους € 2.485 (2019: 2.720), έκτακτα έξοδα και έξοδα προηγούμενων χρήσεων ύψους € 1.586 (2019: € 8.214) κτλ.

Τα λοιπά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας την τρέχουσα χρήση περιλαμβάνουν έξοδο για επίδικες υποθέσεις ποσού € 5.373 και € 5.359, αντίστοιχα. Τη συγκριτική περίοδο, ο Όμιλος και η Εταιρεία είχαν αναγνωρίσει έσοδο από αναστροφή πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων (βλέπε Σημείωση 33).

Τέλος, τα λοιπά έξοδα της Εταιρείας περιλαμβάνουν τις απομειώσεις που πραγματοποίησε στις συμμετοχές στις θυγατρικές της. Στην τρέχουσα περίοδο, η Εταιρεία απομείωσε τη συμμετοχή στην ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD κατά € 5.500. Στην συγκριτική περίοδο, η Εταιρεία απομείωσε τη συμμετοχή της στην ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD κατά € 27.202.

39. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Έξοδα από τόκους μισθώσεων	(2.269)	(2.347)	(1.031)	(1.073)
Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων	(36.812)	(25.066)	(35.444)	(23.601)
Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.213)	(2.662)	(1.043)	(991)
Κόστος τόκου συνταξιοδοτικών προγραμμάτων	(34)	(116)	(30)	(111)
Τόκοι προεξόφλησης απαίτησης	(2.437)	-	(2.435)	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(43.766)	(30.190)	(39.983)	(25.776)
Τόκοι καταθέσεων	1.266	1.380	797	972
Τόκοι δανείων σε τρίτους	740	1.588	594	277
Άλλα χρηματοοικονομικά έσοδα	8.279	139	8.136	27
Χρηματοοικονομικά έσοδα	10.286	3.108	9.527	1.276
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	(33.481)	(27.083)	(30.456)	(24.500)

Τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και Εταιρείας, οι τόκοι και τα έξοδα των ομολογιακών δανείων της τρέχουσας περιόδου παρουσιάζονται σημαντικά αυξημένα σε σχέση με αυτά της συγκριτικής περιόδου κυρίως εξαιτίας του κόστους των δανείων τα οποία εκδόθηκαν και αποπληρώθηκαν μέσα στο 2020 ποσού € 4.894 και το κόστος των δανείων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 2019 ποσού € 13.092 (2019: € 1.331). Αντίθετα, το κόστος των δανείων τα οποία αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 2019 και του πρώτου τριμήνου του 2020 στην τρέχουσα περίοδο είναι μειωμένο κατά € 6.062. Τέλος σημειώνεται ότι, το κόστος αναφορικά με το νέο εταιρικό ομόλογο το οποίο εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2020 ανέρχεται σε € 844.

Οι τόκοι προεξόφλησης απαίτησης του Ομίλου και της Εταιρείας αφορούν την προεξόφληση του 'Πρόσθετου τιμήματος' της 10ετούς επέκτασης του αποκλειστικού δικαιώματος ποσού € 1.519. Κατά την 31.12.2020 η σχετική απαίτηση ανέρχεται σε € 22.176 και προεξοφλείται για 124 μήνες. Επιπλέον, η Εταιρεία προεξόφλησε μακροπρόθεσμη απαίτηση ποσού € 7.249 από πράκτορες αναφορικά με κατασκευαστικό κόστος και το αντίστοιχο χρηματοοικονομικό κόστος ανέρχεται σε € 916.

Επιπλέον, στα λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας της χρήσης 2020 περιλαμβάνεται έσοδο από την επαναδιαπραγμάτευση του επιτοκίου δύο δανειακών συμβάσεων συνολικού ποσού € 8.096 (βλέπε Σημείωση 23).

40. Έσοδα από μερίσματα

Η Εταιρεία το 2020, εμφανίζει έσοδα από μερίσματα θυγατρικών συνολικού ποσού € 5.500 (2019: € 7.500). Συγκεκριμένα, το μέρισμα από την ΟΠΑΠ CYPRUS LTD ήταν € 4.000 (2019: € 6.000) και από την ΟΠΑΠ SPORTS LTD € 1.500 (2019: € 1.500).

41. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος που έχει επιβαρύνει τα αποτελέσματα για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019 αναλύεται ως εξής:

Ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Τρέχων φόρος	(29.947)	(61.199)	(24.328)	(52.651)
Αναβαλλόμενος φόρος	12.377	(4.199)	(3.890)	(10.219)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στον αναβαλλόμενο φόρο	=	<u>(1.685)</u>	=	<u>167</u>
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(17.570)	(67.083)	(28.218)	(62.702)
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	8,1%	24,9%	21,8%	23,4%

Ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Αναβαλλόμενος φόρος	81	367	72	367
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στον αναβαλλόμενο φόρο	=	<u>(13)</u>	=	<u>(14)</u>
Σύνολο	81	354	72	353

Σύμφωνα με τον Νόμο 4646/2019 ο φορολογικός συντελεστής για τα νομικά πρόσωπα στην Ελλάδα είναι 24% για τις εταιρικές χρήσεις από το 2019 και μετά. Στην Κύπρο ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 12,5% και στην Μάλτα 35%.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος», αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται χωρίς προεξόφληση με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν την περίοδο της πραγματοποίησής τους υπό την προϋπόθεση ότι έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Στις 31.12.2020, οι φορολογικές ζημιές ορισμένων εκ των εταιρειών του Ομίλου ανέρχονται σε € 128.514 (2019: € 48.502).

Για τη χρήση 2020, οι φορολογικές ζημιές για τις οποίες αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 15.921, ανέρχονται σε € 66.337. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίστηκε καθώς με βάση τα εγκεκριμένα πλάνα αναμένονται μελλοντικά φορολογικά κέρδη στο

προβλεπτό μέλλον έναντι των οποίων οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές μπορεί να χρησιμοποιηθούν. Επιπρόσθετα, οι φορολογικές ζημιές της χρήσης 2020 για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ανέρχονται σε € 15.145 (2019: € 11.769), εξαιτίας της αβεβαιότητας όσον αφορά στο χρόνο των διαθέσιμων φορολογητέων κερδών, έναντι των οποίων οι ζημιές θα μπορούν να αντισταθμιστούν.

Τέλος, οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές του Ομίλου για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ανέρχονται σε € 62.177 (2019: € 48.502). Οι καθαρές ζημιές στον βαθμό που αναγνωρίζονται φορολογικά μπορούν να μεταφερθούν προς συμψηφισμό για περίοδο πέντε (5) ετών από την χρήση για την οποία προέκυψαν.

Η συμφωνία μεταξύ του ποσού φόρου εισοδήματος και του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ισχύοντος συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της Εταιρείας στην Ελλάδα (24%) επί των αποτελεσμάτων προ φόρων, έχει ως ακολούθως:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Κέρδη προ φόρων	216.948	269.181	129.384	268.315
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του φορολογικού συντελεστή της Μητρικής (24%)	(52.067)	(64.604)	(31.052)	(64.396)
<u>Προσαρμογές στο φόρο σε σχέση με:</u>				
Ζημία απομείωσης συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία	-	-	(1.320)	(2.001)
Κέρδος από πώληση θυγατρικής εταιρείας	-	-	2.001	-
Ζημιές απομείωσης υπεραξίας για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος	(3.000)	(960)	-	-
Κέρδος από επαναμέτρηση αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων για το οποίο δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος	34.240	-	-	-
Επίδραση συμμετοχής στα κέρδη από συγγενείς εταιρείες	4.358	2.033	-	-
Επίδραση φόρου από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(5.770)	(3.911)	(5.913)	(2.490)
Επίδραση φόρου από αφορολόγητα έσοδα	6.013	2.684	6.469	1.800
Επίδραση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	55	5.873	-	5.824
Επίδραση μη αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών	(3.286)	(3.638)	-	-
Επίδραση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών άλλων χωρών	290	2.349	-	-
Λοιποί φόροι	568	11	537	84
Προσαρμογές πρόβλεψης προηγούμενων χρήσεων	1.060	(245)	1.061	(245)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	(1.685)	-	167
Λοιπά στοιχεία για τα οποία δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(31)	(4.990)	-	(1.446)
Συνολική δαπάνη φόρων	(17.570)	(67.083)	(28.218)	(62.702)

42. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Κέρδη μετά φόρων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας (σε ευρώ)	205.346.172	202.381.138	101.166.421	205.612.372
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	334.289.647	318.413.816	334.289.647	318.413.816
Βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	0,6143	0,6356	0,3026	0,6457

Τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή συμπίπτουν καθώς η Εταιρεία δεν έχει μειωτικά των κερδών στοιχεία.

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών στις 31.12.2020 υπολογίζεται ως ακολούθως:

	2020	2019
Εκδοθείσες κοινές μετοχές την 1 Ιανουαρίου	321.623.443	319.000.000
Επίδραση κατοχής ιδίων μετοχών	(1.829.624)	(1.829.624)
Επίδραση έκδοσης νέων μετοχών	<u>14.495.828</u>	<u>1.243.440</u>
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών την 31 Δεκεμβρίου	334.289.647	318.413.816

43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου κατά τη χρήση 2020 ενοποιήθηκαν από την SAZKA GROUP a.s..

Ως συνδεδεμένες εταιρείες, πέραν των εταιρειών του Ομίλου, νοούνται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει με μεγάλο ποσοστό η μητρική εταιρεία, οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους μεγάλους μετόχους, οι επιχειρήσεις τις οποίες ελέγχουν τα μέλη του Δ.Σ. και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας καθώς και τα κοντινά μέλη της οικογένειας αυτών.

Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης 2020 και 2019 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας στη λήξη των εν λόγω χρήσεων που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με συνδεδεμένα μέρη, όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24, καθώς και τα συγκριτικά τους μεγέθη, έχουν ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Έσοδα - Πωλήσεις		Έξοδα - Αγορές παγίων	
	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	1.500	1.500	-	-
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	-	67	-	5.053
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	24.446	31.138	765	700
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	-	-	-	16
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	3.325	6.126	-	-
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	411	356	9	4
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	391	330	309	307
TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	202	299	534	231
NEUROSOFT Α.Ε.	-	-	<u>8.209</u>	<u>8.525</u>
Σύνολο	30.275	39.816	9.826	14.837

ΟΜΙΛΟΣ	Έξοδα - Αγορές παγίων		Έσοδα - Πωλήσεις	
	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Λοιπές συνδεδεμένες	<u>3.540</u>	<u>2.532</u>	<u>144</u>	-
Σύνολο	3.540	2.532	144	-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Απαιτήσεις (εκτός δανείων)		Υποχρεώσεις (εκτός δανείων)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	11.669	15.318	63	-
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	-	-	-	10.411
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	3.362	2.985	11	27
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	300	950	10	10
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	323	205	94	131
TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	661	1.384	296	113
NEUROSOFT Α.Ε.	-	-	<u>1.295</u>	<u>1.361</u>
Σύνολο	16.315	20.842	1.770	12.054

ΟΜΙΛΟΣ	Υποχρεώσεις		Απαιτήσεις	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Λοιπές συνδεδεμένες	<u>1.402</u>	<u>374</u>	<u>144</u>	-
Σύνολο	1.402	374	144	-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Δάνεια σε θυγατρικές	
	31.12.2020	31.12.2019
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	5.250	250
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	<u>3.500</u>	<u>3.500</u>
Σύνολο	8.750	3.750

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Δάνεια από θυγατρικές	
	31.12.2020	31.12.2019
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	<u>20.163</u>	<u>20.163</u>
Σύνολο	20.163	20.163

Τα έσοδα της Εταιρείας από συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως έσοδα από δικαιώματα και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα αφορούν κυρίως κόστη παροχών πληροφορικής. Τα έξοδα του Ομίλου δε, αφορούν ως επί το πλείστον παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Επιπλέον, η Εταιρεία έχει παράσχει εταιρικές εγγυήσεις συνολικού ποσού € 104.375 υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Από το ποσό αυτό, € 41.850 αφορούν το ομολογιακό δάνειο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από την Alpha bank και € 62.625 είναι εγγύηση προς το ΤΑΙΠΕΔ.

Τέλος, η Εταιρεία προτίθεται να παράσχει χρηματοοικονομική στήριξη, αν και εφόσον κριθεί απαραίτητο, στις θυγατρικές της.

Οι συναλλαγές και υπόλοιπα με μέλη του Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη είναι ως εξής:

ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Μισθοί	4.453	4.390
Λοιπές αποζημιώσεις & παροχές	10	15
Κόστος Κοινωνικής Ασφάλισης	<u>226</u>	<u>215</u>
Σύνολο	4.688	4.620

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Μισθοί	828	881	358	371
Κόστος Κοινωνικής Ασφάλισης	<u>88</u>	<u>101</u>	<u>65</u>	<u>65</u>
Σύνολο	916	982	423	436

Διευκρινίζεται ότι τα Διευθυντικά στελέχη του Ομίλου απαρτίζονται μόνο από ανώτερα στελέχη της Εταιρείας.

Υποχρεώσεις από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	<u>141</u>	<u>268</u>	<u>139</u>	<u>176</u>
Σύνολο	141	268	139	176

Από τα ανωτέρω, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου.

44. Λοιπές γνωστοποιήσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου που υποχρεούνται σε έλεγχο φορολογικής συμμόρφωσης από τακτικούς ελεγκτές, έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο κατά Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ.5 του ν. 2238/1994 ως ίσχυε και το άρθρο 65Α παρ 1. του ν.4174/2013 όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4262/2014 και έχουν εκδοθεί οι σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφυλάξεις. Ειδικότερα, οι ελεγμένες φορολογικά χρήσεις από τακτικούς ελεγκτές έχουν ως εξής:

Επωνυμία Εταιρείας	Χρήσεις
ΟΠΑΠ Α.Ε.	2011-2020
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	2011-2020
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	2014-2020
TORA DIRECT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	2011-2020
TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	2017-2020
NEUROSOFT S.A.	2011-2020
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	2016-2020

Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης. Συνεπώς, οι φορολογικές υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον φόροι και προσαυξήσεις, ποσά τα οποία εκτιμάται ότι δε θα είναι σημαντικά.

Επιπλέον, οι φορολογικές χρήσεις 2015 και 2016 για τις θυγατρικές εταιρείες ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και TORA WALLET ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., αντίστοιχα, θεωρούνται ανέλεγκτες, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί ο τακτικός φορολογικός έλεγχος από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη και δε θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη δημοσίευση των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Ωστόσο, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν επιπρόσθετες σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Επιπρόσθετα, οι εταιρείες του Ομίλου με έδρα εκτός Ελλάδας δεν είναι φορολογικά ελεγμένες για τις εξής χρήσεις:

Επωνυμία Εταιρείας	Χρήσεις
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	2013 – 2020
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	2017 – 2020
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	2004 – 2005 & 2012 – 2020
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	2012 – 2020
ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και Κυπριακή δραστηριότητα)	2020

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έχει διενεργηθεί συνολική σωρευτική πρόβλεψη από την Εταιρεία για πιθανές φορολογικές διαφορές ποσό € 1.258.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια, αναμένοντας την εκδίκαση της υπόθεσης, για την επιβολή το 2014 πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων για τη χρήση 2010, συνολικού ύψους € 29.568. Το ποσό αυτό έχει ήδη αποδοθεί στις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

Σχετικά με το νόμιμο δικαίωμα που άσκησε η ΟΠΑΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στο παρελθόν για τη χρήση 2012, η δικαστική απόφαση που εκδόθηκε το 2020 ήταν θετική για την Εταιρεία και αναγνωρίστηκε συνολικό έσοδο ύψους € 9.707 το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κεφάλαιο προσαυξημένο με τόκους. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το ποσό των € 1.743, το οποίο αφορά του τόκους έχει ταξινομηθεί στα 'Λοιπά λειτουργικά έσοδα' ενώ το υπόλοιπο ποσό μειώνει τα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα'.

Απαιτήσεις και υποχρεώσεις εκτός Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης

Οι εγγυήσεις που έχουν λάβει και αντίστοιχα έχουν δώσει ο Όμιλος και η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων/υποχρεώσεών τους είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Εξασφαλίσεις απαιτήσεων πελατών	<u>21.064</u>	<u>27.956</u>	<u>2.372</u>	<u>6.198</u>
Ληφθείσες εγγυήσεις	21.064	27.956	2.372	6.198
Εγγυήσεις σε ΤΑΙΠΕΔ	78.500	53.500	-	-
Λοιπές εγγυήσεις	<u>48.435</u>	<u>46.066</u>	<u>106.456</u>	<u>84.218</u>
Δοσμένες εγγυήσεις	126.935	99.566	106.456	84.218

Σημειώνεται ότι από το σύνολο των ανωτέρω εγγυήσεων σε ΤΑΙΠΕΔ, τα € 75.000 (2019: € 50.000) αφορούν την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και τα € 3.500 (2019: € 3.500) την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. και σχετίζονται με υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εκάστοτε συμβάσεις παραχώρησης.

Επιπλέον, η Εταιρεία έχει παράσχει εταιρικές εγγυήσεις συνολικού ποσού € 104.375 υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Από το ποσό αυτό, € 41.850 αφορούν το ομολογιακό δάνειο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από την Alpha bank και € 62.625 είναι εγγύηση προς το ΤΑΙΠΕΔ.

Πέραν των ανωτέρω, η θυγατρική Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. δεσμεύεται να καταβάλει κατ' έτος το 30% του μικτού εσόδου της στο Κράτος (με εξαίρεση το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο). Σε κάθε περίπτωση το ποσό αυτό δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο από € 50.000 για τα επόμενα έτη λειτουργίας της. Επιπλέον, η θυγατρική Εταιρεία ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., δεσμεύεται να διαθέτει στη Φίλιππο Ένωση για τις λειτουργικές της δαπάνες, το 1,5% του μικτού εσόδου της με ελάχιστη ετήσια καταβολή € 500 μέχρι το ανώτατο όριο των € 200.000 επί των συνολικών μικτών εισπράξεων από παιχνίδια και 0,5% πάνω από το όριο αυτό για τα επόμενα έτη λειτουργίας της.

45. Χρηματοοικονομικά μέσα, παράγοντες και διαχείριση

χρηματοοικονομικών κινδύνων

Εύλογη αξία και ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2, ούτε μεταφορές εντός και εκτός του Επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται μία σύγκριση, των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τις εύλογες αξίες τους:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Δάνεια εισπρακτέα	6.942	23.126	6.942	23.126
Εμπορικές απαιτήσεις	75.728	159.837	75.728	159.837
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	506.873	633.815	506.873	633.815
Δάνεια στο προσωπικό	189	189	189	189
Εγγυητικές καταβολές	1.263	1.387	1.263	1.387
Απαιτήσεις από μισθώσεις	900	1.956	900	1.956
Επενδύσεις	4.629	9.915	4.629	9.915

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.007.830	1.045.580	1.024.809	1.046.580
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	33.036	10.780	32.252	10.780
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	143.065	171.234	143.065	171.234
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	2.748	2.524	2.748	2.524
Υποχρεώσεις μισθώσεων	57.743	64.779	57.743	64.779
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	69.925	35.875	69.925	35.875

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Δάνεια εισπρακτέα	13.918	7.736	13.918	7.736
Εμπορικές απαιτήσεις	34.094	68.400	34.094	68.400
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	279.491	450.297	279.491	450.297
Δάνεια στο προσωπικό	189	189	189	189
Εγγυητικές καταβολές	1.133	1.161	1.133	1.161
Απαιτήσεις από μισθώσεις	900	1.956	900	1.956

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	957.440	995.301	973.924	996.301
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	52.692	23.987	52.040	23.987
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	51.592	69.627	51.592	69.627
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	2.748	2.524	2.748	2.524
Υποχρεώσεις μισθώσεων	27.079	32.820	27.079	32.820
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	17.400	28.785	17.400	28.785

Η εύλογη αξία των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανείων προσδιορίζεται με βάση είτε τις διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές είτε με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Η εύλογη αξία των υπόλοιπων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον σε Ελλάδα και Κύπρο έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Με βάση την τρέχουσα αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31.12.2020.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια, να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια. Οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς, συγκεκριμένα κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος, καθώς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία περιγράφονται παρακάτω.

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο επιτοκίου, κυρίως λόγω του μέρους του δανεισμού του που δεν έχει αντισταθμιστεί έναντι διακυμάνσεων των επιτοκίων. Ο Όμιλος ακολουθεί όλες τις εξελίξεις της σχετικής αγοράς επιτοκίων και πράττει εγκαίρως, όποτε χρειαστεί. Οι υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας την 31.12.2020 ανέρχονται σε € 1.040.866 και € 1.010.132, αντίστοιχα, και αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο	595.215	599.919	564.966	570.254
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο	<u>445.651</u>	<u>456.442</u>	<u>445.166</u>	<u>449.034</u>
Συνολικός δανεισμός	1.040.866	1.056.360	1.010.132	1.019.288

Ο δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο περιλαμβάνει δανειακές συμβάσεις που έχουν αντισταθμιστεί μέσω σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίου (swap), οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 22% του συνολικού δανεισμού με κυμαινόμενο επιτόκιο του Ομίλου και της Εταιρείας (2019:22%), αντίστοιχα.

Η επίδραση της σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι ως ακολούθως:

Σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Λογιστική αξία (μακροπρόθεσμες υποχρέωση)	2.748	2.524	2.748	2.524
Ονομαστική αξία	100.000	100.000	100.000	100.000
Έτος λήξης	2023	2023	2023	2023
Δείκτης αντιστάθμισης	1:1	1:1	1:1	1:1
Μεταβολή στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων από 1η Ιανουαρίου	(224)	(1.253)	(224)	(1.253)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα αποτελέσματα από μία μεταβολή του επιτοκίου, μέσω της επίδρασής της στο δανεισμό.

Αν τα επιτόκια αυξάνονταν κατά 1,0%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Επίδραση στα κέρδη μετά φόρων	(2.381)	(163)	(2.353)	(134)

Αν τα επιτόκια μειώνονταν κατά 1,0%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Επίδραση στα κέρδη μετά φόρων	315	92	315	92

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και την Κύπρο και οι συμφωνίες που έχει συνάψει με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ είναι ελάχιστες. Τα κέρδη του Ομίλου προέρχονται από τα τυχερά παιχνίδια που πραγματοποιούνται σε ευρώ, οι εταιρικές συναλλαγές και οι εταιρικές δαπάνες εκφράζονται και πραγματοποιούνται σε ευρώ και ως εκ τούτου η Εταιρεία και ο Όμιλος δε βρίσκεται σε ουσιαστικό συναλλαγματικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό της βάσης του κόστους του Ομίλου είναι, είτε ανάλογο με τα έσοδα (ενδεικτικά κέρδη στους νικητές, προμήθεια πρακτόρων) είτε με συναλλαγές με εγχώριες εταιρείες (πχ. πληροφορικής, μάρκετινγκ).

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρηματικών σχεδίων και την μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων. Ο Όμιλος διατηρεί ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, όπως αποδεικνύεται από τα επίπεδα του δείκτη Καθαρός Δανεισμός/EBITDA που, λαμβάνοντας υπόψη και την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19), ανήλθε σε 2,3x στις 31.12.2020. Ο καθαρός δανεισμός περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

Επιπρόσθετα, παράγει υψηλές ταμειακές ροές που επιτρέπουν την καλύτερη διαχείριση των απαιτούμενων ταμειακών διαθεσίμων για την διασφάλιση της ομαλής καθημερινής του λειτουργίας, ενώ ταυτόχρονα διαφοροποιεί τα ταμειακά του διαθέσιμα ώστε να επιτύχει ευελιξία στην διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιεί τις αναγκαίες προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζεται με τις αλλαγές στο επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί και επιχειρεί. Για τη βελτιστοποίηση της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει το μέρισμα που καταβάλλεται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

Η κεφαλαιακή διάρθρωση για τις χρήσεις 2020 και 2019 αναλύεται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.007.830	1.045.580	957.440	995.301
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	33.036	10.780	52.692	23.987
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	50.112	57.649	22.011	27.663
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	<u>7.631</u>	<u>7.130</u>	<u>5.068</u>	<u>5.157</u>
Συνολικός δανεισμός	1.098.609	1.121.140	1.037.211	1.052.108
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(506.873)	(633.815)	(279.491)	(450.297)
Μείον: Βραχυπρόθεσμες & μακροπρόθεσμες επενδύσεις	<u>(4.629)</u>	<u>(9.915)</u>	-	-
Καθαρός δανεισμός	587.107	477.410	757.720	601.811
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	754.886	771.892	638.267	756.579
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA) τελευταίων δώδεκα μηνών	260.313	412.579	246.696	365.032
Συνολικός δανεισμός/Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	145,5%	145,2%	162,5%	139,1%
Καθαρός δανεισμός/Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA)	2,3	1,2	3,1	1,6

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, λόγω των παραγωγικών του δραστηριοτήτων και ειδικότερα λόγω της διαδικασίας συλλογής των εισπράξεων από το δίκτυό του. Η παραπάνω διαδικασία εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο χρηματοοικονομικής απώλειας στην περίπτωση που κάποιος από τους αντισυμβαλλομένους αθετήσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις. Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Η μείωση του συγκεκριμένου κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω της καθιέρωσης πιστωτικής, τα κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι τα εξής:

- Η δημιουργία Επιτροπής αρμόδιας για την έγκριση θεμάτων πιστωτικού κινδύνου και την προετοιμασία σχετικών προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.
- Η κατηγοριοποίηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πρακτόρων και συνεργατών μέσω ενός μοντέλου πιστοληπτικής αξιολόγησης, το οποίο συνεχώς επικαιροποιείται.
- Η καθιέρωση πιστωτικών ορίων ανά πράκτορα/συνεργάτη, βάσει της πιστοληπτικής του/της αξιολόγησης.
- Η άμεση αναστολή της λειτουργίας του πρακτορείου, σε περιπτώσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν τις ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών:

- Εμπορικές απαιτήσεις
- Δάνεια σε τρίτους
- Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό
- Βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις
- Εγγυητικές καταβολές
- Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Παρόλο που τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης ήταν επουσιώδης, καθώς ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμά τους σε αξιόπιστα Ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη τη διάρκεια ζωής της απαίτησης. Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις εμπορικές απαιτήσεις, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς. Ο πίνακας προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς

βασίζεται στην ενηλικίωση των υπολοίπων, στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας για πιστωτικές ζημιές και προσαρμόζεται για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον.

Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου θεωρούνται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο. Ως εκ τούτου ο Όμιλος εφαρμόζει τη γενική προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και η πρόβλεψη ζημιάς περιορίστηκε στις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών.

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
<i>Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων</i>				
Δάνεια εισπρακτέα	6.942	23.126	13.918	7.736
Εμπορικές απαιτήσεις	75.728	159.837	34.094	68.400
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	506.873	633.815	279.491	450.297
Δάνεια στο προσωπικό	189	189	189	189
Εγγυητικές καταβολές	1.263	1.387	1.133	1.161
Απαιτήσεις από μισθώσεις	900	1.956	900	1.956
Επενδύσεις	<u>4.629</u>	<u>9.915</u>	-	-
Σύνολο	596.524	830.225	329.725	529.739

Το σύνολο των παραπάνω χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού δεν είναι ληξιπρόθεσμο ούτε απομειωμένο εκτός των επισφαλών απαιτήσεων που είναι και ληξιπρόθεσμες και απομειωμένες καθώς και μέρος των απαιτήσεων από πελάτες που δεν είναι ληξιπρόθεσμες αλλά είναι απομειωμένες. Οι δύο ανωτέρω κατηγορίες περιλαμβάνονται στις Εμπορικές απαιτήσεις (βλέπε Σημείωση 16) για τις οποίες έχει γίνει πλήρης κάλυψη με προβλέψεις. Επιπλέον, μέρος των λοιπών απαιτήσεων – έσοδα εισπρακτέα είναι ληξιπρόθεσμο και απομειωμένο (βλέπε Σημείωση 17).

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Προβλέψεις για επισφαλείς βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	41.575	38.255	38.953	35.707
Προβλέψεις περιόδου	5.383	3.321	2.044	3.046
Υποχρέωση από την απορρόφηση της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	-	-	-	200
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	<u>(855)</u>	-	<u>(855)</u>	-
Υπόλοιπο λήξης	46.104	41.575	40.142	38.953

Η πρόβλεψη για τα λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύεται ως εξής:

Απομείωση λοιπών κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο έναρξης	4.712	-	2.245	-
Απομείωση περιόδου	<u>15.399</u>	<u>4.712</u>	<u>10.107</u>	<u>2.245</u>
Υπόλοιπο λήξης	20.111	4.712	12.353	2.245

Κατά τη διάρκεια της χρήσης, οι ακόλουθες ζημίες έχουν αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Ζημίες από απομείωση βραχυπρόθεσμων εμπορικών απαιτήσεων	(4.136)	(2.299)	(2.044)	(2.024)
Ζημίες από απομείωση μακροπρόθεσμων εμπορικών απαιτήσεων	(1.247)	-	-	-
Ζημίες από απομείωση λοιπών μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	-	-	(1.750)	-
Ζημίες από απομείωση λοιπών κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	(15.399)	(4.829)	(10.107)	(2.245)
Αναστροφή απομείωσης προηγούμενων χρήσεων	19	-	-	-
Διαγραφές βραχυπρόθεσμων εμπορικών απαιτήσεων	<u>(691)</u>	<u>(1.136)</u>	<u>(628)</u>	<u>(1.068)</u>
Σύνολο	(21.455)	(8.264)	(14.529)	(5.337)

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στην δυνητική αδυναμία του Ομίλου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας, εκπονώντας, σε ετήσια βάση, λεπτομερή ανάλυση των προβλεπόμενων εισροών και εκροών του.

Η ανωτέρω ανάλυση λαμβάνει υπ' όψιν τα εξής:

- Πρόβλεψη εσόδων, σύμφωνα με τις αναμενόμενες πληρωμές κερδών
- Φορολογικές και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προς το Κράτος
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις δανειακές συμβάσεις του Ομίλου
- Λειτουργικά έξοδα
- Επενδύσεις
- Απρόοπτες εισροές και εκροές

Η ρευστότητα του Ομίλου τελεί υπό καθημερινή παρακολούθηση από την Διεύθυνση Διαθεσίμων του Ομίλου. Όποτε κρίνεται απαραίτητο, η Διεύθυνση Διαθεσίμων πραγματοποιεί προτάσεις προς τον

Οικονομικό Διευθυντή και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με σκοπό την διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας για τον Όμιλο.

Η ανάλυση των μη προεξοφλημένων συμβατικών πληρωμών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων χωρίς την επίπτωση τόκων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες			Σύνολο Υποχρεώσεων
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 2 έτη	2 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020						
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	-	80.092	740.298	200.000	1.020.389
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	46	30.328	-	-	-	30.374
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	103.668	39.398	-	-	-	143.065
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	-	-	-	2.748	-	2.748
Υποχρεώσεις μισθώσεων	5.301	5.231	9.690	22.295	30.860	73.377
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	<u>52.249</u>	<u>17.211</u>	<u>111</u>	<u>302</u>	<u>65</u>	<u>69.938</u>
Σύνολο	161.264	92.168	89.892	765.643	230.925	1.339.892

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες			Σύνολο Υποχρεώσεων
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 2 έτη	2 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020						
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	-	80.000	690.000	200.000	970.000
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	50.002	-	-	-	50.002
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	51.592	-	-	-	-	51.592
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	-	-	-	2.748	-	2.748
Υποχρεώσεις μισθώσεων	3.528	3.481	6.540	14.216	5.330	33.095
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	<u>8.663</u>	<u>8.737</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>17.400</u>
Σύνολο	63.784	62.220	86.540	706.964	205.330	1.124.838

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες			Σύνολο Υποχρεώσεων
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 2 έτη	2 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019						
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	-	30.000	1.020.000	573	1.050.573
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.784	5.000	-	-	-	6.784
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	108.943	65.078	-	-	-	174.021
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	-	-	-	2.524	-	2.524
Υποχρεώσεις μισθώσεων	4.692	4.679	9.341	23.748	36.696	79.156
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	<u>20.120</u>	<u>19.752</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>39.871</u>
Σύνολο	135.538	94.509	39.341	1.046.272	37.268	1.352.928

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες			Σύνολο Υποχρεώσεων
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 2 έτη	2 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη	
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	-	30.000	970.000	-	1.000.000
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	4	20.000	-	-	-	20.004
Εμπορικές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις από συμβάσεις πωλήσεων)	72.132	-	-	-	-	72.132
Υποχρεώσεις από παράγωγα (swap)	-	-	-	2.524	-	2.524
Υποχρεώσεις μισθώσεων	3.083	3.110	6.247	15.552	8.622	36.614
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	<u>23.869</u>	<u>8.899</u>	-	-	-	<u>32.768</u>
Σύνολο	99.088	32.010	36.247	988.075	8.622	1.164.042

Δυνητικές επιδράσεις του κορωνοϊού (COVID-19)

Το ξέσπασμα του κορωνοϊού (COVID-19) επηρέασε τις επιχειρηματικές και οικονομικές δραστηριότητες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας και της Κύπρου. Η ταχεία εξάπλωση του ιού και οι επακόλουθες κυβερνητικές παρεμβάσεις μαζί με τους σχετικούς περιορισμούς είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή των λιανικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου και επηρέασαν σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα και τις λειτουργικές επιδόσεις του Ομίλου κατά την περίοδο αναφοράς, καθώς η επιχειρηματική δραστηριότητα του ΟΠΑΠ στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στο δίκτυο των καταστημάτων του. Τα καταστήματα του ΟΠΑΠ παρέμειναν κλειστά για σχεδόν τέσσερις μήνες και η δραστηριότητα VLTs για περίπου πέντε καθ' όλη τη διάρκεια του 2020. Το κλείσιμο των καταστημάτων είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των καθαρών εσόδων το 2020 κατά 32,7% σε σύγκριση με το 2019, με την κερδοφορία να επηρεάζεται επίσης σημαντικά.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην υλοποίηση μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών για την προληπτική προστασία των υπαλλήλων και την στήριξη του δικτύου του εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συνέχιση των λειτουργικών δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση υιοθέτησε την εξ αποστάσεως εργασία των υπαλλήλων, μείωσε τα επαγγελματικά ταξίδια στα απολύτως απαραίτητα και η διεξαγωγή των εταιρικών συναντήσεων πραγματοποιείται επίσης εξ αποστάσεως. Επιπλέον, εντατικοποιήθηκε ο καθαρισμός και η απολύμανση των εγκαταστάσεων, καθώς και η καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της προσωπικής υγιεινής.

Κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων, το χαρτοφυλάκιο των διαδικτυακών προϊόντων του ΟΠΑΠ ενισχύθηκε με νέα παιχνίδια, όπως τα Virtual games και το καζίνο, μαζί με την αυξημένη συνεισφορά του διαδικτυακού ΤΖΟΚΕΡ. Επιπρόσθετα, ο ΟΠΑΠ αύξησε τη συμμετοχή του στην ΣΤΟΙΧΙΜΑΝ (Ελληνική και κυπριακή δραστηριότητα) με το ποσοστό του να ανέρχεται πλέον στο 84,49% ενώ ταυτόχρονα διατηρεί συμμετοχή ίση με 36,75% στην ΚΑΙΖΕΝ GAMING LIMITED (διεθνείς δραστηριότητες).

Σε αυτό το στάδιο, παρά την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19) ο Όμιλος κατέχει ισχυρή ταμειακή θέση. Έχει θέσει σε εφαρμογή μια σειρά μέτρων για τη διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής του λειτουργίας υλοποιώντας σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας, όπου είναι απαραίτητο, ώστε να εξασφαλίσει τη γρήγορη επαναφορά των δραστηριοτήτων του μόλις αρθούν οι περιορισμοί και ανοίξουν ξανά τα καταστήματα.

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας εκμεταλλεύτηκαν περιορισμένα πλεονεκτήματα από τα κυβερνητικά μέτρα στήριξης, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις ή φορολογικούς συμψηφισμούς καθώς επίσης και μειωμένες πληρωμές ενοικίων, ενώ ο Όμιλος προχώρησε επίσης στη υλοποίηση ενεργειών μείωσης του κόστους καθ' όλη τη διάρκεια του 2020. Ο Όμιλος βελτίωσε την ρευστότητά του καθώς στις 27.03.2020 η Εταιρεία εξέδωσε νέο δάνειο ύψους € 100.000 το οποίο αποπληρώθηκε στις 02.10.2020 και παραμένει επί του παρόντος ως δεσμευμένο πιστωτικό όριο. Επιπλέον, στις 04.05.2020, υπέγραψε ένα επιπλέον δάνειο ύψους € 100.000, το οποίο δεν έχει ακόμη εισπραχθεί. Επίσης, στις 27.10.2020 η Εταιρεία συγκέντρωσε κεφάλαια ύψους € 200.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μέσω δημόσιας προσφοράς το οποίο αντικατέστησε ένα προηγούμενο ύψους € 200.000 πιο ακριβό. Τέλος, ο Όμιλος για σκοπούς ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων εξασφάλισε, όπου χρειαζόταν, τις απαραίτητες παραιτήσεις συμμόρφωσης με τους όρους των δανειακών συμβάσεων.

Ως αποτέλεσμα, η έγκαιρη υλοποίηση των προαναφερθεισών δράσεων σε συνδυασμό με τη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών μέχρι και σήμερα, οδήγησε τα ταμειακά αποθεματικά να ανέρχονται σε € 506.873 κατά την 31.12.2020, ενώ κατά την 29.03.2021 ανέρχονται σε € 491.986.

Επιπρόσθετα των παραπάνω ενεργειών, ο Όμιλος έχει λάβει υπόψη την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19) στην επιμέτρηση των μη χρηματοοικονομικών και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των σχετικών γνωστοποιήσεων. Κατά την επιμέτρηση των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε επικαιροποιημένες προβλέψεις ταμειακών ροών με βάση αναθεωρημένους χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς για τον υπολογισμό της Αξίας Χρήσης (VIU), δηλαδή την ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units). Ο έλεγχος απομειώσεων, σε επίπεδο Ομίλου, οδήγησε σε απομείωση της υπεραξίας, των άυλων περιουσιακών στοιχείων και του δικαιώματος χρήσης ενώ σε επίπεδο Εταιρείας, οδήγησε σε απομείωση των συμμετοχών της σε θυγατρικές. Ο Όμιλος αξιολόγησε επίσης την ανακτησιμότητα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και προχώρησε στην καταγραφή απομειώσεων όπου διαπιστώθηκε μη ανακτησιμότητα εισπρακτέων ποσών.

Παρά την επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19), κατά την 31.12.2020, ο Όμιλος κατάφερε να καταγράψει θετικά αποτελέσματα και να διατηρήσει ισχυρή οικονομική θέση.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην υλοποίηση μιας σειράς αποφασιστικών ενεργειών για την προληπτική προστασία των υπαλλήλων και την στήριξη του δικτύου του εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συνέχιση των λειτουργικών δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση υιοθέτησε την εξ αποστάσεως εργασία των υπαλλήλων, μείωσε τα επαγγελματικά ταξίδια στα απολύτως απαραίτητα και η διεξαγωγή των εταιρικών συναντήσεων πραγματοποιείται επίσης εξ αποστάσεως. Επιπλέον, εντατικοποιήθηκε ο καθαρισμός και η απολύμανση των εγκαταστάσεων, καθώς και η καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της προσωπικής υγιεινής.

Παρ' όλα αυτά, καθώς οι περιορισμοί (lockdown) είναι ακόμα σε ισχύ, το 2021 θεωρείται αρκετά αβέβαιο κυρίως αναφορικά με τον χρόνο ανοίγματος των καταστημάτων αλλά και τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα όταν θα αυτά ξαναοιζούν. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις γύρω από τον κορωνοϊό (COVID-19) και αξιολογεί συνεχώς τις επιπτώσεις του στην απόδοση του Ομίλου. Προβαίνει επίσης σε προληπτικές ενέργειες για να διασφαλίσει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και των συνεργατών της, καθώς και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Έχοντας ικανοποιητικά ταμειακά διαθέσιμα, η Διοίκηση αναμένει ότι ο Όμιλος θα είναι σε θέση να καλύψει το κόστος χρηματοδότησης και τις ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, και δεν θα επηρεαστεί η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

46. Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές

Οι ελεγκτές της Εταιρείας καθώς και όλων των θυγατρικών της στην Ελλάδα, για τις χρήσεις 2020 και 2019 ήταν η ελεγκτική εταιρεία ΠράιςγουοτερχάουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές της Εταιρείας και του Ομίλου προς το δίκτυο της PricewaterhouseCoopers αναλύονται ως εξής:

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2020	2019	2020	2019
Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες	519	603	345	473
Αμοιβές για το Φορολογικό Πιστοποιητικό	140	148	73	81
Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης	179	41	166	40
Λοιπές αμοιβές	<u>33</u>	-	<u>18</u>	-
Σύνολο	871	792	602	594

47. Αναταξινομήσεις κονδυλίων

Για λόγους συγκρισιμότητας μεταξύ των περιόδων, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας για την περίοδο 2019, € 2.787 και € 2.505, αντίστοιχα, έχουν αναταξινομηθεί από τις «Εμπορικές υποχρεώσεις» στις «Εμπορικές απαιτήσεις».

Επιπλέον, για συγκριτικούς σκοπούς μεταξύ 2019 και 2020, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας για την περίοδο 2019, € 3.996 και € 3.983, αντίστοιχα, έχουν αναταξινομηθεί από τις «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» στις «Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», καθώς αφορούν δεδουλευμένες υποχρεώσεις για τόκους ομολογιακών δανείων.

Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου για τη χρήση 2019, ποσό € 5.630 έχει αναταξινομηθεί από τη γραμμή «Μακροπρόθεσμες επενδύσεις» στη γραμμή «Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις», καθώς η υπολειπόμενη διάρκεια των προθεσμιακών καταθέσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν μικρότερη από 12 μήνες.

Επιπρόσθετα, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας για την περίοδο 2019, ποσό € 4.328 έχει αναταξινομηθεί από τις «Εμπορικές απαιτήσεις» στις «Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις».

Επιπλέον, στον πίνακα εμπορικών απαιτήσεων, € 1.022 έχουν αναταξινομηθεί στη συγκριτική περίοδο από τη γραμμή «Απαιτήσεις από πράκτορες» στη γραμμή «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις». Επιπλέον, στον πίνακα εμπορικών απαιτήσεων, € 1.977 έχουν αναταξινομηθεί από τη γραμμή «Απαιτήσεις από πράκτορες» στη γραμμή «Άλλες απαιτήσεις».

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας της συγκριτικής περιόδου, € 1.136 και € 1.068, αντίστοιχα, έχουν αναταξινομηθεί από τα «Άλλα λειτουργικά έξοδα» σε «Ζημίες από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων».

Τέλος, στον πίνακα χρηματοοικονομικών εξόδων του Ομίλου και της Εταιρείας, € 712 έχουν αναταξινομηθεί από τα «Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα» σε «Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων».

48. Μεταγενέστερα γεγονότα

Διαδικτυακό στοίχημα - ΟΠΑΠ SPORTS LTD

Την 01.01.2021, η ΟΠΑΠ SPORTS LTD έλαβε άδεια Κλάσης Β από την Εθνική Αρχή Στοιχηματισμού Κύπρου και πλέον παρέχει διαδικτυακό στοίχημα.

Αίτηση για Διαιτησία

Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει επισήμως αμφισβητήσει ότι οφείλει περισσότερα από € 12.279 στην Ελληνική Δημοκρατία σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το 30% του ετήσιου GGR της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και έχει ήδη καταβληθεί μέσω εμβάσματος στην Ελληνική Δημοκρατία, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει επισήμως λάβει τη θέση ως προς την Ελληνική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη γνώμη εξωτερικών συμβούλων, ότι δεν εκκρεμεί η καταβολή κανενός άλλου ποσού ώστε να επιτευχθεί η Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή των € 50.000 που προβλέπεται στον όρο 11.2 της Σύμβασης Παραχώρησης, δεδομένου του αντικτύπου των περιορισμών που σχετίζονται με την πανδημία και επιβλήθηκαν από το Κράτος στη λειτουργία της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.. Η θέση αυτή βασίζεται στον όρο περί ανωτέρας βίας της Σύμβασης Παραχώρησης και στις εφαρμοστέες διατάξεις του Ελληνικού δικαίου σχετικά με την αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής και της απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών. Για τους λόγους αυτούς η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει καταθέσει Αίτηση προς Διαιτησία κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) σύμφωνα με τους κανόνες Διεθνούς Διαιτησίας του London Court of International Arbitration (LCIA), δυνάμει του όρου 32 της Σύμβασης Παραχώρησης. Η κύρια αξίωση της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. είναι να αναγνωριστεί ότι δεν οφείλεται η Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή, καθώς επίσης και να αναγνωριστεί η παράταση της διάρκειας ισχύος της Σύμβασης Παραχώρησης ή/και η επιστροφή μέρους του προκαταβληθέντος Οικονομικού Ανταλλάγματος των € 190.000 (και τα δύο θα ποσοτικοποιηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο). Ως εκ τούτου, το ζήτημα εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, το οποίο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφανθεί κατά τελικό και δεσμευτικό για τα μέρη τρόπο. Σε μια συνετή βάση, ωστόσο, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. έχει προβεί σε μια πρόβλεψη, κυρίως υπό το φως των εξασφαλίσεων που έχουν δοθεί ως πρόσθετη εγγύηση σύμφωνα με τον όρο 26.3 της Σύμβασης Παραχώρησης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

**Το Μέλος του Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

**Το Μέλος του Δ.Σ. και
Επικεφαλής Οικονομικής
Διεύθυνσης**

**Ο Διευθυντής
Οικονομικών
Λειτουργιών**

Kamil Ziegler

Jan Karas

Pavel Mucha

Πέτρος Ξαρχάκος

V. Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου για την περίοδο από 27.10.2020 έως 31.12.2020

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4.1.2 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής το «Χ.Α.»), την απόφαση υπ' αριθ. 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και την υπ' αριθ. απόφαση 8/754/14.04.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (εφεξής η «Ε.Κ.»), γνωστοποιείται ότι, από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ποσού διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ (€ 200.000) με την έκδοση 200.000 κοινών ανώνυμων ομολογιών με ονομαστική αξία € 1 έκαστη, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 13.10.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και την από 16.10.2020 απόφαση έγκρισης του περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου της Ε.Κ., αντλήθηκε συνολικά καθαρό ποσό ευρώ διακοσίων εκατομμυρίων (€ 200.000). Τα έξοδα της έκδοσης, ανερχόμενα σε € 3.350 καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από λοιπά διαθέσιμα της Εταιρείας.

Περαιτέρω, οι εκδοθείσες 200.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην οργανωμένη αγορά τίτλων σταθερού εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 29.10.2020.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συγκεκριμένα ανά κατηγορία χρήσης/επένδυσης προοριζόμενα ποσά, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σκοπούμενων επενδύσεων καθώς και η έως την 31.12.2020 διάθεση των αντληθέντων κεφαλαίων:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)			
Χρήση Αντληθέντων Κεφαλαίων	2020-2022	Ποσό αντληθέντων κεφαλαίων που καταβλήθηκαν κατά την περίοδο 27.10.20-31.12.20	Υπόλοιπο προς χρήση 2021-2022
Αποπληρωμή δανείου έως 31.12.2020	150.000	150.000	0
Κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης μέχρι την 31.12.2022	50.000	0	50.000
Σύνολο	200.000	150.000	50.000

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2021

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Το Μέλος του Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ. και
Επικεφαλής Οικονομικής
Διεύθυνσης

Kamil Ziegler

Jan Karas

Pavel Mucha

Έκθεση Ευρημάτων από την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεσης Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου για την περίοδο από 27.10.2020 έως 31.12.2020»

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.

Σύμφωνα με την εντολή ανάθεσης που λάβαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.» (εφεξής η «Εταιρεία»), διενεργήσαμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες στο πλαίσιο όσων προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, σχετικά με την «Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου για την περίοδο από 27.10.2020 έως 31.12.2020», από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου, που διενεργήθηκε το 2020.

Η διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη της προαναφερόμενης Έκθεσης. Αναλάβαμε αυτήν την εργασία σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, το οποίο ισχύει σε «Αναθέσεις Εκτέλεσης Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Συναφών με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Ευθύνη μας είναι να εκτελέσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματα μας.

Διενεργήσαμε τις ακόλουθες προσυμφωνημένες διαδικασίες:

1. Εξετάσαμε εάν το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι σύμφωνο με τα όσα προβλέπονται από τις Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.4.2016 και 25/17.07.2008 του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
2. Εξετάσαμε την συνέπεια του περιεχομένου της Έκθεσης με το Ενημερωτικό Δελτίο που εκδόθηκε από την Εταιρεία την 16 Οκτωβρίου 2020.
3. Εξετάσαμε εάν τα ποσά που αναφέρονται στην Έκθεση ως «Ποσό αντληθέντων κεφαλαίων που καταβλήθηκαν κατά την περίοδο 27.10.20-31.12.20» συμφωνούν, ανά κατηγορία χρήσης/επένδυσης, με τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία και στοιχεία της Εταιρείας.
4. Εξετάσαμε εάν το αντληθέν ποσό από το Ομολογιακό Δάνειο κατά τη διάρκεια της περιόδου 27.10.2020-31.12.2020 έχει διατεθεί σύμφωνα με τις προβλεπόμενες χρήσεις του, με βάση τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.1.2 του Ενημερωτικού Δελτίου της 16 Οκτωβρίου 2020, εξετάζοντας τα δικαιολογητικά που υποστηρίζουν τις σχετικές λογιστικές εγγραφές.

Τα ευρήματα μας έχουν ως εξής:

1. Το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι σύμφωνο με τα όσα προβλέπονται από τις Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.4.2016 και 25/17.07.2008 του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
2. Το περιεχόμενο της Έκθεσης συμφωνεί με τα αναφερόμενα στο Ενημερωτικό Δελτίο, που εκδόθηκε από την Εταιρεία την 16 Οκτωβρίου 2020.



3. Το ποσό που αναφέρεται στην Έκθεση ως «Ποσό αντληθέντων κεφαλαίων που καταβλήθηκαν κατά την περίοδο 27.10.20-31.12.20» συμφωνούν, ανά κατηγορία χρήσης/επένδυσης, με τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία και στοιχεία της Εταιρείας.
4. Επιβεβαιώσαμε ότι το αντληθέν ποσό από το Ομολογιακό Δάνειο κατά τη διάρκεια της περιόδου 27.10.2020-31.12.2020 έχει διατεθεί σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρήση του, με βάση τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.1.2 του Ενημερωτικού Δελτίου της 16 Οκτωβρίου 2020.

Με δεδομένο ότι η διενεργηθείσα εργασία, δεν αποτελεί έλεγχο ή επισκόπηση, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρουμε ανωτέρω.

Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή είχαμε εκτελέσει έλεγχο ή επισκόπηση, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψη της και άλλα θέματα, πέραν των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο.

Η παρούσα Έκθεση απευθύνεται αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, στα πλαίσια της τήρησης των υποχρεώσεών της προς το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η Έκθεση αυτή δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς αφού περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν επεκτείνεται στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις που συνέταξε η Εταιρεία για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020, για την οποία εκδώσαμε ξεχωριστή Έκθεση Ελέγχου, με ημερομηνία 31 Μαρτίου 2021.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία,
Λεωφ. Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
ΑΜ ΣΟΕΛ 17701